

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
Ժ. ՏԱՐԻ
10-ամեակի բացառիկ թիվ

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ
ՄՈՆԹՐԷԱԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԱ ՅԱԿՈՒԲ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
2002 - 2003

**Մաշտոցի Արձագանգ
10-ամեակի բացառիկ թիւ
Բովանդակութիւն**

- Խմբագրական
- Խօսք Գանատայի Հայոց Կաթողիկոսական փոխանորդի
- Խօսք Հայց. Առաք. Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Հովիւի
- Մեր ընթերցողները կը գրեն...
- Խաչբառ
- Մեր Խօսքը
- Մեր զաւակներու բարոյական դաստիարակութեան մասին
- Պահուած բառ
- Տեղեկագիր 2002-2003 տարեշրջանի
- Սաղմոսներու մասին
- Նկարագիր ունենալ թէ նկարագրի տէր անձ ըլլալ
- Ինչպէս վարուիլ եկեղեցիէն ներս
- Եկեղեցական ողջոյններ
- Աղօթք յաջողութենէն մը ետք
- Ինչպէս հասկնալ պատարագը
- Երկու Արփիները
- Եղբայրական սէր
- Աւետարանը կը պատմէ... Բարի Սամարացին

**Կողքի նկար՝ Աստուածաշունչի հայերէն առաջին
հրատարակութեան տիտղոսաթերթը (1666 Ամսօրտամ)**

Խմբագրական

2003 թուականը «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթին համար յատուկ տարի մը հանդիսացաւ: Ան կը նշէր պարբերաթերթի հրատարակման աշխատանքներուն տասնամեակը: Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի պաշտօնական պարբերաթերթը առաջին անգամ լոյս տեսաւ Դեկտեմբեր 20, 1992 ին եւ գրեթէ երկամսեայ դրութեամբ 13 թիւեր լոյս տեսան մինչեւ Դեկտեմբեր 11, 1994: 1995 էն մինչեւ 2002 «Մաշտոցի Արձագանգ»ը կանոնաւորապէս հրատարակուեցաւ տարեկան թիւով մը որ կը զուգահիւսէր դպրոցական տարեշրջանի աւարտին: Այս տարեշրջանի սկիզբը, դպրոցին տնօրէնութեան եւ ուսուցչական կազմի առաջարկով որոշուեցաւ «Մաշտոցի Արձագանգ» տարեկան պարբերաթերթը վերածել ամսաթերթի: Այս նախաձեռնութեան հիմնական եւ առաջին նպատակն էր շինիչ կերպով նշել պարբերաթերթի տասնամեակը: Ամիսներու ընթացքին, ի յայտ եկաւ որ ամսաթերթի վերածուելով, «Մաշտոցի Արձագանգ»ը հետաքրքրութիւն ստեղծեց մեր ընթերցողներուն մօտ ու անոր հրատարակման կանոնաւորութիւնն ու բովանդակութեան բնոյթը գնահատուեցան:

Այս աշխատանքի ետին, անգամ մը եւս կը կանգնի մեր կամաւոր խմբակը: Մեր պարբերաթերթի իւրաքանչիւր թիւին մէջ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն հաւատաւոր եւ աշխատասէր անձեր, որոնք կը հաւատան Քրիստոնէական դաստիարակութեան կարեւորութեան ու իւրաքանչիւրը իր ձեւով օղակ մը կ'աւելցնէ պարբերաթերթը կազմող շղթային:

Մենք մեզ կը նկատենք ժողովրդական պարբերաթերթ եւ գիտական ըլլալու հաւակնութիւնը չունինք: Պարզ լեզուով կ'արտայայտուինք ու մեր տեղեկութիւններն ու յօդուածներու նիւթերը կը պահենք մատչելի ու կարելի եղած չափով հետաքրքրաշարժ:

Յաջորդ տարուան հեռանկարով, մեր փափաքն է աւելի մեծ թիւով անձերու մասնակցութիւնը ապահովել յօդուածներու շարադրութեամբ թէ այլ ձեւերով: Այս գծով ամրան ընթացքին կը միտինք խորհրդակցական աշխատանք տանիլ ու պարբերաթերթը նորոգուած ձեւով ներկայացնելու նպատակով, ձեւի ու նիւթի վերաբերող բարելաւումներ կատարել:

Ծնորհակալութիւն:

Մայիս 14, 2003

Յարգելի խմբագրություն
Ս. Յակոբ Հայց. Առաքելական Մայր Եկեղեցույ
Կիրակնօրեան Դպրոցի
«Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթին
Մոնթրեալ

Սիրելիներ,

Վերջին քանի մը տարին, «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթը անաղմուկ եղափոխութեան մը ենթարկուեցաւ, ծաւալեցաւ, դասաւորումները փոխուեցան, բաժանմունքներ ստեղծուեցան եւ բովանդակութիւնը ճոխացաւ: Այս բոլորը կ'արտայայտեն նպատակներու յստակութիւն եւ վճիտ պատգամ մը փոխանցելու ցանկութիւն:

Դիւրին չէ այս բոլորը ընել եւ ճաշակաւոր ու դիրամատչելի ձեւով ընել: Անկասկած ասիկա կը պահանջէ պրպտումի, խմբագրումի եւ մեքենագրութեան հսկայական ճիգ եւ ժամանակ, բայց այդ բոլորէն վեր եւ այդ բոլորին մղում տուող, մեր ժողովուրդի մեծ ու փոքր զաւակներուն քրիստոնէական դաստիարակութեան աշխատանքին կարեւորութեանը հանդէպ հաւատք եւ սէր:

Իսկապէս որ անհամբեր կը սպասենք պարբերաթերթի յաջորդ թիւի պատրաստութեան եւ մեծ հետաքրքրութեամբ կը թերթատենք անոր բովանդակալից եւ ճոխ էջերը:

Կարելոր բաց մըն է, որ կու գայ լեցնել «Մաշտոցի Արձագանգ»ը մեր գաղութի դաստիարակչական աշխատանքներու շրջագիծին մէջ, մեծապէս գնահատելի: Այս ճիգը պէտք չէ սահմանափակուի իր այս տեղական շրջագիծին մէջ, այլ մօտիկ ապագային անհրաժեշտ է, որ անոր համագանատական տարողութիւն տանք, որպէսզի ան օգտակար հանդիսանայ յատկապէս այն շրջաններուն ուր դաստիարակչական աշխատանքը բաղձալի վիճակ մը չի ներկայացներ եւ մեր մանուկները զրկուած են հայեցի եւ քրիստոնէական դաստիարակութենէ:

Թող Տէրը օրհնէ անգնահատելի կամաւոր այս աշխատանքը՝ Տեսուչին, Խմբագրին, գործակիցներուն եւ աշխատակիցներուն, ձեր վարձքը թող ըլլայ բազում ընթերցողներուն գոհունակութիւնն ու խորին շնորհակալութեան զգացումները:

Աղօթարար՝
Խաժակ Եպիսկոպոս Յակոբեան
Կաթողիկոսական փոխանորդ
Գանատայի Հայոց

21 Մայիս 2003

Աստ

Սիրելի տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ, ծնողներ եւ աշակերտներ Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ դպրոցի,

Ուրախութեամբ կը տեսնենք մեր համայնքի այս կրթարանին տարուէ տարի աճը: Օրհնեալ ծառ մըն է Կիրակնօրեան եւ պտղաբեր: Տիրոջ հովանին անոր վրայ է:

Ինքզինք «արդի» համարող հասարակութիւն մը, որ կրօնական դաստիարակութեան կը նայի անլրջութեամբ կամ թեթեամտութեամբ, ինքզինք դատապարտած կ'ըլլայ ցամքելու եւ չորնալու: Կրօնական առողջ դաստիարակութիւն մը համայնքի մը անդամները իրարու շաղախող, անոնց գոյատեւելու եւ առաւել քան գոյատեւելու՝ ապրելու ճշմարիտ որակ տուող միջոց է. թերեւս՝ անհիկա տեսիլք կու տայ ընկերութեան մը, զայն կը դարձնէ գիտակից եւ պատասխանատու իր անցեալին, ներկային եւ ապագային նկատմամբ:

Մեր Կիրակնօրեան դաստիարակութեան այն գործը կ'ընէ իր ուժերուն ներած չափով, որ մեծապէս գնահատելի է եւ քաջալերելի: Տայ Աստուած որ մեր համայնքի շատ փոքրիկներ անցնին Կիրակնօրեայի բովէն:

Աղօթարար՝

Տ. Գառնիկ Քհնյ. Գոյունեան
Հովիւ Հայց. Առաք. Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ

Մեր ընթերցողները կը գրեն...

**Սիրելի Պր. Թորոս Պապիկեան
Եւ պատուարժան Խմբագրութիւն
«Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթին
Մոնթրէալ-Գանատա**

Սիրելի բարեկամներ,

Ինձի համար յատուկ ուրախութիւն է ողջունել պատուական ամսաթերթիդ տասնամեակը, որ ունէ թերթի համար պատուաբեր է եւ անպայման շնորհաւորելի: Անիկա նշանակալի հանգրուան մըն է, նշանակ ոչ միայն տոկուն աշխատանքի եւ յարատեւութեան, այլ մանաւանդ բուն հաւատքի եւ ջերմ սիրոյ:

Ներկայ տարուան ընթացքին ես առիթը ունեցայ հաճոյքով եւ մեծ հետաքրքրութեամբ կարդալու «Մաշտոցի Արձագանգ»ի իւրաքանչիւր թիւ, եւ հիացայ անոր բովանդակութեան ուշագրաւ, թարմ եւ չափազանց օգտակար նիւթերուն համար, որոնք տրուած են պարզ եւ բոլորին մատչելի կերպով ու լեզուով, խմբագրական հակիրճ խօսքէն սկսեալ մինչեւ վերջին էջը, Աստուածաշունչէն հատուածներու կարճ ներկայացումը, տօներու եւ հաւատքի կէտերու մասին սքանչելի բացատրութիւնները, որոշ տօներու կամ առիթներու նուիրուած ներդիր գրութիւնները կամ յօդուածները, մանկական խաղերը, հետաքրքրական եւ հիանալի հարցարանները, եւ, առանձնապէս պէտք է նշեմ, նկարազարդումը, որ հաճելի է եւ գրաւիչ:

Կը շնորհաւորեմ ամբողջ սրտով, եւ կ'աղօթեմ որ Աստուած անլցնէ ձեր հաւատքն ու նուիրումը, եւ առանել ոյժ, եռանդ, կարողութիւն եւ մանաւանդ իր Հոգիին մշտական ներկայութիւնը պարգեւէ ձեզի, որպէսզի սրտեռանդն շարունակէք ձեր այս անմահ ծառայութիւնը, որուն արձագանգները եւ արդիւնքները կը տարածուին Կիրակնօրեայի սահմաններէն շատ անլի անդին, Հայութեան անդաստանները մշակելու Աստուծոյ խօսքով եւ ոռոգելով աստուածային շնորհքի քաղցր ցօղով:

Օրհնեալ ըլլաք միշտ եւ տեսականացնէք ձեր օրհնաբեր գործը:

**Սիրոյ ջերմ ողջունիւ, մնամ
Աղօթարար
Զարեմ Եսա. Ազնաւորեան**

**Պատուարժան Տեսչութիւն եւ ուսուցչական կազմ
Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի,
որ ի Մոնթրէալ- Գանատա,**

Սիրելի Տեսչութիւն եւ Ուսուցչական կազմ,

Սրտի աճիւն ուրախութեամբ եւ
ցնծութեամբ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի
եւս, որպէս 10-րդ տարի, ստացանք Ս. Յակոբ
Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ձայնն ու հայելին
եղող «Մաշտոցի Արձագանգ» տարեկան
պարբերաթերթը իր թիւերով:

Իր խմբագրականով, սրտի խօսքով,
տեսչութեան ու ուսուցչական կազմին
բարեմաղթութիւններով, հակիրճ
տեղեկութիւններով, գունաւոր նկարներով ու
յօդուածաշարքով այս պարբերաթերթին
նպատակը միայն էջ լեցնել չէ ու չի կրնար
ըլլալ: Կը հաւատամ որ այս պարբերաթերթին
գործունէութեամբ կը յաջողիք հաղորդ դառնալ
ոչ միայն Գանատահայութեան հետ, այլ՝
բոլորին: Այս բոլորը որովհետեւ դուք չէ որ
կ'արձագանգէք, այլ Քրիստոս ինք ձեր ճամբով,
ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ. «Ինչ որ
ես՝ Աստուծոյ շնորհքին կը պարտիմ. թէպէտ
ինչ որ ըրի՝ ես չըրի, այլ իմ մէջս գործող
Աստուծոյ շնորհքը» Ա. Կորն. 15-10:

Հետեւաբար թող Աստուծոյ շունչը Մեսրոպ
Մաշտոցեան ոգիով ու հաւատարմութեամբ միշտ
արձագանգէ՛ բոլորին մէջ, լուսաւորելու միտքերն
ու հոգիները զԱստուած ճանչնալու համար:

«Թող մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը,
Հօր Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Հոգիին
հաղորդութիւնը ձեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն:»

**Աղօթարար՝
Մաշտոց Վրդ. Զօպանեան
Վարիչ Տնօրէն Հայց. Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

**Սիրելի խմբագրութիւն
«Մաշտոցի Արձագանգ»-ի**

Մեծ հաճոյքով ստացայ ու ամենայն
հետաքրքրութեամբ ընթոշխնեցի «Մաշտոցի
Արձագանգ»ի Ժ տարուան 9-րդ թիւը: Ջերմօրէն
կը շնորհաւորեմ բոլոր աշխատողները, մաղթելով
յարատելութիւն ու համբերութիւն, որպէսզի
կարենաք շարունակել նուիրական այս գործը:

Հիանալի է բովանդակութիւնը իր
բազմատեսակ նիւթերով, օգտակար մեծին ու
փոքրին, աշխարհականին եւ . . . եկեղեցականին:

Ապրիք, վարձքերնիդ կատար:

**Միշտ աղօթարար,
Տ. Արմէն Աւ. Քհնյ. Իշխանեան**

**Յարգելի Խմբագրութիւն Մաշտոցի Արձագանգ
ամսաթերթի**

Անցնող ամիսներուն, մեծ հետաքրքրութեամբ
կարդացի Սրբ. Յակոբ Կիրակնօրեայ
Վարժարանի ամսաթերթ՝ «Մաշտոցի
Արձագանգ»ի թիւերը: Կը շնորհաւորեմ եւ
մեծապէս գնահատելի կը գտնեմ ձեր տարած
աշխատանքը: «Մաշտոցի Արցագանգ»ը իր ճոխ
բովանդակութեամբ կուզայ գոհացում տալու
զանազան տարիքի ընթերցողներուն: Կրօնական,
ազգային, եւ մշակութային նիւթերը, ինչպէս նաեւ
հարցումներուն եւ խաղերուն սիւնակները կը
դրսելորեն ձեր բծախնդիր եւ արհեստավարժ
մօտեցումը:

Շարունակեցէք ձեր լաւ եւ օգտաշատ գործը:

**Յաջողութեան մաղթանքներով՝
Տիրուկ Մանճիկեան**

Մեր ընթերցողները կը գրեն...

Մեծ հաճությամբ կը կարդանք Մաշտոցի Արձագանգը: Ծատ հետաքրքրական տեղեկություններ կան իրաքանչիւր թիւի մէջ: Խաղերը, մրցումները շատ հաճելի են, թէ՛ դաստիարակչական թէ՛ զբօսնելու: Բարի երթ:

Աբրահամեաններ

Dear Director,

It is with great pleasure and interest that I read the news about Sourp Hagop Sunday School and other religious activities that you organize. I am very glad to receive this information regularly and read them. May God bless your work and guide you. It is indeed a very important task that you are doing. I am sure you spend a lot of time and energy in preparing not only the web pages but also the Sunday activities themselves. I would encourage you and your staff to continue in your great work.

Best wishes and prayers

**Manuel Djimbachian (Rev. Dr.)
UBS Inter-Regional Translation Consultant**

Մեծ գնահատանքի խօսք կ'ուզեմ ուղղել Մաշտոցի Արձագանգի համագործակիցներուն որոնք կամաւոր եւ կանոնաւոր կերպով կը տանին հսկայական եւ վսեմ գործ՝ վասն մեր գաղութի եւ նաեւ համայն հայութեան քրիստոնէական դաստիարակութեան: Վարձքերնիդ կատար:

Մարալ Ոսկիեան

Պարբերաթերթին ամէն ամիս հրատարակուիլը նորութիւն էր եւ առիթ տուաւ որ Աստուածաշունչը թղթատեմ:

Թամար Գիզիրեան

Մաշտոցի Արձագանգ թէ Մաշտոցի գիտարան կամ դասաթերթ

Սիրելի ու յարգելի Պրն. Տնօրէն,

Ծատ մեծ ուրախութեամբ ու հաճությամբ կը կարդամ ձեր «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթը. անհամբեր ու սիրով կը սպասեմ եւ հոգեկան խոր գոհունակութիւն կ'ունենամ երբ համակարգիչիս վրայ տեսնեմ Mashdotzi Artzakank Vol. 10 No. 1-2-5-7... Ամէն բան մէկդի ձգած անմիջապէս կը բանամ այդ էջը ու կը սկսիմ կարդալ:

Ինչո՞ւ մեղքս պահեմ, շատ բան կը սորվիմ ձեր էջերէն, ամէն մէկ թիւ դաս մըն է, դպրոց մըն է, ուր այնքան լուրջ աշխատանք տարուած է. պատկերազարդ, գունաւոր էջեր, դիրամատչելի, ուսումնասիրուած, հասկնալի ու պարզ ոճով, հետաքրքրաշարժ ու մանկավարժական մօտեցումով գրուած:

Ձեր Ժ. տարի թիւ 1 ամսաթերթին մէջ կ'ըսէիք « մեր պարբերաթերթը բոլորին համար է, աշակերտ թէ ծնողք, մանուկ թէ չափահաս»: Իրաւունք ունէիք, կրցաք հասնիլ բոլորին ու հետաքրքրել բոլորը:

Ապրիք, յարգեցիք ձեր խոստումը: Տասնամեակ տօնելու ամենէն առողջ ու շահեկան ձեւն է որ որդեգրեցիք դուք: Ընորհակալութիւն ձեր այս արժեքաւոր «նուէրին» համար:

Վարձքերնիդ կատար սիրելի խմբագրական կամաւոր կազմ: Սրտանց կը շնորհաւորեմ ձեզ բոլորդ եւ կը մաղթեմ բարի շարունակութիւն:

Հեռաւոր հաւատարիմ ընթերցող մը

Սիրելի խմբագրական կազմ «Մաշտոցի Արձագանգ»ի,

Ամէն ամիս սպասումով եւ սիրով կը կարդամ ձեր խմբագրած պարբերաթերթը ուր կրօնական եւ ընդհանրական նիւթեր կու գան զարգացնելու ընթերցողը եւ հարստացնելու անոր հոգին: Եթէ չեմ սխալիր իր տեսակին եւ որակին մէջ, միակ կրօնական դաստիարակչական պարբերաթերթն է որ կանոնաւորապէս ամէն ամիս կը մտնէ տուներէն ներս եւ գոնէ մասամբ կը լեցնէ այն պակասը որ կը տիրէ հոն, շատ անգամ հասկնալի պատճառներով՝ հեռուստատեսիլ, ընտանեկան ծրագիրներ, երեխաներուն համար դասեր, արտադպրոցական՝ ընկերային, մարզական, մշակութային կամ այլ զբաղումներ: Որքան կարեւոր է որ մենք եւ մեր երեխաները այդ բոլորի կողքին, հաւասար կարեւորութեամբ զբաղինք նաեւ մեր հոգեկան հարստացման հարցով, երբ մեր բոլորին փափաքն է որ բարոյական արժէքները որեւէ պատճառով չի կորսնցնեն իրենց չափանիշները:

Այս ուղղութեամբ ձեր պարբերաթերթը մեծ ներդրում կ'ընէ մեր կեանքէն ներս: Փափաքս է որ պարբերաթերթին ամսական դրութեամբ հրատարակութիւնը շարունակուի եւ նաեւ տասնամեակէն ետք, որուն համար սրտանց կը մաղթեմ խմբագրական կազմիդ առողջութիւն եւ յարատեւութիւն:

Յաջողութեան ջերմ մաղթանքներ, վարձքերնիդ կատար:

Տ. Թ.

Dear Director,

God bless you for your excellent work. Thank you for sending it to us. We are an Evangelical armenian school named Torosian and our Church is called Emmanuel in Beirut. Keep going.

**Seta Karagoezian, school director
Rev. Nerses Balabanian, Church pastor**

Այսօր աշխարհը կ'ապրի մտային որոնումներու եւ անորոշութեան մէջ: Այլազան վարդապետութիւններ, արուեստի բնագաւառներ, վաղանցիկ հաճոյքի կաելիութիւններ կը փորձեն հրապուրել մեր զաւակները աժան ու առատ խոստումներով եւ անորոշ հեռանկարներու պաստառումով:

Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթը, քրիստոնէական եւ մեր տոհմային ինքնութիւնը պահպանող աղբիւրներէն մէկը կը նկատուի: Ան կամար մը հաստատած է որ կը կապէ դպրոց ու տուն, եւ կը թերթատուի ընտանիքի բոլոր անդամներուն կողմէ: Իր հարուստ բովանդակութեամբ, ան կը զարգացնէ երեխային միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:

Բարձր գնահատանքի արժանի է իւրաքանչիւր անհատ որ նման շնորհաւորելի գործ տանելով կը յաջողցնէ սոյն պարբերաթերթին հրատարակումը:

Սօսի Դանիէլեան

Շատ իմաստալից բովանդակութիւն, ներկայացման ձեւի առընչութեամբ կարելի է աւելի հակիրճ մօտեցում ունենալ: Հոյակապ դաստիարակչական միջոց մըն է ամէն ձեւով մանուկին, պատանիին եւ ի մասնաւորի ծնողներուն վերազարգացման:

Ժորժ Անթայեան

Մաշտոցի Արձագանգի հարցումները Կիրակնօրեայ Դպրոցէն ներս մեր սորվածները կը յիշեցնեն մեզի:

Լորա Սարիմանուկեան

Ես շատ սիրեցի Մաշտոցի Արձագանգ պարբերաթերթի այս տարուայ թերթերը, ուր ամէն ամիս մեզի տրուած հարցումները մեզի սորվեցուցին Յիսուսի եւ կրօնքի մասին:

Անի Մէլեքեան

Շատ կը սիրեմ Մաշտոցի Արձագանգը, մեզի կը սորվեցնէ մեր անցեալի պատմութիւնը եւ տեղեակ կը պահէ մեզ մեր նախահայրերու կեանքէն:

Սեւակ Չարբազեան

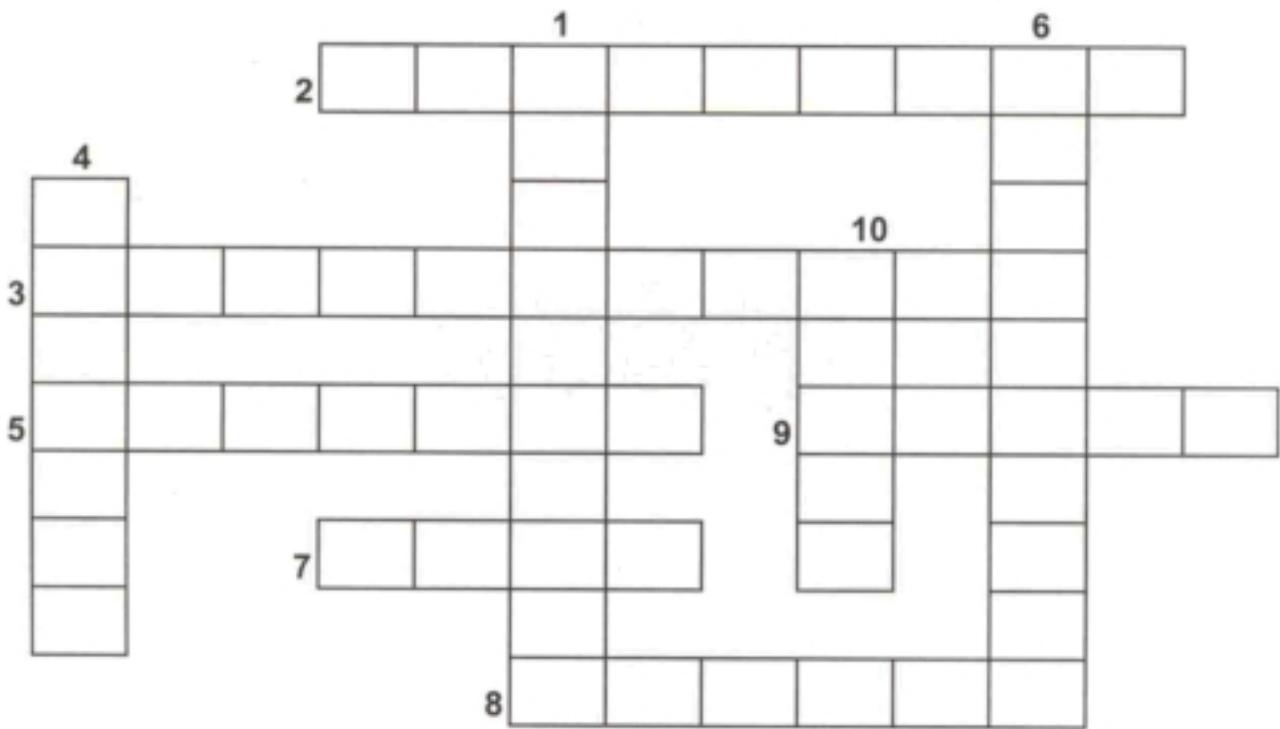
Յարգելի Պրն. Թորոս Պապիկեան,

Ծաւալով թէեւ փոքր, բայց բովանդակութեան տեսակետէ շահեկան եւ գնահատելի գործ մըն է սկսուածը: Բարոյական եւ եկեղեցական օգտաշատ գիտելիքներ կը տրուին հոն, ըստ տարիքի յարմարութեան, ինչ որ անկասկած մեծ բարիք մըն է փոքրիկ ընթերցողին համար: Լեզուի պարզութիւնը եւ գրութիւններուն կարճ ըլլալը, ինչպէս նաեւ էջերու սահմանափակումը ինքնին առաւելութիւն են: Ասոնց վրայ կ'աւելնայ նաեւ համացանցի Կիրակնօրեայի կայքէջին վրայ ամսական հերթականութեամբ դրուելուն պարագան:

Այս մէկն ալ կարծեմ մեծ նորութիւն մըն է: Ուստի կը շնորհաւորեմ ձեզ եւ յարատեւութիւն կը մաղթեմ ձեզի եւ յատկապէս տիկ. Շաղիկ Պոյաճեանին որ յաջողեցաւ «Մաշտոցի Արձագանգ»ը հասցնել իր այսօրուան վիճակին: Վարձքերնիդ կատար:

**Յարգանք՝
Լուսին Փալանճեան**

խաչբառ

- 1- Օրմանեանի ծաւալուն գործերէն
- 2- Երկրային հաճոյքներէն կամաւորապէս հրաժարիլ
- 3- Յիսուսի մայրը
- 4- Զոհ
- 5- Յիսուսի 12 հետեւորդներէն իւրաքանչիւրին կոչումը

- 6- գոհութիւն, ուրախութիւն
- 7- Կրնայ էջմիածնի կամ Կիլիկիոյ ըլլալ
- 8- Օրհնուած իւղ
- 9- Եկեղեցիի մը մուտքի բաժինը
- 10- Ծաղկիլ, ծնիլ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Փառք կու տանք Աստուծոյ, որ այս տարի եւս կրցանք Կիրակնօրեայ Դպրոց ունենալ եւ աւարտել մեր 23րդ տարեշրջանը: Այս տարեշրջանը, յատուկ է մեր հրատարակութեան՝ «Մաշտոցի Արձագանգ» ի տասնամեակը ըլլալուն համար: Նշելու համար այս տասնամեակը, մենք ամսական դրութեամբ 10 թիւերով հրատարակեցինք «Մաշտոցի Արձագանգ»ը:

«Անոնց սորվեցուցէք այն բոլոր պատուիրանները որ ես ձեզի տուի. եւ ահա միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչեւ աշխարհիս վախճանը»

Մատթէոսի Աւետարանին վերջին համարին մէջ Յիսուս վերի պատգամը կու տայ առաքելներուն. Կիրակնօրեան՝ հաւատարիմ մնալով Քրիստոսի պատգամին, այս տարի եւս ըրաւ իր կարելին սորվեցնելու համար Քրիստոսի պատուիրանները: Այս տարի սակայն մեր կարելիութեան սահմանները ընդարձակուեցան «Մաշտոցի Արձագանգ» ին միջոցաւ: Կիրակնօրեան դասարանէն դուրս ելլելով մտաւ մեր աշակերտներուն տուները, հասաւ ծնողներուն, առիթ տուաւ ընտանեկան պահեր ստեղծելու՝ սերտելու համար Աստուածաշունչը եւ աւելի մօտէն ծանօթանալու Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ տօներուն եւ աւանդութիւններուն:

«Իմ վկաներս պիտի ըլլաք մինչեւ աշխարհի ծայրամասերը»

«Առաքելներուն Գործերը» գրքին առաջին գլխուն մէջ կը կարդանք վերի խօսքերը ուր Յիսուս կու տայ իր առաքելներուն: Մենք Դեկտեմբեր 2000 ին հաստատեցինք մեր կայքէջը՝ www.sourphagop.org ը, որպէսզի մեր աշակերտները եւ ուրիշներ կարենան ամենօրեայ ճաշու Աւետարանը կարդալ Հայերէնով նաեւ համացանցին վրայէն: Ասիկա առիթ տուաւ մեզի որ կարենանք հրամցնել «Մաշտոցի Արձագանգ»ը մեր կայքէջը յաճախողներուն եւ այսպիսով անուղղակիօրէն հասանք մինչեւ աշխարհի ծայրամասերը:

«Առանց գործերու հաւատքը մեռած է»

Յակոբոս Տեառնեղբօր միակ ընդհանրական նամակին 2.րդ գլխուն մէջն է որ կը կարդանք այս տողը:

Առաքելը կը շարունակէ «Ի՞նչ օգուտ այն մարդուն որ կ'ըսէ թէ հաւատք ունի, երբ որ հաւատքին արտայայտութիւնը եղող գործեր չունի»: Մենք, գործելով Կիրակնօրեայի դաշտին մէջ, կը փորձենք մեր հաւատքը ողջ պահել: Սակայն՝

«հունձքը առատ է, բայց մշակները քիչ: Հետեաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ դրկէ:»

Կիրակնօրեան պէտք ունի յաւելեալ ուսուցիչներու եւ օգնականներու: **«Ժամանակը ծախու առէք»** խրատեց Քրիստոս: Մենք կը հաւատանք թէ այն ժամանակը որ մենք կը տրամադրենք մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին, «ծախու առնուած» ժամանակ է:

Մեր փափաքն ու աղօթքն է որ մեր 2003-2004 տարեշրջանի նախօրեակին աճի մեր սիրայօժար աշխատողներուն թիւը որպէսզի մենք կարենանք յաջողցնել մեր Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն ջամբելու ծրագիրները Աստուծոյ փառքին եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պայծառացման համար:

Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական Կազմ

Մեր զաւակներու բարոյական դաստիարակութեան մասին

Իւրաքանչիւր ծնողք, ուսուցիչ, խումբի պատասխանատու չափահաս եւ դաստիարակ համաձայն պիտի գտնուի ըսելու թէ ներկայ ժամանակաշրջաններու մէջ կարելի է նկատել մանուկներուն եւ պատանիներուն մօտ բարոյական սկզբունքներու անկում: Յարգելով ամէն բացառութիւն, մեզմէ իւրաքանչիւրը հանդիպած է պատանիի մը որուն կեցուածքն ու վարուելակերպը թուած է խորթ: Ծիշդ է որ բարոյականութիւնը յարաբերական է ու մէկուն համար անբարոն բարոյական է եւ մէկ ուրիշին համար ալ՝ հակառակը, սակայն պիտի ընդունինք բոլորս ալ որ կան սկզբունքներ որոնք համաշխարհային են եւ անժամանակ եւ որոնք, անկախ դարաշրջանէն եւ ընկերային միջավայրէն պէտք է գտնուին բոլոր պատանիներուն մօտ անխտիր: Կը նշենք օրինակ անկեղծութիւնը, պարկեշտութիւնը, ուրիշը ծաղրանքի առարկայ չդարձնելը իր այս կամ այն յատկութիւններուն պատճառաւ, տարեցներուն հանդէպ յարգանքը, եւ այլն:

Ամենէն առաջ պէտք է ի մտի ունենալ թէ ընդհանրապէս պատանեկութեան տարիքը ըմբոստութեան եւ ծնողք-դաստիարակին առաջարկներուն հակառակը կիրարկելու տարիքն է: Այս կեցուածքը առողջ է ու քաջալերելի որովհետեւ ան նշանն է պատանիին տրամաբանութեան եւ դատողութեան կարողութիւններու աճման, ինչպէս նաեւ անոր զգացական անկախութեան շեշտումին: Այս ըմբոստութեան եւ ժխտական կեցուածքին զոհ կ'երթան նաեւ ծնողներու ջամբած բարոյական սկզբունքները, որոնց դէմ կ'ելլէ պատանին: Այստեղ մեծ դեր ունին նաեւ տարեկից ընկերներն ու ընկերային խմբակները, որոնք, այդ տարիքին յատկապէս, հսկայական տեղ կը գրաւեն պատանիներուն կեանքէն ներս:

Արդեօ՞ք ուրեմն պատանիներուն մօտ բարոյական դաստիարակութիւն ընելը անկարելի է որովհետեւ ըստ բնութեան օրէնքին պատանին կը մերժէ համակերպիլ չափահասին ու անոր ցուցմունքներուն: Բացարձակապէս ոչ: Պատանիին բարոյական դաստիարակութեան յաջողութիւնը կախեալ է չափահաս դաստիարակին հետ ունեցած իր փոխ-յարաբերութեան որակէն: Ահա թէ ինչպէս:

Այն ծնողները որոնք պատանեկութեան սեմին ու իրենց զակին մէկ անհանդուրժելի կեցուածքին կամ անոր ըմբոստութեան առջեւ կը կքին ու կը կարծեն թէ կացութիւնը անլուծելի եւ անյոյս է, եւ կը հրաժարին իրենց դաստիարակի դժուար պաշտօնէն ու տեղի կու տան պատանիին մոլորումներուն եւ առիթ կ'ընծայեն որ պատանին օրինակ, խորհուրդ եւ մխիթարանք փնտռէ իրեն տարեկիցներու մօտ, որոնք կրնան սխալ ուղղութիւն տալ եթէ իրենք ալ իրենց կարգին զուրկ են ծնողական շինիչ ներկայութենէ:

Ընդհակառակը սակայն, այն ծնողներն ու ուսուցիչները որոնք կանխաւ բացատրած են իրենց պատանիներուն թէ ինչպիսի ֆիզիքական, զգացական, հոգեկան փոփոխութիւններ է վերիվայրումներէ պիտի անցնին անոնք, եւ թէ ինչպէս պիտի ըմբոստանան ու մերժեն չափահասին օրինակը, ապահոված կ'ըլլան պատանիին վստահութիւնն ու գործակցութիւնը: Այն ծնողները որոնք իրենց կարգին կը հանդուրժեն պատանիին արտակարգ հագուածքը, սանտրուածքը, երաժշտական ճաշակը նկատի առնելով որ առաջնահերթութիւններ չեն, կրնան յուսալ որ պատանին ալ իր կարգին ընդունակ պիտի ըլլայ իր ծնողներուն առաջարկներուն եւ բարոյական ցուցմունքներուն հանդէպ, որոնք իսկական առաջնահերթութիւնները պէտք է ըլլան պատանիին կեանքէն ներս:

Այն ծնողները որոնք պարտադրելու փոխարէն կը ներկայացնեն ցանկալի կեցուածքը ու կը բացատրեն անոր առաւելութիւնը ու մանաւանդ կու տան ողջ օրինակը այդ կեցուածքը իրենք իսկ որդեգրելով, ապահոված կ'ըլլան պատանհին հետաքրքրութիւնն ու դրական տրամադրութիւնը:

Անգամ մը եւս կը տեսնենք թէ պատանհներուն բարոյական դաստիարակութիւնը առանց ճիգի ու դաստիարակիչ աշխատանքի կարելի չէ ապահովել: Անգամ մը եւս պարտականութիւնը կ'իջնայ ծնողներուն եւ այլ դաստիարակներուն վրայ, որոնց պարտաւորութիւնն է իրենց զակից եւ աշակերտին կրթութեան հետեւիլ ամէն տարիքի ու երբեք չմտածել թէ մանկութենէն դուրս ելած պատանին այլեւս պէտք չունի իր ցուցմունքներուն:

Պահուած բառ

ա	ռ	ա	լ	օ	տ	ա	պ	ա	լ	է	ն	ր	
ր	ռ	ա	մ	տ	ա	կ	ա	լ	ի	ն	ա	ե	լ
ձ	ռ	ա	ն	ա	ա	ս	ի	ր	ե	ց	ի	ր	ո
ա	գ	ա	ջ	ր	ա	մ	ա	ն	կ	ա	ր	ի	չ
գ	մ	ն	ա	ա	ա	բ	ռ	ի	չ	ա	ր	ա	ո
ա	ի	ս	կ	կ	ր	ա	կ	ա	ր	ա	ն	ր	լ
ն	ա	ի	ե	ա	տ	կ	ա	կ	ա	չ	ա	փ	ե
գ	ն	ր	ր	ն	պ	ա	հ	ա	ր	ա	ն	լ	ն
մ	ա	շ	տ	ո	ց	ի	ա	ր	ի	լ	ն	ո	ր
բ	լ	ո	լ	ր	կ	ե	ս	ա	ր	ի	ա	բ	ա

առաւօտ	բլուր	մաշտոցի		
արձագանգ	բարեկամ			
առաջարկ		նկարիչ	չար	պահարան
աման	իսկ	նինջ	չու	սիրեցի
ապաւէն		նիակարա	չափ	սմբակ
արիւն	կակաչ	նոր	չուեն	
առնեն	կրակարան	նրա		տակաւին
առաւ	կեսարիա	նաեւ	ջրաման	
	միանալ	նոր	ջակերտ	օտարական

բու

ՀԱԿԻՐԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2002-2003 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը վայելէ Մայր Եկեղեցույս Հոգաբարձութեան հովանաւորութիւնը: Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչն է Պրն. Մովսէս Քէօսէյեան:

ԿԱԶՄ

Կիրակնօրեայի 2002 – 2003 տարեշրջանի իրենց կամաւոր մասնակցութիւնը բերին հետեւեալները

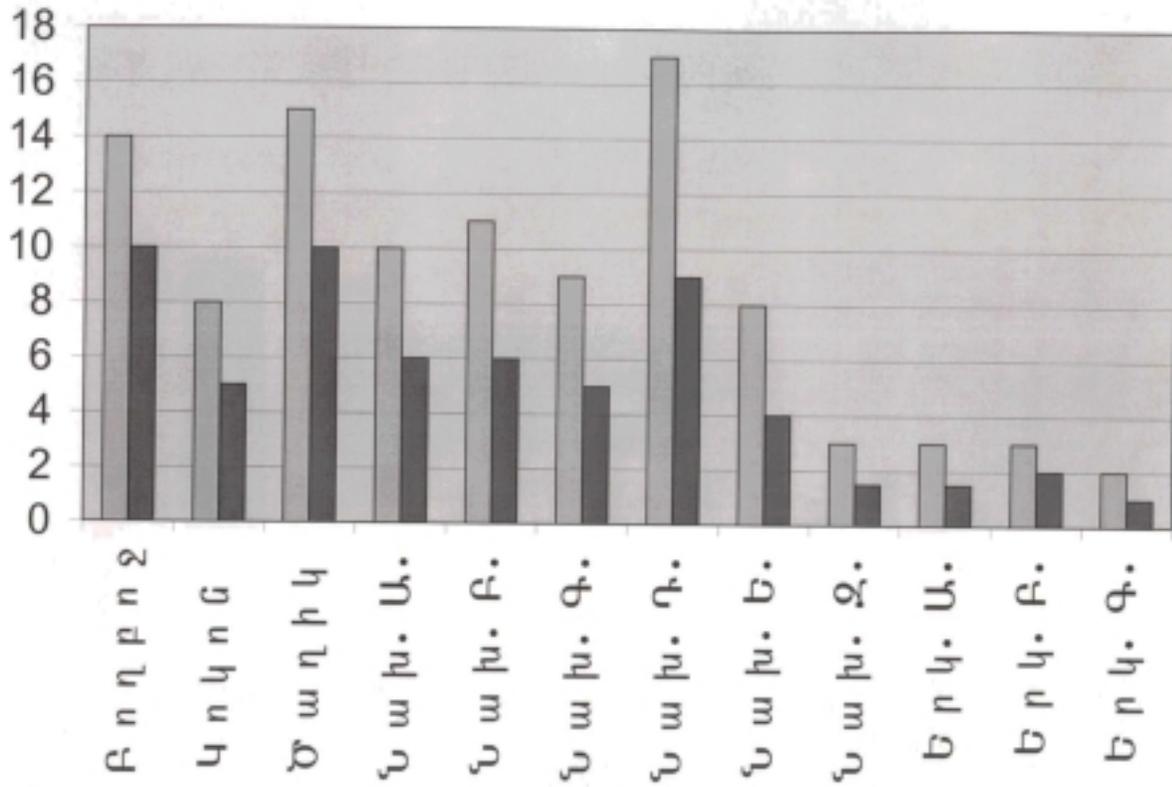
Մարիա Քէօսէյեան	Մանկապարտէզի Ա. կարգի դաստիարակ
Անի Գըլնճեան	Մանկապարտէզի Բ. կարգի դաստիարակ
Վերա Կարապետեան	Մանկապարտէզի Գ. կարգի դաստիարակ
Երան Լոշիաճեան	Նախակրթարանի Ա. կարգի դաստիարակ
Գարոլ Գաբթանճեան	Նախակրթարանի Բ. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Նաճարեան	Նախակրթարանի Գ. եւ Դ. կարգերու դաստիարակ
Յասմիկ Գանաճեան	Նախակրթարանի Ե. կարգի դաստիարակ
Սարգիս Ասատուրեան	Նախակրթարանի Զ. կարգի դաստիարակ
Շողիկ Նաճարեան	Երկրորդականի Ա. եւ Բ. կարգերու դաստիարակ
Թորոս Պապիկեան	Երկրորդականի Գ. կարգի դաստիարակ, ՏՃօրէն
Շաղիկ Պոյաճեան	Խմբագիր «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի
Րաֆֆի Պապիկեան	Webmaster
Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարիչ
Սալբի Բակլաեան	Մանկապարտէզի Օգնական

Կազմս գումարեց ժողովներ որոնց ընթացքին արժարժուեցան ծրագրային, կարգապահական, արտադասարանային աշխատանքներ եւ այլ նիւթեր:

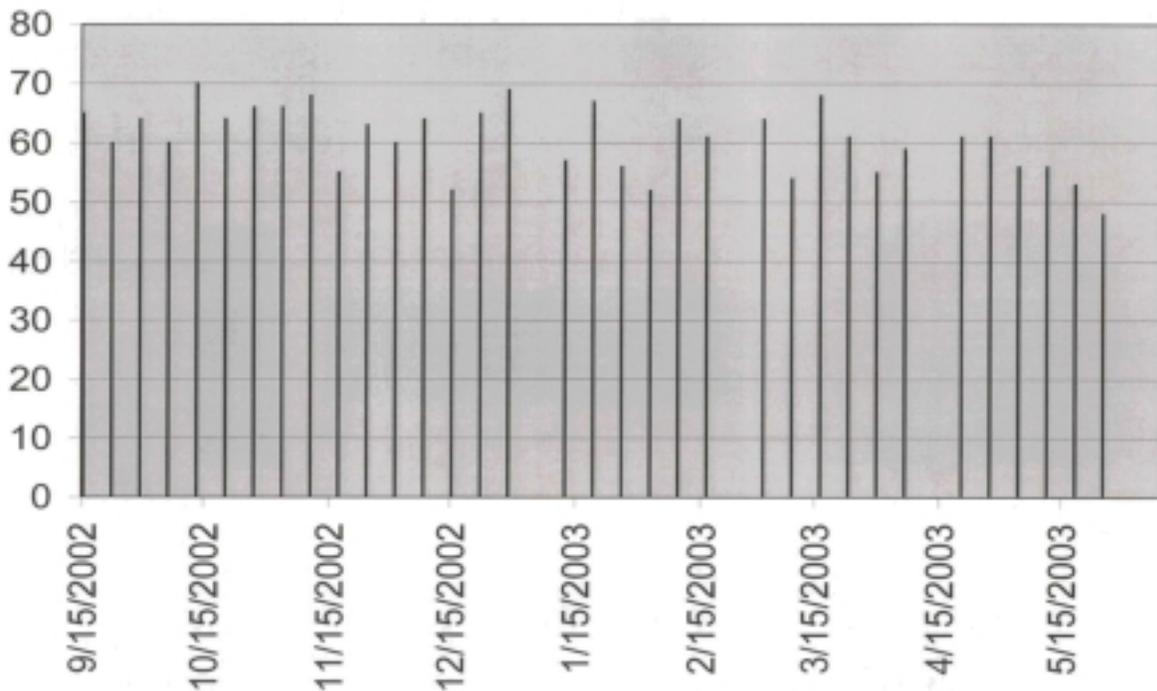
ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

2002-2003 տարեշրջանին արձանագրուած աշակերտութեան թիւը 103 է, իսկ շաբաթական ներկայութեան միջինն է 62 աշակերտ բաժնուած 12 կարգերու:

Դասարանային արձանագրություն և միջին ներկայություն

Աշակերտության ներկայություն Իրաքանչիւր Կիրակի

ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՌՕՐԵԱՆ

2002-2003 տարեշրջանին կիրակնօրեայ դպրոցի առօրեայ յայտագիրը կ'ընթանայ Հայաստանեայց Եկեղեցու Կիրակնօրեայ դպրոցներու դասաւանդական հիմնական կառուցուածքին համաձայն՝ լսարանային եւ դասարանային բաժանումներով, ուր կը դասաւանդուին Ս. գրական, ծիսական, բարոյագիտական եւ գործնական ծանօթութիւններ, գիտելիքներ եւ աղօթքներ:

Լսարանային բաժին

Տէրունական աղօթքի, մաղթանքի եւ Կիրակնօրեայ Մաղթերգէն ետք, աշակերտները կը բաժնուին 3 խումբերու:

- Մանկապարտէզի Ա., Բ., Գ. եւ Նախակրթարանի Ա. եւ Բ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Գ. եւ Դ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Ե., Զ. եւ Երկրորդականի Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններ

Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով՝

- Ոսկեղէն համարներու կամ Սաղմոսի ուսուցում:
- Բարոյալից պատմուածքներու պատմութիւն:
- Կրօնական երգերու եւ շարականներու ուսուցում:
- Աւետարանի ընթերցում եւ մեկնաբանութիւն:

Դասարանային բաժին

Կը դասաւանդուի ըստ դասագիրքերու:

ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐՔՈՎ

8 Սեպտեմբեր 2002	Արձանագրութիւն
15 Սեպտեմբեր 2002	Տարեսկիզբ եւ վերամուտ
22 Սեպտեմբեր 2002	Վարժարանի աշակերտութիւնը մասնակցեցաւ Սուրբ Պատարագի խորհուրդին եւ հաղորդուեցաւ:
22 Հոկտեմբեր 2002	Թարգմանչաց տօնի յատուկ յայտագիր:
29 Դեկտեմբեր 2002	Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան զոյգ տօններու հանդիսութիւն, ուր տեղի ունեցաւ աշակերտներուն պատրաստած գեղարուեստական ելոյթը: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ հիւրասիրութեամբ եւ նուէրներու բաշխումով:
5 Յունուար 2003	Դպրոցս փակ էր Ս. Ծնունդի առթիւ:
2 Մարտ 2003	Վարդանանց եւ Բարեկենդան տօններու յատուկ տօնակատարութիւն:
13 Ապրիլ 2003	Դպրոցը փակ էր Ծաղկազարդի առթիւ:
20 Ապրիլ 2003	Սբ. Զատկուայ յատուկ նշում:
8 Յունիս 2003	Ամաւերջի հանդէս:

**Սաղմոսներու մասին
Սաղմոս 23(22)
Տէրն է Հովիս**

**Տէ՛րն է հովիս,
Ուստի ուե՛ւ բանի կարօտ պիտի չմնամ:**

**Դալար արօտավայրերու մէջ կը մակաղեցնէ զիս,
Հանգստարար ջուրերուն զիս կը տանի:**

**Կը վերանորոգէ զիս եւ ուղիղ ճամբաներէ կ'աղաչնորդէ,
Որպէսզի իր անունը փառաւորուի:**

**Նոյնիսկ երբոր մահաստուեր ձորերէ կ'անցնիմ,
չարիքէ մը չեմ վախնար, Տէ՛ր, բանի դուն իմ հետս ես:
Քանի ցո՛ւպդ զիս կ'առաջնորդէ եւ գաւազանդ կը պաշտպանէ,
ես ինքզինքս ապահով կը զգամ:**

**Ինձի խնճոյքի սեղան կը պատրաստես
թշնամիներուս աչքին առջեւ.
Իբրեւ պատիւ՝ անուշահոտ իւղով կ'օծես գլուխս,
եւ բաժակս մինչեւ բերան կը լեցնես:**

**Տէ՛ր, վստահ եմ, որ բարութիւնդ եւ շնորհքդ
Անպակաս պիտի ըլլան վրայէս՝
որպէսզի կենաքիս ամբողջ տեւողութեան
տաճարիդ մէջ բնակիմ:**

«Սաղմոս» բառը յունարէն է եւ կը նշանակէ «օրհներգութիւն»: Իրապէս ալ, Սաղմոսները զԱստուած օրհնաբանող եւ երգուելու սահմանուած հոգեւոր բանաստեղծութիւններ են որոնք մինչեւ այսօր մաս կը կազմեն եկեղեցական արարողութիւններուն եւ պատարագի ընթացքին կը կարդացուին: Այլ խօսքով Սաղմոսներու հաւաքածոն քրիստոնեայ հաւատացեալին համար աղօթագիրք կը նկատուի որովհետեւ անոնք սրտի խորերէն բխած աղօթքներ, փառաբանութիւններ են որոնք կը ծառայեն մարդու եւ Աստուծոյ միջեւ մտերիմ կապ ստեղծելու:

Սաղմոսները թիով 150 հատ են եւ անոնք բաժնուած են 5 գիրքերու: Սաղմոսներու հայերէն Գրաբար թարգմանութիւնը հիմնուած է Յունարէն «Եօթանասնից» բնագրին վրայ, բայց կարելի է նշել թէ կայ նաեւ Եբրայերէն բնագիր մը որ նաեւ ծառայած է որպէս մեկնակէտ Սաղմոսներու այլ թարգմանութիւններու: Երկու բնագիրներու գոյութիւնը ի յայտ կու գայ Սաղմոսներու թուագրումի ատեն, երբ կը տեսնենք թէ նոյն Սաղմոսը ունի երկու թիւ, օրինակ 23(22): Առաջին թիւը, 23 կը համապատասխանէ Եբրայերէն բնագրին, իսկ երկրորդը՝ 22, Յունարէնին:

Սաղմոսներու Նոր Աշխարհաբար Թարգմանութիւնը «Անթիլիաս 2002» ամբողջացած է համեմատութեամբ Եբրայերէնի եւ Գրաբարի:

Նկարագիր ունենալ թե՛ Գկարագրի տէր անձ ըլլալ

Այնպէս ինչպէս իր ֆիզիքական յատկութիւնները, մեզմէ իրաքանջիւրը ունի իր Գկարագրային յատկութիւնները որոնք մեզ կը զանազանեն իրարմէ: Եթէ մարդս ունի հասակի, կազմի, մորթի գոյնի վերաբերող յատկութիւններ, ունի նաեւ մտածելու ձեւին եւ զգալու կերպին վերաբերող յատկութիւններ: Ահա այդ զգալու եղանակն ու մտածելակերպն են որ կը կազմեն անձի մը բարոյական տիպարը՝ Գկարագիրը:

Մախասեան բառարանը կը սահմանէ Նկարագիր բառը ըսելով վարք, բարոյական կողմի պատկեր: Այս սահմանումի լոյսին տակ կարելի է ուրեմն անկասկած ընդունիլ թէ իրաքանջիւր մարդ արարած ունի իր Գկարագիրը: Ոմանք զգայուն են ոմանք անզգամ, ոմանք կրքոտ են ոմանք ալ տրամաբանող: Դժուար կացութեան առջեւ ոմանք ջղային կ'ըլլան ոմանք՝ պաղարին: Ընկերային շրջանակներէն ներս մէկը մեծամիտ կ'ըլլայ, մէկ ուրիշը՝ համեստ: Ու այսպէս անվերջ, մարդիկ նոյն կացութեան առջեւ կ'որդեգրեն իրարմէ շատ տարբեր զգալու եւ մտածելու կերպեր:

Իսկ ի՞նչն է որ կը կերտէ մարդու Գկարագիրը. – ժառանգականութի՞ւնը թէ կեանքի փորձառութիւնը: Նկարագիրը բնածի՞ր յատկութիւն է թէ մշակուած: Թէեւ կան հոգեբանական դպրոցներ որոնք կը հաւատան Գկարագրի ամբողջութեամբ բնածին տարրերուն կամ ամբողջութեամբ կեանքի փորձառութիւններու հետեւանքով մշակուած ըլլալուն, սակայն կարելի է մտածել թէ ամէն մարդկային կարողութեանց պէս, Գկարագիրը եւս ունի այս երկու տարրերէն ալ բխող մասնիկներ: Ան կ'ընդգրկէ ի ծնէ նախասահմանուած յատկութիւններ որոնց վրայ կ'աւելնան հետագային ձեռք ձգուած Գկարագրային տարրեր:

Այսպէսով ուրեմն կը տեսնենք թէ կարելի չէ գտնել մարդ արարած որ Գկարագիր չունի: Սակայն ինչ կը վերաբերի Գկարագրի տէր անձ ըլլալուն, կայ Գկարագիր ունեցող Մարդ արարած որ Գկարագրի տէր անձ չըլլայ: Այո՛: Ահա թէ

երանգը ուր է:

Նկարագրի տէր է ան որ զօրաւոր կամք ունի եւ կը շարժի հաստատուն սկզբունքներու համաձայն: Այլ խօսքով Նկարագրի տէր անձը անհատականութիւն ունեցող մէկն է որուն մտածելու եւ զգալու կերպերը թելադրուած են իր խոր համոզումներէն եւ անսակարկ սկզբունքներէն: Այս երկուքին վրայ կ'աւելնայ զօրաւոր կամքը որ Գկարագրի տէր անձերուն մօտ գտնուող յատկանիշ մըն է: Այս բացատրութեան հետեւելով, մեզի այնպէս կը թուի թէ անհատ մը Գկարագրի տէր կը դառնայ կեանքի փորձառութեանց հետեւանքով: Նկարագրի տէր անձին վերլուծման համար անհրաժեշտ է նայիլ թէ որ ժամանակաշրջանին ապրած է ան, ինչպիսի ընկերային, կրօնական, քաղաքական պայմաններու մէջ փորձառութիւններ ապրած է: Ժողովրդական հաւատալիք մըն է, չենք գիտեր որքանով գիտականօրէն փաստելի, թէ մարդ որքան դժուարին պայմաններ ապրի այնքան Գկարագրի տէր անձ կը դառնայ, այնքան կամքի ոյժ կը մշակէ, այնքան սկզբունքի տէր կը դառնայ:

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ, իրենց քրիստոնէական հաւատքին կառչած ու իրենց անխախտելի հաւատքին հետեւանքով նահատակուած սուրբերու օրինակները կարելի է նմանցնել վերը սահմանուած Գկարագրի տէր անձերուն: Անոնք ալ ունէին հաստատ սկզբունք, Քրիստոնէական հաւատք եւ, զանազան տեսակի վտանգներով եւ սպառնալիքներով շրջապատուած ըլլալով հանդերձ, ունէին զօրաւոր կամք անվթար մնալու համար իրենց հաւատքին մէջ : Այսպէս է որ ըստ մեզի կարելի է չափել անհատի մը Գկարագրի տէր անձ ըլլալը քրիստոնէական տեսանկիւնէն եւս, նախ նայելով թէ որքանով ծանօթ է քրիստոնէական սկզբունքներուն ապա կշռելով թէ որքանով տոկուն են իր մօտ այդ սկզբունքները եւ որքանով կամք ունի ան պաշտպանելու այդ սկզբունքները:

Ինչպէս վարուիլ եկեղեցիէն ներս

Հետեւեալ տողերուն մէջ կը գտնուին եկեղեցիէն ներս վարուելու ընդհանուր ձեւեր: Մենք խորապէս կը հաւատանք որ անհատի մը արժէքը իր արտաքին կերպարանքին կամ շարժումներուն մէջ չի կայանար, սակայն երբ խօսքը կը վերաբերի եկեղեցույ, կացութիւնը կը դառնայ իրապատուկ: Ծիշդ է որ ամէն մարդ ազատ է իր նախասիրած ձեւով հագուելու եւ շարժելու սակայն եկեղեցին իբր Աստուծոյ տուն եւ աղօթատեղի բացառութիւն պէտք է նկատուի ու զայն այցելող իւրաքանչիւր անձ պէտք է համակերպի որոշ կեցուածքի մը, հագուածքի մը եւ այլ վարմունքի ընդհանուր ձեւերու:

Եկեղեցիէն ներս որդեգրուող ամէն կեցուածք, խոնարհութեան եւ յարգանքի նմոյշ պէտք է ըլլայ: Ահա մի քանի հիմնական կէտեր, որոնք կը մեկնին խոնարհութեան եւ յարգանքի այդ կենսական սկզբունքներէն.-

- Եկեղեցիէն ներս ծիծ մի ծամեր:
- Երբ կը նստիս, ոտքերդ մէկը միւսին վրայ մի ծալլեր:
- Նստարաններուն վրայ քաշուելով, թեւերդ նստարանի կոնակին տարածելով մի նստիր:
- Մէջտեղի անցքէն մի քալեր երբ եկեղեցիէն ներս պիտի տեղափոխուիս, այլ գործածէ կողմի անցքերը:
- Հագուիր պատշաճ եւ մաքուր պարզ հագուստներ, խուսափիր անթեւ հագուստներէ, գլխարկներէ եւ ակնառու արդուզարդէ:
- փորձէ կեդրոնանալ պատարագին կամ մատուցուած արարողութեան վրայ. աջ ու ձախ դարձող գլուխները եւ բարեկամներուն ուղղուած նայուածքներ ու բարեւներ կը խզեն պահուան խորհուրդը:
- Եկեղեցիէն ներս մուտքդ պէտք է ըլլայ խոնարհ եւ հանդարտ. կանուխ հասնողները նախընտրաբար պէտք է նստին առջեւի նստարաններուն վրայ որպէսզի աւելի ուշ հասնողները ստիպուած չըլլան մինչեւ եկեղեցիին առաջը քալել, աղօթողները խանգարելով:
- Եկեղեցիէն ներս տեղ գրաւելէդ անմիջապէս ետք, խաչակնքէ, «Հայր Մեր» արտասանէ

- ցած ձայնով եւ ապա մասնակցի արարողութեան:
- Միշտ յիշէ թէ պատարագի ընթացքին հանդիսատես չես միայն, այլ պէտք է մասնակցիս քեզի ծանօթ շարականները երգելով եւ սարկաւագին ցուցմունքներուն հետեւելով: Նստարաններու ետին տրամադրուած գիրքերը կը ներկայացնեն պատարագը իր ամբողջութեամբ ու լաւ ձեւ մըն են մասնակցելու պատարագին, անոր ընթացքին հետեւելով եւ շարականներու երգեցողութեան մասնակցելով:
- Եկեղեցիէն դուրս եկած պահուդ պէտք է ըլլաս նոյնքան խոնարհ եւ հանդարտ որքան մուտքի պահուն: Պատարագի աւարտին կարելի է մօտենալ Քահանային Սուրբ գիրքը համբուրելու եւ անոր օրհնութիւնը ստանալու համար:
- Եկեղեցիէն մեկնելէ առաջ չմոռնաս առնելու մասը, ու զայն համբուրելէ ետք միայն կեր: Կարելի է նաեւ մաս տանիլ ընտանիքիդ բացակայ անդամներուն, որոնք չկրցան եկեղեցի գալ այդ օր:

Եկեղեցական ողջոյններ

Սուրբ Ծնունդի առթիւ.-

- Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ
- Ձեզի մեզի մեծ Աւետիս

Սուրբ Զատիկի առթիւ.-

- Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց
- Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի

Սուրբ Պատարագի ժամանակ.-

- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ
- Օրհնեալ է Յայտնութիւնն Քրիստոսի

Մասի բաժանման ժամանակ.-

- Մասն եւ բաժին եղիցի Սուրբ Պատարագիս (Թող այս ձեր մասը եւ բաժինը ըլլայ Սուրբ Պատարագէն)
- Բաժին իմ Աստուած Յաւիտեան (Բաժինս է Աստուած Յաւիտեան)

Սուրբ Հաղորդութիւն ստանալու ժամանակ.-

Հաւատացեալը կ'ըսէ «Մեղա Աստուծոյ» Քահանան կը պատասխանէ «Սա եղիցի քեզ քաւութիւն եւ թողութիւն մեղաց քոց» (Թող այս ըլլայ մեղքերուդ քաւութիւն եւ թողութիւն)

Մկրտութեան ժամանակ.-

Քահանան կը հարցնէ «Երախան ի՞նչ կը խնդրէ». կնքահայրը կը պատասխանէ «Հաւատք, յոյս, սէր եւ մկրտութիւն»: Մկրտուիլ եւ արդարանալ, սրբուիլ մեղքերէ, ազատիլ դեւերէն եւ ծառայել Աստուծոյ:

Աղօթք յաշողութենէ մը ետք

Բարերար Աստուած, միայն դո՛ւն ես որ զիս քու բարիքներովդ կ'ողողես: Կ'օրհնաբանեմ քեզ եւ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ այն բոլոր բարիքներուն համար որ առատօրէն անարժանիս կը պարգեւես քու սիրոյ գանձերէդ: Կը փառաւորեմ քեզ եւ ամբողջ սրտովս գոհութիւն կը յայտնեմ, միշտ եւ ամէն բանի համար, եւ ամէն բանէ աւելի կը խնդրեմ որ, քու արքայութիւնդ, արդարութիւն եւ իմաստութիւն շնորհես ինձի, որպէսզի կարենամ լաւապէս մատակարարել ձրիօրէն քու տուած պարգեւներդ կանուխէն խորհելով եւ պատրաստուելով ապագայ ձախորդութեանց, եւ ըստ այնմ յօժարակամ ուրախութեամբ կարօտեալներուն տամ ինչ որ պէտք է իրենց, ինչպէս դուն կը բաւարարես իմ բոլոր պէտքերս:

Միշտ քու երկիւղիդ, սուրբ օրէնքիդ եւ արդարութեանդ մէջ պահէ զիս, որպէսզի չըլլայ որ հպարտանամ եւ անհաւատ դառնամ այս անցաւոր հարստութիւններով, որովհետեւ այս կեանքի մէջ չկա՛յ կայուն բան եւ վիճակ, եւ չե՛մ գիտեր թէ վաղը ինձի ի՞նչ կը բերէ: Հետեւաբար կ'աղաչե՛մ, քու բարի պարգեւներուդ հետ միասին, նաեւ խոնարհ, հեզ եւ գթասիրտ հոգի մը տուր ինձի, որպէսզի քու կամքիդ եւ սուրբ օրէնքիդ համաձայն ապրիմ, եւ նոյնիսկ երբ ձախորդութեան եւ չքաւորութեան, վիշտերու եւ տագնապներու մատնուիմ, կարենամ տոկալ եւ կրել քաջութեամբ, անտրտունջ եւ գոհունակ սրտով, միշտ շնորհակալութիւն յայտնելով քու սուրբ կամքիդ համար. որովհետեւ քեզմէ՛ է ամէն բան, եւ դո՛ւն է որ կը հատուցանես, մեր գործերուն եւ մտածողութեան համաձայն: Քեզի փառք յաւիտեանս: Ամէն:

Ինչպե՞ս հասկնալ Պատարագը

Մեզմե ո՞վ ինքն իրեն հարց չէ տուած թէ պատարագի ընթացքին ճիշդ ի՞նչ կը պատահի եւ թէ ի՞նչ կը նշանակեն հոն արտասանուած խօսքերը եւ ի՞նչ նշանակութիւն ունին հոն կատարուած ծէսերը: Հետեւեալ տողերուն մէջ կը գտնես կարճ եւ ընդհանուր բացատրութիւն մը թէ ի՞նչ է պատարագը:

Ամէն Կիրակի եկեղեցիէն ներս տեղի կ'ունենայ պատարագ. մէկուկէս ժամուան տեւողութեամբ արարողութիւն: Պատարագը կը ներկայացնէ, ինչպէս թատրոն մը, Յիսուսի վերջին ընթրիքը իր աշակերտներուն հետ: Ներկայացնելու համար այդ ընթրիքի երեկոն, պատարագի ընթացքին պատարագիչ քահանան, այսինքն արարողութիւնը կատարող կղերականը, կը պատրաստէ գինի եւ նշխար, որ յատուկ խմոր մըն է, եւ զայն կը հրամցնէ ներկայ հաւատացեալներուն ճիշդ այնպէս ինչպէս Յիսուս հաց եւ գինի հրամցուց իր աշակերտներուն վերջին ընթրիքի գիշերը: Այս կը կոչուի հաղորդութիւն, այսինքն յիշել թէ ինչպէս Յիսուս հացն ու գինին իր աշակերտներուն տուաւ, ըսելով որ այն որ այդ օրհնուած հացը ուտէր եւ գինին խմէր, իր մեղքերը քաւած պիտի ըլլար:

Ուրեմն այսպէս, պատարագի ամբողջ ընթացքին կը պատրաստուի Յիսուսի մարմին եւ արիւն խորհրդանշող գինի եւ նշխար եւ պատարագը կ'աւարտի հաղորդութեամբ:

Սակայն ինչո՞ւ այդքան երկար կը տեւէ հաց ու գինի պատրաստելը: Պարզապէս որովհետեւ նախքան հաղորդութիւն պատրաստելը Քահանան պէտք է ինք հոգեպէս պատրաստուի հաղորդութիւնը փոխանցելու, իսկ հաւատացեալներն ալ նոյնպէս պէտք է տրամադրուին ու հոգեպէս պատրաստուին ընդունելու հաղորդութիւնը: Աւելի լաւ հասկնալու համար պատարագին ընթացքն ու տեւողութիւնը կարելի է զայն բաժնել 4 մասերու.-

- Պաշտօնատարութիւն. պատարագիչ կղերականը կը պատրաստուի, կը զգեստաւորուի եւ կը պատրաստէ նշխարն ու գինին:

- Ծաշու պաշտօն. հաւատացեալները հոգեպէս կը պատրաստուին հաղորդուելու, աղօթքներ արտասանելով:

- Բուն պատարագ. հաղորդութիւն ստանալու պահ:

- Արձակում. հաւատացեալներուն եկեղեցիէն մեկնում:

Այս բացատրութիւնները ստանալէ ետք, յաջորդ անգամ որ պատարագի ներկայ գտնուիս աւելի դիրութեամբ պիտի հասկնաս թէ ի՞նչ կը պատահի խորանին վրայ եւ թերեւս նոյնիսկ կարող ըլլաս գիտնալ թէ ո՞ր բաժնին հասած է պատարագը:

Երկու Արփիճէները

Արփիճէ շատ սիրուն աղջնակ մըն էր: Սիրուն մազեր ունէր եւ խոշոր սեւ աչքեր: Երբ դպրոց գացած ատենը տեսնէիք զինքը հագած իր կապոյտ համազետը, պիտի կարծէիք թէ իրմէ աւելի սիրուն մանուկ չկար աշխարհի վրայ:

Բայց երկու Արփիճէներ կային: Մէկը տունի Արփիճէն, միւսը՝ դպրոցի: Տունի Արփիճէն բարկացող, կախերես, գանգատող եւ անհնազանդ Արփիճէ մըն էր, բոլորովին տարբեր այն Արփիճէէն որ դպրոցը կը տեսնէինք իբր սիրուն եւ օրինակելի աղջնակ: Արփիճէն շատ կը սիրէր իր ուսուցչուհին եւ միշտ ծաղիկներ ու ուրիշ սիրուն աշխատանքներ կը տանէր անոր, ցուցնելու համար թէ որքան կը սիրէր զինք: Ուսուցչուհին ալ յայտնի էր որ նոյնքան կը սիրէր Արփիճէին ու կը խորհէր թէ ան միշտ բարի եւ քաղցր մանուկ մըն էր, որովհետեւ անշուշտ, միայն դպրոցի Արփիճէն կը ճանչնար:

Մայրը արցունք թափելու չափ մտահոգ ու տխուր կ'ըլլար իր Արփիճէին երկու երեսները տեսնելով եւ օր մը, բաւական մտածելէ ետք, ծրագիր մը յղացաւ:

Օր մը դպրոցէն վերադարձին, Արփիճէն սովորականին պէս տան դրան առջեւ փոխեց իր սիրուն երեսը ու կախերես հասաւ: Մայրը կանչեց իրեն ու ըսաւ.

- Աղջիկս կրնա՞ս մօտակայ նպարավաճառին երթալ եւ ինծի համար մի քանի բաներ գնել:

-Ո՛չ, չեմ երթար, յոգնած եմ- պոռաց տունի Արփիճէն: Սակայն ան վերջապէս գանգատելով հանդերձ որոշեց երթալ:

Երբ մեկնած էր, այցելու մը եկաւ իրենց տունը եւ հիւրասենեակ մտաւ, տեղաորուեցաւ այնպիսի տեղ մը որ կարելի չըլլար զինք տեսնել:

Վերադարձաւ Արփիճէն.

-Ա՛ն այս ապապրածներդ- ըսաւ ապրանքները գետին նետելով. հիմա դուրս կ'ելլեմ խաղալու:

-Բայց կրնա՞ս ինծի օգնել որ գործս շուտ վերջացնեմ:

- Ո՛չ չեմ ուզեր օգնել:

- Լա՛ւ, ուրեմն ճաշի սեղանը պատրաստ- փորձեց մայրը:

- Չեմ ուզեր պատրաստել:

- Բայց բան մը պէտք է ընես ու այս կամ այն ձեով օգնես: Խնդրեմ սեղանը դիր:

- Այս սեղան դնելն ալ ջիղերուս կը դպնայ- գանգատեցաւ Արփիճէն եւ ուժգնութեամբ ճաշարանի դուռը զառնելով մօտեցաւ սեղանին, դարակը բանալով մէջէն հանեց ծածկոցը, հարեւանցի եւ անտարբեր ձեով տարածեց սեղանին վրայ: Յետոյ դանակներն ու պատառաքաղները բերաւ եւ ցրուեց մի քանի անկարգ ձեով շարուած պնակներու կողմերը ու պատրաստուեցաւ դուրս ելլելու:

Մայրը դժգոհ կ'երեւէր, բայց բան չըսաւ այդ վայրկեանին: Երբ Արփիճէն դուրսէն վերադարձաւ անոր ըսաւ.

-Արփիճէ, այս երեկոյ ճաշի հիւր ունինք մեր տունը, խնդրեմ գնա՛ եւ զինք ճաշասենեակ հրաւիրէ հիւրասենեակէն:

- Բայց մայրիկ- ըսաւ Արփիճէ յանկարծ փոխուած ձայնով մը- սեղանը այցելուներու յարմար ձեով չէ շտկուած:

- Ոչ բայց մայրիկի՞ն համար դրուած է այսպէս- պատասխանեց մայրը:

- Բայց մայրիկ, պիտի ուզէի աւելի լաւ պատրաստել:

- Հիմա ուշ է այլեւս, գնա՛ եւ հիւրը ներս կանչէ:

Տժգոյն եւ դողդալով, Արփիճէ հիւրանոց մտաւ.

- Մայրիկս կ'ըսէ, կը հաճի՞ք...

Եւ կեցաւ: Հիւրը իր շատ սիրած դպրոցի ուսուցչուհին էր:

- Ախ, օրհորդ, լսեցի՞ք ամէն ինչ որ ըսի- արցունք թափեց Արփիճէ:

- Ծատ կը ցաւիմ որ իմ փոքրիկ Արփիճէս տունէն ներս նոյնը չէ ինչ որ դպրոցին մէջ,- ըսաւ վարժուհին:

- Ա՛խ շատ կը ցաւիմ,- հեկեկաց աղջնակը ու ստացաւ իր ծանր դասը:

Եւ իրաւ ալ այս ամօթալի դասէն ազդուած, Արփիճէն փոխեց իր վերաբերմունքը որովհետեւ չէր գիտեր թէ ո՞ր վայրկեանին ո՞վ զինք մտիկ կ'ընէր ու կը դիտէր: Մայրն ալ ըսաւ իրեն «Յիսուս է ամէն ճաշի առեն անտեսանելի այն հիւրը եւ ամէն խօսակցութեան լուծեամբ հետեւողը»:

Եղբայրական սէր

Սէր՝ առանց կեղծիքի. ատելով չարը՝ յարիլ բարիին. եղբայրասիրութեան մէջ՝ իրարու հանդէպ գթասիրտ. պատուելու մէջ՝ առաջ նետուիլ. ջանասիրութեան մէջ՝ չըլլալ վեհերոտ. հոգիով եռացէք. Տիրոջ ծառայեցէք. յոյսով ուրախացէք. նեղութեան համբերեցէք. ստէպ աղօթեցէք. հաղորդակից եղէք սուրբերու կարիքներուն. հետամուտ եղէք հիւրասիրութեան: Օրհնեցէք ձեզ հալածողները. օրհնեցէք եւ մի՛ անիծէք. ուրախացողներուն հետ ուրախանալ. լացողներուն հետ լալ. համախոհ եղէք իրարու. ամբարտաւան մի՛ ըլլաք, այլ յօժար եղէք խոնարհ բաներուն. ինքզինքնիդ իմաստունի տեղ մի՛ դնէք. չարութեան փոխարէն մէկու մը չարութիւն մի՛ հատուցանէք. բարին խորհեցէք բոլոր մարդոց առջեւ. ինչ չափով որ հնարաւոր է ձեզի, խաղաղութիւն պահեցէք բոլոր մարդոց հետ. դուք անձնապէս վրէժխնդիր մի՛ ըլլաք, սիրելիներ՛ր, այլ տեղի տուէք բարկութեան. որովհետեւ գրուած է. «Ի՛նչ է վրէժխնդրութիւն, եւ ե՛նչ պիտի հատուցանեմ», կ'ըսէ Տէրը. այլեւս՝ «Եթէ քու թշնամիդ անօթի է հաց տուր անոր. այս բանը ընելով՝ կրակի կայծեր պիտի կուտակես անոր գլխուն»:

Չարէն մի՛ յաղթուիր, այլ բարիով յաղթէ չարին:

Աստուածաշունչը կը պատմէ

Բարի Սամարացին

Օր մը Յիսուս կը խօսէր մարդոց: Անոնց պատմեց այս պատմութիւնը:

Մարդ մը Երուսաղէմէն ուրիշ քաղաք կ'երթար: Ճամբան գողերը վրան յարձակեցան, ծեծեցին զինք եւ դրամն ու հագուստները առին: Յետոյ զինք կէս-մեռած ձգեցին ու գացին: Քահանայ մը այդ ճամբայէն կ'անցներ: Ան տեսաւ վիրաւոր մարդը, սակայն ճամբուն միւս կողմէն անցաւ-գնաց: Տաճարին մէջ աշխատող մարդ մըն ալ կ'անցներ նոյն տեղէն: Ան ալ տեսաւ վիրաւորը, սակայն ճամբուն միւս կողմէն անցաւ-գնաց: Սամարացի մըն ալ նոյն ճամբէն անցաւ: Երբ տեսաւ վիրաւորը, շատ խղճաց: Մօտեցաւ անոր, դեղ դրաւ վերքերուն վրայ ու փաթեց: Յետոյ իր իշուն վրայ դրաւ: Սամարացին վիրաւորը պանդոկ մը տարաւ: Պանդոկին մէջ աւելի խնամեց զայն: Յաջորդ առտուն պանդոկապետին դրամ տուաւ եւ ըսաւ. – «Խնամէ՛ զինք. երբ վերադառնամ ինչ որ ծախսեցիր պիտի վճարեմ»:

Այս պատմութիւնը պատմելէն ետք, Յիսուս ըսաւ. – «Սամարացիին պէս եղէք»:

Արդեօք ի՞նչ ըսել ուզեց...

խաչբառ - լուծում	
1.	Ազգապատում
2.	Ապաշխարել
3.	Աստուածածին
4.	Պատարագ
5.	Առաքեալ
6.	Երանութիւն
7.	Աթոռ
8.	Միւռոն
9.	Գաւիթ
10.	Ծագիլ
Պահուած Բառը Մարգարիտ	

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Ժ. Տարի

Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝
Աշխատակիցներ՝

Շաղիկ Պոյաճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Գարուլ Գաբթանճեան
Երան Լոշխաճեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

Մեր ընթերցողները կը գրեն

«... հիացայ անոր բովանդակութեան ուշագրաւ, թարմ եւ չափազանց օգտակար նիւթերուն համար, որոնք տրուած են պարզ եւ բոլորին մատչելի կերպով ու լեզուով...»

« ... հիանալի է բովանդակութիւնը իր բազմատեսակ նիւթերով, օգտակար մեծին ու փոքրին, աշխարհականին եւ ...եկեղեցականին:»

« ...իր ճոխ բովանդակութեամբ կու գայ գոհացում տալու զանազան տարիքի ընթերցողներուն...»

« ...քրիստոնէական եւ մեր տոհմային ինքնութիւնը պահպանող աղբիւրներէն մէկը կը նկատուի: Ան կամար մը հաստատած է որ կը կապէ դպրոց ու տուն, եւ կը թերթատուի ընտանիքի բոլոր անդամներուն կողմէ: Իր հարուստ բովանդակութեամբ, ան կը զարգացնէ երեխային միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:...»

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Ծաշու աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի այս ամսուան Ծաշու Աւետարանի հատուածները...

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայք. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 1

Սեպտեմբեր 2002

Մեր խօսքը

Սիրելի մեծ ու փոքր ընթերցողներ,

Ասկէ տասը տարիներ առաջ լոյս կը տեսնէր Մոնթրէալի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի պարբերաթերթ, «Մաշտոցի Արձագանգ»-ին առաջին թիւը:

Նշելու համար այս յատկանշական տասնամեան, Դպրոցս այս տարի կը նախաձեռնէ ամսական հերթականութեամբ հրատարակչական աշխատանքի մը: «Մաշտոցի Արձագանգ»ը այս տարի ձեզի պիտի հասնի իւրաքանչիւր ամիս, ու այս ձեւով նշէ իր իսկ տասներորդ տարեդարձը:

Մեր պարբերաթերթը բոլորին համար է, աշակերտ թէ ծնողք, մանուկ թէ չափահաս: «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի էջերէն ներս տեղ պիտի տրուի մեր եկեղեցական տօներուն, աղօթքներուն, Աւետարանին, հայկական մշակոյթի, գրականութեան, երաժշտութեան վերաբերող այլազան նիւթերու, խաղերու, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր դասարանի յարմարող կրօնական զարգացման հարցարաններու:

Ձեր կարծիքն ու հակազդեցութիւնը մեծ կարեւորութիւն ունին: Ձեր դիտողութիւնները կրնան մեր այս նախաձեռնութիւնը բարելաւել եւ ամսէ ամիս առաւել եւս հետաքրքրաշարժ եւ ճոխ դարձնել: Մի՛ վարանիք մեզի հասցնելու ձեր դիտողութիւնները որպէսզի «Մաշտոցի Արձագանգ»ը ըլլայ ամբողջութեամբ ձեր հետաքրքրութիւնները գոհացնող պարբերաթերթ մը:

Բարի ընթերցանութիւն ձեր բոլորին:

Բովանդակութիւն

- Մեր խօսքը
- Եթէ կը կարծես որ զուր տեղը կ'աղօթես...
- Գեւօ, Գեի, Ճորճ, Ճորճիկ
- Սեպտեմբեր ամսուան տօներէն՝

Խաչվերացը

- Խաչբառ
- Վարագայ Ս. խաչի տեսիլը
- Հայ ժողովուրդն ու խաչը
- Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Նկարներ 2001 - 2002 տարեշրջանէն

Խնդրեցէ՛ք Աստուծա՛ւ եւ պիտի տայ ձեզի, փնտռեցէ՛ք եւ պիտի գտնէք, բաղխեցէ՛ք եւ պիտի բացուի ձեզի: Որովհետեւ խնդրողը կը ստանայ, փնտրողը կը գտնէ եւ բաղխողին առջեւ դուռը պիտի բացուի:

Ղուկաս 11.9-10

Եթէ կը կարծես որ զուր տեղը կ'աղօթես...

Եթէ կը կարծես որ զուր տեղ կ'աղօթես, կարդա՛ Ղուկասի 11:1-13:

Յիսուս աղօթել կը սորվեցնէ

Պատահեցաւ որ Յիսուս տեղ մը կ'աղօթէր: Երբ աղօթելը վերջացուց, իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ.

- Տէ՛ր, մեզի աղօթել սորվեցուր, ինչպէս որ Յովհաննէս Մկրտիչ իր աշակերտներուն սորվեցուց:

Յիսուս ըսաւ.

- Երբ կ'աղօթէք, ըսէ՛ք.

«Հայր մեր, սրբաբանուի՛ անունդ

թող գայ արքայութիւնդ:

Ամենօրեայ մեր հացը

շնորհէ՛ մեզի օրէ օր:

Եւ ներէ՛ մեր մեղքերը,

Քանի մենք ալ կը ներենք

Անոնց՝ որոնք մեզի դէմ

Նոյնպէս յանցանք գործած են:

Եւ թոյլ մի՛ տար

Որ փորձութեան մէջ իյնանք:»

Եւ ապա շարունակեց.

- Ենթադրենք որ ձեզմէ մէկը բարեկամ մը ունի, որուն կը դիմէ գիշեր ատեն եւ կ'ըսէ. «Բարեկամ, ինծի հաց փոխ տուր, որովհետեւ ճամբորդ բարեկամ մը տունս իջեւանեցաւ եւ ես հրամսեցիք բան չունիմ»: Անիկա ներսէն կը պատասխանէ, ըսելով. «Մի՛ յոգնեցներ զիս, դռները արդէն իսկ գոցած են եւ փոքրիկներս քովս անկողիքին մէջ են. հետեւաբար չեմ կրնար ելլել տալ քեզի»: Վստահ եղէք, որ նոյնիսկ եթէ բարեկամութեան սիրոյն չելլէ եւ անոր ուզածը չտայ, սակայն թախանձանքներուն տեղի տալով՝ պիտի կատարէ անոր խնդրանքը: Ես ալ ձեզի կ'ըսեմ.- Խնդրեցէ՛ք Աստուծմէ եւ պիտի տայ ձեզի, փնտռեցէ՛ք եւ պիտի գտնէք, բաղխեցէ՛ք եւ պիտի բացուի ձեզի: Որովհետեւ խնդրողը կը ստանայ, փնտրողը կը գտնէ եւ բաղխողին առջեւ դուռը պիտի բացուի: Ձեր մէջ կա՞յ հայր մը, որուն զաւակը ձուկ ուզէ եւ ինք ձուկին փոխարէն օձ տայ անոր, եւ կամ կարիճ տայ՝ երբ զաւակը հաւկիթ խնդրէ: Արդ, եթէ դուք որ չար էք՝ գիտէք ձեր զաւակներուն լաւ պարգեւներ տալ, ձեր երկնաւոր Հայրը որքա՞ն անելի լաւ պարգեւ մը՝ Սուրբ Հոգին պիտի տայ անոնց, որոնք իրեն կը դիմեն:

Գեւօ, Գեւի, Ճորճ եւ Ճորճիկ

Ի՞նչ նմանութիւն կայ Գեւօ, Գեւի, Ճորճ եւ Ճորճիկ անուններուն միջեւ: Անոնք բոլորն ալ Գէորգ արական անունին փաղաքշական տարբերակներն են, որոնք ընդհանրացած են հայերու մօտ:

Գէորգ անունին տարբերակները ընդհանրացած են գրեթէ բոլոր ժողովուրդներուն մէջ: Այսպէս, լատիներէնով ան կը թ ա ր գ մ ա ն ու ի ի Georgius, ֆրանսերէնով Georges, գերմաներէնով Georg, Անգլերէնով George:

Սեպտեմբեր ամիսը Գէորգ անունի սոնախմբութեան ամիս է, առ ի յիշատակ Ս. Գէորգ զօրավարին, որ յանուն քրիստոնէական հաւատքին զոհուած է, Հոռմէացի Դիոկղետիանոս կայսրի հրամանով որ ուզած էր իր բոլոր հպատակներէն զոհ մատուցանել աստուածներուն: Հրաման՝ որուն Գէորգ զօրավար մերժած էր ենթարկուիլ ու այդ իսկ պատճառաւ սպաննուած է:

Ընտանիքներէ ներս կը կ ա զ մ ա կ ե ր պ ու ի ն ա ն ու ա ն ա կ ո չ ու թ ե ա ն ս օ ն ա խ մ բ ու թ ի ն գ ն եր կ ' ը ն դ ու ն ու ի ն շ ն որ հ աւ որ ու թ ի ն գ ն եր եւ բ ա ր ե մ ա ղ թ ու թ ի ն գ ն եր ա զ գ ա կ ա ն գ ն եր ու եւ բարեկամներու կողմէ, ի պատիւ Գէորգ անունը կրող հ ա ր ա զ ա տ ն եր ու ն :

Սեպտեմբեր ամսուան տօներէն՝ Խաչվերաց

Խաչվերաց բառին իմաստն է հպարտութեամբ եւ յաղթականօրէն խաչը վեր առնել, ցուցադրել, փառաւորել:

Խաչվերացը տարածուն ժողովրդականութիւն ունեցող տաղաւար մըն է որ նաեւ կը կոչուի Վերացման Ս. խաչ: Ան համաքրիստոնէական բնոյթ ունի: Ընդհանրապէս միւս եկեղեցիները զայն կը տօնեն Սեպտեմբեր 14-ին, իսկ Հայաստանեայց եկեղեցին՝ նոյն թուականին ամենէն մօտ Կիրակի օրը, որ կրնայ զուգահիսիլ Սեպտեմբեր 11-էն 17-ի միջեւ:

Խաչվերաց տօնը կը յիշատակէ Հերակլ կայսրի յաղթական վերադարձը Կ. Պոլիս, իր հետ վերադարձնելով Երուսաղէմէն յափշտակուած Ս. խաչը որ պարսիկներու ձեռքը ինկած էր Խոսրով Բ. Շահին օրով: Կայսրը անձամբ կը գլխաւորէ այն թափօրը որ Կ. Պոլիսէն դէպի Երուսաղէմ կը փոխադրէ խաչը: Հայ ժողովուրդին համար ծայրայեղ սրբութիւն կը նկատուի այդ օրերուն խաչափայտին հայրենի հողերուն ու դաշտերուն վրայէն անցնելու պատեհութիւնը:

Խաչը փառաւորուած էր. վե՛ր բարձրացուած. եւ հայ ժողովուրդը ոգելորդ այս դէպքը դարձաւ տօն՝ Ս. խաչի. Կոչուեցաւ խաչվերաց, խաչը փառաբանելու, խաչին յաղթանակը նշելու մեծ տօն:

Յատուկ պատրաստութեամբ խաչբառ

	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ
1			■	■			■	■	
2			■			■			
3		■							■
4	■								
5					■				
6		■							
7			■		■			■	

Հորիզոնական

- 1- Հայերէն գիրի մը հնչիւնը- կոշտ կերպով ո՛չ:
- 2- Համեմ մը- այբուբենի 16-րդ գիրը- ուսին առնելիք:
- 3- Տղու անուն:
- 4- Մեծ ուրախութիւն:
- 5- Համով խմելիք - քիչ քիչ:
- 6- Ղարաբաղի քաղաքներէն:
- 7- Հայերէն 14-րդ գիրը- կոշտ կերպով այո՛:

Ուղղահայեաց

- Ա- Զրոտ մածուն- քանակով կը քաշես:
- Բ- Ականջին դնելիք զարդ- երկու անգամով խնդալ կ'ըլլայ:
- Գ- Յիսուս հոն հարսնիքի ներկայ էր:
- Դ- Ծեծածով եւ միսով ճաշ:
- Ե- Տարուան եղանակներուն թիւը:
- Զ- Յարմար:
- Է- Ծիմող, շէնցնող:
- Ը- Ցոյց տուող ածական:
- Թ- Եւս- գծաքաշ:

Հայ ժողովուրդն ու խաչը

Խաչը, հայկական արուեստի բոլոր մարզերում մէջ ներշնչումի աղբիւր եղած է, եւ արուեստագէտներ իրենց գծագրութիւնները, նկարչութիւնները, բանաստեղծութիւնները, քանդակները կերտած են անոր շուրջ: Ահա նմոշ մը հայկական բանաստեղծութեան մը, ներշնչուած խաչի նիւթէն:

Խաչքարերը

Յովհաննէս Շիրազ

Չգիտեմ ինչո՛ւ, դեռ պատանեկիկ, Համբուրում էի խաչքարերն ա՛յնպէս, Երբ մայրիկիս հետ ես, ոտաբոպիկ, Վանքի սարն էի իջնում գառի պէս:

Հիմա էլ նրանց համբուրում եմ դեռ, Բայց հիմա գիտեմ թէ ինչո՛ւ համար. Ես համբուրում եմ ո՛վ նախահայրեր, Քարից լոյս կերտող ձեր ձեռքը ճարտար:

Որ վայրի ու բիրտ ժայռերի վըրայ, Ոգու տարերքն է հրաշագործել, Եւ համբուրելով սուրբ հետքը նըրա՝ Անմահութիւնն եմ հաբուրում ես ձեր...

ԽԱ.2. 11-12 թդ դար, ԱՆԻ Պրոնգ. Չուլում 21 X14 սմ

«Գալով ինձի, քա՛ւ լիցի որ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ: Այդ խաչին միջոցաւ աշխարհը մեռած է այլեւս ինձի համար, ինչպէս ես մեռած եմ աշխարհին համար: »

Պողոս Առաքեալ, Գաղատացիս 6:14

Վարագայ Սուրբ խաչի տեսիլը

Ժ. դարու վերջերը վերակառուցուած Վարագայ վանքի ատերակները

Ամէն տարի, Սեպտեմբեր 28-ի ամէնէն մօտ Կիրակին, Հայաստանեայց եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարագայ Ս. խաչի տօնը:

Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեւման Վարագայ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Հոն, 653 թուականին շուրջ, երկու ճգնաւորներ, Յովէլ եւ Թողիկ տեսիլք մը կ'ունենան ուր հրաշալի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագայ լեռներուն գագաթը, դէպի Վարագայ Վանք: Հոն, Ս. Սեղանին վրայ, լուսաւորութիւնը կը կեդրոնանայ ու ի յայտ կու գայ խաչ մը:

Վարագայ Ս. խաչը շատ հաւանաբար Ս. Հռիփսիմէի կողմէ գործածուած խաչ մըն էր որովհետեւ որոշ շրջանի մը համար ան ապրած էր Վարագայ լեռներուն վրայ ու հոնկէ հեռացած քրիստոնեաներու դէմ հալածանքներէն փախուստ տալով: Իր մեկնումէն ճիշդ առաջ, Ս. Հռիփսիմէ հաւատքի խորհրդանիշ Ս. խաչափայտը կը յանձնէ աղօթակից հաւատաւոր ճգնաւորներու ապահովութեան համար ու կը թելադրէ որ պահեն սրբութիւնը այդ լեռներուն մէջ ուր կ'աղօթէին բոլորը միատեղ:

Գալով Վարագ բառին, ան կապուած է Վարագայ լեռան անունին հետ, որ Վասպուրականի բարձրավանդակին վրայ գտնուող Գմբեթաձեւ լեռ մըն է, Վանայ լիճէն դէպի արեւելք, 3250 մետր բարձրութեամբ: Բառը ինքնին կը նշէ հայկական հեթանոսական տոմարի մէջ ամսուան 29-րդ օրուան անունը:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Յաջորդող էջերուն վրայ կը գտնուին ըստ դասարանի եւ կարգի բաժնուած հարցարաններ: Իւրաքանչիւր կարգի համար պիտի գտնես 10 հարցումներ, իւրաքանչիւրը՝ 4 հաւանական պատասխաններով: Քեզի կը մնայ կռահել թէ այդ չորս պատասխաններէն ո՞ր մէկը ճիշդն է: Այս գիտնալու համար դիմէ գիտութեան պաշարիդ, ուսուցչիդ, ծնողքիդ կամ ռեւէ անձի որ կրնայ ունենալ հարցումիդ պատասխանը:

Երբ բոլոր հարցումներուն պատասխանները գտնես, զանոնք արձանագրէ թուղթի մը վրայ, ու թուղթը ներկայացուր կիրակնօրեայ ուսուցիչիդ որ սրբագրութիւն կատարէ: Բոլոր անոնք որոնք 10 հարցումներուն կը պատասխանեն անսխալ, կ'արձանագրուին անսխալ պատասխանողներու ցանկին տակ ու անոնցմէ ոմանք, ըստ վիճակաձգութեան կրնան ըլլալ բախտաւոր յաղթականներ ու ստանալ մասնակցութեան նուէրներ:

Ուրեմն օ՛ն. վեր առ մատիտդ ու պրպտումդ սկսի՛ր: Ի վերջոյ, ո՞վ չուզեր ըլլալ բազմագէտ: Պատասխաններդ ներկայացուր ուսուցիչիդ Կիրակի Սեպտեմբեր 22, 2002 ին կամ ալ ուղարկէ director@sourphagop.org հասցէին մինչեւ Սեպտեմբեր 21, 2002 որպէսզի անունդ արձանագրուի մասնակցողներու ցանկին տակ:

Յաջողութիւն եւ բարի ժամանց:

Մանկապարտէզի անկիւն

1. Որո՞նք են այս ճամբորդները: _____
2. Զո՞վ տեսնելու կ'երթան: _____
3. Ի՞նչ նուէրներ կը տանին: _____

Նախակրթարանի անկիւն

1- Յիսուս ո՞ր անցուց իր մանկութիւնը:

- ա- Երուսաղէմ
- բ- Նազարէթ
- գ- Գալիլիա
- դ- Բեթլեհէմ

2- Ամբողջացու՞ր գրուած բառերով:

(Հայրս, յայտնել, Որդին, Հօրմէն,)
 ----- ամէն ինչ տուած է ինձի, եւ ոչ ոք
 կը ճանչնայ -----՝ բացի -----, եւ ոչ
 ոք կը ճանչնայ Հայրը՝ բացի Որդիէն, կամ
 բացի անկէ՝ որուն ----- ուզէ Որդին:
 Մատթէոս 11: ---

3- Ի՞նչ էր պատճառը որ Հերովդէս թագաւոր սպաննել տուաւ Յովհաննէս մկրտիչը:

- ա- Որովհետեւ Յովհաննէս սուրբ մարդ էր:
- բ- Թագաւորը կը վախնար իրմէ:
- գ- Ժողովուրդին կամքով:
- դ- Հերովդէսի տարեդարձին առթիւ Հերովդէայի աղջկան խնդրանքով:

4- Յիսուսի մկրտութեան Սուրբ հոգին յայտնուեցաւ:

- ա- Ծերմակ ամպի կերպարանքով:
- բ- Ծերմակ Աղաւնիի կերպարանքով:
- գ- Կրակէ լեզուներու ձեւով եւ ամէն մարդոց վրայ հանգչեցաւ:
- դ- Հովի եւ փոթորիկի նման:

5- Յիսուս իր առաջին հրաշքը կատարեց:

- ա- Երուսաղէմի մէջ:
- բ- Նազարէթ քաղաքին մէջ:
- գ- Կանայի մէջ
- դ- Գողգոթա լեռան վրայ:

6- Յակոբ շատ կը սիրէր իր Յովսէփ զաւակը, բայց մեծ եղբայրները կը նախանձէին անոր, այդ պատճառաւ ալ եղբայրներ որոշեցին ազատիլ Յովսէփէ, անոնք

- ա- Յովսէփը հորի մը մէջ նետեցին եւ Յակոբին ըսին թէ կորսնցուցած են զինք:
- բ- Սպաննեցին Յովսէփը եւ Յակոբի ըսին թէ գազանները կերան զինք:
- գ- Վաճառականներու ծախեցին Յովսէփը:
- դ- Լեռնէն վար նետելով սպաննեցին զինք:

7- Ո՞ր Սաղմոսէն առնուած են այս տողերը:

- «Քու սրբարանիդ մէջ այսպէս պիտի ներկայանամ քեզի, տեսնելու համար քու զօրութիւնդ եւ փառքդ»:
- ա- Սաղմոս 100
 - բ- Սաղմոս 31
 - գ- Սաղմոս 26
 - դ- Սաղմոս 62

8- Ի՞նչ են Յիսուսի մօր եւ երկրաւոր հօր անունները:

- ա- Մարիամ եւ Յարութ
- բ- Յովսէփ եւ Մարի
- գ- Յովսէփ եւ Մարիամ
- դ- Յակոբ եւ Մարթա

9- Ո՞ր քաղաքին մէջ ծնաւ Յիսուս:

- ա- Նազարէթ
- բ- Բեթլեհէմ
- գ- Երուսաղէմ
- դ- Եգիպտոս

10- Որո՞նք Յիսուսի փալլուն աստղը տեսան երկինքին մէջ:

- ա- Մանուկ մը
- բ- Հովիւները
- գ- Գիւղացիները
- դ- Մոգերը

Երկրորդականի անկիւն

1- Ո՞ր երեք տիեզերական ժողովները կ'ընդունի Հայաստանեայց Եկեղեցին:

ա- Նիկիա, Կոստանդնուպոլիս եւ Եփեսոս

բ- Նիկիա, Կոստանդնուպոլիս եւ Քաղկեդոն

գ- Կոստանդնուպոլիս, Եփեսոս եւ Քաղկեդոն

դ- Նիկիա, Եփեսոս եւ Քաղկեդոն

2- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Քաղկեդոնի Տիեզերական չորրորդ ժողովը:

ա- 301 Յ.Տ.

բ- 451 Յ.Տ.

գ- 325 Յ.Տ.

դ- 389 Յ.Տ.

3- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Նիկիոյ Տիեզերական Առաջին ժողովը:

ա- 301 Յ.Տ.

բ- 451 Յ.Տ.

գ- 325 Յ.Տ.

դ- 389 Յ.Տ.

4- Հին կտակարանի առաջին 5 գիրքերը կը կոչուին Հնգամատեան եւ գրուած են որու՞ն կողմէ:

ա- Ադամ

բ- Աբրահամ

գ- Իսահակ

դ- Մովսէս

5- Նոր կտակարանի 27 գիրքերուն մեծամասնութիւնը գրուած են որու՞ն կողմէ:

ա- Պողոս Առաքեալ

բ- Պետրոս Առաքեալ

գ- Յովհաննէս Առաքեալ

դ- Յակոբոս Առաքեալ

6- Առաջին անգամ Հայաստան այցելող Առաքեալն էր:

ա- Պողոս Առաքեալ

բ- Պետրոս Առաքեալ

գ- Թադէոս Առաքեալ

դ- Բարթողոմէոս Առաքեալ

7 - Աստուածաշունչի Հայերէն գրաբար թարգմանութիւնը կը կոչուի:

ա- Թարգմանութիւններու Թագուհին

բ- Թարգմանութիւններու Թագաւորը

գ- Թարգմանութիւններու Իշխանը

դ- Թարգմանութիւններու Իշխանուհին

8 - Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները Հիմնուած են Ո՞ր Թուականին:

ա- 1895

բ- 1924

գ- 1929

դ- 1954

9 - Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցը Հիմնուած է ո՞ր Թուականին:

ա- 1958

բ- 1974

գ- 1980

դ- 1991

10 - Մատթէոս Աւետարանիչ նախ քան Յիսուսի հետեւիլը ի՞նչ գործ ունէր:

ա- Բժիշկ

բ- Մաքսաւոր

գ- Զկնորս

դ- Գրագէտ

Ընդհանուրի անկիւն

1- Ո՞ր հողաշերտը Հայաստանը կը կապէ Ղարաբաղին.-

ա- Լաջին

բ- Արցախ

գ- Ծուշի

դ- Ստեփանակերտ

2- Հետեւեալ անուններէն ո՞ր մէկը քաղաքի մըն ալ անունն է.-

ա- Թուխիկ

բ- Նանէ

գ- Մեղրի

դ- Բերուզ

3- Ատոմ Էկոյեանի Արարատ շարժապատկերը առաջին անգամ ո՞ր ցուցադրուեցաւ:

ա- Festival des films du monde

բ- Festival de Cannes

գ- Soiree des Oscars

դ- Independent film festival

4- Թումանեանի երգի վերածուած այս տողերը ամբողջացուր.-

«Վաղուց թէն իմ . . . օտարին է ու հեռուն»

ա- հաւատքը

բ- հագուածքը

գ- հայ ազգը

դ- հայեացքը

5- Ի՞նչ կը նշանակէ «ուղտը ինքն իր կուզը չի տեսներ».-

ա- Դժուար է ետեւ նայիլ

բ- Մարդ անսխալական չէ

գ- Ամէն մարդ թերութիւններ ունի

դ- Մարդ ինքն իր թերութիւնները չընդունի

6- Ո՞րն է Սեպտեմբեր 1991-ին անկախացած Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին նախագահը.-

ա- Արա Պապեան

բ- Ռոպէր Քոչարեան

գ- Լեւոն Տէր Պետրոսեան

դ- Արամ Մանուկեան

7- 2002 թուական Ծուշիի

ազատագրման քանիերորդ տարեդարձն է.-

ա- 10 տարի

բ- 5 տարի

գ- Առաջին տարեդարձ

դ- 85-ամեակ

8- Առաւօտ լուսոյ շարականի առաջին տողը ամբողջացուր.-

«Առաւօտ լուսոյ, արեգակն . . .»

ա- յարդար

բ- Առ տար

գ- արդար

դ- անտառ

9- Մաքուր ձեռագրով տող մը ընդօրինակելու աշխատանքը կը կոչուի.-

ա- ուղղագրութիւն

բ- գեղագրութիւն

գ- սրբագրութիւն

դ- տարագրութիւն

10- Խարտեաշ մագ ունեցողին մագը Ի՞նչ գոյն է.-

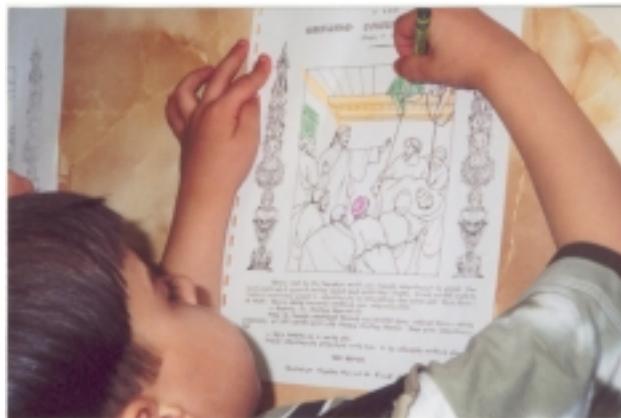
ա- ոսկեգոյն

բ- սեւ

գ- ճերմակ

դ- սրճագոյն

Նկարներ մեր 2001-2002 տարեշրջանէն

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի
(internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք

www.sourphagop.org

Ձախ կողմի կոճակներէն
«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի
ներկայ եւ նախորդ թիւերուն . . .

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայ. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցու Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 2

Հոկտեմբեր 2002

Մեր խօսքը

Ամէն տարի, Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին կը յիշատակուի այն հրաշալի թուականը ուր Մեսրոպ Մաշտոց հայ ժողովուրդը օժտեց իւրայատուկ գիրերով ու անոր տուալ յաւերժանալու առիթ, պատմութեան ու մարդկութեան կտակ ձգելով հայ ինքնատիպ գրականութիւն: Օրին հիանալի ու անգնահատելի արժէք ներկայացնող գիրերու գիտին հետեւեցան թարգմանութեան, գրական ստեղծագործութեան բերրի տարիներ եւ զարկ տրուեցաւ հայերէն լեզուով գրուած ու աւելի ուշ տպուած գիրքերուն: Ընթերցանութիւնը հայ ժողովուրդին բացառիկ առիթը տուաւ բացուելու դէպի գիտութիւն, յառաջդիմութիւն եւ ծաղկում:

Այսօր սակայն, գիրքը իբր առարկայ իր փառքի օրերը չ'ապրիր: Իբր հաղորդակցութեան, աւելի ճիշդը գիտութեան աղբիւր, մարդիկ կը դիմեն այլ միջոցներու, ի մասնաւորի համացանցին: Այս երեւոյթը անխուսափելի է: Փորձել անոր դէմ կանգնիլը աւելորդ ճիգերու վատնում կը նկատուի: Գանգատիլը թէ հայ մանուկը, պատանին կամ չափահասը հայ գիրքը մէկ կողմ ձգած համացանցով կը զբաղի՝ զուր է: Սակայն պէտք չէ մտածել որ համացանցի մուտքը հայուն կեանքէն ներս պատճառ է որ ան երկրորդական նկատէ հայերէն լեզուն ու գրականութիւնը որովհետեւ կայ պարզ եւ տրամաբանական մէկ ձեւ որմով այս երկուքը կարելի է մէկ տեղ համադրել.- Համացանցի վրայ կայքէջներ, ամբողջութեամբ հայերէն լեզուով:

Այս գաղափարին հաւատացող իբր մէկ դպրոց, մենք կը մշակենք մեր կայքէջը հայերէն լեզուով: Մեր կայքէջը այցելող Հայը շփման մէջ կը մնայ իր մայրենի լեզուին հետ որովհետեւ հոն կը կարգաւ գրեթէ ամբողջութեամբ հայերէն լեզուով գրականութիւն: Այժմէական այս աշխատակերպը որդեգրելով մենք չենք դադրիր յարգելէ Մեսրոպ Մաշտոցի յիշատակն ու ժառանգը, այլ առիթ կը ստեղծենք որ 1500 տարեկանէ աւելի հաշուող հայերէն լեզուն յաջողի քայլ պահել արդի դարուս հետ:

Բովանդակութիւն

– Եթէ կ'ուզես գիտնալ թէ Աստուած ի՞նչ կ'ուզէ քեզմէ.....	2
– Գիւտ խաչ	2
– Հսկան.....	3
– Մեսրոպ Մաշտոց	4
– Հայ լեզուն տունն է հայուն.....	5
– Խօսքեր Ղազարոս Աղայեանէն...	5
– Երկրորդ կամ կրօններ թարգմանիչներ	6
– Յատուկ պատրաստութեամբ խաչբառ	6
– Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը.-	
– Մանկապարտէզի անկիւն.....	7
– Նախակրթարանի անկիւն.....	8
– Երկրորդականի անկիւն	9
– Ընդհանուրի անկիւն	10
– Չորս Սուրբ Աւետարանիչներ.....	11
– Կիրակնօրեան՝ նկարներով	13
– Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն	14

Ո՛րքէ մէկուն չարիքին չարիքով մի՛ հատուցանէք: Ջանացէք ընել այն ինչ որ բոլոր մարդոց աչքին բարի է: Որքան կրնաք ամէնուն հետ խաղաղ ապրեցէք: Սիրելիներ, երբեք դուք անձամբ վրէժ լուծելու մասին մի՛ մտածէք, այլ ձգեցէք որ Աստուծոյ բարկութիւնը ընէ ատիկա... Մի՛ պարտուիր չարէն, այլ՝ բարիով **յարդէ** չարին:

Հոռմայեցիներ 12

Եթէ կ'ուզես գիտնալ թէ Աստուած ի՞նչ կ'ուզէ քեզմէ, կարդա՛ Հոռոմայեցիներուն 12-րդ գլուխը

Ապրիլ Աստուծոյ ծառայութեան մէջ

Ինձի տրուած Աստուծոյ շնորհքով հետեւեալ պատուէրը կուտամ իրաքանչիւրիդ.- Մեծամիտ մի՛ ըլլաք. ընդհակառակը, միշտ համեստ եղէք եւ միայն Աստուծմէ ձեզի տրուած հաւատքին չափով գնահատեցէք դուք ձեզ: ... Աստուծոյ շնորհքը իրաքանչիւրիս տարբեր պարգեւ մը տուած է, որ պէտք է գործած ենք: Եթէ մարգարէութեան պարգեւը ունինք, պէտք է պատգամենք մեր հաւատքին համեմատ: Եթէ ծառայելու շնորհքը տրուած է, պէտք է ծառայենք: Եթէ ուսուցանելու ձիրքը ունինք, պէտք է ուսուցանենք: Եթէ յորդորելու կարողութիւնը ունինք, պէտք է յորդորենք: Իր ունեցածը ուրիշներուն բաժնողը առատօրէն թող բաշխէ: Վերակացու եղողը եռանդագին թող աշխատի: Ողորմութիւն ընողը խնդութեամբ թող ընէ:

Ձեր սերը թող անկեղծ ըլլայ: Ատեցէ՛ք ինչ որ չար է եւ բարիին կառչած մնացէք: Եղբօր պէս իրար սիրեցէք գորովանքով: Յարգելու մէջ իրար գերազանցեցէք: Եռանդագին աշխատեցէք առանց ծուլանալու: Ջերմեռանդ հոգիով Տիրոջ ծառայեցէք: Յոյսով ուրախացէք, նեղութեանց մէջ համբերող եղէք, յարատեւ աղօթեցէք: Կարիքի մէջ եղող եղբայրներուն օգնեցէք եւ միշտ հիւրասէր եղէք: ... Մեծամիտ մի՛ ըլլաք, խոնարհ մարդոց ալ ընկերութիւն ընելու զիջեցէք եւ դուք ձեզ իմաստուն մի՛ համարէք:

Ոեւէ մէկուն չարիքին չարիքով մի՛ հատուցանէք: Ջանացէք ընել այն ինչ որ բոլոր մարդոց աչքին բարի է: Որքան կրնաք ամենուն հետ խաղաղ ապրեցէք: Սիրելիներ, երբեք դուք անձամբ վրէժ լուծելու մասին մի՛ մտածէք, այլ ձգեցէք որ Աստուծոյ բարկութիւնը ընէ ատիկա... Մի՛ պարտուիր չարէն, այլ՝ բարիով յաղթէ չարին:

Գիտ Խաչի

Քրոստոնէական տօներու մէջ յատուկ տեղ կը գրաւէ Գիտ Խաչի տօնը: 313 թուին, Միլանոյի հրովարտակով, երբ քրիստոնէական երունդարեան արտօնուեացաւ ազատօրէն պաշտել նոր կրօնը, քրիստոնէութիւնը, Երուսաղէմը դարձաւ քրիստոնէականներուն ուխտավայրը: Աշխարհի չորս կողմէն քրիստոնէաներ ուխտի կ'երթային Երուսաղէմ:

326 թուին, այս ուխտաւորներուն մէջ էր նաեւ Կոստանդինոս կայսեր մայրը, Հեղինէ թագուհին: Ան կ'ուզէր գտնել Յիսուսի խաչափայտը որ կորսուած էր: Ուստի, ան բարձրացաւ Գողգոթա լեռը: Այդ ժամանակ Գողգոթան կը գործածուէր իբրեւ աղբատեղի:

Հեղինէ թագուհին պեղել կու տայ այն տեղը ուր կ'ենթադրէին որ պիտի գտնեն Յիսուսի խաչափայտը: Անոր ենթադրութիւնը ճիշդ դուրս կու գայ եւ փորուած տեղէն ի յայտ կու գան երեք խաչափայտեր: Որպէսզի գիտնան թէ ո՞րն է Յիսուսի խաչափայտը, իրաքանչիւրը առանձնաբար կը դնեն մեռած մանուկի մը դիակին վրայ: Երբ Յիսուսի խաչափայտը կը մօտեցնեն մանուկին, ան յարութիւն կ'առնէ: Այսպիսով կը գիտցուի Յիսուսի խաչափայտը, որ հետագային փոքր մասերու կը վերածեն ու կը բաժնեն եկեղեցիներուն:

Հսկան

Երեւանի մէջ յատուկ գրադարան մը կայ, որ կը կոչուի Մատենադարան: Ան իր նմանը չունի ամբողջ աշխարհի մէջ: Այնտեղ կը պահուին միայն ձեռագիր մատեաններ:

Տեսակ-տեսակ մատեաններ կան Մատենադարանին մէջ. ամէնքն ալ շատ արժէքաւոր են: Բայց ամենէն հետաքրքրական երկու մատեանները գիտէ՞ք որոնք են. աշխարհի ամենէն մեծ ձեռագիր մատեանը՝ հսկան եւ ամենէն փոքրը՝ թզուկը:

Հսկան որ ծանօթ է «Մշոյ ճառընտիր» անունով կը կշռէ 30 քիլօ... առանց կողքի: Անոր մէկ էջը շինուած է գրեթէ մէկ հորթի կաշիէ եւ ունի 700 էջեր... Վարդան Կարնեցի անունով գրիչը երեք տարի աշխատած է որ այս մատեանը ընդօրինակէ եւ անոր էջերը նկարներով զարդարած է Ստեփանոս:

1002 թուականին, հսկան կը պատկանէր հայ մարդու մը: Սելճուք թուրքերը կը գողնան զայն ու երկու տարի ետք կը ծախեն դրացի հայ գիւղացիներու 4000 ոսկիի: Գիւղացիները դրամահաւաք կ'ընեն, հսկան կը գնեն ու զայն կը պահեն Մուշ քաղաքի Սուրբ Առաքելոց վանքին մէջ: 700 տարիներ շարունակ հսկան կը մնայ

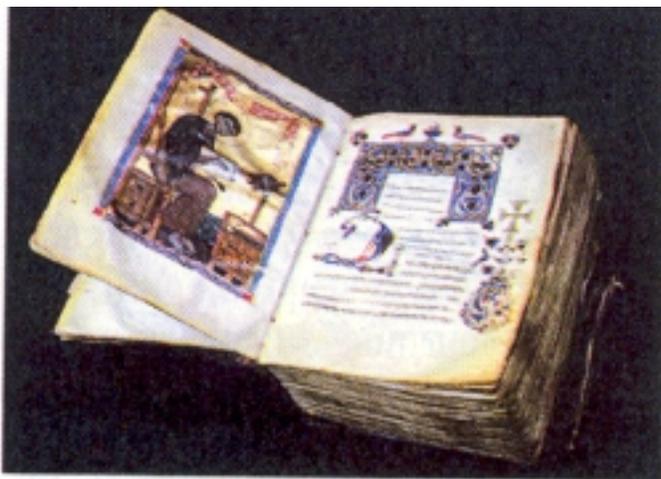
հոն:

1915-ին թուրքերը կը սկսին ջարդել հայերը: Երկու հայ կիներ որոնք կը փախչէին թուրքերէն կը պահուըտին Ս. Առաքելոց վանքին ւերակներուն մէջ: Յանկարծ, փլած պատերուն

տակ ի՞նչ տեսնեն... մեր հսկայ մատեանը: Այս երկու կիները կ'որոշեն իրենց հետ փախցնել եւ ազատել թանկագին ձեռագիրը: Եւ որովհետեւ ան շատ ծանր էր, զայն կը կիսեն երկուքի ու ամէն մէկը անկէ բաժին մը կը շալկէ ու ճամբայ կ'ելլեն:

Չենք գիտեր թէ ի՞նչ պատահեցաւ այդ երկու հայուհիներուն: Միայն գիտենք թէ այս կամ այն ձեւով հսկային մէկ բաժինը կը բերուի մատենադարան: Տարիներ շարունակ ոչ ոք կը գիտնայ թէ միւս կէտը ո՞ր է: Օրն մըն ալ մէջտեղ կ'ելլէ որ հսկային երկրորդ մասը թաղուած է Էրզրում քաղաքի հայկական եկեղեցիի բակի հողին տակ: Վերջապէս, այս նշանաւոր մատեանին երկու կէտերը դարձեալ կը միանան իրարու...

Այսօր, աշխարհի ամէն կողմէն մարդիկ կ'այցելեն «հսկային», կը լսեն անոր պատմութիւնը ու կը հիանան զայն ազատող երկու հայուհիներուն քաջութեան վրայ:

Միջնադարեան Հայ
Ձեռագիր
12-րդ դար

Մագաղաթ

Մեսրոպ Մաշտոց

Մեր այբուբենի հայրը, Մեսրոպ Մաշտոց ծնած է մօտաւորապէս 360 թուին Տարօն նահանգի Հացեկաց գիւղը:

Հայաստանի մէջ ան ստացած էր յունական կրթութիւն, բայց լաւ գիտէր նաեւ պարսկերէն, ասորերէն եւ վրացերէն:

Սկիզբը, ան մտած էր Հայաստանի թագաւորին ծառայութեան մէջ, բայց 30 տարեկանին կը դառնայ հոգեւորական, կը նուիրուի ժողովուրդի ծառայութեան եւ կը մտահոգուի Հայաստանի պարզած վիճակով:

Այս տարիներուն, մեր երկիրը քաղաքականապէս բաժնուած էր երկու մասի: Արեւելեան մասը կը գտնուէր պարսկական գերիշխանութեան տակ, արեւմտեանը՝ յունական: Մէկ մասէն ներս կը տարածուէին պարսկական լեզուն, մշակոյթը, սովորութիւնները. միւսէն ներս՝ յունականը: Հայաստանի այս երկու մասերը հետզհետէ կը խորթանային իրարմէ եւ ենթարկուած էին իրենց ինքնութիւնը կորսնցնելու վտանգին: Եկեղեցական գիրքերն իսկ յունարէն կամ ասորերէն էին, ժամերգութիւնը կը կատարուէր ժողովուրդին համար անհասկնալի այդ լեզուներով:

Մեսրոպ Մաշտոց համոզուած էր որ այս վտանգներուն դէմ պայքարելու համար անհրաժեշտ էր հայերէն այբուբեն ունենալ, որպէսզի գիրքերը գրուէին հայերէնով, կրօնական արարողութիւնները կատարուէին հայերէնով: Կրօնական, լեզուական եւ մշակութային կեանքէն ներս հայերէն լեզուն գործածելով, կարելի պիտի ըլլար միացնել քաղաքականապէս երկուքի բաժնուած հայութիւնը:

Մեսրոպ Մաշտոց իր միտքերը կը յայտնէ օրուան կաթողիկոս Սահակ Պարթեւին ու Վոսմշապուհ թագաւորին որոնք անմիջապէս կը համաձայնին եւ Մեսրոպ Մաշտոցի պարտականութիւն կը յանձնեն լուծելու հայերէն գիրքեր ունենալու հարցը:

Ի վերջոյ, 405 թուին, Մեսրոպ կը ստեղծէ հայերէնի հնչիւնները ճշգրտօրէն արտայայտող տառեր եւ ասոնց անունները – այբ, բեն, գիմ, դա... Կը ճշդէ նաեւ ասոնց արժէքը որպէս թիւ- Ա=1, Ժ=10, Ճ=100, եւ այլն:

Բայց դեռ կը մնային լուծուելիք հարցեր: Օրինակի համար, հայերէնը յունարէնի պէս, ձախէն դէպի աջ գրել, թէ ասորերէնի պէս աջէն

ձախ: Մեսրոպ կ'որոգեգրէ առաջին ձեւը: Ան կը ճշդէ նաեւ մեր լեզուին ուղղագրութեան հիմնական օրէնքները:

Գիրքերու գիտէն անմիջապէս ետք, Հայաստանի մէջ բացուեցան հայկական դպրոցներ. պատրաստուեցան թարգմանիչներ, որոնք հայերէնի թարգմանեցին Աստուածաշունչը եւ այլ գիրքեր. հայացուեցան եկեղեցական արարողութիւնները. Մեսրոպի աշակերտները գրեցին նոր գիրքեր. ստեղծուեցան ձեռագրեր ընդօրինակելու կեդրոններ եւ գրադարաններ:

Այս բոլորին հիմքը Մեսրոպ Մաշտոց դրաւ: «Ան իր ժամանակուայ բոլոր առաքինի մարդոց լաւագոյնն էր... Ան հրեշտակի դէմք ունէր, բեղումնաւոր միտք. պայծառ էր խօսքով, գործերով, ժուժկալ», կը վկայէ պատմահայր Մովսէս Խորենացի:

17 փետրուար 440-ին, երբ վրայ կը հասնի Մեսրոպ Մաշտոցի մահը, մեծ շուքով ու բազմութեամբ անոր մարմինը կը փոխադրեն Օշական: Մինչեւ այսօր Մեսրոպ Մաշտոցի գերեզմանը կայ եւ կը նկատուի սրբավայր: Մեր եկեղեցին՝ Մեսրոպ Մաշտոցը դասած է ազգային մեծ Սուրբերու շարքին: Իսկ բազմաթիւ հայ բանաստեղծներ հրաշունչ տողեր նուիրած են Մեսրոպ Մաշտոցի ու անոր կատարած գործի մեծ կարեւորութեան:

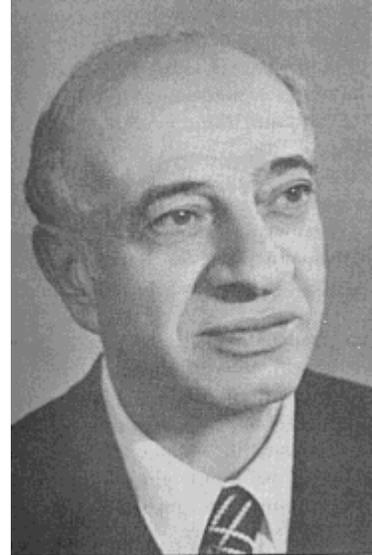
Հայ Լեզուն Տունն Է հայուն Մուշեղ Իշխան

Հայ լեզուն տունն է հայուն աշխարհիս չորս ծագերուն,
Ուր կը մտնէ ամէն հայ իբրեւ տանտէր հարազատ.
Կը ստանայ սէր ու սրնունդ, սրբոտի հպարտ ցնծութիւն,
Եւ բորեանէն ու բուքէն հոն կը մնայ միշտ ազատ:

Քանի՛ դարեր եւ քանի՛ ճարտարապետ հանճարներ
Աշխատեցան անոր տալ վեհութիւն- գեղ ու պերճանք,
Քանի՛ գեղջուկ բանուորներ տքնեցան տիւ ու գիշեր,
Որոնք թաղուած են հիմա մոռացութեան մութին տակ:

Մշտանորոգ ու միշտ հին, ան կը տեսէ դարէ դար.
Իր ճրագները, միշտ լոյս, իր օճախին հուրը, վա՛ն.
Բարիքներով անըսպառ լեցուն ամբարն ու մառան:

Հո՛ն է միայն, որ կրնայ գտնել ամէն Հայ կրկին
Խաժամութիւն մէջ օտար կորսնցուցած իր հոգին,
Անցեա՛լն անհուն եւ ներկա՛ն, նոյնիսկ մթի՛ն ապագան...:

Իրարու միացուր այս բառերն ու անոնցմէ իւրաքանչիւրին յարմարող սահմանումը:

Գրիչ
Վանական
Հորթ
Մագաղաթ
Մատեան
Մատենադարան

Հորթի կամ գառնուկի մորթով շինուած գրելու կաշի
Հին գիրք
Կովու ձագ
Վանքի մէջ ապրող կրօնական
Ձեռագիր մատեան ընդօրինակող մարդ
Հոն ուր ձեռագիր մատեաններ պահուած են

Լուծում Սեպտեմբերի Խաչբառին

Խօսքեր Ղազարոս Աղայեանէն

Բաւական չէ ազգասէր եւ հայրենասէր ըլլալը: Պէտք է քիչ մըն ալ լեզուասէր ըլլալ. պէտք է սիրել, պաշտել, գգուել հարազատ լեզուն, այս սէրը միայն կը բանայ մեր առջեւ լեզուի անհատնում ճոխութիւնը, անոր նրբութիւնը եւ քաղցրութիւնը:

Եթէ բոլոր հայ մայրերն այնքան հայրենասէր եւ ազգասէր ըլլան, որ իրենց զաւակներուն հետ մայրենի լեզուով խօսին, անոնց սրտին մէջ ազգային պատուասիրութիւն ձգեն, հայրենիքի սէր, ալ այնուհետեւ ի՞նչ մահ կարող է սպառնալ մեզի:

Երկրորդ կամ կրտսեր թարգմանիչներ

Հայ գիրերու գիտէն ետք, Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի հաստատած դպրոցներու մէջէն ընտրուեցան վաթսուց յառաջադէմ աշակերտներ եւ ղրկուեցան Աղեքսանդրիա, Բիզանդիոն եւ այլ մշակութային կեդրոն քաղաքներ, բարձրագոյն ուսմանց հետեւելու համար:

Արտասահման ղրկուած այդ սերունդը կոչուած է Երկրորդ կամ Կրտսեր թագմանիչներ: Անոնք իրենց ուսումը կատարելագործելէ ետք լծուած են նոր գիրքեր թարգմանելու եւ անոնց առընթեր արտադրած են անձնական հեղինակութիւններ:

Կրտսեր թարգմանիչներու սերունդին մէջ փայլուն դէմք է Մովսէս Խորենացի վարդապետը: Յետ մահու հայ ժողովուրդը անոր շնորհած է պատմահայր տիտղոսը, որովհետեւ ինք եղած է առաջին հայը որ ձեռնարկած է պատմագրելու հայոց պատմութիւնը սկիզբի օրերէն մինչեւ իր օրերը:

Մովսէս Խորենացի պտըտած է Հայաստանի բոլոր գաւառները ու շփման մէջ մտնելով բոլոր խաւերու մարդոց հետ, քաղած է անոնց ժողովրդական երգերը, բանահիւսութիւնները, հեքիաթները: Ան իր «Հայոց Պատմութիւնը» գիրքին մէջ հայ ժողովուրդին ծագումը ներկայացուցած է առանցքային խառնուրդից և դիւցազնավէպով եւ դրուագներով:

Կրտսեր թարգմանիչներէն է նաեւ Եղիշէ պատմիչ որ իր բարձրագոյն ուսումը ստացած է Աղեքսանդրիոյ մէջ: Հայաստան վերադարձին, որպէս քարտուղար, ծառայութեան մտած է հայոց սպարապետ Վարդան Մամիկոնեանի մօտ:

Եղիշէ ականատես եղած է Վարդանանց պատերազմին: Ասարայի ճակատամարտէն ետք ճգնողական կեանք վարած է, եւ այդ առթիւ գրած է «Վարդանի եւ հայոց պատերազմի մասին» գիրքը որ պանծացումն է Վարդանանց դիւցազնամարտին:

Յատուկ պատրաստութեամբ խաչքառ

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

Հորիզոնական

1- Մարգարէի մը անունը
 2- Ադամի կինը
 3- բարի լուր մը տալ
 4- Ոչ թէ բերէ
 5- արիւնին ճամբան
 6- պաշտպան
 7- աղօթագիրք, հին կտակարանէն
 8- ան
 9- այբուբենի իններորդ գիրը

Ուղղահայեաց

1- ետեւ
 2- գորշ գոյն - ետեւէն՝ զօրաւոր համակրանք
 3- Բարի լուր
 4- խորք- հայերէն գիր մը
 5- էական բայէն
 6- լեցուն

Մանկապարտեզի անկիւն

**Մկրտութիւն
Յովնաթան Յովնաթանեան**

1. Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:
 ա. 1 բ. 12
 գ. 30 դ. 33

2. Ի՞նչ էր զԻնք մկրտողին անունը:
 ա. Պետրոս բ. Պօղոս
 գ. Յովհաննէս դ. Յակոբոս

3. Յիսուս ո՞ր գետին մէջ մկրտուեցաւ:
 ա. Արաքս բ. Յորդանան
 գ. Ախուրեան դ. Հրազդան

4. Ո՞վ ճերմակ աղանիի պէս յայտնուեցաւ:

5. Հայերը, ո՞ր օրը կը տօնեն Յիսուսի ծնունդն ու մկրտութիւնը:

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

1. Մոգեր
2. Յիսուս
3. Ոսկի, Կնդրուկ եւ Զմուտս

Սեպտեմբեր ամսուան Մասնակցողներ

Սեւակ Պապիկեան
 Ռիթա Խշիշեան
 Կարինէ Կարապետեան
 Արազ Գաբթանճեան
 Մհեր Մատթէոսեան
 Կարպիս Կարապետեան
 Լոռի Չուխանեան
 Անի Չուխանեան

Նախակրթարանի անկիւն

1. Ի՞նչ էր Յիսուսի տարիքը երբ առաջին անգամ տաճար տարուեցաւ:

- ա. 5 օր
- բ. 40 օր
- գ. 6 ամիս
- դ. 1 տարի

2. Որո՞ւն քով տարին Յիսուսը:

- ա. Սիմէոն ծերունիին
- բ. Տէր Գառնիկին
- գ. Յովսէփին
- դ. Յովհաննէս Մկրտիչին

3. Յիսուս որո՞ւն կողմէ մկրտուեցաւ

- ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ
- բ. Մարկոս առաքեալ
- գ. Յովհաննէս Մկրտիչ
- դ. Ներսէս կաթողիկոս

4. Ի՞նչ էր Յիսուսի առաջին փորձութիւնը

- ա. Սատանան ըսաւ «Եթէ Աստուծոյ որդի ես, դուն քեզ աշտարակէն վար նետէ»
- բ. Սատանան ըսաւ «Եթէ Աստուծոյ որդի ես, ըսէ որ այս քարերը հաց դառնան»
- գ. Սատանան ըսաւ «Ինձի երկրպագութիւն ըրէ»
- դ. Յիսուս փորձութիւն չունեցաւ

5. Որո՞նք էին Յիսուսի առաջին երկու աշակերտները

- ա. Յակոբոս եւ Յովհաննէս
- բ. Թովմաս եւ Մատթէոս
- գ. Անդրէաս եւ Պետրոս
- դ. Փիլիպպոս եւ Բարթողոմէոս

6. Ո՞ր գրուած է: «Ան որ իր խաչը չ'առնէր եւ ինձի չի հետեւիր, արժանի չէ ինձի:»

- ա. Յովհ. 12:24
- բ. Մատթ. 10:38
- գ. Դուկ. 12:4
- դ. Սաղմոս 62

7. Խաչվերաց կը նշանակէ.-

- ա. Խաչը վեր վերցնել:
- բ. Խաչը հպարտութեամբ եւ յաղթականօրէն վեր առնել:

գ. Խաչը խորանէն վերցնել:
դ. Խաչը եկեղեցոյ գմբէթին վրայ դնել:

8. Ո՞ր Սաղմոսէն բաժին մըն են հետեւեալ տողերը:

- «Ան որ անմեղութեամբ կ'ապրի եւ արդարութիւն կը գործէ, ան՝ որուն սրտէն նշմարտութիւն կը բխի:»
- ա. Սաղմոս 115
- բ. Սաղմոս 25
- գ. Սաղմոս 51
- դ. Սաղմոս 15

9. Հայոց Այբուբենը գտած է

- ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ
- բ. Մեսրոպ Մաշտոց
- գ. Վարդան Մամիկոնեան
- դ. Յիսուս

10. Ամբողջացու՛ր աղօթքը:

Յիսուս, խորհիլ, խօսիլ, գործել, բանից, գործոց, ողորմեա՛

Իմաստութիւն Հօր, ----- տո՛ւր ինձ իմաստութիւն, զբարիս ----- եւ ----- եւ ----- առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի ----- եւ ի ----- փրկեա՛ զիս: Եւ ----- քո արարածոցդ, եւ ինձ բազմամեղիս:

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

- 1. բ. նազարէթ
- 2. Հայրս, Որդին, Հօրմէն, յայտնել
- 3. դ. Հերովդեայի աղջկան խնդրանքով
- 4. բ. Ծերմակ Աղաւնիի կերպարանքով
- 5. գ. կանայի մէջ
- 6. գ. Վաճառականներու ծախեցին
- 7. դ. սաղմոս 62
- 8. գ. Յովսէփ եւ մարիամ
- 9. բ. Բեթլեհեմ
- 10. դ. Մոգերը

Մասնակցողներ

Առէն Պապիկեան
Դալար Գաբթանճեան
Յարութ Փանոսեան
Նաթալի Սեթեան
Ռաֆֆի Խշիշեան
Հրայր Մատթէոսեան, Ռուբէն Սեթեան

Երկրորդականի անկիւն

1. Ի՞նչ կը նշանակէ Եկեղեցի
 ա. Հաւատացեալներու կամ սուրբերու ժողով
 բ. Ծէնք, ուր հաւատացեալները կը հաւաքուին
 գ. Ծէնք, որուն վրայ խաչ կայ
 դ. Ծէնք, որուն մէջ խորան կայ

բ. Ամբակում 10:38
 գ. Նահում 12:4
 դ. Արդիա 2:4

2. Ո՞վ է հիմնադիրը եւ գլուխը Եկեղեցիին
 ա. Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ
 բ. Ս. Թադէոս Առաքեալ
 գ. Յիսուս Քրիստոս
 դ. Կաթողիկոսը

8. Հին կտակարանի մարգարէներէն ո՞վ մարգարէացաւ Ծաղկազարդին Յիսուսի յաղթական մուտքին մասին ըսելով «մեծապէս ուրախացիր, ով Սիոնի դուստրը . . . : Ահա քու թագաւորդ քեզի կու գայ: Անհկա արդար ու փրկիչ է, հեզ է, ու իշու վրայ հեծած եւ իշու ձագի, աւանակի » ծաղկազարդէն 500 տարի առաջ

ա. Ովսէ 5:2
 բ. Դանիէլ 10:38
 գ. Զաքարիա 9:9
 դ. Ամովս 2:4

3. Որո՞նք են Եկեղեցույ ներկայիս երկու մասերը
 ա. Գաւիթ եւ Խորան
 բ. Ներս եւ դուրս
 գ. Աջ եւ ձախ
 դ. Զինուորեալ եւ Յաղթական

9. Հին կտակարանէն ո՞ր մարգարէն կը խօսի Քրիստոսի կրելիք չարչարանքներուն, զոհաբերութեան, Հօր Աստուծոյ առջեւ կատարելիք քաւութեան, միջնորդութեան եւ թաղման պարագաներուն մասին

ա. Եսայի 53:5-12
 բ. Երեմիա 3:5-12
 գ. Եզրաս 3:5-12
 դ. Ամովս 5:5-12

4. Ամենասուրբ Երրորդութեան եւ միաստուածութեան երեք անձերը միասնաբար ո՞ր հանդիպեցան

ա. Բեթլեհէմի մէջ, Յիսուսի ծննդեան
 բ. Գողգոթայի լեռան վրայ
 գ. Յորդանանի մէջ, Յիսուսի մկրտութեան
 դ. Տաճարին մէջ

5. Հին կտակարանի մարգարէներէն ո՞վ մարգարէացաւ Յովհաննէս Մկրտիչի մասին իր ծնունդէն 300 տարի առաջ

ա. Մաղաքիա 3:1
 բ. Զաքարիա 4:1
 գ. Անգէ 2:1
 դ. Սոփոնիա 3:1

10. Դաւիթ մարգարէն Քրիստոսէ հազար տարի առաջ գրած է «Իմ անձս գերեզմանին մէջ պիտի չթողուս, ու քու սուրբիդ ալ ապականութիւն տեսնել պիտի չտաս» Յիսուսի յարութեան մասին

ա. Սաղմոս 15 (կամ 16) : 10
 բ. Սաղմոս 25 (կամ 26) : 10
 գ. Սաղմոս 105 (կամ 106) : 10
 դ. Սաղմոս 145 (կամ 146) : 10

6. Հին կտակարանի մարգարէներէն ո՞վ մարգարէացաւ «ահա կոյսը պիտի յղանայ եւ որդի մը ծնի, եւ զայն պիտի կոչեն Էմմանուէլ» Յիսուսի մասին իր ծնունդէն 700 տարի առաջ

ա. Եսայի 7:14
 բ. Երեմիա 10:38
 գ. Եզեկիէլ 12:4
 դ. Յովնան 2:4

7. Հին կտակարանի մարգարէներէն ո՞վ մարգարէացաւ «Եւ դուն Բեթլեհէմ բայց քեզմէ պիտի ելլէ Ան, որ Իսրաէլի վրայ Իշխան պիտի ըլլայ» Յիսուսի մասին իր ծնունդէն 700 տարի առաջ

ա. Միքա 5:2

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

1. ա. Նիկիա, Կ. Պոլիս, Եփեսոս
 2. բ. 451
 3. գ. 325
 4. դ. Մովսէս
 5. ա. Պողոս Առաքեալ
 6. գ. Թադէոս Առաքեալ
 7. ա. Թարգմանութիւններու Թագուհին
 8. գ. 1929
 9. գ. 1980
 10. բ. Մաքսաւոր

Մասնակցողներ
 Քրիստին Լոշխանեան
 Թալին Նայիմ
 Թամար Քեզիրեան

Ընդհանուրի անկիւն

1. Ո՞վ է հայ գիրերու գիտարար առաջին հայ ուսուցիչը:

- ա- Կոմիտաս Վարդապետ
- բ- Մովսէս խորենացի
- գ- Մեսրոպ Մաշտոց
- դ- Գրիգոր Նարեկացի

2. Ականջի ետեւ նետել կը նշանակէ:

- ա- Մոռնալ
- բ- անտեսել
- գ- չհասկնալ
- դ- Չուզել

3. խաչը հաւատքի նշան է, սիրտը սիրոյ, խարիսխը...

- ա- համբերութեան
- բ- գիտութեան
- գ- տոկունութեան
- դ- յոյսի

4. Երեւանի տեսարժան շէնքերէն ո՞ր մէկուն առջեւ զետեղուած է Մեսրոպ Մաշտոցի արձանը:

- ա- Օփերայի շէնքին
- բ- Մատենադարանին
- գ- Ազգային ժողովին
- դ- Թանգարանին

5. «Արեւն ելաւ զէջունցիներ, Դե՛հ ձի հեծնենք, առնենք...»

- ա- Գրքեր
- բ- Ջէնքեր
- գ- Բերդեր
- դ- Լեռներ

6. Նարտը..

- ա- Կերակուր է
- բ- Կենդանի մըն է
- գ- Թուղթի տեսակ է
- դ- խաղ մըն է

7. Լեզուաբան Հրաչեայ Աճառեանին անունով կը գտնուի:

- ա- Բառարան
- բ- Թերթ
- գ- Վանք
- դ- Ծխախոտ

8. Հետեւեալներէն ո՞ր մականունը կը գտնենք աշխարհահռչակ երաժշտական գործիքներու վրայ:

- ա- Ջէյթլեան
- բ- Ջիլճեան
- գ- Ջէնեան
- դ- Ջիլեան

9. Այս արուեստագէտներէն ո՞ր մէկը ծագումով հայ չէ:

- ա- Գարայան
- բ- Գառզու
- գ- Փարանճանով
- դ- Այվազովսքի

10. Ո՞վ է որ մէկ զարկով կը ջարդէ հազար:

- ա- անյաղթ աքլոր
- բ- Սասունցի Դաւիթ
- գ- Քաջ Նազար
- դ- Առիծ Մհեր

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

1-ա. Լաջիւն
 2-գ. Մեղրի
 3- բ. Festival de cannes
 4- դ. հայեացքը
 5- դ. մարդ ինքն իր թերութիւնները չընդունիր
 6- գ. Լեւոն Տէր Պետրոսեան
 7- ա. 10 տարի
 8- գ. արդար
 9- բ. գեղագրութիւն
 10- ա. ոսկեգոյն

Չորս Ս. Աւետարանիչներ

Հոկտեմբերի երկրորդ շաբաթը յիշատակուող Թարգմանչաց տօնը շուքի մէջ կը ձգէ Հոկտեմբեր ամսուան 2 այլ տօներ․ առաջին շաբթուան 72 աշակերտներու տօնը եւ երրորդ շաբթուան Չորս Ս. Աւետարանիչներու տօնը:

Յիսուսի հետեւողներուն թիւը շատ էր: Ասոնցմէ 12-ը իր կողմէ ընտրուած էին որպէս Առաքեալ (այսինքն Յիսուսի կողմէ ղրկուած, պատգամաւոր, դեսպան) որոնք Յտարի Յիսուսէն անբաժան մնացին: Ասոնց կարգին են մեզի ծանօթ Թադէոս եւ Բարթողոմէոս առաքեալները: Առիթով մըն ալ Յիսուս եօթանասուներկու աշակերտներ եւս նշանակեց եւ զանոնք զոյգ-զոյգ իրմէ առաջ ղրկեց իր երթալիք բոլոր քաղաքներն ու շրջանները անոնց ըսելով “հունձքը առատ է, բայց մշակները՝ քիչ. հետեւաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ պատրաստէ եւ ղրկէ:” Մարկոս Աւետարանիչը հաւանաբար այս 72-էն մէկն էր:

Չորս Աւետարանները Աստուածաշունչին Նոր Կտակարանին՝ Յիսուսի ծնունդէն ետք գրուած բաժնին, առաջին 4 գիրքերն են: Իւրաքանչիւր Գրքի հեղինակը կը կոչուի Աւետարանիչ, որովհետեւ Քրիստոսի բերած Բարի Լուրին Աւետիսն է որ կու տայ իր Աւետարանին

ընդմէջէն: Աւետարաններու դասաւորումով ասոնք են Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս եւ Յովհաննէս Աւետարանիչները:

Մատթէոս պաշտօնով մաքսաւոր էր, այսինքն հարկահաւաք, երբ Յիսուս զինք իր 12 Առաքեալներէն մէկը ըլլալու կանչեց: Մատթէոսի Աւետարանը իր ընթերցողներուն, յատկապէս իր ժամանակի Հրեայ քրիստոնէաներուն, կը յայտնէ թէ Յիսուսն է խոստացուած Փրկիչը, որ Աստուած խոստացած էր Հին Կտակարանի մարգարէութիւններուն մէջ: Մատթէոս ավետարանիչ Յիսուսը կը ներկայացնէ որպէս այն Մեծ Ուսուցիչը, որ Իշխանութիւն ունի մեկնաբանելու Աստուծոյ Օրէնքը եւ քարոզելու Աստուծոյ արքայութեան մասին:

Մարկոսի Աւետարանը չորս ավետարաններէն ամենէն կարճն է եւ գրուած է բոլորէն առաջ:

Հեղինակին մասին ծանօթութիւններ ունինք Նոր Կտակարանի 5-րդ, «Առաքեալներու Գործերը», գիրքէն որ գրուած է Ղուկաս Աւետարանիչին կողմէ եւ առաքելական նամակներէն: Մարկոսի Աւետարանը կը սկսի հաստատումով, թէ Յիսուս Քրիստոս Աստուծոյ Որդին է: Մարկոսի Աւետարանին մէջ Յիսուսի պատմութիւնը ներկայացուած է իր կատարած

Ս. Յովհաննէս Աւետարանիչ

Ս. Մարկոս Աւետարանիչ

գործերուն ընդմէջէն, քան թէ իր խօսքերուն եւ ուսուցումներուն:

Ղուկաս Յոյն բժիշկ մըն էր, որ աշակերտած էր Պօղոս առաքեալի եւ դարձած անոր հաւատարիմ գործակիցը եւ բազմաթիւ անգամներ անոր հետ ճամբորդած: Հոս կ'արժէ յիշել թէ Պօղոս, որ գրած է Նոր Կտակարանի 27 գիրքերէն 14-ը թեպէտեւ կը կոչուի առաքեալ, սակայն ան 12 առաքեալներուն խումբին չի պատկանիր: Պօղոսի առաքելութիւնը կը սկսի Յիսուսի Համբարձումէն 3-4 տարի ետք, երբ տակաւին Սօղոս կը կոչուէր եւ Երուսաղէմէն Դամասկոս կ'երթար Քրիստոնէաները հալածելու համար: Դամասկոսի ճամբուն վրայ ան Յիսուսի կը հանդիպի եւ կ'ըլլայ Քրիստոնէայ եւ կը կոչուի Պօղոս:

Ղուկասի Աւետարանը Յիսուսը կը ներկայացնէ որպէս Փրկիչը Իսրայէլի եւ մանաւանդ ամբողջ մարդկութեան: Ղուկասի Աւետարանը նաեւ յատուկ կերպով կ'արտացոլացնէ Աստուծոյ սէրը՝ մանաւանդ խոնարհ դասու մարդոց հանդէպ: Յատկանշականը այն է, որ կարգ մը դրուագներ

եւ առակներ մի'այն Ղուկասի Աւետարանին մէջ կը գտնենք: Օրինակ, Յիսուսի ծնունդին ժամանակ հովիւներուն այցը, պատանի Յիսուսը տաճարին մէջ, բարի սամարացիին, անառակ որդիին եւ ուրիշ առակներ, եւ այլն:

Մատթէոսի, Մարկոսի եւ Ղուկասի Աւետարանները ունենալով նման լեզու, նիւթեր եւ դասաւորում կը կոչուին Համատեսական Աւետարաններ:

Յովհաննէս՝ Յիսուսի 12 Առաքեալներէն կրտսերագոյնն է: Յովհաննէսի Աւետարանը յատկանշական կերպով տարբեր է միւս աւետարաններէն: Անկէ Յիսուսը կը ներկայացնէ որպէս Աստուծոյ Խօսքը որ մարմին եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ: Ինչպէս հեղինակը կ'ըսէ, այս Աւետարանը գրուեցաւ որպէսզի ընթերցողները հաւատան թէ Յիսուսն է խոստացուած Փրկիչը, Աստուծոյ Որդին, եւ յաւիտենական կեանք ունենան (20:31) : Յովհաննէս կը շեշտէ յաւիտենական կեանքի շնորհքը, որ մենք պիտի ստանանք Յիսուսի միջոցաւ: Յատկանշական է որ այս աւետարանը որեւէ առակ չի պարունակէր:

Ս. Մատթէոս Աւետարանիչ

Ս. Ղուկաս Աւետարանիչ

Կիրակօրեան՝ Գկարներով

Նախ. Ա. Բ. Գ եւ Ռ. լսարանային բաժին

Տէրունական Աղօթքով Կը սկսինք մեր Օրը

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

- Մեր 23-րդ տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի ունեցան 8 Սեպտեմբեր 2002-ին: Արձանագրուեցան 42 աշակերտներ:
- Վերամուտը տեղի ունեցաւ 15 Սեպտեմբեր 2002-ին: Աշակերտութեան թիւն էր 66 :
- Մինչեւ 29 Սեպտեմբեր 2002, արձանագրուած աշակերտներուն թիւն է 78:
- Մեր 23-րդ տարեշրջանի կազմը

Օրդ. Մարիա Քէօսէյեան	դաստիարակ Բողբոջ դասարանին
Օրդ. Անի Գըլընճեան	դաստիարակ Կոկոն դասարանին
Տիկ. Վերա Կարապետեան	դաստիարակ Ծաղիկ դասարանին
Օրդ. Երան Լոշխաճեան	դաստիարակ Նախ. Ա. դասարանին
Օրդ. Գարոլ Գաբթանճեան	դաստիարակ Նախ. Բ. դասարանին
Օրդ. Յասմիկ Նաճարեան	դաստիարակ Նախ. Գ. եւ Դ. դասարաններուն
Տիկ. Յասմիկ Քանաճեան	դաստիարակ Նախ. Ե. դասարանին
Պրն. Սագօ Ասատուրեան	դաստիարակ Նախ. Զ. դասարանին
Տիկ. Շողիկ Նաճարեան	դաստիարակ Երկ. Ա. եւ Բ. դասարաններուն
Պրն. Թորոս Պապիկեան	դաստիարակ Երկ. Գ. դասարանին
Տիկ. Շաղիկ Պոյաճեան	Մաշտոցի Արձագանգ
Պրն. Րաֆֆի Պապիկեան	www.sourphagop.org
Պրն. Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարներ

- 22 Սեպտեմբեր 2002- ին Կիրակնօրեայի աշակերտներն ու ուսուցչական կազմը Ս. Հաղորդութիւն ստացան:
- Այս տարի Մաշտոցի Արձագանգին Տասնամեակն է:

Գիտե՛ս Թէ

- www.sourphagop.org ունի 492 էջեր որոնց 99% էն աւելին հայերէն են:

Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.-
 Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան,
 Թորոս Պապիկեան, Նիկոլ Դանիէլեան:

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի «ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի ներկայ եւ նախկին թիւերուն ...

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 3

Նոյեմբեր 2002

Մեր խօսքը

Անցեալ տարի, հայ ժողովուրդը մեծ շուքով կը տօնէր Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն ընդունման 1700-ամեակը: Այս տօնը առաւել եւս կ'իմաստաւորուէր հայ ժողովուրդին քրիստոնէութիւնը ընդունած առաջին ժողովուրդը ըլլալով: 1700 տարիներէ ի վեր Հայաստանը իբր պետութիւն՝ քրիստոնէութիւնը ընդունած է իբր պետական կրօն:

Սակայն ՅՕ1 թուականէն առաջ իսկ, հայ ժողովուրդը ի՛նք, նոյնիսկ եթէ ոչ ամբողջութեամբ, քրիստոնէութիւնը ընդունած է իբր ճշմարիտ կրօն: Արդարեւ, Նոյեմբեր ամսուան ընթացքին յիշատակուող Սուրբ Թադէոսի եւ Սուրբ Բարթողոմէոսի տօները մեզ տարուէ տարի կը յիշեցնեն թէ քրիստոնէութիւնը Հայաստան աշխարհէն ներս մուտք գործած է առաջին դարէն սկսեալ, երբ Յիսուսի մահէն ետք անոր աշակերտները քրիստոնէութեան քարոզչութիւնը սկսան կատարել: Առաջին դարէն սկսեալ ի՛սկ Հայաստանի մէջ հիմը կը դրուէր առաջին վանքերուն, եկեղեցիներուն եւ այսպէսով, շուրջ 1900 տարիներ առաջ, կը հիմնուէր Յիսուսի առաքեալներուն կողմէ հիմնադրուած եկեղեցին, Հայաստանեայց Առաքելական Մայր Եկեղեցին:

Բովանդակութիւն

- Եթէ ալ չես կրնար հանդուրժել շրջապատդ...
- Նուրը՝ հասարակ պտուղէ մը աւելին
- Ասկէ շատ տարիներ առաջ... Նոյեմբեր ամսուան մը ընթացքին
- Հայկական անուններ... լսուած, չլսուած
- Առաջին լուսաւորիչներ
- Սուրբ Բարթողոմէոս
- Սուրբ Թադէոս
- Virtual Ani... կամ երեսակայական Անի
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Պահուած բառ
- Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

Սէր ունեցողը համբերատար կ'ըլլայ եւ քաղցրաբարոյ: Սէր ունեցողը չի նախանձիր, չի գողոգանար, չի հպարտանար, անպատշաճ վարմունք չ'ունենար, միայն ինքզինք չի մտածեր, բարկութեամբ չի գրգռուիր, չարութիւն չի խորհիր, անհրաւութեան վրայ չ'ուրախանար, այլ ուրախակից կ'ըլլայ ճշմարտութեան: Սէր ունեցողը միշտ կը զիջի, միշտ կը հաւատայ, միշտ կը յուսայ եւ միշտ կը համբերէ:

Ա. Կորնթացիներուն, 13

Եթէ ա՛լ չես կրնար հանդուրժել շրջապատդ, կարդա՛ Ա. Կորնթացիներուն, գլուխ 13

Եթէ մարդոց եւ հրեշտակներու լեզուները խօսիմ, բայց սէր չունենամ, ի՞նչ տարբերութիւն կ'ունենամ պղինձէ շեփորէն որ կը հնչէ, կամ ծնծղաներէն որ կը դօղանջեն: Եթէ մարգարէութեան պարգեւը ունենամ, կարենամ բոլոր խորհուրդներու խորքը թափանցել եւ հասնիմ ամբողջական գիտութեան, եւ նոյնիսկ լեռները տեղափոխելու չափ զօրաւոր հաւատք ունենամ, բայց սէր չունենամ, ոչինչ կ'արժեմ: Ի՞նչ օգուտ, եթէ բոլոր ինչքերս աղքատներուն տամ եւ նոյնիսկ մարմինս կրակի մատնեմ. եթէ սէր չունիմ՝ ոչինչով կ'օգտուիմ:

Սէր ունեցողը համբերատար կ'ըլլայ եւ քաղցրաբարոյ: Սէր ունեցողը չի նախանձիր, չի գոռոզանար, չի հպարտանար, անպատշաճ վարմունք չ'ունենար, միայն ինքզինք չի մտածեր, բարկութեամբ չի գրգռուիր, չարութիւն չի խորհիր, անհրաւութեան վրայ չ'ուրախանար, այլ՝ ուրախակից կ'ըլլայ ճշմարտութեան: Սէր ունեցողը միշտ կը զիջի, միշտ կը հաւատայ, միշտ կը յուսայ եւ միշտ կը համբերէ:

Սէրը անվախճան է, մինչդեռ այս կեանքին հետ մարգարէական պատգամները վերջ պիտի գտնեն, հրեշտակներու լեզուներով խօսիլը պիտի դադրի, գիտութիւնն ալ վերջ պիտի գտնէ: Այժմ մեր գիտցածը անկատար է եւ մեր մարգարէութիւնն ալ՝ մասնակի: Բայց երբ կատարեալը գայ՝ այս անկատարութիւնը վերջ պիտի գտնէ:

Երբ երեխայ էի՝ երեխայի պէս կը խօսէի, երեխայի պէս կը խորհէի եւ երեխայի պէս կը տրամաբանէի. իսկ երբ տղամարդ դարձայ, բոլոր երեխայական բաները մէկ կողմ դրի: Նոյնպէս ալ, մենք այժմ զԱստուած կը տեսնենք աղօտ կերպով, կարծես հայելիի մը մէջէն. բայց երբ ամէն բանի կատարումը գայ՝ զայն պիտի տեսնենք դէմ առ դէմ: Այժմ միայն մասնակիօրէն կը ճանչնամ զԱստուած, բայց այն ատեն պիտի ճանչնամ ամբողջապէս, ճիշդ ինչպէս ի՞նք զիս կը ճանչնայ:

Ներկայիս, ուրեմն, միակ կարեւոր բաներն են, հաւատքը, յոյսը եւ սէրը. իսկ այս երեքէն մեծագոյնը սէրն է:

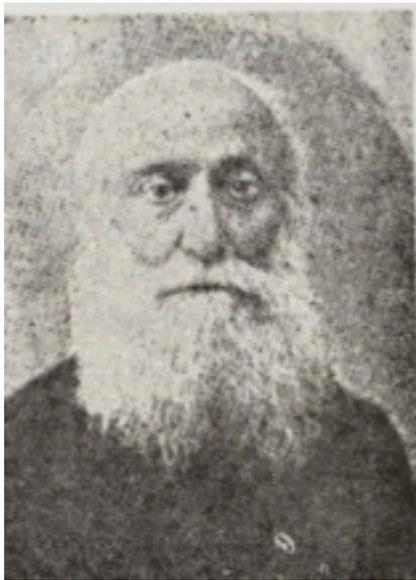
Նուրը՝ հասարակ պտուղէ մը աւելին

Նուրը մասնայատուկ տեղ ունի հայ ժողովուրդի կեանքին եւ մշակոյթին մէջ: Ան հայ ժողովուրդը խորհրդանշող պտուղ մըն է, ինչպէս Արարատը մեզ խորհրդանշող լեռ մըն է: Այսպէս, պատահմամբ չէ որ հայ բեմադրիչ Սերգէյ Փարաճանով իր ներշնչումի առարկան դարձուցած է նուրը երբ ուզած է Սայաթ Նովայի կեանքը շարժապատկերի վերածել: Այդ պատճառով է որ Փարաճանով իր շարժապատկերին տուած է «Նուան գոյնը» վերնագիրը:

Ըստ աւանդութեան, հայերուն համար նուրը բնութեան կողմէ զրկուած սիրոյ նշան մըն էր, որ մեզի կու տար անհրաժեշտ ոյժ շարժելու, խօսելու, զգալու եւ մտածելու, բայց միատեղ կը պատկերացներ շուրջիններուն հետ մեր ունեցածները բաժնելու առատաձեռնութիւնը, որ կը թելադրուէր նուրի անհամար հատիկներուն կողմէ:

Վերջապէս, նուրին եւ հայ ժողովուրդին միջեւ սերտ կապի փաստերէն մէկն է հայ մանրանկարչութեան մէջ այդ պտուղին վերապահուած տեղը հայ արուեստագէտներու կողմէ:

Ասկէ շատ տարիներ առաջ, Նոյեմբեր ամսուան մը ընթացքին...

միջամտութեան խնդրանքները ի զուր եղած են:

Իր գործերէն կը յիշուին «Պապիկ եւ թոռնիկ», «Հայ գոյժը», «Վերջալոյսի երգեր», «Դրախտի ընտանիք»:

Ասկէ 101 տարիներ առաջ, Նոյեմբեր ամսուան մը ընթացքին կը մահանար Վեցետիկի Մխիթարեան եւ հայագիտութեան նուիրուած Հայր Ղեւոնդ Ալիշան:

Ծնած է 1820-ին եւ կարօտով երգած Հայաստանը զորս չէ տեսած: Ան խորապէս ուսումնասիրած է Հայոց պատմութիւնը, Հայաստանի աշխարհագրութիւնը, երկրաբանութիւնը, ազգագրական անցեալն ու իր օրերուն՝ ներկան: Իր գործերէն կը յիշուին «Հայապատում», «Այրարատ», «Սոփերք հայկականք», «Ծիրակ», եւ այլն:

շերեփի» ճառով, զորս արտասանած էր Պերլինի վեհաժողովէն վերադարձին 1878 թուականին, երբ անդրադարձած է որ վեհաժողովի ընթացքին հայ ժողովուրդին ի նպաստ իր

Ասկէ 109 տարիներ առաջ, Նոյեմբեր ամսուան մը ընթացքին կը մահանար հայ գաւառական-ազգագրական գրականութեան հիմնադիր կղերական՝ Գարեգին Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց, որ աշակերտած է Խրիմեան Հայրիկի: Անոր գործերէն են «Մանանայ», «Համով հոտով», «Գրոց բրոց», «Թորոս աղբար», որոնք կը նկարագրեն հայ ժողովուրդի կեցնաղը, գիւղական կեանքը եւ անանդութիւնները:

Հայկական անուններ...

լսուած, չլսուած

Արական անուններ

Անդոկ
Աղասի
Ծամհուր
Մամբրէ
Համիկ
Մոմիկ
Փառէն
Վրէն
Վահրիճ
Վաշտակ

Իգական անուններ

Բիւրեղ
Եղնիկ
Յաւերժ
Ոգունի
Փերուզակ
Վառվառէ
Սոխակ
Բալասան
Թուխձամ
Զուլալ

Ասկէ 95 տարիներ առաջ, Նոյեմբեր ամսուան մը ընթացքին կը մահանար 1892 թուականին հայոց Ամենայն Կաթողիկոս Խրիմեան Հայրիկ:

Խրիմեան Հայրիկ ծնած է Վան 1820 ին եւ ամենէն ատելի ծանօթ է իր հոշակաւոր «թղթէ

Առաջին Լուսաւորիչներ

Ամէն տարի, Նոյեմբեր ամսուան ընթացքին կը յիշատակուի Յիսուսի առաջին աշակերտներէն Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողոմէոս Առաքեալներու տօնը: Այս առաքեալները Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան քարոզչութիւնը սկսած են ընել Ա. դարէն սկսեալ, Յիսուսի Համբարձումէն ետք:

Իրապէս ալ, ըստ անտարաններուն, Համբարձումէն ճիշդ առաջ, Քրիստոս իր աշակերտներուն պատուիրեց որ երթան եւ ճշմարիտ Աստուծոյ քարոզչութիւնը կատարեն ամբողջ աշխարհի մէջ:

Հայաստանը այս օրերուն կը նկատուէր կարելոր եւ բազմամարդ երկիր եւ Ս.Թադէոսի եւ Ս. Բարթողոմէոսի կը վիճակուի Հայաստանէն ներս քրիստոնէութիւնը տարածելու դժուար գործը, տրուած ըլլալով որ այդ տարիներուն Հայ ժողովուրդը բազմաստուածեան կրօն ունէր, այսինքն բազմաթիւ կուռքեր կը պաշտէր որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը խորհրդանշէր մէկ տարբեր երեւոյթ ինչպէս գեղեցկութիւն, պտղաբերութիւն, պատերազմ, արեւ, եւայլն:

Ծնորհիւ Ս. Թադէոսի եւ Ս. Բարթողոմէոսի է որ Հայաստանեայց Մայր Եկեղեցին **առաքելական** կը կոչուի, Յիսուսի իսկ Առաքեալներու նախաձեռնութեամբ հիմնուած ըլլալուն համար:

Ս. Բարթողոմէոս

Բարթողոմէոս Յիսուսի 12 առաքելներէն մէկն էր: Անոր կը տրուի նաեւ Նաթանայէլ անունը, որ կը նշանակէ «Աստուծոյ նուէր»:

Բարթողոմէոս քրիստոնէութիւնը քարոզած է Հնդկաստանի, Պարսկաստանի, Արաբիոյ եւ Հայաստանի մէջ, ուր, շուրջ 66 թուին տեղի ունեցած է իր նահատակութիւնը:

Բարթողոմէոս կը նկատուի- Ս. Թադէոս առաքելին հետ- Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան առաջին քարոզիչը, եկեղեցւոյ հիմնադիր եւ առաջին լուսատրիչը:

Առաքելը Հայաստանի մէջ իր քարոզչական աշխատանքը սկսած է Գողթան գաւառէն, ապա Սիւնեաց, Արարատեան եւ Վասպուրական նահանգներուն մէջ եւ ամէն տեղ հաստատած քրիստոնեայ հաւատացեալներու կորիզներ: Ան կը յաջողի նաեւ հայոց արքունի շրջանակներէն ներս ալ քարոզչութիւն կատարել: Քրիստոնեայ կը մկրտէ Սանատրուկ թագաւորին քոյրը Ոգուհին եւ հազարապետ Տերենտիոսը: Հետեւանքը այն կ'ըլլայ, որ թագաւորը սպաննել տայ թէ՛ քոյրը, թէ՛ հազարապետը, թէ՛ Առաքելը:

Հայ ժողովուրդը ի յիշատակ Ս. Բարթողոմէոսին, չորրորդ դարուն, Վասպուրականի Աղբակ գաւառին մէջ կը շինէ վանք մը, որուն չորս աւանդատուներէն մէկուն մէջ գոյութիւն ունի տապանաքար մը, վրան արձանագրուած՝ թէ հոն թաղուած է Սուրբ Բարթողոմէոս Առաքելը:

Վանքը ներկայիս կիսաւեր վիճակի մէջ է:

Ս. Թադէոս

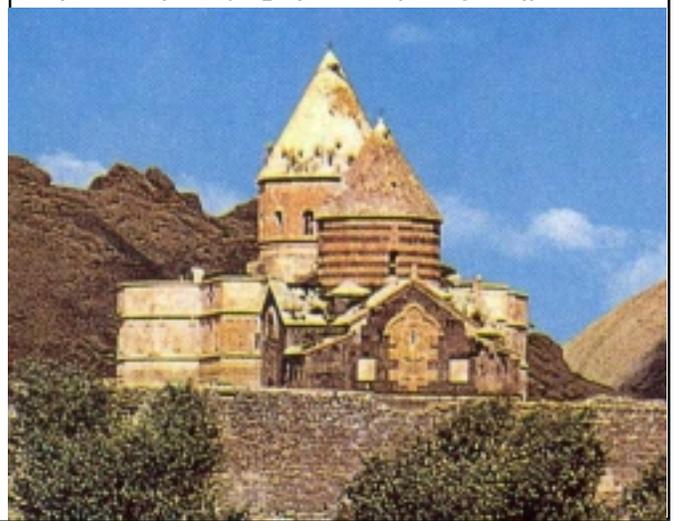
Յիսուսի 12 աշակերտներէն մէկն է ու կը նկատուի Թովմաս Առաքելին եղբայրը: Յայտնի չէ թէ երբ ծնած է բայց նահատակուած է իր քարոզչական առաքելութեան ճամբով, շուրջ 46 թուին:

Թադէոս առաքել կը յաջողի քրիստոնէական կրօնը տարածել հայոց արքունի պալատէն ներս Քրիստոնեայ մկրտելով Սանդուխտ կոյսը որ Սանատրուկ Թագաւորին աղջիկն էր: Սանատրուկ կը փորձէ իր աղջիկը վերադարձնել քուրմերու պաշտամունքին ու ձախողելով՝ միատեղ սպաննել կու տայ թէ՛ Սանդուխտ, թէ՛ Թադէոս Առաքել:

Մինչ այդ սակայն, Արտագ գաւառի բնակչութիւնը, հետեւած ըլլալով Թադէոսի քարոզչութեան շուրջ 66 թուին, անոր յիշատակին կը հիմնէ Թադէի վանքը որը դարերու ընթացքին բարգաւաճելով կը դառնայ հայ ժողովուրդի հոգեւոր կարեւոր կեդրոններէն մէկը:

Գիտէի՞ր թէ...

Գիտէի՞ր թէ ներկայիս Թադէի վանքը կը գտնուի Պարսկաստանի Հիւսիս Արեւմտեան ծայրամասը: Վանքը որպէս քրիստոնէական հնագոյն եւ ճարտարապետական բարձր արժէք ներկայացնող կեդրոն, մաս կը կազմէ Իրանի պետութեան եւ ՅՈՒՆԷՍԿՈՅԻ կողմէ ընդունուած, ուշադրութեան արժանի պատմական յուշարձաններու ցանկին:

Virtual Ani... Կամ երեսակայական Անին

Հազար տարիներ առաջ, Անի մայրաքաղաքն էր Հայաստան աշխարհի: Այն ժամանակ Անին ուներ շուրջ 100 000 բնակիչներ եւ այնքան հարուստ քաղաք մըն էր որ զայն կը կոչէին «1001 Եկեղեցիներու քաղաքը»:

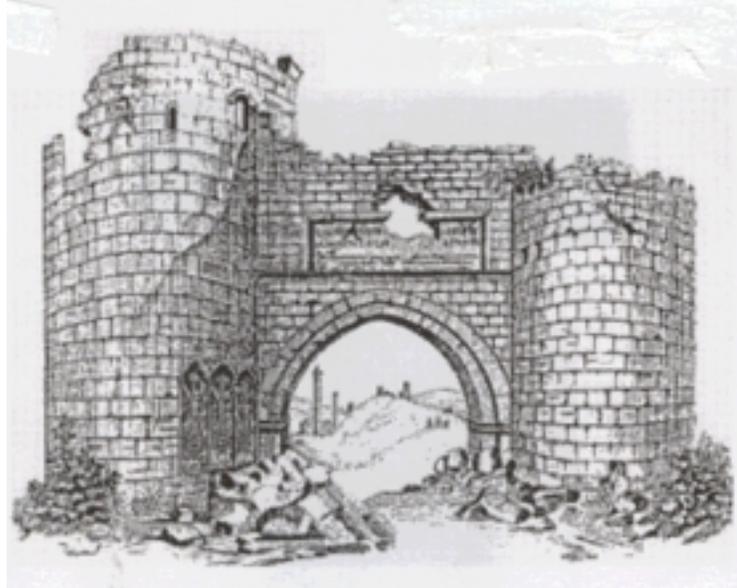
Ներկայիս Անին ամբողջութեամբ անկրկնաբար քաղաք մըն է: Չորս դարէ ի վեր կը մնայ անբնակ եւ 1921-էն ի վեր կը գտնուի թուրքերու կողմէ գրաւուած հայկական հողամասին վրայ, արդի Հայաստանի սահմանակից:

Այսօր, զբոսաշրջիկներ Անիի աներակները կրնան այցելել զինուորական հսկողութեան տակ ու քաղաքին մեծ թիով տեսարժան վայրերը կը մնան անհասանելի:

Ահա սակայն կայքէջ մը www.virtualani.freeserve.co.uk որուն շնորհիւ կրնաս այցելել Անին ազատ համարձակ, շէնք առ շէնք, եկեղեցի առ եկեղեցի: Հոն կը գտնես անհամար եւ հ ե տ ա ք ր ք ա կ ա ն տեղեկութիւններ, ինչպէս Անիի վանքերու եւ բերդերու ճ ա ր տ ա ր ա պ ե տ ա կ ա ն կառոյցներու մասին:

Այցելէ այս կայքէջը, համակարգիչիդ մկնիկը զետեղէ այս պարտիսպներուն ճիշդ տակը, ճնշէ եւ սկսիր Անիի ե ր ե ս կ ա յ ա կ ա ն այցելութիւնդ...

Բարի ճամբորդութիւն...

Մասնակցութիւններ

Նախակրթարանի Ա. բաժնի Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողները.-

Առէն Պապիկեան, Ներսէս Նասոյեան, Նարեկ Նասոյեան :

Նախակրթարանի Բ. բաժնի Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողները.-

Աստղիկ Աբրահամեան, Անի Մելէքեան, Գօգօ Մատթէոսեան, Քրիստինա Կարապետեան, Հրակ Նարեկեան, Փան Յակոբ Չոլխանեան, Թամար Պուլիկեան, Վերժինի, Ռուբէն Սէթեան, Լարա Նայիմ, Բաթի, Յարութ Բիլիւքեան, Մարիա Դանիէլեան, Բաֆֆի Խշիշեան, Նորա Նայիմ:

Անսխալ պատասխանողներ
Արի Քէօսէեան, Արի Միրզոյեան եւ Պետիկ Նազարեան:

Երկրորդականի Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողները.-

Յովիկ Կարապետեան, Թալին Նայիմ, Կարօ Կարապետեան, Լոռի Քէօսէեան, Փօլ Գիզիրեան, Քրիստինա Լօշխանեան, Թամար Գիզիրեան:

Մ ա ն կ ա պ ա ր տ է զ ի բաժնի Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողները.-

Սեւակ Պապիկեան
Թամար Տէմիրճեան
Գէորգ Պուլիքեան
Կարպիս Կարապետեան
Րիթա Խշիշեան
Լորի Չոլխանեան
Անի Չոլխանեան
Սերենա Բիլիւքեան
Յարութ Նասոյեան
Կարինէ Կարապետեան
Փաթիլ Կարապետեան
Կլօրիա Կարապետեան

Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս բոլոր մանուկները կը սիրէ:

Յիսուս ըսաւ.

«Զգեցէք որ ----- ինձի գան,
արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այլապիսիներուն է -----
-----»:

Մատթէոս 19:14

Հոկտեմբեր ամսուան պատասխաններ

Մանկապարտեզի անկիւն

1. գ. 30
2. գ. Յովհաննէս
3. բ. Յորդանան
4. Սուրբ Հոգին
5. Յունուար 6

Նախակրթարանի անկիւն

1. բ. 40 օր
2. ա. Սիմէոն Ծերունիին
3. գ. Յովհաննէս մկրտիչ
4. բ. Սատանան ըսաւ «Եթէ Աստուծոյ որդի ես, ըսէ որ այս քարերը հաց դառնան»
5. գ. Անդրէաս եւ Պետրոս
6. բ. Մատթէոս 10:38
7. բ. Խաչը հպարտութեամբ եւ յաղթականօրէն վեր առնել
8. դ. Սաղմոս 15
9. բ. Մերոպ Մաշտոց
10. Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս տո՛ր ինձ իմաստութիւն, զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա՛ զիս: Եւ ողորմեա քո արարածոցդ, եւ ինձ բազմամեղիս:

Երկրորդականի անկիւն

1. ա. Հաւատացեալներու կամ սուրբերու ժողով
2. գ. Յիսուս Քրիստոս
3. դ. Զինուորեալ եւ յաղթական
4. գ. Յորդանանի մէջ՝ Յիսուսի մկրտութեան
5. ա. Մաղաքիա 3:1
6. ա. Եսայի 7:14
7. ա. Միքա 5:2
8. գ. Զաքարիա 9:9
9. ա. Եսայի 53:5-12
10. ա. Սաղմոս 15 (կամ 16) :10

Նախակրթարանի անկիւն

Նախակրթարան Ա. բաժին

1. Յիսուս երբ տասներկու տարեկան էր իր ծնողքին հետ ո՞ր գնաց:

- ա.- Եգիպտոս
- բ.- Երուսաղէմ
- գ.- Տամասկոս
- դ.- Նազարէթ

2. Վերադարձին Յովսէփ եւ Մարիամ ի՞նչ նկատեցին:

- ա.- Իրենց պալուսակները մոռցած էին:
- բ.- Իրենց դրամները կորսնցուցած էին:
- գ.- Յիսուսը կորսնցուցած էին:
- դ.- Յովհաննէսը կորսնցուցած էին:

3. Ո՞ր գտան Յիսուսը:

- ա.- Խաղավայրը
- բ.- Պարտէզը
- գ.- Ընկերին քով
- դ.- Տաճարին մէջ

4. Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:

- ա.- 20
- բ.- 33
- գ.- 1
- դ.- 30

5. Ամբողջացու՛ր նախադասութիւնը:
«Ահա իմ սիրելի -----, զոր էս շատ -----»:

6 . Ամբողջացու՛ր

Յիսուս ըսաւ Ես եմ յարութիւնը եւ -----
Ան որ ինձի կը հաւատայ թէպէտեւ -----
պիտի ապրի իսկ ան որ ----- է եւ ինձի
կը հաւատայ երբեք պիտի ----- :

7. Պետրոս քանի՞ անգամ ուրացաւ Յիսուս

- ա. 3 անգամ
- բ. 2 անգամ
- գ. 4 անգամ
- դ. 1 անգամ

8. Յիսուսի յարութենէն վերջ ո՞վ էր առաջին անձը որ հանդիպեցաւ իրեն

- ա. Սիմոն Պետրոս
- բ. Պետրոս
- գ. Մարիամ Մագտաղենացի
- դ. Յովսէփ

9. Ո՞ր թագաւորն էր որ ուզեց սպաննել Դաւիթը

- ա. Հերովդէս
- բ. Սաուղ
- գ. Յովնաթան
- դ. Պիղատոս

10. Յոբի զաւակները ինչպ՛էս մահացան

- ա. Սպաննուեցան թշնամիներու կողմէ
- բ. Երկինքէն կրակ ինկաւ եւ այրեց իրենց
- գ. Յափշտակները եկան եւ տարին անոնց
- դ. անապատէն մեծ հով մը եկաւ եւ զարկաւ իրենց տունը

Նախակրթարանի անկիւն

Նախակրթարան Բ. Բաժին

1.- Աստուած որո՞նք երկրի հողէն ստեղծեց.-

- ա.-Յովսէփ եւ Մարիամ
- բ.- Ադամ եւ Եւա
- գ.-Զաքարիա եւ Սարա

2.- Զաքարիա չհաւատաց որ զաւակ մը պիտի ունենայ, այդ պատճառաւ Աստուած պատժեց զինք.-

- ա.- Զաքարիա կոյր եղաւ մինչեւ իր մահը:
- բ.- Զաքարիա համր եղաւ մինչեւ իր մահը:
- գ.- Զաքարիա համր եղաւ մինչեւ Յովհաննէսի ծնունդը:

3.- Ամբողջացուր.-

Հաւատամք Ի մի -----, ի հայրն -----, յԱրարիչն ----- եւ -----, երեւելաց եւ -----:

4.- Յիսուսի 72 աշակերտներուն օրը ո՞ր ամսուան մէջ կը տօնենք:

- ա.- Նոյեմբեր
- բ.- Յունուար
- գ.- Հոկտեմբեր

5.- Հետեւեալներէն որո՞նք առաջին անգամ Քրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ սկսան տարածել:

- ա.- Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եւ Ս. Սահակ Պարթեւ
- բ.- Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողոմէոս
- գ.- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ Տրդատ թագաւոր

6.- Կիրակնօրեայ Դպրոցի նշանաբանն է

- ա.- Սիրէ քու ընկերդ քու անձիդ պէս:
- բ.- Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց...
- գ.- Սիրէ քու հայրդ եւ մայրդ եւ յարգէ զանոնք

7.- Ո՞ր գրուած է «Արդ ով որ իմ խօսքերս կը լսէ եւ կը կատարէ զանոնք, զանկա պիտի նմանցնեմ խելացի մարդու մը՝ որ իր տունը վէմի վրայ շինեց»

- ա.- Մարկոսի 6.47
- բ.- Մատթէոս 7.24
- գ.- Յովհաննու 2.23

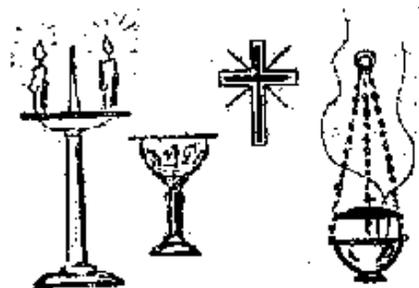
8.- Ո՞վ էր առաջին հայ թագաւորը որ քրիստոնէութիւնը ընդունեց.-

- ա.- Արտաշէս
- բ.- Վրամշապուհ
- գ.- Տրդատ

9.- Աստուած որո՞ւ միջոցաւ տասը պատուիրանները հրեայ ժողովուրդին տուաւ

- ա.- Մովսէսի միջոցաւ
- բ.- Եղիա մարգարէի միջոցաւ
- գ.- Յիսուսի միջոցաւ

10.- Եկեղեցւոյ սպասներուն քով իրենց անուններուն համապատասխան թիւերը դի՛ր:

- 1- Խաչ
- 2- Բաւրվառ
- 3- Սկիւն
- 4- Աշտամակ

Երկրորդականի անկիւն

1.- Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցին ունի 7 Խորհուրդներ: Ո՞վ հաստատած է այս Խորհուրդները:

- ա.- Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս:
- բ.- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ:
- գ.- Ս. Թադէոս
- դ.- Ս. Բարթողոմէոս

2.- Մկրտութիւնը չկրճար կրկնուիլ: Ի՞նչ է Մկրտութեան Խորհուրդին զգալի նշանը:

- ա.- Ջուրը
- բ.- Ս. Միւռոնը
- գ.- Կնքահայրը
- դ.- Տէր Հայրը

3.- Մկրտութեան թեկնածու անձը կը կոչուի Երախայ: Որո՞ւ անունով կը մկրտուի երախան:

- ա.- Իր անունով
- բ.- Կնքահօր անունով
- գ.- Սուրբ երրորդութեան անունով
- դ.- Տէր Հօր անունով

4.- Այս ձեւերէն ո՞ր մէկով կարելի է մկրտել:

- ա.- Միայն Հեղմամբ՝ Մկրտուողին վրայ ջուր թափելով:
- բ.- Միայն Ընկղմամբ կամ թաղմամբ՝ Մկրտուողը լման ջուրին մէջ կը մտնէ:
- գ.- Միայն Սրսկմամբ՝ մկրտուողին վրայ ջուր սրսկելով:
- դ.- Հեղմամբ, Ընկղմամբ եւ Սրսկմամբ

5.- Դրոշմը չկրճար կրկնուիլ: Ի՞նչ է Դրոշմի Խորհուրդին զգալի նշանը:

- ա.- Ջուրը
- բ.- Ս. Միւռոնը
- գ.- Կնքահայրը
- դ.- Տէր Հայրը

6.- Հայ Եկեղեցին ե՞րբ կը կատարէ Դրոշմի Խորհուրդը կամ կնունքը:

- ա.- Մկրտութենէն անմիջապէս ետք:
- բ.- Մկրտութենէն անմիջապէս առաջ:
- գ.- Երբ 40 օրուայ պզտիկը առաջին անգամ եկեղեցի տարուի:
- դ.- Երբ 12 տարեկան ըլլայ

7.- Յովհաննէս Մկրտիչ Ի՞նչ կ'անուանէ Յիսուսը Յովհաննէսի Աւետարանին 1:29 ին մէջ

- ա.- Աստուծոյ գառնուկը
- բ.- Աստուծոյ Որդին
- գ.- Սպասուած Մեսիան
- դ.- Սպասուած Թագաւորը

8.- Յովհաննէսի Աւետարանին 10:10 ին մէջ Յիսուս ի՞նչ պատճառ կու տայ իր գալուն:

- ա.- Որպէսզի Լեցուն կեանք ունենանք
- բ.- Որպէսզի մեր դժուարութիւնները հարթէ
- գ.- Որպէսզի չարերը պատժէ
- դ.- Որպէսզի հիւանդներուն բժշկութիւն տայ

9.- Յիսուս Տէրունական Աղօթքը եւ Երանութիւնները արտասանեց Լերան քարոզին Ընթացքին: Ո՞ր կը կարդանք Լերան քարոզը:

- ա.- Մատթէոս 5,6,7 գլուխներուն մէջ
- բ.- Մարկոս 5,6,7 գլուխներուն մէջ
- գ.- Մարկոս 15,16,17 գլուխներուն մէջ
- դ.- Յովհաննէս 5,6,7 գլուխներուն մէջ

10.- Յիսուս 9 երանութիւններու մասին խօսեցաւ: Որո՞նք պիտի տեսնեն զԱստուած:

- ա.- անոնք որոնք սիրտով մաքուր են:
- բ.- անոնք որոնք հոգիով աղքատ են:
- գ.- անոնք որոնք հեզ են:
- դ.- անոնք որոնք կը հալածուին արդարութեան համար:

Ընդհանուրի անկիւն

1-Գեղարդ կը նշանակէ.-

- ա- Արուեստի գործ
- բ- Գլուխ ծածկելիք կտոր
- գ- Նիզակ
- դ- Զարդ

2- Պճնասէր մարդը...

- ա- Դրամասէր է
- բ- Զարդարուիլ կը սիրէ
- գ- խնայող է
- դ- խօսիլ կը սիրէ

3- Աքեմաւորը...

- ա- Սուգի մէջ է
- բ- Համազգեստ մը ունի
- գ- բարձրաստիճան զինուորական է
- դ- կրօնաւոր է

4- Յիսուսի առակներէն ո՞ր մէկուն մէջ այգեպանին ծառաները ծեծի եւ սպաննութեան կ'ենթարկուին.-

- ա- Անպտուղ թզենին
- բ- Զար մշակները
- գ- Կորսուած ոչխարը
- դ- Հարուստ մարդը

5- Պատարագի ընթացքին ո՞ր մէկը կարելի չէ որ արտասանուի.-
«Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ...»

- ա- Մատթէոսի
- բ- Յովհաննէսի
- գ- Կիրակոսի
- դ- Ղուկասի

6- Հայոց Մայր Եկեղեցին «Առաքելական» կը կոչուի, որովհետեւ.-

- ա- ան հիմնուած է Արագել անունով հրեշտակի մը ձեռքով

բ- ան հիմնուած է Յիսուսի իսկ առաքելներուն կողմէ

- գ- ան շատ արագ հիմնուած է
- դ- անոր խորհրդանիշն է հայ ժողովուրդին սիրելի արագիլ թռչունը

7- Օգոստոս 2002-ին վերընտրուած Արկաթի Ղուկասեան նախագահն է...

- ա- Հայաստանի Հանրապետութեան
- բ- Ղարաբաղի
- գ- Ազգային ժողովի

8- Հետեւեալներէն ո՞ր մէկը Ատոմ Էկոյեանի «Արարատ» շարժապատկերին մէջ յիշուող Նիւթերէն մէկը չէ.-

- ա- Հայկական Եղեռնը
- բ- Արշիլ Կորքին
- գ- Սայաթ Նովան
- դ- Վանի հերոսամարտը

9- Եթէ Մոնթրէալի մէջ ժամը ինն է, կէսօրէ առաջ, Հայաստանի մէջ ժամը...

- ա- 6 է, Կ.Ե
- բ- 12 է, Կէսօր
- գ- 3 է, Կ.Ե
- դ- 9 է, Կ.ա

Հոկտեմբեր ամսուան պատասխանները

1. գ. Մեսրոպ Մաշտոց
2. բ. Անտեսել
3. դ. Յոյսի
4. բ. Մատենադարանին
5. բ. Զէնքեր
6. դ. Խաղ մըն է
7. ա. Բառարան
8. դ. Զիլնեան
9. ա. Գարայան
10. գ. Քաջ Նազար

Պահուած բառ

Ա	Ի	Ե	Տ	Ա	Ր	Ա	Ն	Ի	Ե	Յ	Մ
Բ	Ա	Ռ	Ա	Ր	Ա	Ն	Ե	Կ	Ս	Մ	Ա
Բ	Ն	Ա	Ի	Ա	Ռ	Ա	Ր	Կ	Ա	Յ	Ր
Ա	Կ	Ց	Ա	Ր	Ա	Ր	Կ	Յ	Յ	Ի	Ի
Հ	Ն	Ո	Ց	Ի	Կ	Կ	Ր	Ն	Ի	Ս	Ա
Ա	Ա	Ղ	Ե	Չ	Ա	Ր	Ի	Ք	Գ	Ո	Մ
Յ	Ա	Ի	Ի	Տ	Ե	Ա	Ն	Ա	Ո	Ի	Ր
Ր	Ա	Մ	Ա	Ր	Տ	Ք	Ի	Ղ	Ո	Ս	Ա
Մ	Ա	Կ	Ա	Ր	Ա	Յ	Վ	Ա	Ն	Ք	Օ
Չ	Ե	Կ	Ե	Ղ	Ե	Ց	Ի	Ք	Ա	Ջ	Ր
Յ	Ո	Ր	Դ	Ա	Ն	Ա	Ն	Ր	Գ	Ե	Տ

Աւետարան
Արարիչ
առարկայ
աբբանայր

Յիսուս
յաւիտեան
յորդանան
ասողիք
առակ
բառարան
գետ
բնաւ
եռացող
Եսայի

Եկեղեցի
Կատակ
Մայր
Մարիամ
Մակարայ
Մոգ
Տրամա
Ներկ
Ուր
Հնոց
չամիչ
չարիք
քար
քաղաք
քաջ
վանք

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

- Կիրակնօրեայի արձանագրուած աշակերտներուն Թիւն է 84
- Մանկապարտէզի եւ Նախակրթարանի Ա. բաժնի աշակերտները, Կիրակի Նոյեմբեր 17 ին դիտեցին «Յիսուս» Ֆիլմին առաջին բաժինը: Խօսակցութիւնը հայերէն էր:
- Կաղանդ Պապան խոստացաւ Կիրակնօրեայ այցելել Կիրակի Դեկտեմբեր 29 ին:

Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.- Երան Լոշխանեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նանարեան, Թորոս Պապիկեան:

Սուրբ Յակոբ Հայց. Առաք. Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.-
Ուսուցիչներ՝ Մարիա Քէօսէյեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխանեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նանարեան, Յասմիկ Քանանճեան, Սագօ Ասատուրեան, Ծողիկ Նանարեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Բաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ Պոյանճեան:

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի
(internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք

www.sourphagop.org

Ձախ կողմի կոճակներէն
«Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի
ներկայ եւ նախորդ թիւերուն . . .

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 4

Դեկտեմբեր 2002

Մեր խօսքը

Ամեն տարուայ պէս, այս տարի եւս հայ ընտանիքներ կը պատրաստուին ամանորի առթիւ իրենց աւանդական ընտանեկան հաւաքոյթին: Նոր տարին ընտանեօք դիմաւորել, միասնաբար աղօթքով ու մրգերով հարուստ սեղանի մը շուրջ... Բոլորիս ծանօթ, սիրելի եւ հարազատ մէկ պատկեր:

Հայկական ամանորի այս հաւաքոյթները մեզի մտածել կու տան ընտանիքին անփոխարինելութեան եւ կենսականութեան մասին: Ընտանիքի հասկացողութիւնը հայ ժողովուրդին մօտ շատ հիմէն ի վեր եղած է սրբութիւն ու անոր անդամներու միջեւ մտերմութեան, սիրոյ եւ հանդուրժողութեան զգացումները եղած են անսահման: Ընտանիքը ընկերային առումով ալ հաւասարակշռութեան աղբիւր է, այն իմաստով որ ընդունուած իրականութիւն է թէ մանուկներ եւ պատանիներ շատ աւելի առողջ զարգացում կ'ունենան երբ հաստատուն ընտանեկան կառուցի մը կը պատկանին:

Ընտանիք պահել կամ ընտանիքի պատկանիլը՞ի սակայն միշտ ալ դիւրին չէ: Ծնողներուն կողմէ կը պահանջէ, իրարու հանդէպ հարդուրժող կեցուածք եւ հասկացողութիւն իսկ զաւակներուն հանդէպ՝ սէր, անսահման համբերութիւն եւ տրամադրուածութիւն: Զաւակներուն կողմէ ընտանիքի մաս կազմելը կը պահանջէ փոխադարձ հասկացողութիւն, ընտանիքի ներքին օրէնքներուն յարգանք եւ ընտանեկան կեանքէն ներս՝ մասնակցութիւն:

Ընտանիքի հասկացողութիւնը հայերուս համար կը մնայ սրբութիւն: Ծարունակներ պաշտպանել մեր մէջ արմատացած այդ սրբութիւնը իբր հարստութիւն եւ իբր Աստուծոյ կողմէ մեզի պարգետուած շնորհ:

Բովանդակութիւն

- Եթէ բարեպաշտութիւնդ զուր կը թուի թեզ
- Նոր տարին
- Խօսինք Նոր Տարուան մասին
- Նաւասարդեան օրեր
- Կաղանդի յատուկ խաղ
- Յակոբ Մծբնացի Հայրապետ
- Դեկտեմբեր ամսուան աւագ տօներէն
- Սուրբ Պետրոս եւ Սուրբ Պօղոս առաքեալներ
- Պօղոսի ապաշխարութիւնը
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Նոյեմբեր ամսուան պատասխաններ
- Կարճ պատմական Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ
- Վերջին եղելիք
- Պահուած բառ
- Սուրբ Յակոբի նուիրուած շարականը
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Հետեւաբար լոյսի որդիներուն վայել ձեռով ապրեցէք. որովհետեւ լոյսին պտուղներն են բարութիւնը, արդարութիւնը եւ ճշմարտութիւնը: Զանազէք հասկնալ թէ Աստուած ի՞նչ կ'ուզէ ձեզմէ, եւ բնաւ մասնակից մի՛ ըլլաք խաւարին գործերուն, որոնք Աստուծոյ կամեցած պտուղները չեն տար:

Եփեսացիներուն 5.8-11

Եթէ բարեպաշտութիւնդ զուր կը թուի քեզ, կարդա՛ Եփեսացիներուն 5.1-2,6-20

Աստուծոյ նմանեցէք, որպէս իր սիրելի որդիները, եւ սիրով շարժեցէք, այնպէս՝ ինչպէս Քրիստոս մեզ սիրեց եւ մեզ փրկելու համար ինքզինքը Աստուծոյ ընծայեց որպէս անուշահոտ ընծայ եւ զոհ:

Հետեւաբար, չըլլայ որ ռեւէ մէկը պարապ խօսքերով ձեզ խաբէ. որովհետեւ այս բաներուն համար Աստուած իր բարկութիւնը պիտի թափէ անհնազանդ մարդոց վրայ: Ասկէ ետք ռեւէ յարաբերութիւն մի՛ ունենաք այնպիսիներուն հետ, որովհետեւ թէպէտ ժամանակ մը խաւար էիք, սակայն հիմա որ Տիրոջ միացաք՝ լոյս էք: Հետեւաբար լոյսի որդիներուն վայել ձեւով ապրեցէք. որովհետեւ լոյսին պտուղներն են բարութիւնը, արդարութիւնը եւ ճշմարտութիւնը: Ջանացէք հասկնալ թէ Աստուած ի՛նչ կ'ուզէ ձեզմէ, եւ բնաւ մասնակից մի՛ ըլլաք խաւարին գործերուն, որոնք Աստուծոյ կամեցած պտուղները չեն տար: Ընդհակառակը, ձաղկեցէ՛ք զանոնք, որովհետեւ մութին մէջ կը գործուին անոնց արարքները, որոնց մասին խօսիլն իսկ ամօթ է: Բայց բոլոր այդ ծածուկ արարքները Քրիստոսի լոյսով կը յայտնուին եւ կը յանդիմանուին, որովհետեւ լոյսը կը յայտնէ ամէն բան: . . .

Հետեւաբար ձեր ապրելակերպին ուշադրութիւն ըրէք: Մի՛ ապրիք անմտօրէն, այլ՝ իմաստուններու պէս: Օգտագործեցէ՛ք ժամանակը, որովհետեւ այս օրերը չար են: Ուստի անմտութիւն մի՛ ընէք. հասկցէ՛ք թէ ի՛նչ կ'ուզէ Տէրը ձեզմէ: Գերին մի՛ դառնաք գինիին, որ անառակութեան կը տանի. այլ մասնաւորաբար Սուրբ Հոգիով լեցուցէք, իրարու հետ սաղմոսներով, օրհնութիւններով եւ հոգեւոր երգերով խօսեցէք, եւ ձեր սիրտերուն մէջ միշտ երգեցէք ու սաղմոս ըսէք Տիրոջ, ամէն բանի համար միշտ շնորհակալութիւն յայտնելով Հօր Աստուծոյ, մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի անունով:

Նոր տարին

Ահա եկաւ Նոր տարին,
Հետը բերաւ նոր բարին,
Փոքրիկ տղոց ուրախ օր,
Բարի զաւակ՝ հօրն ու մօր:

Մեր սիրելի Նոր տարին
Բերաւ տղոց նուշ, կաղին,
Սալորի հետ չամիչ, նուշ,
Փշատ ու չիր եւ ընկոյզ:

Փոքրիկ տղաք, մի՛ մոռնաք,
Աշխարհիս մէջ չէք մինակ,
Ուրիշ շատ խելո՞ւ տղաք կան,
Աղքատ եւ անօգնական:

Խօսինք Նոր տարուան մասին

- Մարդիկ ինչպէ՞ս կը դիմաւորեն Նոր տարին:
- Ինչո՞ւ խելո՞ւ եւ անօգնական երեխաները պէտք չէ մոռնալ ուրախութեան օրերուն:
- Պատմեցէ՛ք թէ դուք ինչպէ՞ս կ'անցնէք Նոր տարուան տօնը:
- Որո՞նք են ձեր նախասիրած միրգերն ու պտուղները:

Նալասարդեան օրեր

Պատմութեան հնագոյն ժամանակներէն սկսեալ, ժողովուրդներ ունեցած են ժամանակը տարիներու բաժնելու հասկացողութիւնը. եւ տարին անշուշտ ունեցած է սկիզբ մը, որ կոչուած է Ամանոր:

Մեր նախահայրերը մեզմէ դարեր առաջ, նոր տարին կը սկսէին ոչ թէ Յունուարին, ձմրան մէջ, այլ՝ աշնան, Օգոստոս ամսուան կէսին, երբ ծառերը ոսկի գոյն կ'առնէին եւ խաղողի այգիները պտղաբեր կը դառնային: Ամանորը այսպէսով կը յիշատակուէր բոլորովին տարբեր ամսուան մը սկիզբը, որ կը կոչուէր Նալասարդ: Իսկ ի՞նչ կը նշանակէ Նալասարդ: Ան երկու բառերէ կազմուած անուն մըն է. նալ-սարդա, որ պարթեւ իրանական լեզուով կը նշանակէ նոր տարի: Բաղդատական մը ընել թէ ուզենք, կարելի է ըսել թէ Նալասարդի սկիզբը կը համապատասխանէր ներկայի 11 Օգոստոս թուականին:

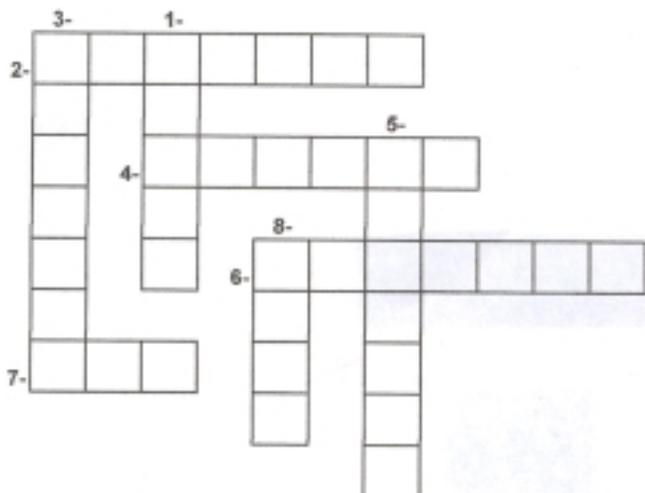
Նալասարդի տօները կը կատարուէին հայ ժողովուրդի անցեալի սուրբ քաղաքին Բագաւան քաղաքին մէջ որ կը գտնուէր Բագրեւանդ գաւառի սահմաններէն ներս: Այս քաղաքին մէջ

կը գտնուէին Անահիտի, Աստղիկի, Վահագնի եւ ուրիշ շաստուածներու մեհեանները: Արդէն ինքնին Բագաւան կը նշանակէ հեթանոս խորաններու քաղաք:

Իսկ ի՞նչ ձեւով կը լեցնէին հին ժամանակ հայերը Նալասարդեան այս օրերը: Հայաստանի ամէն կողմերէն Արածանի գետին եւ Նպատ լեռան շուրջ կը հաւաքուէին հազարաւոր մարդիկ, զօրքը, արքունիքը եւ հոգեւորականութիւնը, գոյնզգոյն վրաններ կը լարուէին ու հոն կը տօնէին Նոյ նահապետի, ջրհեղեղի, Արամազդ աստուածահօր եւ Անահիտ դիցուհիին յիշատակները: Այս տօնահանդէսներուն ընթացքին կը կատարուէին երգեր, պարեր, թատերախաղեր, գուշակութիւններ, զոհաբերութիւններ եւ նուէրներու փոխանակում:

Ըստ աւանդութեան, այս օրերուն, հին աստուածները Եփրատ եւ Արածանի գետերուն մէջ լոգանք առնելէ ետք, կը բարձրանային ձիւնապատ լեռներու կատարները ու այնտեղէն կը հովանաւորէին ուխտաւորներու տօնախմբութիւնները:

Կաղանդի յատուկ խաղ

- 1- Կաղանդ պապան եկեր է, չիր ու ... բերեր է:
- 2- Ամանորի զնգուն զանգեր, կրկին ...
- 3- Շերմակ մօրուք, ճերմակ մազեր, կարմիր ... է հագեր:
- 4- Կաղանդ պապան ուշ է, ուշ է ...
- 5- ... սահնակ մը կու գայ:
- 6- ... ճան ..., ինչ սիրուն ես ու ինչ պայծառ:
- 7- ... ինչ լաւն է տօնածառը:
- 8- Ուստի ... ջանացէք, ըլլալ բարի խելօքիկ:

Դեկտեմբեր ամսուան տօներէն՝ Սուրբ Յակոբ կամ Յակոբ Մծբնացի Հայրապետ

Առաքելական եկեղեցւոյ ամենէն աւելի ժողովրդականութիւն ունեցող սուրբերէն մէկն է Սուրբ Յակոբ Մծբնացի Հայրապետը: Իր յիշատակի տօնը կանուխէն հաստատուած է Առաքելական եկեղեցւոյ տօնացոյցին մէջ ու կը տօնուի ամէն տարի Դեկտեմբեր ամսուան կէսերուն, շաբաթ օրով մը: Հինէն ի վեր, կառուցուած մեծ թիով եկեղեցիներ կոչուած են Ս. Յակոբ: Գանատայի, Լիբանանի, Սուրիոյ, Իրանի եւ Միացեալ Նահանգներու հայաշատ քաղաքներ ունին համանուն եկեղեցիներ, ուր մատաղօրհնութեամբ եւ եկեղեցական փառաշուք հանդիսութիւններով կը նշուի Սուրբ Յակոբի տօնը: Նոյն օրը, աւանդութիւն է նաեւ ընտանիքներէն ներս շնորհաւորութեան եւ անուանակոչութեան ընդունելութիւններ ընել Յակոբ անունը կրող հարազատներու եւ սիրելի անձերու համար:

Սուրբ Յակոբի կեանքը

Սուրբ Յակոբ ծնունդով ասորի էր եւ ազգական Գրիգոր Լուսաւորիչին: Անոնք միասին դաստիարակուած էին Կեսարիոյ մէջ: Ս. Յակոբ իր քարոզներով, հրաշագործութիւններով եւ ճգնաւորի խիստ կեանքով նշանաւոր եղած է: Մասնակցած է Նիկիոյ մէջ կայացած համանուն եկեղեցական ժողովին 325 թուականին: Մծբնի աթոռին համար ձեռնադրուած է եպիսկոպոս, որ գուշակուած էր Մարուգէն ճգնաւորին կողմէ: Գրած է վարդապետական ճառեր, բարոյախօսական գրութիւններ եւ մատենագրութեան մէջ ծանօթ «Զգօն» գիրքը:

Ս. Գրիգոր նարեկացին հիացող մը եղած է Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին, որուն նուիրած է իր ներբողական գրութիւններէն մէկը:

Սուրբ Յակոբին նուիրուած «Յաղթող եւ Սուրբ Հայրապետ» անունով գեղեցիկ շարական մը գրուած է: Այս շարականը հաւանաբար գրուած է այն դէպքին առթիւ ուր կը պատմուի թէ պարսիկ Շապուհ Բ. թագաւորը աշխարհաճաւալ իր արշաւանքներու ընթացքին կը հասնի Մծբն որ կը պաշարէ 70 օրեր շարունակ: Ընորհիւ Սուրբ Յակոբի քաղաքին ներսէն կազմակերպած միջոցառումներուն, ան անկարող կ'ըլլայ գրաւել Մծբնը: Այդ յաղթանակին առթիւ Ս. Ներսէս Ընորհալի կը ձօնէ իր այդ շարականը:

Այս շարականին թարգմանութիւնը կրնաս կարդալ էջ 13-ի վրայ:

Գիտէիր թէ...

Պատմութեան մէջ, Սուրբ Յակոբ առաջին անձն է որ Արարատի գագաթը բարձանալու յանդգնութիւնը ունեցած է: Կը պատմուի թէ ցոյց տալու համար Աստուածաշունչի պատմութիւններու ճշգրտութիւնը, ան որոշած է բարձրանալ Արարատ լեռան գագաթը եւ բացայայտել Նոյեան Տապանը: Սակայն վերելքը սարսափելի դժուար ըլլալով անկարող կ'ըլլայ հասնիլ մինչեւ գագաթ ու կը վերադառնայ իր հետ բերելով Նոյեան տապանէն կտոր մը միայն: Ըստ աւանդութեան հրեշտակ մը այդ կտորը իրեն կը նուիրէ, առ ի գնահատանք իր ցուցաբերած զօրաւոր հաւատքին եւ նպատակին հանդէպ հաստատամտութեան: Մինչեւ այսօր, այդ մասունքը իբր սրբութիւն կը պահուի Էջմիածնի գանձատան մէջ:

Դեկտեմբեր ամսուան ասագ տօն Սուրբ Պետրոս եւ Սուրբ Պօղոս առաքեալներ

Հայաստանեայց եկեղեցին, ամէն տարի Դեկտեմբեր ամսուան վերջին շաբթուան ընթացքին Սուրբ Պետրոս եւ Սուրբ Պօղոս առաքեալներուն անուան յիշատակութիւնը կը տօնէ, որոնց հանդէպ հայ ժողովուրդը ունեցած է մասնաւոր սէր: Այս երկու անուններն ալ ընդհանրացած են մեր ժողովուրդին մօտ:

Պետրոս Առաքեալ

Պետրոս, որուն բուն անունն էր Սիմոն, այդպէս կոչուած էր Յիսուսի կողմէ: Պետրոս կը նշանակէ վէմ, ժայռ ու Յիսուս յայտարարած է որ իր եկեղեցին պիտի հիմնէ անոր վրայ: Ան էր որ Յիսուս ուրացաւ երեք անգամ: Սակայն անով հանդերձ, խաչելութեան յաջորդօրն իսկ Յիսուս երեւցաւ անոր եւ թելադրեց որ Երեւումը եւ իր պատգամը փոխանցէ 12 առաքեալներուն:

Պետրոս Առաքեալ գրած է երկու ընդհանրական նամակներ որոնք մաս կը կազմեն Նոր Կտակարանին:

Առաջին նամակը ուղղուած է «Աստուծոյ ընտրեալներուն», այսինքն քրիստոնէաներուն: Անոր գլխաւոր նպատակն է քաջալերել ընթերցողները, որոնք իրենց քրիստոնէական հաւատքին համար հալածանքներու եւ նեղութիւններու դիմաց կը գտնուէին:

Պետրոս Առաքեալի երկրորդ նամակը ուղղուած է առաջին դարու քրիստոնէաներու լայն շրջանակի մը ու անոր գլխաւոր նպատակն է պայքարիլ սուտ ուսուցանողներու տարած աշխատանքին դէմ: Մոլորեցնող ուսուցումներէ եւ անպարկեշտ կենցաղէ հեռու

Պօղոս Առաքեալ

պահելու համար քրիստոնէաները, առաքեալը կոչ կ'ուղղէ անոնց որ կառչած մնան Աստուծոյ եւ Յիսուս Քրիստոսի:

Այս երկու նամակները կարելի է կարդալ Նոր Կտակարանին մէջ, «Պետրոսի առաջին» եւ «Պետրոսի երկրորդ» վերնագրին տակ:

Պօղոս Առաքեալ, որ նաեւ կը կոչուի Սողոս կամ Սաւուղ, հրեայ բարեկեցիկ ընտանիքի մը զաւակն էր: Իր ստացած կրթութեամբ ան դարձաւ կարծր եւ օրինապահ հրեայ մը որուն պարտականութիւն տրուեցաւ մեկնիլ Դամասկոս եւ հոն կարգ մը ձերբակալութիւններ ընել: Ահա թէ ինչպէս ճամբու ընթացքին պատահեցաւ Պօղոսի դարձը:

Պօղոսի ապաշխարութիւնը

Ծամբորդութիւն դէպի Դամասկոս

Սաւուղ կը շարունակէր հալածել Յիսուսի հետետորդները: Ան կը սպառնար բանտարկել բոլոր անոնք, որոնք Յիսուսի հաւատարիմ էին:

Սաւուղ եկաւ աւագ քահանային մօտ եւ անկէ նամակներ խնդրեց, ուղղուած Դամասկոս ապրող հրեայ ղեկավարներուն, որպէսզի կարենայ Յիսուսի հետետորդները ձերբակալել, եւ Երուսաղէմ բերելով բանտ նետել:

Աւագ քահանայէն Դամասկոսի հրեայ ղեկավարներուն ուղղուած նամակներ առնելէ ետք, ան ճամբայ ինկաւ դէպի Դամասկոս: Դամասկոսի մօտերը Սաւուղի շուրջ յանկարծ լոյս մը փայլեցաւ: Ան գետին ինկաւ եւ լսեց ձայն մը, որ իրեն կ'ըսէր. «Սաւուղ, ինչո՞ւ զիս կը հալածես»:

«Ով ես Տէր», – հարցուց Սաւուղ:

Ձայնը պատասխանեց. «Ես Յիսուսն եմ զոր դուն կը հալածես: Ոտքի կանգնէ եւ Դամասկոս մտիր եւ քեզի այնտեղ կ'ըսես թէ ինչ պիտի ընես»:

Երբ ան ոտքի կանգնեցաւ, նայեցաւ շուրջը բայց բան չտեսաւ:

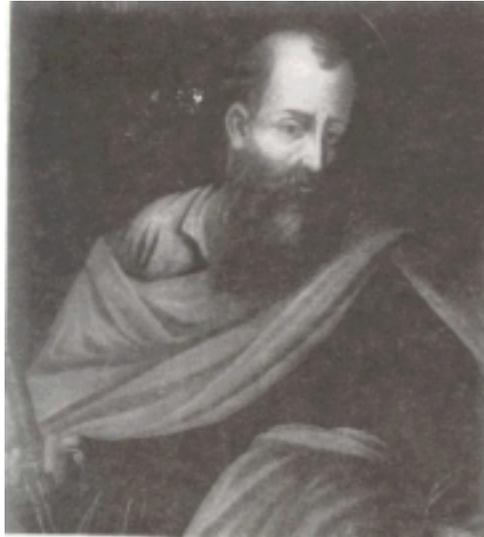
Անոր ուղեկցողները զարմանքէն քարացած կը լսէին Յիսուսի ձայնը, սակայն ոչ ոք կը տեսնէին:

Փոխուած մարդը

Սաւուղի ընկերակցող մարդիկը անոր ձեռքէն բռնած զինք տարին Դամասկոս: Կոյր վիճակով ան երեք օր սպասեց: Ոչ կերաւ ու ոչ ալ խմեց:

Դամասկոսի մէջ կ'ապրէր Անանիա անունով մարդ մը, որ Յիսուսի հետետորդներէն էր: Տեսիլքի մէջ Յիսուս երեցաւ անոր եւ ըսաւ. «Գնա՛ այն փողոցը որ Ուղիղ կը կոչուի եւ Յուդայի տան մէջ հարցուր Տարսոցի Սաւուղի մասին, որ այս պահուն կ'աղօթէ»:

«Տէր, – պատասխանեց Անանիա, – շատերէն լսած եմ այդ մարդուն մասին, թէ ինչպէս Երուսաղէմի մէջ եւ ամէն տեղ Քու հաւատացեալներդ կը հալածէ: Ան այստեղ եկած է աւագ քահանաներուն կողմէ ձերբակալելու համար բոլոր անոնք, որոնք քեզի կը հաւատան»:

Յիսուս ըսաւ անոր. «Դուն գնա՛: Ես զինք ընտրած եմ, որպէսզի իմ անունս տարածէ հեթանոսներուն եւ հրեաներուն մէջ եւ թագաւորներու դիմաց: Ես անոր ցոյց պիտի տամ թէ ան որքան չարչարանք պիտի կրէ իմ անուանս համար»:

Անանիա գնաց այն տունը ուր կը գտնուէր Սաւուղ: Ձեռքը դրաւ անոր գլխուն եւ ըսաւ. «Սաւուղ եղբայր, վեր նայէ: Տէր Յիսուս զրկեց զիս, այն որ քեզի երեցաւ այն ճամբուն վրայ ուրկէ կու գայիր: Զիս զրկեց որպէսզի աչքերդ բացուին եւ դուն Սուրբ Հոգիով լեցուիս»:

Անոր աչքերէն թեփի նման բան կը թափեցաւ եւ ան սկսաւ տեսնել:

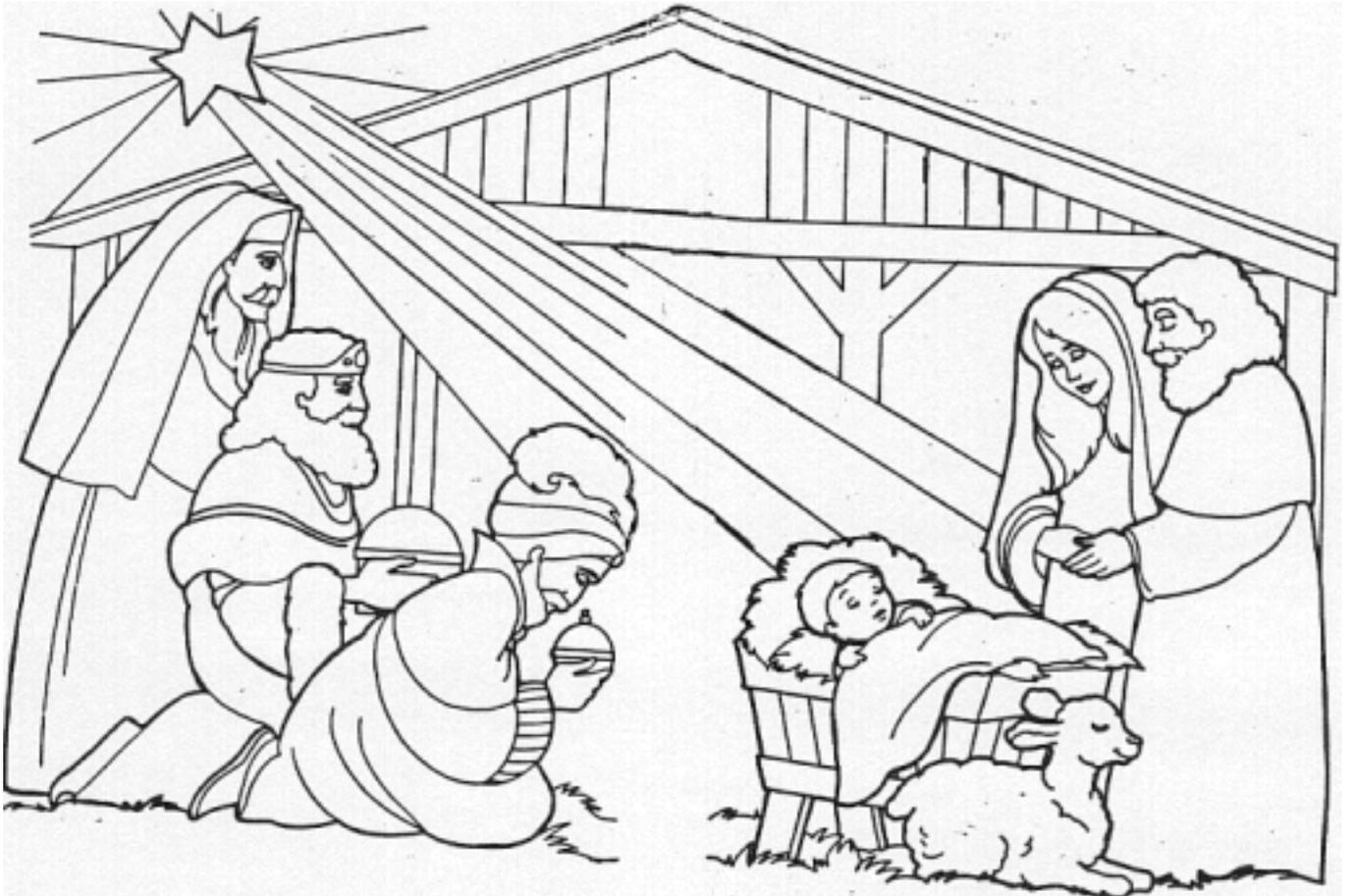
Սաւուղ մկրտուեցաւ եւ Դամասկոսի մէջ Յիսուսի հաւատացողներուն միացաւ: Յետոյ ան ժողովարան երթալով, սկսաւ Յիսուսը քարոզել: Լսողները զարմացած կ'ըսէին. «Այս այն մարդը չէ՞ր որ Երուսաղէմի մէջ կատաղօրէն կը հալածէր անոնք որոնք Յիսուսը կը պաշտէին»:

Սաւուղ զօրաւոր ապացոյցներով կը համոզէր զանոնք որ Յիսուս Օծեալ Փրկիչն է, եւ կ'ըսէր. «Ան Աստուծոյ Որդին է»:

Հրեաները համոզուեցան որ Սաւուղ Քրիստոսի հետետորդներէն մէկը դարձած է եւ որոշեցին զինք հետապնդել եւ սպաննել:

Քաղաքի դռներուն մօտ պահակներ դրին որպէսզի Սաւուղ չկարենայ դուրս գալ: Դամասկոսի հաւատացեալները ազատեցին Սաւուղը: Զինք նստեցուցին նեղ կողովի մը մէջ եւ իջեցուցին քաղաքի պարիսպէն վար:

Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր «Ղուկաս 2.8-14»

Հովիւներ, խաղաղութի՛ւն, Փրկիչը, խանձարուրով, հաճութիւն, հրեշտակը, աւետիս, Օծեալ

Այնտեղ, դաշտերուն մէջ ----- կային, որոնք գիշերով իրենց հօտերուն պահակութիւն կ'ընէին: Տիրոջ ----- անոնց երեցաւ եւ Տիրոջ փառքը լոյսի պէս անոնց վրայ ծագեցաւ: Հովիւները սաստիկ վախցան. հրեշտակը ըսաւ անոնց. - Մի՛ վախնաք, ձեզի ----- մը պիտի տամ, որ ամբողջ ժողովուրդին մեծ ուրախութիւն պիտի պատճառէ: Այսօր, Դաւիթի քաղաքին մէջ ձեր ----- ծնաւ, որ ----- Տէրն է: Հետեւեալը ապացոյց ըլլայ ձեզի.- հոն մանուկ մը պիտի գտնէք՝ ----- փաթթուած եւ մսորի մէջ դրուած:

Եւ յանկարծ այդ հրեշտակին միացաւ երկնաւոր զօրքերու բազմութիւն մը, որ կ'օրհնաբանէր զԱստուած, ըսելով.

«Բարձունքներուն մէջ Աստուծոյ փա՛ռք, ----- երկրի վրայ եւ մարդոց միջեւ ----- »

Նախակրթարանի անկիւն

Ա. Բաժին

1.- Յիսուս ինչպէ՞ս կրցաւ 40 որ անօթի մնալ անապատին մէջ:

- ա.- Հետը ջուր եւ կերակուր տարաւ:
- բ.- Աղօթելով:
- գ.- Բարի կին մը ամէն օր իրեն կերակուր կը տանէր:
- դ.- Անապատ երթալէն առաջ շատ ճաշ կերաւ:

2.- Յիսուս քանի՞ անգամ փորձուեցաւ Սատանայէն:

- ա.- 1
- բ.- 2
- գ.- 3
- դ.- 4

3.- Ամբողջացո՞ւր ըստ Դուկաս 4:4 ի

Յիսուս պատասխանեց. Օրէնքի գիրքին մէջ գրուած է «Մարդ միայն ----- չ'ապրիր, այլ ----- խօսքերով:

4.-Ամբողջացո՞ւր ըստ Մտթէնս 4:10 ի
Այն ատեն Յիսուս ըսաւ անոր. Ետի՛ս գնա, որովհետեւ Օրէնքի Գիրքին մէջ գրուած է.«Քու Տէր ----- պէտք է պաշտես եւ միայն անո՞ր -----:

5.- Հարիւրապետը ի՞նչ խնդրեց Յիսուսէն:

- ա.- Դրամ
- բ.- Առողջութիւն
- գ.- Իր ծառային բժշկութիւնը
- դ.- իր աղջկան բժշկութիւնը

6.- Ամբողջացո՞ւր հետեւեալ աղօթքը
Զգործս ձեռաց ----- ուղիղ արա ի մեզ
-----, եւ ----- ձեռաց մերոց -----

մեզ, Տէր. Ամէն

7.- Յուդա ինչպէ՞ս յանձնեց Յիսուսը հրեաներուն:

- ա.- Մատով ցոյց տալով
- բ.- Զեռնուելով
- գ.- Համբուրելով
- դ.- Քովը կենցալով

8.- Մենք ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի մկրտութիւնը

- ա.- Ծնունդին հետ Յունուար 6 ին
- բ.- Դեկտեմբեր 25 ին
- գ.- Յունուար 13 ին
- դ.- Փետրուար 14 ին

9.- Յակոբի զաւակ Յովսէփը քանի՞ եղբայր ունէր:

- ա.- 10
- բ.- 9
- գ.- 11
- դ.- 7

10.- Դաւիթ թագաւորը Աստուածաշունչի գիրքերէն ո՞ր մէկը գրած է:

- ա.- Սաղմոսներ
- բ.- Յոբ
- գ.- Առակներ
- դ.- Եսթեր

Նախակրթարանի անկիւն

Բ. Բաժին

1.- Մկրտուելէ ետք Յիսուս քանի՞ օր ծոմ պահեց:

- ա.- 40 օր
- բ.- 30 օր
- գ.- 7 օր

2.- Յիսուս իր աշակերտներէն որո՞նք Վէմ կոչեց:

- ա.- Յովհաննէսի
- բ.- Պետրոսի
- գ.- Յակոբոսի

3.- Անդամալոյծի ընկերները ինչո՞ւ տանիքէն իջեցուցին զինք:

- ա.- Տան դռները գոց էին եւ չէին կրնար ներս մտնել:
- բ.- Դռան առջեւ զինուորներ կային որոնք չէին ձգեր որ ներս մտնեն:
- գ.- Փողովուրդը հաւաքուած էր Յիսուսի քարոզը լսելու եւ չէին կրնար ներս մտնել:

4.- Չորս անտարանիչներէն որո՞նք Յիսուսի 12 աշակերտներէն են:

- ա.- Մատթէոս եւ Մարկոս
- բ.- Մարկոս եւ Ղուկաս
- գ.- Ղուկաս եւ Յովհաննէս
- դ.- Յովհաննէս եւ Մատթէոս

5.- Ո՞ր գրուած է:
« Որովհետեւ Աստուած այնքան սիրեց աշխարհը, որ իր միածին որդին տուաւ, որպէսզի անոր հաւատացողը չկորսուի, այլ յաւիտենական կեանք ունենայ:

- ա.- Մատթէոս Յ.16
- բ.- Մարկոս Յ.16
- գ.- Յովհաննէս Յ.16

6.- Ո՞վ կ'ուզէր սպաննել Յիսուս մանուկը:

- ա.- Օգոստոս կայսրը
- բ.- Արքեղայոս թագաւորը
- գ.- Հերովդէս թագաւորը

7.- Յիսուս մանուկը մահէն ազատելու համար Յովսէփ եւ Մարիամ ու՞ր գացին:

- ա.- Սուրիա
- բ.- Եգիպտոս
- գ.- Հրէաստան

8.- Հայաստանեաց Առաքելական Ս. եկեղեցին Ս. Ծնունդը կը տօնէ:

- ա.- Դեկտեմբեր 25-ին
- բ.- Յունուար 6-ին
- գ.- Դեկտեմբեր 31-ին

9.- Ամբողջացուր սաղմոսը:
Օրհնեցէ՛ք զԱստուած անոր-----
մէջ. օրհնեցէ՛ք զայն իր
երկնականարին տակ. Օրհնեցէ՛ք զայն
իր _____ մէջ, Օրհնեցէ՛ք զայն
իր _____ մեծութեան համար:

10.- Սուրբ Յակոբ եկեղեցին իր անուանակոչութեան տօնը կը տօնէ

- ա.- Յունուարի երկրորդ շաբաթը:
- բ.- Դեկտեմբերի երկրորդ շաբաթը:
- գ.- Նոյեմբերի երկրորդ շաբաթը:

Երկրորդականի անկիւն

1.- Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցին ունի 7 Խորհուրդներ: Այդ խորհուրդներէն մէկն է Ապաշխարութիւնը եւ այս Խորհուրդը կրնայ կրկնուիլ: Ապաշխարիւն կը նշանակէ:

ա.- Իսկապէս զղջալ գործած մեղքի մը համար, խոստովանիլ եւ Աստուծմէ թողութիւն խնդրել:

բ.- Ամէն իրիկուն եւ առտու Ճաշու Աւետարան կարդալ:

գ.- Ամէն Կիրակի Ս. Հաղորդութիւն ստանալ:

դ.- Երբէք մեղք չգործել:

2.- Հոռոմայեցիներուն 6:23 ին համաձայն, ի՞նչ է մեղքին վարձատրութիւնը:

ա.- Չարութիւն

բ.- Մահ

գ.- Հարստութիւն

դ.- Փառք

3.- Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս հաստատեց Ս. հաղորդութեան խորհուրդը վերնատան մէջ, վերջին ընթրիքին ընթացքին: Որո՞նք են Ս. հաղորդութեան զգալի նշանները:

ա.- Բաղարջ հաց եւ անապակ գինի

բ.- Բաղարջ հաց եւ ջուրով խառնուած գինի

գ.- Մաս

դ.- Նշխար

4.- Յովհաննու Աւետարանի 6:53 ին համաձայն, ի՞նչ է որ չենք ունենար եթէ «չուտէք մարդու Որդիին մարմինէն եւ չխմէք անոր արիւնէն»այսինքն Ս. Հաղորդութիւն չստանանք:

ա.- Հանգստութիւն

բ.- Կեանք

գ.- Պատիւ

դ.- Ծնորիք

5.- Ո՞ր երկու Աւետարաններուն մէջ կը գտնենք Տէրունական Աղօթքը:

ա.- Մատթէոս եւ Մարկոս

բ.- Ղուկաս եւ Յովհաննէս

գ.- Մատթէոս եւ Ղուկաս

դ.- Մարկոս եւ Յովհաննէս

6.- Տէրունական Աղօթքին վերջին բառն է Ամէն: Ի՞նչ կը նշանակէ:

ա.- Այդպէս թող ըլլայ

բ.- Բոլոր

գ.- Աստուած մեզի հետ

դ.- Յիսուս մեր Փրկիչն է

7.- Յիսուս յաճախ առականերով խօսեցաւ: Ո՞ր Աւետարանը Յիսուսի ունէ առականերէն մէկը չէ յիշած:

ա.- Մատթէոս

բ.- Մարկոս

գ.- Ղուկաս

դ.- Յովհաննէս

8.- Ղուկաս 15:8-10 Ի «Կորսուած դրամին առակը» համաձայն, հրեշտակները նոյն ձեւով պիտի ուրախանան

ա.- Մեղաւորի մը համար որ կ'ապաշխարիէ

բ.- Արդարի մը համար որ Երկինք կը մտնէ

գ.- Ոչխարի մը համար որ իր հօտին կը միանայ

դ.- Անառակ որդիի մը համար որ իր հօր կը վերադառնայ

9.- Յիսուսի հրաշքները ցոյց կու տան Աստուծոյ ամենակարողութիւնն ու ամենազօրութիւնը: Այս հրաշքներէն ո՞ր մէկը ցոյց կու տայ Քրիստոսի զօրութիւնը բնութեան ուժերուն վրայ:

ա.- Մարկոս 4:35-41

բ.- Մարկոս 2:3-12

գ.- Յովհաննու 11:1-46

դ.- Յովհաննէս 9:1-38

10.- Յիսուսի առաջին հրաշքը ո՞ր քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ:

ա.- Երուսաղէմ

բ.- Նազարէթ

գ.- Կանա

դ.- Երիքով

Ընդհանուրի անկիւն

1. Հայաստանի ո՞ր քաղաքին մէջ կը գտնուի միակ եկեղեցին կամ տաճառը որ հայկական ոճով չէ շինուած.-

- ա- Երեւան
- բ- Գառնի
- գ- Վասպուրական
- դ- Էջմիածին

2. Հաւատամք ի մի Աստուած, ի Հայրն ...

- ա- ամենազօր
- բ- ամենամեծ
- գ- ամենակալ
- դ- ամենագէտ

3- Ո՞րն է տարօրինակ գոյգը.-

- ա- Քշոց - բոժոժ
- բ- Խունկ - բուրվառ
- գ- փարջ - կոնք
- դ- բանկալ - խորան

4- Նոր տարուայ հայկական անուշապուրին մէջ չենք գտներ...

- ա- ծեծած
- բ- չամիչ
- գ- ռուպ
- դ- ընկոյզ

5- Եկեղեցիին աստանը եկեղեցիին ...

- ա- մէջտեղն է
- բ- մուտքն է
- գ- խորանի բաժինն է
- դ- մկրտութեան սենեակն է

6- Կ՛ըսուի թէ հայկական պարի ընթացքին ուսերու արագ թողթղացող շարժումը կը վերագրուի...

- ա- աշնանային տերեւներու շարժումին
- բ- թփրտացող որսացուած ձուկերու շարժումին
- գ- եկեղեցական բոժոժներու շարժումին
- դ- զանգակի մը գունդի շարժումին

7- Ո՞րն է ամենէն նեղը.-

- ա- թաղ
- բ- բապուղի
- գ- պողոտայ
- դ- մայրուղի

8- Հետեւեալներէն ո՞ր մէկը քաղաքի եւ անձի անուն չէ միաժամանակ.-

- ա- գեղարդ
- բ- լորի
- գ- սանան
- դ- տաթել

9- Անձի մը տիկնոջ քրոջ ամուսինը այդ անձին...

- ա- քեռին է
- բ- քեցեկալն է
- գ- քեցին է
- դ- զարմիկն է

10- Ըստ ասացուածքին, ձուկը ...

- ա- գլխէն կը հոտի
- բ- պոչէն կը հոտի
- գ- լման կը հոտի
- դ- շատոնց կը հոտի

Նույնբեր ամսուան պատասխանները

Մանակապարտէզի անկիւն

Մանուկները, Երկնքի, Արքայութիւնը

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. բ. Երուսաղէմ
2. գ. Յիսուսը կորսնցուցած էին
3. դ. Տաճարին մէջ
4. դ. 30
5. Որդիս, հաճեցայ
6. Կեանքը, մեռնի, ողջ է, չմեռնի
7. ա. 3 անգամ
8. գ. Մարիամ Մագդաղենացի
9. բ. Սաուղ
10. դ. անապատէն մեծ հով մը եկաւ եւ զարկաւ իրենց տունը

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

1. բ. Ադամ եւ Եւա
2. գ. Զաքարիա համր եղաւ մինչեւ Յովհաննէսի ծնունդը
3. Աստուած, ամենակալ, երկնի եւ երկրի, աներեւութից
4. գ. Հոկտեմբեր
5. բ. Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողոմէոս
6. բ. Զգեցէք որ մանուկները ինձի գան ...
7. բ. Մատթէոս 7:24
8. գ. Տրդատ
9. ա. Մովսէսի
10. Զախէն աջ: Աշտանակ, Սկիհ, Խաշ, Բուրվառ

Երկրորդականի անկիւն

1. ա. Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս
2. ա. Զուրը
3. գ. Ս. Երրորդութեան Անունով
4. դ. Հեղմամբ, Ընկղմամբ եւ Սրկմամբ
5. բ. Ս. Միւռոնը
6. ա. Մկրտութենէն անմիջապէս ետք
7. ա. Աստուծոյ Գառնուկը
8. ա. Որպէսզի լեցուն կեանք ունենանք
9. ա. Մատթէոս 5,6,7
10. ա. անոնք որոնք սիրտով մաքուր են

Ընդհանուրի անկիւն

1. գ. ճիշակ
2. բ. զարդարուիլ կը սիրէ
3. դ. Կրօնաւոր է
4. բ. Զար մշակները
5. գ. Կիրակոսի
6. բ. ան հիմնուած է Յիսուսի առաքեալներուն կողմէ
7. բ. Ղարաբաղի
8. գ. Սայաթ Նովան
9. ա. 6 է կեսօրէ ետք

Նույնբեր ամսուան մասնակցողներ

Մանակապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Արին Անթէպեան, Կիլէն Կարիբէլեան, Արազ Գաբթանճեան, Գէորգ Պուլիքեան, Կարպիս Կարապետեան, Զոհրապ Կարապետեան, Լոռի Զուխանեան, Անի Զուխանեան, Փաթիլ Գասապեան, Մհեր Մատթէոսեան

Նախ Ա. բաժին

Դալար Գաբթանճեան, Ներսէս Նասոյեան, Նարեկ Նասոյեան, Քրիստ Նազարեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Նաթալի Սեթեան

Նախ Բ. բաժին

Յակոբ Զուխանեան, Գօգօ Մատթէոսեան Լորա Սարիմանուկեան, Թամար Պուլիքեան

Անսխալ պատասխանողներ

Պետիկ Նազարեան եւ Ռուբէն Սէթեան

Երկրորդական

Յովիկ Կարապետեան, Մարիա Կարապետեան, Արայի Խաշատուրեան, Թալին Նայիմ, Ալին Սուլաքեան, Կարօ Կարապետեան, Լոռի Քէօսէյեան, Ռաֆֆի Թաշճեան

Անսխալ պատասխանող

Թամար Գիզիրեան

Կարճ պատմական Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր եկեղեցույ

Մոնթրեալի մէջ բնակող հայերու թիւը միշտ չէ եղած այսօրուան պէս մեծ: Առաջին համաշխարհային պատերազմէն մինչեւ 1950-ի սկիզբները Մոնթրեալի հայութիւնը կը հաշուէր շուրջ 100 հոգի: Յիսունական թուականներուն է որ գաղթի շարժում մը կը սկսի դէպի Գանատա, յատկապէս դէպի Մոնթրեալ: Գաղթողները կու գային Յունաստանէն, Եգիպտոսէն, Ֆրանսայէն, Սուրիայէն, Լիբանանէն եւ Թուրքիայէն: Այս ալիքին իբր բնական հետեւանք, գաղթող այս հայերուն մօտ կը ծնի փափաքն ու կարիքը ստեղծելու ազգային հաւաքավայր մը ուր կարելի պիտի ըլլար պահպանել հայ ինքնութիւնը, հայ կրօնը, լեզուն եւ մշակոյթը:

Սկիզբը Մոնթրեալի հայութիւնը կը գնէ Սէն Զօթիք փողոցին վրայ շէնք մը որ տարիներէ ի վեր կը ծառայէր իբր շտեմարան: Անհրաժեշտ նորոգութիւններէ ետք, այդ շէնքէն ներս հաւատացեալներու ձեռքով կը պատրաստուի խորան մը որուն վրայ կը մատուցուի առաջին պատարագ մը, 1959-ի Զատիկուան տօնին առթիւ: Սակայն գաղթողներու թիւը օրէ օր կը բազմանայ ու կարիքը կը զգացուի ընդարձակուելու:

Այն հողը որուն վրայ այսօր կառուցած է Սուրբ Յակոբ եկեղեցին գնուած է 1966-ին: 1972-ի Հոկտեմբերին կը գետեղուին անոր հիմնաքարերը արարողութեան մը ընթացքին ուր եկեղեցիին դպրաց դասը կ'երգէ Ուրախ լեր շարականը ու հայրենիքէն բերուած հող կը խառնուի հիմնաքարերուն:

1973-ի գարնան, կ'իրագործուի ծրագիրը ու Մոնթրեալի հայութիւնը տէր կը դառնայ իր սեփական եկեղեցիին եւ մշակութային ու ընկերային կեդրոնին: Նիւթական սահմանափակ պայմաններուն պատճառաւ կ'որոշուի շինարարական ընդհանուր ծրագիրը իրականացնել հանգրուան առ հանգրուան, ու այդպէս է որ ներկայի ծաղկոցի եւ մարգարանի բաժինները կը կառուցուին աւելի ուշ: Եկեղեցույ շէնքը կը վերանորոգուի 2001 ին:

Վերջին եղեւինը

Քոյր ու եղբայր, երկու երեխայ, Նոր տարուան նախօրեակին գացին եղեւինի ճիւղ մը գնելու: Անոնք շաբաթ մըն է կը թափառէին քաղաքը ու չէին կրնար գնել գոնէ ամենփոքրիկ տօնածառ մը: Անոնց ունեցած դրամը շատ քիչ էր ու այդ պատճառաւ որոշեցին եղեւինը վերջին օրը գնել որպէսզի աժան ըլլայ:

Օրը մթնցաւ: Վաճառուեր էին գրեթէ բոլոր եղեւինները: Մնացեր էր միայն երեք ծառ: Այդ սաստիկ ցուրտին երեխաները անշարժ կանգներ ու փայտացեր էին: Աշխուժութիւն կար միայն անոնց աչքերուն մէջ, որոնք յառեր էին ամենափոքր եղեւինին: Յարմար պահու մը անոնք մօտեցան վաճառողին.

- Այդ փոքրիկ եղեւինը մեզի տուէք, պարո՛ն, ըսաւ տղան, որ հազիւ տասներկու տարեկան կար եւ հագեր էր հնամաշ ու կարճ վերարկու մը: - Մենք խոստացեր ենք Նոր տարուան գիշերը զարդարուած ծառ մը նուիրել մեր փոքրիկ քրոջը, որ ծանր հիւանդ պառկած է տունը:

Կիսամուշտակ հագած բարձրահասակ վաճառողը արդէն ծանօթ էր երեխաներուն կարողութեան: Անոնք շաբաթէ մը ի վեր շարունակ կը դիմէին իրեն նոյն պահանջով:

- Չեմ կրնար ձեր ունեցած դրամով տալ, չեմ կրնար, հասկցէ՛ք:

Երեխաները հեռացան ու կանգնեցան դիմացի պատին տակ:

Քիչ մը ետք երկու ուշացած յաճախորդներ գնեցին մնացած երեք ծառերէն երկուքը: Մնաց վերջինը՝ փոքրիկ եղեւինը:

Քոյր ու եղբայր յուզուած մօտեցան եւ ուղիղ նայեցան վաճառողին աչքերուն... Վաճառողը քանի մը անգամ անցուդարձ ըրաւ եւ սպասեց նոր յաճախորդներու, բայց ի զուր: Զգալով որ կը սառի, որոշեց երթալ տուն:

-Հէ՛յ, երեխաներ,- յանկարծ ձայնեց վաճառողը:

Քոյր ու եղբայր պահ մը վարանեցան եւ ապա անհամարձակ քայլերով մօտեցան:

-Առէ՛ք, այս եղեւինն ալ ձեզ... .

Երեխաները ուրախացան եւ իրենց սառած ձեռքերով սկսան թօթուել եղեւինին վրայ նստած ձիւնը:

-Կեցէ՛ք,- լսուցաւ յանկարծ սուր ճիչ մը:

Երեխաները վախցած ետեւ նայեցան: Մայթին մօտեցող շքեղ ինքնաշարժէ մը դուրս նետուցաւ լաւ հագուած տղայ մը.

-Այդ ի՛մ եղեւինս է,- պոռաց ան եւ խլեց անոնց ձեռքէն: Ետ առէք ձեր տուած դրամը, ես տասնապատիկը կը վճարեմ, հարուստ եմ... .

Իսկ ի՞նչ կը կարծէք որոշեց վաճառականը: Որո՞ւ պիտի տար իր վերջին փոքրիկ եղեւինը... .

Պահուած բառ

խ	մ	ա	յ	ր	հ	ն	շ
ն	ա	լ	ի	ք	ո	տ	շ
ն	տ	ե	ս	ն	ե	լ	ո
ո	ա	լ	ո	լ	ր	ա	լ
յ	ն	ո	լ	պ	ա	ր	ն
ք	ի	ր	ս	գ	ի	ն	ի
կ	ա	ր	ա	ս	ի	ր	ր
ա	ա	ն	ք	գ	ա	ն	ձ

- Ալիքոս
- Խնճոք
- Շուն
- Տեսնել
- Աւուր
- Նուպար
- Ոտ
- Լար
- Մատանի
- Մայր
- Ալեւոր
- Ան
- Կարասի
- Յիսուս
- Գինի
- Գանձ
- Զրի

Նոյեմբեր Ամսուան Պահուած
բառը
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ

**Սուրբ Յակոբի նուիրում
շարականը**

Թարգմանեց՝ Տէր Գառնիկ քհնյ. Գոյունեան

Ով յաղթական եւ սուրբ հայրապետ, որ
նման եւ Մովսէս մեծ Մարգարէին: Դուն, բարի
հպարտութեան խաչը մարտական կեցուածքով
բարձրացնող. Երկնաւոր Հօր մօտ մեզի համար
քեզ բարեխօս ունինք:

Սուրբ Հոգիին առաքումով ճգնական կեանքէ
եկար եւ մեծ մկրտիչ Յովհաննէսի պէս
արժանացար մեծ պատիւի դառնալով երգակից
հրեշտակներուն. Երկնաւոր Հօր մօտ քեզ
բարեխօս ունինք:

Զարմանալի հրաշագործութիւններով
հզօրօրէն ազդեցիր. դուն նման Պետրոս մեծ
Առաքեալի Քրիստոսի ընտրեալ հօտին
շնորհուեցար Աստուծոյ կողմէ. Երկնաւոր Հօր
մօտ քեզ բարեխօս ունինք:

Երկնքի զօրքերը քու մեծ ճգնութեանդ վրայ
ուրախացան. դուն, թէեւ մարմնի մէջ, սակայն
ինքզիքդ ստեղծեցիր՝ նման երկնային
զուարթուններուն. Երկնաւոր Հօր մօտ քեզ
բարեխօս ունինք:

Սուրբ արցունքներուդ բխումով կեանք կու
տայիր մեռեալներուն, նման Յիսուս փրկչին՝
Ղազարոսի կեանք տուողին. Երկնաւոր Հօր մօտ
քեզ բարեխօս ունինք:

Ահա մենք ցնծալից ձայնով սուրբ յիշատակդ
կը տօնենք, ով պատուեալ վկայ, դուն Քրիստոսի
նուիրում սուրբ հայրապետ. Երկնաւոր Հօր մօտ
քեզ բարեխօս ունինք:

Նոյեան տապանը գտնելու համար
շարշարանքներ յանձն առիր եւ հրեշտակէն
ստացար աշխարհի փրկութեան փայտը.
Երկնաւոր Հօր մօտ քեզ բարեխօս ունինք:

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

- Կիրակի 1 Դեկտեմբեր, 2002-ի առաւօտեան ժամը 11:00-ին Կիրակնօրեայ Դպրոցէն 61 աշակերտներ մասնակցեցան Սուրբ Յակոբ մայր Եկեղեցւոյ Սուրբ Պատարագի արարողութեան: Զգալի էր նախ. Գ. Դ. Ե. Զ. եւ Երկր. Ա. Բ. Գ. դասարաններու աշակերտներուն մասնակցութիւնը երգեցողութեան եւ հաւատամքին Սուրբ Պատարագի յատուկ գիրքերուն հետեւելով: Ժամը 12-ին աշակերտները վերադարձան դպրոց:
- Ներկայիս Կիրակնօրեայ Դպրոցին արձանագրուած աշակերտներուն թիւն է 90:
- Կիրակնօրեայ Դպրոցը Սուրբ Ծնունդը պիտի տօնէ Դեկտեմբեր 29 ին:
- Կաղանդ Պապան պիտի այցելէ Կիրակնօրեայ Դպրոց Դեկտեմբեր 29 ին:

«Ճաշու Աւետարանը»

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին շաբաթներուն Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի «ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի ներկայ եւ նախկին թիւերուն ...

Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.-
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխանեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Նիկոլ Դանիէլեան, Թորոս Պապիկեան, Տէր Գառնիկ քինյ Գոյունեան:

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակր.-
Ուսուցիչներ՝ Մարիա Քէօսէ՛յեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխանեան,
Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանանեան, Սազօ Ասատուրեան, Ըողիկ Նաճարեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան,
Պարբերաթերթ՝ Ըաղիկ Պոյանեան:

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայ. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 5

Յունուար 2003

Քրիստոս Ծնաւ եւ յայտնեցաւ Ձեզի մեզի մեծ աւետիս

Յունուար ամիսը բոլորիս համար, ամենէն առաջ, Յիսուսի ծնունդը աւետող ամիսն է, ծնունդ մը որ ոչ միայն սկիզբ կը դնէր նոր ժամանակաշրջանի մը՝ առաջին դարուն, այլ նաեւ հիմը կը դնէր մարդկային պատմութեան մէջ նոր կրօնի մը որ վերջապէս կու գար գոհացնելու մինչ այդ անյագ մնացած մարդոց հոգեւոր կեանքը: Ծնունդ մը որմով մարդոց եւ Աստուծոյ միջեւ պիտի կնքուէր նոր ուխտ մը որպէսզի մարդոց տրուէր փրկութեան շնորհը:

Է. իսկ Ծնունդը պէտք է նոյնպէս ըլլայ Յիսուս մանուկին ծնունդի պատմական դէպքը տօնախմբող հաւաքոյթներէ շատ աւելին: Ծնաւ Յիսուս որպէսզի հոգեւոր լոյս սփռէ մարդոց մօտ, ծնաւ որ փրկութիւն բերէ եւ Աստուծոյ միանալու ճամբան ցոյց տայ անոնց: Այս գաղափարով է որ կ'ըսենք թէ Ծնունդի տօնը տօնախմբութիւն

թող չըլլայ միայն, այլ՝ առիթ որ ծնունդ առնեն մեր մէջ բոլոր այն արժանիքները որոնց համար յայտնուեցաւ «Նոր Արքան», սէրը, յոյսը, հաւատքը, ճշմարտասիրութիւնը, արդարամտութիւնը, բարեսրտութիւնը եւ ուրիշ շատեր:

Քրիստոս Ծնաւ եւ յայտնեցաւ, ձեզի մեզի մեծ աւետիս:

Մեզի ծանօթ է թէ Ծնունդէն ճիշդ առաջ եկող Ամանորը բարոյական հաշուեփակի, նորոգուած խոստումներու, նորանոր ծրագիրներու եւ որոշումներու իրագործման առիթն

Ինչո՞ւ Յունուար 6-ին

Բովանդակություն

- Մեր խօսքը
- Քրիստոս Ծնաւ եւ յայտնեցաւ
- Ինչո՞ւ Յունուար 6-ին
- Խորհուրդ մեծ
- Հազար մարդ, հազար նկարագիր
- Ի՞նչ է, ի՞նչ կը նշանակէ
- Յիսուսի ծնունդը Աւետարանին մէջ
- Աստուծոյ հետ խօսող բանաստեղծը՝ Դրիգոր Նարեկացի
- Նարեկ (հատուած)
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Դեկտեմբեր ամսուան պատասխաններն մասնակցողներ
- Պահուած բառ
- Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

Ամէն տարի երբ կը մօտենան Դեկտեմբեր եւ Յունուար ամիսները, եւ կը սկսին Ծննդեան տօնի պատրաստութիւնները, կը կրկնուի այն հարցումը թէ ինչո՞ւ հայերը Յիսուսի ծնունդը կը յիշատակեն Յունուար 6-ին եւ ոչ Դեկտեմբեր 25-ին:

Ինչպէս բոլորս ալ գիտենք նախքան Քրիստոնէութեան համատարած եւ ընդունուած կրօն դառնալը ժողովուրդներ հեթանոս էին: Իբր հեթանոս անոնք ունէին իրենց զանազան աստուածներու ձօնուած տօնախմբութիւններն ու տօնակատարութիւնները: Սակայն երբ առաջին դարերը անցան եւ քրիստոնէութիւնը պետութիւններու կողմէ սկսաւ ճանաչում գտնել, հոգեւոր պետեր սկսան խորհրդակցիլ իրենց ժողովուրդներու կրօնի վերաբերող ընթացիկ հարցերը լուծելու մասին: Այս ընթացիկ հարցերէն մէկն էր հին այն սովորութիւնները որոնք արմատացած էին մարդոց մտքերուն մէջ եւ բազմութիւններուն մօտ, որոնք քրիստոնէութիւնը ընդունած ըլլալով հանդերձ կը շարունակէին իրենց հեթանոսական սովորութիւններն ու պաշտամունքները: Այս տօնախմբութիւններէն էր Արեւ աստուծոյ նուիրուած պաշտամունքի օրը որ տեղի կ'ունենար Դեկտեմբեր 25-ին: Կացութեան լուծում մը գտնելու համար, Արեւմտեան Եւրոպայի Քրիստոնէայ եկեղեցիներու հայրապետներ յարմար գտան հեթանոսական ընդհանրացած թուականներ նոյնացնել քրիստոնէական տօնախմբութիւններու հետ, ժողովուրդին մօտ շփոթ չստեղծելու նպատակով:

Այսպէս է որ 451 թուականին գումարուեցաւ Քաղկեդոնի մէջ տիեզերական ժողով մը, որուն ընթացքին ընդունուեցաւ Արեւի պաշտամունքի այդ նշանաւոր օրը նոյնացնել Յիսուսի ծննդեան տօնին հետ: Այնուհետեւ Ծնունդը յիշատակուիլ սկսաւ Դեկտեմբեր 25-ին:

Իսկ հայերը ինչո՞ւ չհետեւեցան այդ որոշումին: 451 թուականին հայերը Վարդանանց պատերազմը մղելու վրայ էին ու չկրցան մասնակցիլ Քաղկեդոնի ժողովին եւ մերժեցին Քաղկեդոնի ժողովին որոշումները: Եւ որովհետեւ Յունուար 6-ը ընդունուած էր իբր Յիսուսի ծննդեան օր, հայերը շարունակեցին ամէն տարի Սուրբ Ծնունդը տօնել Յունուար 6-ին:

Խորհուրդ մեծ

Ո՞վ չի գիտեր Սուրբ Ծնունդի մասին գրուած ամենածանօթ այս շարականը որ կը հնչէ ամէն տարի խթման գիշերը աւետելու համար Յիսուսի ծնունդը: Այս շարականին հեղինակն է Մովսէս Քերթող Հայրապետ որ զայն գրած է 441 թուականին: Ահա այդ շարականին բառերը գրաբար եւ անոնց թարգմանութիւնը՝ աշխարհաբար:

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. Հովիւք երգեց ընդ հրեշտակս տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի. Որդիք մարդկան օրհնեցէք, զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի խանձարուրս պատեցաւ. Ոչ մեկնելով ի Հօրէ ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

□□□□□□

Սքանչելի եւ մեծ խորհուրդ է, որ այսօր յայտնուեցաւ. Հովիւները հրեշտակներու հետ կ'երգեն, աշխարհին աւետիս կու տան:

Ծնաւ նոր արքայ Բեթղեհէմ քաղաքին մէջ. Ով ժողովուրդ, մարդիկ, օրհնութիւն տուէք որովհետեւ Ան մեզի համար մարմնացաւ:

Երկնքին եւ երկրին վրայ Անբաւելին խանձարուրներու մէջ փաթթուեցաւ. Առանց բաժնուած ըլլալու Հօրմէն, սուրբ մսուրին մէջ բազմեցաւ:

Հազար մարդ, հազար Գկարագիր

Ընկերութիւնը որուն մէջ կ'ապրինք կազմուած է հսկայ թիւով մարդոցմէ, ծանօթ թէ անծանօթ: Մեզի ծանօթ մարդիկը մեր անմիջական եւ ընդլայնուած ընտանիքի անդամներն են, մօտիկ եւ մտերիմ ընկերներ, բարեկամներ եւ այլ կարգի ծանօթներ: Այս մեզ շրջապատող անձերէն իւրաքանչիւրը իւրայատուկ է եւ ունի զինք յատկանշող Գկարագրային գիծեր: Մէկը ծոյլ է, միւրը՝ աշխատասէր: Մէկը համբերատար է, միւրը՝ անհամբեր:

Հետեւեալ խաղ վարժութիւնը քեզի առիթ պիտի տայ որ մօտէն մտածես քեզի ծանօթ անձերու մասին ու փորձես ճանչնալ ու սահմանել անոնց Գկարագրային գիծերը: Այս ընելու համար, հետեւէ՛ ցուցմունքներուն:

Թուղթի մը վրայ գրէ քեզի ծանօթ անձերու անուններ: Անոնց վրայ աւելցուր նաեւ քու անունդ: Այս անունները թուղթիդ վրայ գետեղէ սիւնակներու իբր վերնագիր վարի օրինակին նման մէջ: Այլ սիւնակ մըն ալ աւելցուր թուղթիդ ձախ կողմը ու այդ սիւնակին մէջ շարէ Գկարագրի գիծեր, հետեւելով, եթէ կը փափաքիս վարի օրինակին: Կարդա՛ իւրաքանչիւր յատկութիւն ու խաչ մը նշանակէ իւրաքանչիւր սիւնակին մէջ, իրեն յարմարող յատկութեան դիմաց:

Բարի ժամանց ու բարի վերլուծում:

	Սագօ	Արամ	Սարին	Մարալ	Ես
Համբերատար					X
Հանդարտ			X		
Շատախօս					
Ընկերասէր		X			
Ինքնաբաւ					
Ստախօս					
Ծրմարտախօս					
Ուղղամիտ					
Համեստ					
Եկեղեցասէր					
Անձնասէր					
Աստուածավախ					
Վստահելի	X				
Զուարճախօս					
Կատակասէր					
Ինքնավստահ					
Եւայն . . .					

Ի՞նչ է, Ի՞նչ կը նշանակէ...

Ծնունդի առթիւ լսուող բառեր եւ անոնց բացատրութիւնը

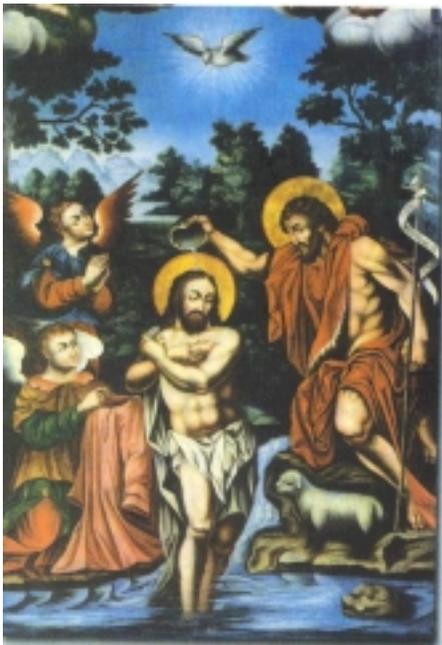
Աստուածայայտնութիւն

Ծրագալոյց

Աստուածայայտնութիւն Սուրբ Ծնունդ ըսելու այլ ձեւ մըն է:

Աստուածայայտնութիւնը Յիսուսի ծնունդն է որ մարդկութեան համար կը նկատուի իմացական նոր լոյսի, խաղաղութեան եւ սիրոյ տօն: Յիսուսի ծնունդով Աստուած յայտնուեցաւ մարդկութեան որպէսզի անոնք ճանչնան ճշմարիտը, իրենց մտքերը լուսաւորեն եւ իրենց կեանքը ապրին ազնուագոյն սկզբունքներով:

Ծրագալոյց տարբեր բառ մըն է խթումի համագօր: Ծրագալոյց բառը կու գայ այն սովորութենէն ըստ որուն հաւատացեալները իրենց ձեռքին մէջ կը բռնեն վառած մոմեր խթման արարողութեան ընթացքին: Նաեւ աւանդութիւն է որ տուներէն ներս ալ ճրագ մը վարած մնայ:

Խթում

Ջրօրհնէք

Խթումը Սուրբ Ծնունդը նախորդող օրն է որուն ընթացքին տեղի կ'ունենայ գիշերային պատարագ տպաւորիչ մթնոլորին մէջ: Պատարագէն ետք, արդէն իսկ Ծնունդ կը նկատուի եւ հաւատացեալներ զիրար կը փոխանցեն Յիսուսի ծննդեան ուրախ լուրը ըսելով Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ, Ձեզի մեզի մեծ աւետիս:

Ջրօրհնէքը արարողութիւն մըն է որ կը կատարուի Սուրբ Ծնունդի պատարագէն անմիջապէս ետք եւ կը յիշատակէ Յիսուսի մկրտութիւնը:

Բարեխառն կլիմայ ունեցող երկիրներու մէջ հաւատացեալներու համար սովորութիւն է խթման գիշեր դուռէ դուռ ծննդեան շարականներ երգելով Քրիստոսի ծնունդը աւետել:

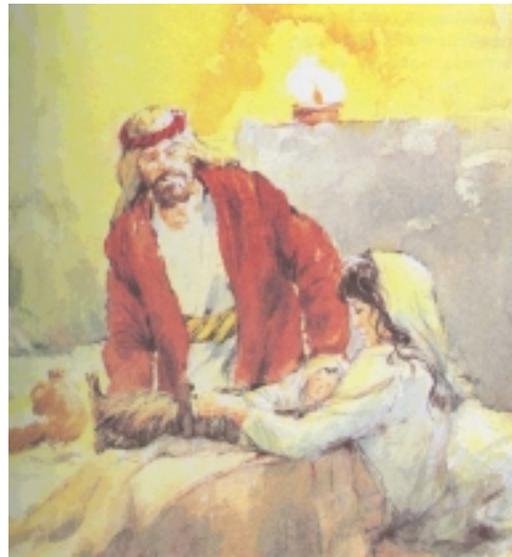
Յիսուսի ծնունդը անտարանին մէջ

Յիսուսի ծնունդը չորս անտարաններէն երկուքին մէջ նշուած է: Այս երկուքն են Մատթէոսի եւ Ղուկասի անտարանները: Այս երկու անտարաններէն Ղուկասի Անտարանն է որ ամենէն ամբողջական ձեւով կը ներկայացնէ Փրկիչին ծնունդը ու կեանքը ընդհանրապէս: Ան Յիսուսի կեանքին պատմութիւնը կու տայ սկսելով Յովհաննէս Մկրտիչի ծնունդէն մինչեւ Համբարձումը: Հեղինակին նպատակը եղած է Յիսուսի կեանքին դէպքերը պատմել կանոնաւոր դասաւորումով: Իսկ Յիսուսի համբարձումէն ետք Քրիստոնէութեան տարածման եւ զօրացման պատմութիւնը նոյն հեղինակը կը պատմէ Առաքելներուն Գործերը գիրքին մէջ:

Ահա թէ ինչպէս կը նկարագրէ Ղուկաս անտարանիչը Յիսուսի ծննդեան դրուագը:

Յիսուսի ծնունդը

Այդ օրերուն Օգոստոս կայսր հրամանագիր հանեց իր կայսրութեան սահմաններուն մէջ գտնուող բոլոր բնակիչներուն մարդահամարը կատարելու: Այս առաջին մարդահամարը տեղի ունեցաւ Սուրիայի կառավարիչ Կիրենիոսի օրերուն: Ամէն մարդ իր ծննդավայր քաղաքը կ'երթար իր անունը արձանագրել տալու համար: Յովսէփ, Դաւիթի ցեղէն եւ ազգատոհմէն ըլլալուն համար, Գալիլէայի Նազարէթ քաղաքէն ելաւ եւ իր անունը արձանագրել տալու համար գնաց Հրէաստանի Բեթլեհէմ քաղաքը, Դաւիթ թագաւորին ծննդավայրը: Իրեն կ'ընկերանար իր նշանածը Մարիամ, որ յղի էր:

կ'օրհնաբանէր զԱստուած ըսելով.

*«Բարձունքներուն մէջ Աստուծոյ փառք,
խաղաղութիւն երկրի վրայ
եւ մարդոց միջեւ հաճութիւն»:*

Բեթլեհէմի մէջ Մարիամի ծննդաբերութեան ժամանակը հասաւ եւ ծնաւ իր անդրանիկ զաւակը որ փաթթեց խանձարուրի մէջ եւ դրաւ մսուրի մը մէջ, որովհետեւ պանդոկին մէջ իրենց համար տեղ չկար:

Հովիւները եւ հրեշտակները

Այնտեղ, դաշտերուն մէջ հովիւներ կային, որոնք գիշերով իրենց հօտերուն պահակութիւն կ'ընէին: Տիրոջ հրեշտակը անոնց երեւցաւ եւ Տիրոջ փառքը լոյսի պէս անոնց վրայ ծագեցաւ: Հովիւները սաստիկ վախցան. հրեշտակը ըսաւ անոնց.

-Մի՛ վախնաք, ձեզի անտիս մը պիտի տամ, որ ամբողջ ժողովուրդին մեծ ուրախութիւն պիտի պատճառէ: Այսօր, Դաւիթի քաղաքին մէջ ձեր Փրկիչը ծնաւ, որ Օծեալ Տէրն է: Հետեւեալը ապացոյց ըլլայ ձեզի.- հոն մանուկ մը պիտի գտնէք:՝ խանձարուրով փաթթուած եւ մսուրի մէջ դրուած:

Եւ յանկարծ այդ հերշտակին միացաւ երկնաւոր զօրքերու բազմութիւն մը, որ

Հազի հրեշտակները երկինք բարձրացած հովիւները իրարու ըսին.

-Եկէք Բեթլեհէմ երթանք եւ տեսնենք պատահածը, այն ինչ որ Տէրը մեզի յայտնեց:

Անոնք անապարանքով գացին եւ հոն գտան Մարիամն ու Յովսէփը, ինչպէս նաեւ մանուկը մսուրին մէջ դրուած: Այս տեսնելով անոնք Մարիամի եւ Յովսէփի յայտնեցին ինչ որ հրեշտակը ըսած էր իրենց մանուկի մասին: Բոլոր անոնք որոնք կը լսէին հովիւներուն պատմածը կը զարմանային: Մարիամ այս բոլոր ըսուածները միտքը կը պահէր եւ անոնց վրայ կը խոկար: Իսկ հովիւները վերադարձան, փառաբանելով եւ օրհնաբանելով զԱստուած իրենց լսածին եւ տեսածին համար, որ ճիշդ հրեշտակին պատմածին պէս էր:

Աստուծոյ հետ խօսող բանաստեղծը՝ Գրիգոր Նարեկացի (951-1003)

Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի ծնած է Վանայ ծովուն հարաւակողմը գտնուող Ռշտունեաց գաւառին Նարեկ գիւղին մէջ: Զաւակն է խորով Անձեւացեաց եպիսկոպոսին, որ իր կնոջ մահէն ետք դարձած է կուսակրօն քահանայ եւ ապա եպիսկոպոս ձեռնադրուած Անձեւացեան գաւառին համար:

Սուրբ Գրիգոր փոքր տարիքէն յանձնուած է Նարեկայ վանք, իր երկու եղբայրներուն՝ Սահակի եւ Յովհաննէսի հետ: Նարեկայ վանքէն ներս ստացած է իր քրիստոնէական դաստիարակութիւնը ու քսանհինգ տարեկանին ձեռնադրուած կուսակրօն քահանայ եւ որպէս միաբան մնացած է վանքին մէջ մինչեւ իր կեանքին վերջը ու դարձած անոր սիւներէն մէկը: Հոն, Սուրբ Գրիգոր կը դառնայ ուսուցիչ ու իր կարգին կը դաստիարակէ հայ աշակերտները Քրիստոսի լոյսով:

Աստուած Սուրբ Գրիգոր պարգեւած էր շնորհներ եւ ան, փոխադարձաբար իր շնորհները ի սպաս կը դնէ Աստուծոյ փառքը երգելու: Հետզհետէ կը սկսի արտադրել եւ գրել տաղեր, ճառեր եւ ներբողական կամ փառաբանական գործեր, որոնք հիացում կը պատճառեն ընթերցողներուն:

Սուրբ Գրիգոր

Նարեկացիի վախճանման թուականը տարակարծութեան առարկայ է ու յստակ չէ թէ ան մահացած է 1003 թէ 1010 թուին: Թաղուած է Նարեկայ վանքին մէջ:

Նարեկ աղօթագիրքը կամ «Մատեան Ողբերգութեան»

Սուրբ Գրիգոր Նարեկացիի գործերուն գլուխ-գործոցը կը նկատուի «Մատեան Ողբերգութեան» գիրքը որ կը դրուի մարդկութեան ստեղծած գեղարուեստական մեծագոյն արժէքներու կարգին: Գիրքը աւելի ծանօթ է «Նարեկ»

անունով եւ դարեր շարունակ մեր ժողովուրդին հրաշագործ աղօթագիրքը եղած է:

Նարեկը քնարական ոճով Աստուծոյ ուղղուած խօսքերու հաւաքածոյ մըն է, բխած մարդու ներաշխարհի փոթորկումներէն ու յոյզերէն, ինչպէս նաեւ Աստուծոյ միանալու մարդու յախտեանական ձգտումէն: Ան կը բաղկանայ 95 գլուխներէ որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը կոչուի «բան»- իսկ ասոնց ստորաբաժանումներուն գումարը 366 է որ կարծես խորհրդաւոր նմանութիւն մը ունի տարուան օրերուն հետ:

Նարեկ Բան Բ. (հատուած)

Լսէ՛ ինձի, Դուն որ մի մային Հզօրն ես,
Քեզի կանչելէս ալ առաջ: Ինձի պէս
չարագործին, որ կեանքիս օրերուն չափ մեղքերով
ապրած եմ, մի՛ հատուցաներ անվճար մնացած
տանջանքներու պատիժը. ապրեցո՛ւր զիս,
Գթա՛ծ. Լսէ՛ ինձի, Ողորմած.մարդասիրէ՛,
Ներող, խնայէ՛, Երկայնամիտ. պաշտպանէ՛,
Ապաւէն. բարերարէ՛, Հզօր. ազատէ՛,
Ամենակալ, կենսագործէ՛, Նորոգող.
վերականգնէ՛, Ահաւոր. լուսաւորէ՛,
Երկնային.բժշկէ՛, Հնարիմաց. քաւէ՛ Անքնին.
պարգեւաւորէ՛, Առատաձիր. շնորհազարդէ՛,
Աննախանձ. հաշտուէ՛, Անմեղ. ընդունէ՛,
Անոխակալ. մաքրէ՛ պարտքերէ, Օրհնեալ: Եթէ
թշուառութեան օրը աչքերս յառեմ երկեակ

վտանգներուն նայելով, Քու փրկութիւնդ տեսնեմ
ինձի յոյս ու խնամակալ: Եթէ աչքերս դէպի վեր
ուղղելով ամենագրաւ սուկալի ճամբան դիտեմ,
խաղաղութեանդ հրեշտակը քաղցրութեամբ
պատահի ինձի: Յոյց տո՛ւր ինձի Տէր, մահուանս
օրը, շունչս աւանդած վայրկեանիս, մաքուր հոգի
մը երկնային երջանիկներէն, որ լոյսի վրայ հեծ
ած, սիրոյդ պարգեւը բերէ ինձի: Վախճանած
արդարներէն կարեկից մը հասցուր ինձի.
յուսահատութեան օրը անանկնկալ բարիք մը
շնորհես ինձի պէս չարին: Քաւ լիցի,
բարեբանեա՛լ Ամենափրկիչ, որ Դու Քու
ախտաւոր ոչխարիդ դժնդակ գազան մը ուղեկից
տաս. մեղքով մեռածիս անվիշտ կեանք ու
պարտքով կործանածիս փրկութիւն միայն պիտի
շնորհես Դուն:

Մանկապարտեզի անկիւն

Անուն: _____

Ամբողջացո՛ւր «Մատթէոս 2»

ոսկի, Մոգեր, զմուռս, թագաւորը, աստղը, Մարիամի, երկրպագելու, Յիսուսի, կնդրուկ,

Եւ ահա արեւելքէն ----- եկան Երուսաղէմ եւ հարցուցին.

- Ո՞ր է Հրեաներու նորածին ----- . մենք տեսանք անոր
----- արեւելքի մէջ եւ եկանք ----- իրեն:

Երբ տուն մտան, տեսան երեխան իր մօրը ----- հետ, եւ մինչեւ
գետին խոնարհելով երկրպագեցին մանուկին: Ապա բացին իրենց արկղերը
եւ ----- ընծայեցին իրենց նուէրները՝ ----- ,
----- :

Նախակրթարանի անկիւն Ա. բաժին

Անուն: _____

1. Յիսուս քանի՞ առաքեալ ունէր:

- ա. 10
- բ. 12
- գ. 11
- դ. 15

2. Առաքեալ ի՞նչ կը նշանակէ

- ա. Գործաւոր
- բ. Զկնորս
- գ. Յիսուսի աշակերտ
- դ. Ծնողքի մը զաւակ

3. Հետեւեալներէն ո՞վ Յիսուսի աշակերտ չէ

- ա. Թովմաս
- բ. Պետրոս
- գ. Պօղոս
- դ. Թադէոս

4. հետեւեալներէն ո՞վ օգնեց այն անձին որ Երուսաղեմէն Երիթով կ'երթար եւ աւազակները ճամբուն ընթացքին կողոպտեցին եւ վիրաւորեցին զինք:

- ա. Քահանան
- բ. Յարգուած մարդը
- գ. Բարի սամարացին
- դ. վաճառական մը

5. Բարի Սամարացին ինչ ըրաւ երբ վիրաւորը տեսաւ

- ա. Ծամբան շարունակեց
- բ. Վիրաւորին մնացած իրերը գողցաւ
- գ. Վիրաւորին վերքերը բժշկեց
- դ. Վիրաւորին խրատեց որ ուրիշ ատեն այս ճամբայէն չ'անցնի

6. Հետեւեալներէն ո՞րն է Նոր Կտակարանի 4 աւետարաններուն շարքը:

- ա. Ղուկաս, Մատթէոս, Յովհաննէս, Մարկոս
- բ. Մատթէոս, Մարկոս, Յովհաննէս, Ղուկաս
- գ. Յովհաննէս, Ղուկաս, Մատթէոս, Մարկոս
- դ. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս

7. Յիսուսի խաչը որու՞ ուսերուն վրայ դրին որպէսզի Յիսուսի ետեւէն տանի:

- ա. Յովհաննէսի
- բ. Կիրենացի Սիմոնի
- գ. Յովսէփի
- դ. Յակոբոսի

8. Ծաբթուան ո՞ր օրն էր որ Յիսուս խաչէն իջեցուցին:

- ա. Ծաբաթ
- բ. Ուրբաթ
- գ. Երկուշաբթի
- դ. Կիրակի

9. Ամբողջացու՞ր ըստ Մատթէոս 10:26 ի 2կայ ծածուկ բան որ _____ եւ ոչ ալ գաղտնի բան որ _____ :

10. Յիսուս հետեւեալներէն ո՞ր հարցումը Յ անգամ հարցուց Պետրոսի: Յովհաննէս 21 :15-18

- ա.- Ուրկանդ կ'առնես եւ ետեւէս կու գա՞ս:
- բ.- Սիմոն , Յովհաննի որդի կը սիրե՞ս զիս:
- գ.- Ու՞ր է քու հաւատքդ:
- դ.- Դուն զիս պիտի ուրանա՞ս:

Նախակրթարանի անկիւն Բ. բաժին

Անուն: _____

1.- Սուրբ Հոգին որո՞ւ վստահեցուցած էր թե՛ Տիրոջ Օծեալը չտեսած պիտի չմեռնէր:

- ա.- Յովհաննէսի
- բ.- Զաքարիայի
- գ.- Սիմոնի
- դ.- Յակոբոսի

2.- Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին ո՞ր ամսուն կը տօնէ Յովհաննու Կարապետի տօնը:

- ա.- Դեկտեմբեր
- բ.- Յունուար
- գ.- Յունիս
- դ.- Փետրուար

3.- Յովհաննու Կարապետի տօնով որո՞ւ տօնը կը տօնենք:

- ա.- Յովհաննէս Առաքելի
- բ.- Յովհաննէս Ծիրազի
- գ.- Յովհաննէս Մկրտիչի
- դ.- Ալան Յովհաննէսի

4.- Յովհաննէս Մկրտիչ ո՞ր գետին մէջ կը մկրտէր:

- ա.- Յորդանան
- բ.- Եփրատ
- գ.- Տիգրիս
- դ.- Արաքս

5.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:

- ա.- 10 տարեկան
- բ.- 1 տարեկան
- գ.- 30 տարեկան
- դ.- 12 տարեկան

6.- Մկրտութիւնէն ետք Յիսուս անմիջապէս ի՞նչ ըրաւ

- ա.- ընտրեց իր աշակերտները:
- բ.- անապատ առաջնորդուեցաւ եւ 40 որ ծոմ պահեց:
- գ.- Եգիպտոս գնաց:
- դ.- տուն վերադարձաւ

7.- Անառակ որդին:

- ա.- Յիսուսի պատմած առակներէն մէկն է:
- բ.- Հին կտակարանի մէջ գրուած է:
- գ.- Յիսուսի հրաշքներէն մէկն է (Յիսուս անառակ որդիէն հանեց չար մտածունները:)

8.- Ամբողջացուր Հետեւեալ նախադասութիւնները:

- Սկիհին Աղանիին Բուովարը
- ա.- _____ խնկարկելու համար կը գործածենք:
 - բ.- Սուրբ Միւռոնը _____ մէջ կը դնենք:
 - գ.- Նշխարն ու գինին _____ մէջ կը դրուի սուրբ հաղորդութիւն պատրաստելու համար:

9.- Պօղոս առաքելին իսկական անունը ի՞նչ էր:

- ա.- Անդրէաս
- բ.- Զեբեդէոս
- գ.- Սօղոս
- դ.- Պետրոս

10.- Յիսուս աշակերտներէն ո՞վ մաքսաւոր էր:

- ա.- Պետրոս
- բ.- Մատթէոս
- գ.- Յուդա
- դ.- Յովհաննէս

Երկրորդականի անկիւն

1.- Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցին ունի 7 Խորհուրդներ: Այդ Խորհուրդներէն մէկն է Հաղորդութիւնը: Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդին արարողութիւնը կը կոչուի Սուրբ Պատարագ: Ի՞նչ կը նշանակէ Պատարագ:

ա.- զոհ, նուէր, ընծայ
բ.- երգ, շարական
գ.- քարոզ
դ.- խոստովանութիւն

2.- Ուխտ կը նշանակէ դաշինք կամ խոստում: Հին Ուխտը դաշինք մըն էր Աստուծոյ եւ իսրայէլի ազգին միջեւ: Հին Ուխտի շրջանին իրենց մեղքերուն քաւութեան համար մարդիկ ի՞նչ կը նուիրէին Աստուծոյ:

ա.- մաքուր կենդանիներ
բ.- անուշահոտ խունկ
գ.- երկրի բերքէն զանազան ընծաներ
դ.- ա, բ, եւ գ

3.- Ներկայիս կ'ապրինք Նոր Ուխտի շրջանին մէջ: Նոր Ուխտին հաստատումով խափանուեցաւ Հին Ուխտը: Հետեւեալներէն որո՞նք շիտակ հաստատումներ են:

ա.- Նոր Ուխտը դաշինք մըն է Աստուծոյ եւ համայն աշխարհի մարդոց հետ:
բ.- Նոր Ուխտի միջնորդը եղաւ մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս:
գ.- Նոր Ուխտին հաստատումով դադրեցաւ կենդանիներու զոհագործութիւնը, որովհետեւ Քրիստոս խաչին վրայ իր սուրբ արիւնը թափելով զոհուեցաւ ու նուիրուեցաւ հօր Աստուծոյ մեր մեղքերուն քաւութեան համար:

դ.- ա, բ, եւ գ

4.- Որո՞նք կրնան պատարագ մատուցանել:

ա.- Քահանայական պաշտօն ունեցող եկեղեցականներ:
բ.- Սարկաւագներ
գ.- Դպիրներ
դ.- Ոեւէ հաւատացեալ

5.- Պատարագի ընթացքին ի՞նչ է սարկաւագին պաշտօնը:

ա.- սպասաւորել Սուրբ պատարագի սեղանին
բ.- Աւետարան կարդալ

գ.- խնկարկել
դ.- ա, բ, եւ գ

6.- Յիսուսի Մեսիական գործունէութեան ընթացքին Հրէաստանի կառավարիչն էր Պոնտացի Պիղատոս կուսակալը: Գալիլիոյ վրայ կ'իջխէր Հռոմի հարկատու թագաւոր մը: Ո՞վ էր ան:

ա.- Հերովդէս Անտիպաս
բ.- Սողոմոն
գ.- Դաւիթ
դ.- Յովհաննէս

7.- Հրեաներ Հռոմի ենթակայ ըլլալով հանդերձ, իրենց քահանայապետին նախագահութեամբ ունէին ծերակուտականներու ժողովը: Ի՞նչ կը կոչուէր այդ ժողովը:

ա.- Սինետրիոն կամ Սանհետրիոն
բ.- Խորհրդարան
գ.- Ազգային Խորհրդարան
դ.- Ծերակոյտ

Յաջորդող 8,9 եւ 10 հարցումներուն համար նկատի ունենալ հետեւեալ պատասխանները:

ա.- Դպիրներ
բ.- Փարիսեցիներ
գ.- Սադուկեցիներ
դ.- Մաքսաւորներ

8.- Այս 4 խմբաւորումներէն ո՞ր մէկը մաս չէր կազմեր հրեաներու ծերակուտական ժողովին:

ա.- բ.-գ.-դ.-

9.- Այս խմբաւորումներէն ո՞ր մէկը կը զբաղէր Հին Կտակարանի ուսումով եւ գրչագրութեամբ եւ կը դաստիարակէին հրեայ մանուկները: ա.- բ.- գ.- դ.-

10.- Այս խմբաւորումներէն ո՞ր մէկը Հին Կտակարանի մատենաներէն միայն Հնգամատենանը կ'ընդունէր եւ չէին հաւատար հրեշտակներու գոյութեան, մեռելներու յարութեան, վերջին դատաստանի եւ յալիտենական կեանքի: ա.- բ.- գ.- դ.-

Ընդհանուրի անկիւն

1- Որո՞նք խօսք ուղղելու համար կ'ըսենք «հոգեշնորհ».-

- ա- Կաթողիկոսին
- բ- վարդապետին
- գ- տէր Հօր
- դ- Դեսպանին

2- Ախուրեան եւ Արփա անուններ են հայկական ...

- ա- լեռներու
- բ- գիւղերու
- գ- գետերու
- դ- դաշտերու

3- Միաբանը...

- ա- մէկ բան գիտէ
- բ- կրօնական է
- գ- գիտնական է
- դ- մէկ Աստուծոյ կը հաւատայ

4- Գտիր անկապ բառը հետեւեալներուն մէջ.« արկղ, սնտուկ, գանձանակ, թերթ».-

- ա- թերթ
- բ- արկղ
- գ- սնտուկ
- դ- գանձանակ

5- Հայաստանի հանրապետութիւնը Միացեալ ազգերու կազմակերպութեան (ՄՆ) .-

- ա- անդամ չէ
- բ- անդամ է
- գ- անդամ պիտի ըլլայ մօտ օրէն
- դ- անդամ էր բայց այդ իրաւունքէն զրկուեցաւ

6- Բալասանը.-

- ա- կը վնասէ
- բ- համ կու տայ
- գ- աղուոր ձայն ունի
- դ- կը բուժէ

7- Ղուկաս .4-ի մէջ, Յիսուս հիւանդ կնոջ մը կ'ըսէ «Քաջալերուէ՛, հաւատքդ քեզ...»

- ա- ուղղեց
- բ- ուրախացուց
- գ- փրկեց
- դ- գտաւ

8- Նոր կտակարանի վերջին բառն է.-

- ա- ամէն
- բ- յաւիտեան
- գ- Աստուծոյ
- դ- Տէր

9- «Պահուած գանձը» Յիսուսի...

- ա- հրաշքներէն մէկն է
- բ- խրատներէն մէկն է
- գ- առակներէն մէկն է
- դ- աղօթքներէն մէկն է

10- Յիսուսի առաջին հրաշքն է.-

- ա- ալեկոծ ծովը հանդարտեցնելը
- բ- կանաչի հարսանիքին ջուրը գինիի փոխելը
- գ- ջուրին վրայէն քալելը
- դ- մեռած երեխան վերակենդանացնելը

Դեկտեմբեր ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտեզի անկիւն

Հովիւներ, հրեշտակը, աւետիս, փրկիչը, Օծեալ, խանձարուրով, խաղաղութիւն, հաճութիւն

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. բ. Աղօթելով
2. գ. Յ
3. հացով, Աստուծոյ, բոլոր
4. Աստուածդ, ծառայես
5. գ. իր ծառային բժշկութիւնը
6. մերոց, Տէր, զգործս, յաջողեալ
7. գ. համբուրելով
8. ա. Ծնունդին հետ Յունուար 6 ին
9. գ. 11
10. ա. Սաղմոսներ

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

1. ա. 40 Օր
2. բ. Պետրոս
3. գ. Ժողովուրդ հաւաքուած էր ... եւ չէին կրնար ներս մտնել
4. դ. Յովհաննէս եւ Մատթէոս
5. գ. Յովհաննէս 3:16
6. գ. Հերովդէս թագաւորը
7. բ. Եգիպտոս
8. բ. Յունուար 6 ին
9. սրբավայրին, զօրութեան, հզօր գործերուն, անսահման
10. բ. Դեկտեմբերի երկրորդ շաբաթը

Երկրորդականի անկիւն

1. ա. Իսկապէս զղջալ գործած մեղքի մը համար
2. բ. Մահ
3. ա. Բաղարջ հաց եւ անապակ գինի
4. բ. Կեանք
5. գ. Մատթէոս եւ Ղուկաս
6. ա. Այդպէս թող ըլլալ
7. դ. Յովհաննէս
8. ա. Մեղաւորի մը համար որ կ'ապաշխարիէ
9. ա. Մարկոս 4:35-41
10. գ. Կանա

Ընդհանուրի անկիւն

1. բ. Գառնի
2. գ. ամենակալ
3. դ. Բանկալ - Խորան
4. գ. ռուպ
5. ա. մէջտեղն է
6. բ. թփրտացող որսացուած ձուկերու շարժումին
7. ա. Թաղ
8. գ. սանան
9. բ. քենեկալն է
10. ա. գլխէն կը հոտի

Դեկտեմբեր ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտեզ

Մհեր Մատթէոսեան, Սերենա Քուլլուբեան, Արին Անթէպեան

Անսխալ պատասխանողներ

Սեակ Պապիկեան

Նախ Ա. բաժին

Դալար Գէպթանճեան, Հրայր Մատթէոսեան, Բաֆֆի Խշխշեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան

Երկրորդական

Յովիկ Կարապետեան, Արաի Խաչատուրեան, Թալին Նայիմ, Ալին Սուլաքեան, Սարգիս Փանոսեան, Յակոբ Փանոսեան, Թամար Գիզիրեան

Պահուած Բառ

ա	ն	դ	է	ա	կ	ա	ն	ի	յ	ն	ա	լ	մ	ր
պ	ա	ղ	ջ	ր	ե	լ	ո	կ	ա	ն	ո	ր	ա	պ
ա	ա	ծ	ա	կ	ն	տ	լ	լ	ա	լ	ա	շ	յ	ա
ր	ա	ճ	ն	ա	ա	ա	շ	ո	լ	ն	ճ	ա	ր	ր
տ	ո	լ	ն	ծ	լ	ձ	ո	լ	կ	ո	տ	ր	ե	ս
է	ջ	ք	ծ	ա	մ	ե	լ	լ	ա	ց	ի	ք	ն	ա
զ	ո	հ	հ	խ	տ	ո	լ	փ	մ	ա	ր	զ	ի	կ
ո	հ	ր	ա	ն	դ	ջ	ք	յ	ա	ն	ա	կ	յ	ա
հ	բ	ա	ր	դ	հ	ա	ճ	ա	ր	ե	լ	ա	ա	ո
ե	ա	ն	ա	ի	ա	ղ	ա	ջ	ե	լ	ա	ն	ջ	ա
լ	ց	ո	լ	ր	տ	ա	փ	ո	լ	շ	պ	ո	ո	ջ
շ	ո	լ	ա	ն	ա	ր	փ	ր	ա	պ	ա	ն	ր	ի
ա	ն	շ	ա	ր	ժ	ց	զ	դ	ա	ր	ձ	ց	դ	ն

արել
արկածախնդիր
անշարժ
անոնց
անդէական
անճար
աշուն
առաջին
բարդ
բաց
էջք
էական
էջ
իյնալ
իկլու
զոհ
զոհել
դարձ

տուփ
տուն
յաջորդ
նուշ
շարք
ուշ
ցանել
ցուրտ
լացիք
լաւաշ
լանջ
խնդիր
ծակ
ծամել
կոտրես
կեցալ
կանալք
շուան

պաղ
պարոն
պարտէզ
պարսակ
փրապան
փուռ
փուշ
հրանդ
հարաւ
հատ
ձուկ
ճար
ճարել
մայրենի
մարզիկ
ջրել
ջաղարց
սակառ

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

**Յիսուսի Ծնունդը
Կիրակնօրեայէն
Դեկտեմբեր 29, 2002 ին
Կիրակնօրեան Տօնեց Սուրբ
Ծնունդը, ծնողներու**

Ներկայութեան: Աշակերտութիւնը
մասնակցեցաւ երգեցողութեամբ,
սաղմոսացութեամբ եւ կենդանի
պատկերով:

Հանդէսի աւարտին Կաղանդ Պապան
ալ եկաւ եւ նուէրներ բերաւ բոլոր
աշակերտներուն:

Այս բոլորին յաջորդեց
հիւրասիրութիւն եւ իւրաքանչիւր
ընտանիք ստացաւ 2003 ի
Կիրակնօրեայ Դարոցին Օրացոյցը:

«Ճաշու Աւետարան»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին շաբաթներուն Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի «ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի ներկայ եւ նախկին թիւերուն ...

**Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.-
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Նիկոլ
Դանիէլեան, Թորոս Պապիկեան:**

*Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.-
Ուսուցիչներ՝ Մարիա Քէօւէշեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ
Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանանեան, Սազօ Ասատուրեան, Ծողիկ Նաճարեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝
Ծաղիկ Պոյաճեան:*

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 6

Փետրուար 2003

2003 տարին

«Աստուածաշունչի տարի»

Կիրակի, 19 Յունուար 2003-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Տաճարին մէջ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Արամ Ա. Կաթողիկոս պատգամ մը փոխանձեց հաւատացեալներուն, որուն ընթացքին 2003 տարին հռչակեց «Աստուածաշունչի տարի»:

Վեհափառ հայրապետին պատգամէն ի յայտ կու գայ թէ այս նախաձեռնութիւնը առնուած է իբր կիրարկում այն սկզբունքին, ըստ որուն քրիստոնէական հաւատքի արմատացումը հայ ժողովուրդի կեանքէն ներս հայ եկեղեցույն համար պէտք է դառնայ առաջնահերթ մտահոգութիւն: Վեհափառ հայրապետին թելադրանքն է որ ամէն հայ անհատ 2003 տարուան ընթացքին ծանօթանայ Աստուածաշունչին ու անոր մէջէն թափանցող Աստուծային շունչով հարստացնէ իր կեանքը, լուսաւորէ իր կեանքի ճամբան, բիրեղացնէ իր քրիստոնէական ու ազգային ինքնութիւնը եւ հզօրացնէ իր գոյութեան արմատները:

Վեհափառին կոչն է Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան թեմական առաջնորդներուն, հոգեւոր դասին եւ բոլոր ազգային իշխանութիւններուն որ նախաձեռնեն միջոցներ ու գտնեն ձեւեր Աստուածաշունչը տանելու հայ ժողովուրդին ու հայ ժողովուրդը առաջնորդելու դէպի Աստուածաշունչ:

Այս գծով, Մաշտոցի Արձագանգը եւս իր համեստ բաժինը կը բերէ Աստուածաշունչի ծանօթացման այս սուրբ աշխատանքին մէջ, իր էջերէն ներս, ինչպէս միշտ, տեղ տալով Սուրբ Գիրքին, անոր շուրջ շարադրուած յօդուածներու եւ անկէ քաղուած հատուածներու:

Բովանդակութիւն

- 2003 տարին «Աստուածաշունչի տարի»
- Հատուած Արամ Ա. Կաթողիկոսի պատգամէն
- Տեառնընդատաշ
- Աղօթքի մասին
- Վարդանանց պատերազմը պատմուած փոքրերուն
- Բուն բարեկենդան
- Թէ ճիշդ ի՞նչ սորված ենք Վարդանանց պատերազմէն
- Նամակ Յազկերտին
- Ասկէ շատ տարիներ առաջ Փետրուար ամսուան մը ընթացքին
- Հին օրհնութիւն
- Նարեկ (հատուած)
- Պահուած Բառ
- 40 օրեայ Յիսուսի տաճար ընծայումը
- Սուրբ Սարգիս
- Խաղ
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Յունուար ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

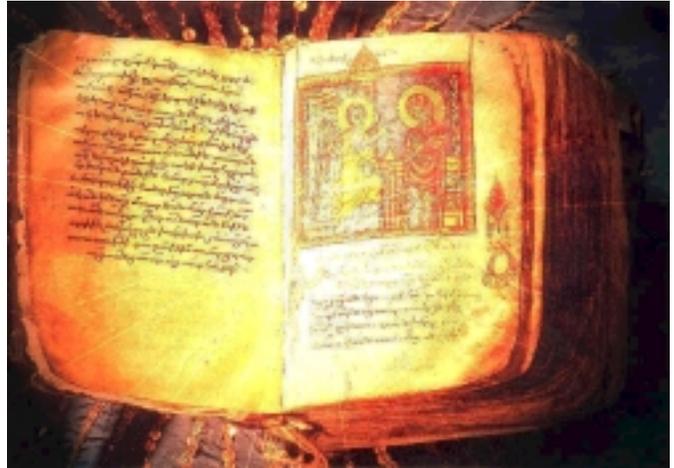
« Իմ պատուէրս է որ սիրէք իրար, ինչպէս ես ձեզ սիրեցի: Մեծագոյն սէրը այն սէրն է, որով մարդ ինքզինք կը զոհէ իր բարեկամներուն համար »:

Յովհաննէս 15.12-18

Հատուած Արամ Ա. Կաթողիկոսի պատգամէն, արտասանուած 2003 տարին «Աստուածաշունչի տարի» հռչակման առթիւ

Աստուածաշունչը պէտք է ճանչնալ

Աստուածաշունչի եզակի կարեւորութիւնը հասկնալու համար, պէտք է զայն լաւ ճանչնալ: Աստուածաշունչի ճշգրիտ ու համապարփակ ճանաչումը կարելի է ունենալ կարդալով, սերտելով, ուսումնասիրելով ու վերլուծելով զայն: Հին դարերու քրիստոնէաները ո՛չ միայն առօրեայ հացի ու ջուրի նման Աստուածաշունչ կը կարդային ու անով հոգեպէս կը սնանէին, այլ նաեւ ու մանաւանդ անոր ամբողջական ու գիտակից ճանաչումը ունէին, եւ իրենց քրիստոնէական հաւատքը այս ճանաչողութեան վրայ տոկուն կերպով կանգնած էր:

Որպէսզի քրիստոնէայ մարդուն ճանաչողութիւնը Աստուածաշունչին դառնայ աւելի ամբողջական ու գիտական, մեկնողական, քննական ու աստուածաբանական բնոյթ ունեցող անթիւ աշխատասիրութիւններ կատարուած են անցեալին ու կը շարունակուին կատարուիլ այսօր: Դարձեալ, նոյն մտահոգութենէն մեկնած, եկեղեցիներ ժողովրդային յատուկ դասընթացքներ, դասախօսութիւններ ու

լսարաններ կը կազմակերպեն, որպէսզի քրիստոնէան մօտէն հաղորդ դառնայ Աստուածաշունչի բովանդակութեան:

Արդ, Աստուածաշունչի ուղղափառ, ճշգրիտ ու ամբողջական ճանաչողութիւնը հրամայական անհրաժեշտութիւն է քրիստոնէային համար յատկապէս ներկայ ժամանակներուն, երբ տեսակ-տեսակ շարժումներ ու մտածողութիւններ սկսած են հարցականի տակ առնել Աստուածաշունչական ճշմարտութիւնները: Հետեւաբար, չի՛ բաւեր միայն Աստուածաշունչ ունենալ, պէտք է զայն ճանչնալ: Չի՛ բաւեր միայն Աստուածաշունչին մասին լսել ու անոր կարեւորութեան անդրադառնալ, պէտք է զայն հաւատքի աչքերով կարդալ, սերտել ու մանաւանդ հասկնալ անոր իմաստը ու պատգամը:

**Փետրուար ամսուան
տօներէն
Տեառնընդառաջ**

St. Valentine ի տօնը շուքի մէջ կը ձգէ Քառասնօրեայ Յիսուս մանուկին տաճար տարուելու եւ Աստուծոյ նուիրուելու տօնը, **Տեառնընդառաջը**, որ կը յիշատակուի Ծնունդէն քառասուն օրեր ետք, **Փետրուար 14-ին**: Հաւատացեալներ իրենց մոմերը կը վառեն եկեղեցույ աշտանակներէն եւ կը տանին տուն:

Աղօթքի մասին

Եթէ ուզենք աղօթքին ընդհանուր սահմանում մը տալ կրնանք ըսել թէ աղօթքը Աստուծոյ հետ հաղորդակցութեան միջոցն է, խօսքեր ուղղուած Անոր մարդուն կողմէ:

Աղօթքներու տեսակները շատ են, ու ամէն առիթ ունի իրեն յատուկ աղօթքը ինչպէս ճաշէ առաջ, քնանալէ առաջ, շնորհակալութիւն յայտնելու, եւայլն: Սակայն եթէ ամէն անձ ուզէ ինքն իր աղօթքը ստեղծել ու անպայման չարտասանէ արդէն իսկ գրուած ու պատրաստ աղօթքները, ի՞նչ պէտք է ըսէ Աստուծոյ, ի՞նչ ձեռով պէտք է արտայայտուի:

Իրաքանջիւր աղօթք իրայատուկ է անպայման սակայն կան որոշ արտայայտութիւններ որոնք կարելի է եւ պէտք է գտնել ամէն աղօթքի մէջ:

Նախ եւ առաջ, աղօթքը երկրպագութիւն է, պաշտամունք Աստուծոյ, Իր զօրութեան, փառքին, ամենակալ ըլլալուն համար: Աղօթքի ընթացքին հարկ է սկսիլ Աստուած փառաբանելով: Այս փառաբանութիւնն ու պաշտամունքը ընելու համար ամէն անձ կը գտնէ իր բառերը ու կ'արտայայտուի իր անձնական ոճով: Օրինակ առնելու համար, նշենք Տերունական աղօթքին առաջին տողերը որոնք փառաբանութեան խօսքերէ բաղկացած են. - «Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո, եկեցեղ արքայութիւն քո, եղեցին կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի»:

Աղօթքի մը երկրորդ հիմնական կէտն է խոստովանանքը: Երբ կ'աղօթենք, Աստուծոյ կը խոստովանինք մեր մեղքերը ու կը խնդրենք Անոր ողորմութիւնը: Անգամ մը եւս, գործածուելիք բառերը կարելի է ընտրել ըստ պահու ներշնչման կամ ոգեւորութեան, եւ բոլոր ձեւերն ալ ընդունելի են երբ անոնք կու գան Աստուծոյ մէջ ներողամտութիւն եւ ողորմութիւն խնդրելու գործուած մեղքերու համար: Նշելու համար Տերունական աղօթքը իբր օրինակ յիշենք հետեւեալ տողը. - « Թող մեզ զպարտիս մեր»:

Պէտք չէ մոռնալ նաեւ աղօթքի ընթացքին գոհաբանական խօսքերը, երախտապարտութեան եւ շնորհակալութեան արտայայտութիւնները Աստուծոյ հանդէպ Իր բոլոր բարիքներուն համար, մեր աղօթքներուն պատասխանած ըլլալուն համար եւ մեզ կեանք եւ այլ շնորհներ պարգեւած ըլլալուն համար: Ինչպէս որ կը գրուի Եփեսացիներուն 5:20 ի մէջ, «Ամէն բանի համար միշտ շնորհակալութիւն յայտնելով Հօր Աստուծոյ, մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի անունով»:

Այս երեք տարրերէն վերջ, կարելի է անցնիլ աղաչանքներու եւ խնդրանքներու, մարդ ինքն իր անձին համար, ինչպէս նաեւ ընտանիքի անդամներուն եւ բարեկամներուն համար. աղերսանք մեր հոգեկան թէ նիւթական պէտքերուն համար, առողջութեան, յաջողութեան, հաւատքի զօրացման եւ այլ բարիքներու համար: Տերունական աղօթքին օրինակը հետեւելով, ամէն անձ ձեռք կը գտնէ ըսելու «Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր» եւ «մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ»: Ինչպէս որ կը գրուի Մատթէոս 7:7-ին մէջ, «խնդրեցէք Աստուծոյմէ եւ պիտի տայ ձեզի, փնտոցէք եւ պիտի գտնէք, բաղիսցէք եւ պիտի բացուի ձեզի»:

Ահա ուրեմն տարրական թուում մը այն չորս կէտերուն որոնց հետեւելով մեզմէ իրաքանջիւրը պիտի յաջողի ստեղծել իր յատուկ աղօթքը ու զայն ուղղել Աստուծոյ, անկեղծօրէն, իր սրտի խորերէն. - **Երկրպագութիւն, խոստովանանք, գոհաբանութիւն, աղերսանք:**

Վարդանանց պատերազմը, պատմուած փորձերուն

451 թուականն էր:

Պարսկաստանի թագաւորը, Յազկերտ, կը պատրաստուէր յարձակիլ Հայաստանի վրայ: Ան կը սպառնար քարուքանդ ընել մեր երկիրը, կոտորել մեր ժողովուրդը: Ան կը պահանջէր, որ հայերը ուրանան քրիստոնէական կրօնքը, քանդեն եկեղեցիները եւ պաշտեն կրակը:

Բայց հայերը լաւ գիտէին, որ եթէ կորսնցնեն իրենց ազգային կրօնքը, անոր հետ կը կորսնցնեն նաեւ իրենց լեզուն ու մշակոյթը. այլեւս կը դադրին Հայ ըլլալէ եւ կը դառնան Պարսիկ:

Այս վտանգէն ազատելու մէկ ձեւ կար միայն՝ կռուիլ. թոյլ չտալ որ Յազկերտի զօրքերը մտնեն Հայաստան:

Սպարապետ Վարդան Մամիկոնեան իր շուրջ հաւաքեց հայ նախարարներն ու զօրքերը: Եւ ահա վաթսուն հազարոց հայկական բանակը քալեց դէպի Պարսկաստանի սահմանը:

26 Մայիս 451: Հայոց զօրքը հասած էր Աւարայր կոչուած դաշտը, Տղմուտ գետին մէկ կողմը: Գետին միւս կողմը, թշնամի բանակն էր- երեք հարիւր հազար հոգի... նաեւ փիղեր...

Փողերը հնչեցին. կռիւր սկսաւ:

Մինչեւ իրիկուն հայ զինուորները կռուեցան մեծ քաջութեամբ: 2է՞ որ իրենցմէ կախեալ էր հայութեան ճակատագիրը- որպէս հայ ապրիլը կամ աշխարհի վրայէն ջնջուիլը:

Ամբողջ օրը, Վարդան Մամիկոնեան օգնութեան հասաւ հոն ուր իր զինուորները կը տկարանային փիղերուն դիմաց: Բայց իրիկուան դէմ, կռուի տաք պահուն, Քաջն Վարդան ինկաւ, սրտէն զարնուած: Այդ օր, հերոսի մահով զոհուեցան բազմաթիւ ուրիշ հայ մարտիկներ եւս:

Հայերը չաղթեցին Աւարայրի մէջ: Բայց Յազկերտն ալ չկրցաւ իր կամքը պարտադրել հայ ժողովուրդին: Ի վերջոյ ան ստիպուեցաւ ընդունիլ որ հայերը պիտի պահեն իրենց կրօնքն ու լեզուն:

Քաջն Վարդան եւ իր ընկերները նահատակուեցան հերոսի մահով, որպէսզի ապրի հայ ազգը: Եւ ահա, 16 դարերէ ի վեր, հայ ազգն ալ իր սրտին մէջ կենդանի կը պահէ անոնց սուրբ յիշատակը: Ու ամէն տարի, ընդհանրապէս Փետրուար ամսուան ընթացքին, բուն Բարեկենդանի նախորդող Հինգշաբթին կը յիշատակուի Վարդանանց Պատերազմի պատմական օրը:

Այս տարի, Վարդանանց տօնը կը զուգադիպի Փետրուար 27-ին:

Փետրուար ամսուան տօներէն Բուն Բարեկենդան

Բարեկենդան կը նշանակէ ուրախութիւն, խրախմանք, ճոխութիւն եւ վայելքի օր: Ան Մեծ Պահքը նախորդող Վերջին կիրակին է ուր պահք բռնող հաւատացեալները պահքէ զուրկ են: Ան հաւանաբար կը խորհրդանշէ Ադամի եւ Եւայի վայելած դրախտային երջանիկ կեանքը: Բարեկենդանի օրը այլ ժողովուրդներու մօտ կը կոչուի carnival: Կը կազմակերպուին ընտանեկան հաւաքոյթներ, դիմակաւոր խաղեր եւ հանդէսներ:

Թէ ճիշդ ի՞նչ սորված ենք Վարդանանց Պատերազմէն

ՔԱՁՆ ՎԱՐԳԱՆ ՄԱՍՔԻՆՆԵԱՆ ԵՒ ՂԵՒՈՆԴ ԵՐԷՅ

Ընդհանրապէս, երբ դպրոցական տարիքի մանուկներու եւ պատանհներու հարցնենք թէ ի՞նչ սորված են Վարդանանց պատերազմի մասին, անոնց գիտութիւնը կ'ամփոփուի Տղմուտ գետի ափին տեղի ունեցած այդ հայրենասիրական պատերազմին շուրջ, 60 000 կտրիճներով, թշնամիին անհամար բանակին եւ փիղերուն դէմ: Սակայն ուրիշ ի՞նչ պէտք է սորվիլ Վարդանանց պատերազմէն, ի՞նչ հասկնալ, ի՞նչ եզրակացնել:

1- Զիջի՞լ թէ չզիջիլ

Նկարագրի տէր անձ մը պէտք է տեղիմ պինդ կենայ իր կեցուածքին վրայ ու որոշէ թէ ամէն գնով իր սկզբունքը եւ գաղափարը պիտի պաշտպանէ: Ահա այդ ըրաւ Վարդան Մամիկոնեան ու Քրիստոնէութենէն մերժեց զիջիլ ըսելով «այս հաւատքէն մեզ ոչ ոք պիտի շեղէ»:

Զ- Թիւով շատ ըլլալ չի նշանակեր անպայման յաղթական դուրս գալ

Երբեմն մեզի պէս մտածող անձերուն թիւը

քիչ կ'ըլլայ, իսկ հակառակորդներունը՝ շատ: Բայց թիւով մեծ խումբը կրնայ նոյնքան զօրաւոր չըլլայ որովհետեւ նոյնքան համոզում չունենար եւ նոյնքան բուռն ձեռով չի հաւատար այդ գաղափարին: Ահա այսպէս է որ հայ քրիստոնէականները թէեւ թիւով նուազ էին պարսիկներէն բայց իրենց հաւատքին մէջ աւելի զօրաւոր ըլլալով, մերժեցին ընդունիլ Յազկերտի առաջարկը:

Ահա երկու կէտերով դաս մը Վարդանանց պատերազմի մասին որուն մէջ ոչ Տղմուտ գետ կայ, ոչ փիղ, ոչ նետ եւ ոչ ալ նիզակ: Դաս մը որմէ ետք մենք մեզ պէտք է հարց տանք հետեւեալը.-

Մենք այսօր, Վարդան Մամիկոնեանի պէս, կրնա՞նք հաստատ մնալ մեր Քրիստոնէական սկզբունքներուն վրայ եւ անոնց համար պայքարիլ, փորձելով պաշտպանել Քրիստոնէութիւնը ու ուրիշներ ալ համոզել որ ընդունին զայն իբր ճշմարիտ կրօն եւ լոյսի ճանապարհ:

Նամակ Յազկերտին

Յազկերտ Բ. նամակ-հրամանագիր մը կը դրկէ հայոց մեծամեծներուն որուն մէջ կը հրամայէ անոնց դրժել Քրիստոնէութիւնը ու ենթարկուիլ իրեն:

Այս նամակին իբր պատասխան, հայ ազգայիններ գլխաւորութեամբ Յովսէփ կաթողիկոսի կը գումարեն ժողով ու կը խմբագրեն իմաստալից եւ եզակի գեղեցկութեամբ նամակ մը, յատուկ հայրենասիրական բովանդակութեամբ:

Ահա յանդուգն ու գեղեցիկ այդ նամակի եզրափակումին մէջ խտացուած գաղափարներն ու խօսքերը զորոնց ամբողջական ու վաւերական ձեւին տակ մեզի հասցուցած է Եղիշէ պատմիչ:

Քրիստոնէութեան ակնարկելով, Հայերը Յազկերտի կ'ըսեն թէ այս հաւատքէն մեզ ոչ ոք կրնայ խախտել, ոչ հրեշտակները եւ ոչ մարդիկ, ոչ սուրը եւ ոչ հուրը, ոչ ջուրը եւ ոչ ալ որեւէ այլ դառն հարուած...: Եթէ մեզ ձգես մեր հաւատքին մէջ, քեզմէ զատ երկրի վրայ այլ տէր չենք ընդունիր իսկ երկնքի մէջ ոչ մէկ ուրիշ Աստուած կ'ընդունինք Յիսուսի Քրիստոսի փոխարէն, որմէ զատ ուրիշ Աստուած չկայ: Իսկ եթէ այս վկայութենէն վերջ ուրիշ բան հարցնես, ահաասիկ պատրաստ ենք՝ մեր ամբողջ մարմինը ձեռքդ տուած. շուտով ըրէ ինչ որ կը կամենաս: Քու կողմէդ տանջանք, իսկ մեր կողմէն յանձնառութիւն. քու սուրը եւ մեր վիզը: Մենք ոչ մէկ ձեռով տարբեր չենք մեր նախնիներէն որոնք այս հաւատքին համար զոհեցին իրենց գոյքն ու ստացուածները եւ մարմինները:

Որովհետեւ եթէ անմահ ալ ըլլայինք, եւ պէտք ըլլար մեռնիլ Քրիստոսի սիրոյն համար արժանի է Ան որովհետեւ Ան ալ անմահ էր, բայց այնչափ սիրեց մեզ որ մինչեւ իսկ մահ յանձն առաւ, որպէսզի մենք ալ իր մահով փրկուինք յաւիտենական մահէն: Եւ եթէ Ան իր անմահութիւնը չխնայեց, մենք որ մեր կամքով մահկանացու եղանք, մեր կամքով ալ կը մեռնինք Անոր սիրոյն համար, որպէսզի Ան ալ յօժարութեամբ ընդունի մեզ իր անմահութեան մէջ. կը մեռնինք իբրեւ մահկանացուներ որպէսզի

Ան մեր մահն ընդունի իբր անմահներու մահ:

Իսկ դուն, այս ամենէն վերջ մեզի այլեւս մի հարցներ. որովհետեւ մեր հաւատքի ուխտը ոչ թէ մարդու հետ է, որ երեխայի պէս խաբուինք, այլ Աստուծոյ հետ է անլուծելի կերպով, որ անհնար է քանդել ու հեռանալ, ոչ այժմ ոչ յետոյ, ոչ յաւիտեանս եւ ոչ էլ յաւիտենից յաւիտեան:

ՔԱՆԶԻ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ

ԶՍՈՒՐԲ

ԱԻԵՏԱՐԱՆՆ

ԳԻՏԵՄՔ

ԵՒ

ՄԱՅՐ

ԶԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

ԵԿԵՂԵՑԻ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Ասկէ շատ տարիներ առաջ... Փետրուար ամսուան մը ընթացքին...

Ասկէ 134 տարիներ առաջ, փետրուար ամսուան մը ընթացքին կը ծնէր հայ ժողովրդական մեծ բանաստեղծ Յովհաննէս Թումանեան: Ան կը մահանար նաեւ փետրուան ամսուան մը ընթացքին, 54 տարեկանին:

Յովհաննէս Թումանեան ծնած է 1869-ին, Լոռիի Դսեղ Գիւղը որ այժմ կը կոչուի Թումանեան: Պատանի տարիքէն սկսած է բանաստեղծութիւններ գրել ու ձեռնարկած զանազան գործերու, առանց որեւէ ասպարէզի մէջ երկար մնալու: 1888-ին պսակուած է ու կազմած բազմանդամ ընտանիք: Անկէ ետք ամբողջութեամբ նուիրուած է բանաստեղծութեան եւ հրապարակագրութեան: Մեծ զարկ տուած է մանկական գրականութեան, որու անմրցելի վարպետն է: Յիշենք «Ոսկիի կարասը», «Կիկոսը», «Սուտասանը» պատմութիւնները իբր օրինակ Թումանեանի մանկապատանեկան գրականութեան:

Թումանեան Արեւելահայոց կողմէ ամենէն աւելի սիրուած բանաստեղծն է ու այդ ի՛սկ պատճառով հռչակուած հայ ժողովրդական բանաստեղծութեան թագաւոր: Իր գրականութեան հիմնական նիւթերն են

հայրենի բնութիւնը, ժողովուրդը, աւանդութիւնները, կենցաղը: Իր գործերէն յիշենք «Շունն ու կատուն», «Կաթիլ մը մեղր», «Թմբկաբերդի առումը», «Փարսանա», եւայլն:

Ահա իր նշանաւոր «Հին օրհնութիւն» բանաստեղծութիւնը, որուն ամենէն ծանօթ տողն է «Ապրէք երեխէք, բայց մեզ պէս չապրէք»-ը:

Հին օրհնութիւն

Կանաչ վիթխարի ընկուզեճու տակ,
Իրենց հասակի կարգով, ծալպատակ,
Միասին բազմած,
Մի շրջան կազմած,
Քէֆ էին անում
Եւ ուրախանում
Մեր հըսկայ պապերն ու մեր հայրերը՝
Գիւղի տէրերը:

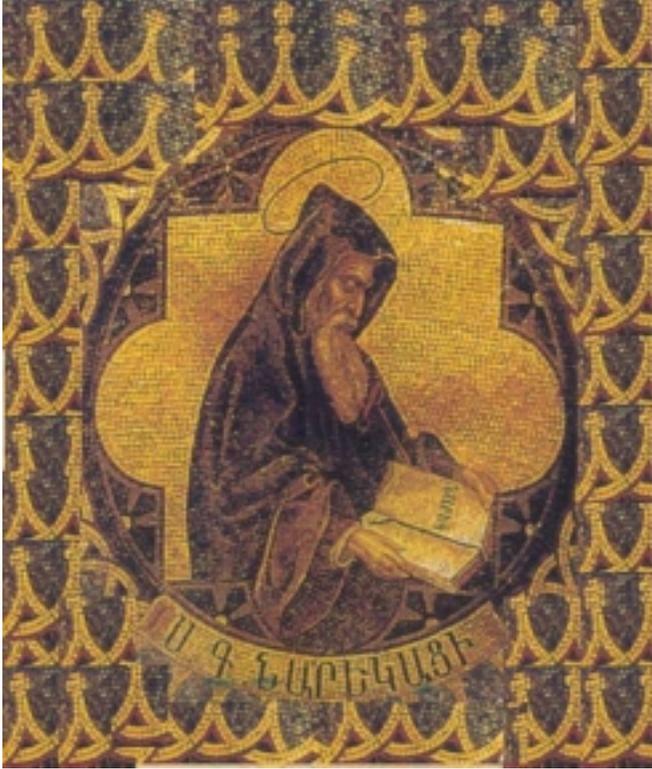
Մենք, առոյգ ու ժիր գեղջուկ մանուկներ,
Երեք դասընկեր,
Նըրանց առաջին գըլխաբաց կանգնած,
Ձեռքներըս խոնարհ սըրտներս դըրած,
Զիլ, ուժեղ ձէնով նըրանց ըսպասում-
Տաղ էինք ասում:

Երբ զուարթաձայն մեր երգը լըռեց,
Մըռալ թամադէն բեխերն ոլորեց,
Նըրա հետ վերցրին լիք բաժակները
Բոլոր մեծերը
Ու մեզ օրհնեցին.- «Ապրէ՛ք , երեխէք,
Բայց մեզ պէս չապրէ՛ք»...

Ժամանակ անցաւ, նըրանք էլ անցան,
զըւարթ երգերըս վըշտալի դարձան.
Ու ես յիշեցի մեր օրը լալիս,
Թէ մեզ օրհնելիս
Ինչո՞ւ ասացին.- «Ապրէ՛ք , երեխէք,
Բայց մեզ պէս չապրէ՛ք»...

Խաղաղութիւն ձեզ, մեր անբախտ պապեր,
Ձեզ տանջող ցաւը մեզ էլ է պատել:
Այժմ, տըխրութեան թէ քէֆի ժամին,
Մենք էլ՝ օրհնելիս մեր զաւակներին՝
ձեր խօսքն ենք ասում.- «Ապրէ՛ք , երեխէք,
Բայց մեզ պէս չապրէ՛ք»...

Աստուծոյ հետ խօսող բանաստեղծը՝ Գրիգոր Նարեկացի (951-1003)

Նարեկ
Բան խա. (հատուած)

Կենդանի Աստուծոյ ամէնօրհեալ Որդի, ահաւոր Հօրդ անքնին ծնունդն ես Դուն, Քեզի համար չկայ բնաւ անկարելի բան. Քու ողորմութեանդ փառքին անստուեր նշոյլները երբ կը ծագին, մեղքերը կը հալին, դեւերը կը հալածուին, յանցանքները կը ջնջուին, կապանքները կը խզուին, շղթաները կը խորտակուին, մահացածները կը կենդանաձնին, հարուածները կը բժշկուին, վէրքերը կ'առողջանան, ապականութիւնները կը վերցուին, տխրութիւնները տեղի կու տան, հեծութիւնները կը նահանջեն, խաւարը կը փախչի, մէգը կը մեկնի, մառախուղը կը հեռանայ. մոռայլը կը փարատի, աղջամուղջը կը սպառի, մութը կը վերնայ, գիշերը կ'անցնի, տագնապը կը

տարագրուի, չարիքները կը չքանան, յուսահատութիւնները կը հալածուին, ու Քու ամենակարող ձեռքդ կը թագաւորէ, ո՛վ քաւիչդ ամենայնի:

Դուն որ եկար ո՛չ թէ կորսնցնելու՝ այլ ապրեցնելու մարդոց հոգիները, ներէ՛, Քու առատ ողորմութեամբդ, իմ անթիւ չարիքներու. վասնզի Դո՛ւն միայն եկինքի մէջ անճառելի ես եւ երկրի վրայ անզննելի. գոյակներուն նախատարրին եւ աշխարհի եզրածայրերուն մէջն ես Դուն. ամէն բանի սկիզբն ես, ու ամէն բանի մէջն ամբողջ. օրհնեալ եղիր բարձունքներու մէջ, ու Քեզի՛ Հօրը եւ Սուրբ Հոգիին հետ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Պահուած Բառ

ա	ն	ո	լ	շ	դ	ո	լ	ո	բ	ա	ր	ե	լ
բ	ա	ր	Ի	բ	ա	ր	ե	բ	ե	ր	ք	ր	զ
ա	մ	ա	ն	ո	ր	ո	շ	ձ	ջ	մ	ո	ե	ա
դ	ա	ս	ա	ր	ա	ն	գ	Ի	ծ	ա	լ	կ	ր
ր	զ	ա	լ	ա	կ	ք	Ի	ա	գ	ն	դ	ա	կ
խ	ա	կ	հ	մ	կ	գ	ր	ե	լ	ա	լ	լ	կ
ը	ն	ծ	ա	յ	է	ջ	ք	կ	ա	ժ	ա	ն	ա
ն	գ	ո	յ	ն	ր	գ	ա	ն	ձ	ա	ր	ա	ն
տ	ա	կ	ա	լ	Ի	ն	փ	ո	կ	մ	ո	ր	ա
ր	կ	ա	ո	ո	ջ	բ	կ	լ	ն	ա	ո	Ի	շ
ե	ր	թ	ա	լ	ն	ժ	ա	ո	ա	ն	գ	ն	ա
լ	խ	ո	լ	զ	ե	լ	ր	կ	ր	ա	կ	ջ	մ
ջ	ո	լ	ր	ե	լ	ս	ա	հ	ա	կ	Ի	ի	Ի
ջ	ա	ն	ա	լ	լ	ս	պ	ա	ն	ա	ն	դ	շ

Աժան
Անուշ
Արեւ
Արի
Արման
Անորոշ
Ամանոր
բակ
բարեբեր
բերք
բարի
բարեւ
գոյն
գիրք
գիծ
գնդակ

գրել
գանձ
գանձարան
դասարան
դարակ
դուռ
եկաւ
երթալ
երեկ
զաւակ
զարկ
զանգակ
էջք
ընծայ
ընտրել
թուր

ժառանգ
ժամանակ
իջներ
լզել
լալ
լու
խակ
խուզել
կրակ
կէր
կարապ
կանաչ
կաթ
կին
հայ

ձկնարան
ձի
նարինջ
նուռ
նոր
որոնք
ջանալ
ջուր
ջիղ
պանան
չամիչ
Սակ
Սահակ
տակաւին
փոկ
քու

40 օրեայ Յիսուսին տաճար ընծայումը

« Իսկ երբ Մովսէսի հաստատած Օրէնքին համաձայն անոնց ծիսական մաքրութեան ժամանակը լրացաւ, Յովսէփն ու Մարիամը մանուկը Երուսաղէմ տարին Տիրոջ ընծայելու համար, որովհետեւ Տիրոջ Օրէնքին մէջ գրուած է «Տիրոջ պէտք է նուիրուի ամէն արու զաւակ, որ մօրը առաջին զաւակն է»։ Ինչպէս նաեւ Տիրոջ Օրէնքին համաձայն զոհ մատուցանելու «զոյգ մը տատրակ կամ աղանիի երկու ձագ»։

Այդ ժամանակ Երուսաղէմի մէջ Սիմոն անունով մարդ մը կ'ապրէր։ Սիմոն արդար եւ աստուածավախ էր եւ Իսրայէլի փրկութեան կը սպասէր։ Սուրբ Հոգին իրեն հետ էր եւ վստահեցուցած էր զինք՝ թէ Տիրոջ Օծեալը չտեսած պիտի չմեռներ։ Արդ, Սուրբ Հոգիէն առաջնորդուած՝ անիկա տաճար գնաց։ Երբ ծնողքը մանուկ Յիսուսը տաճար բերին, որպէսզի կատարեն այն ինչ որ Օրէնքը կը պահանջէր մանուկին համար՝ Սիմոն իր գիրկը առաւ փոքրիկը եւ գոհաբանեց զԱստուած, ըսելով.

-Այժմ, ո՛վ Տէր, համաձայն քու խոստումիդ՝ ձգէ՛ որ ծառադ խաղաղութեամբ մեռնի.

որովհետեւ աչքերովս տեսայ Փրկիչը, որ ղրկեցիր բոլոր ժողովուրդներուն,

որպէս լոյս՝ հեթանոսները լուսաւորելու եւ քու ժողովուրդիդ՝ Իսրայէլի փառք ըլլալու։»

Ղուկաս 2:22-32

Ահա Յիսուսի մանկութենէն առնուած այս եղելութիւնն է որ ամէն տարի, Հայաստանեայց եկեղեցին, Սուրբ Ծնունդէն 40 օր վերջ կը յիշատակէ իբր **Տեառնընդառաջ**, կամ Աստուծոյ առջեւ երթալու եւ զԱյն դիմաւորելու տօն։

Ամէն տարի Փետրուար 14-ին զուգահիսյող այս անշարժ տօնը գրաւիչ եւ երկու ձեւով իմաստալից է որովհետեւ անոր մէջ կը շեշտուի նաեւ Աստուածայայտնութեան գաղափարը։ Այսպէսով ճիշդ է որ այդ օր Յիսուս մանուկ ըստ աւանդութեան նուիրուեցաւ Աստուծոյ, բայց նաեւ Աստուած յայտնուեցաւ Անոր մէջ, երբ Սիմոնի խօսքերէն ի յայտ եկաւ որ այդ ընծայուող մանուկը պիտի ըլլար Տիրոջ Օծեալը, համայն ժողովուրդներու Փրկիչը։

Տեառնընդառաջի առթիւ կատարուող ծիսակատարութիւնները միայն կրօնական բնոյթ չունին։ Զուտ կրօնական, քրիստոնէական բաժինով մը եկեղեցիներէ ներս կը կատարուի իմաստալից եւ օրուան պատշաճ արարողութիւններ, ապա կը հետեւին այլ տօնախմբութիւններ որոնք կարելի է նկատել մեզի հասած նախաքրիստոնէական ժամանակաշրջաններէ։ Տեառնընդառաջի առընթեր այս հին սովորութիւններէն մէկն էր եկեղեցիին շրջաբակէն ներս խարոյկ պատրաստել ու ներկաներու քաջալերանքով անոր վրայէն ցատկել։ Ամէն հաւատացեալ այդ կրակէն մոմ կամ լամբ մը վառելով պէտք է կրակը հասցնէր տուն որպէսզի Լոյսը եւ Իմաստութիւնը տարած ուէին իրենց երթիկներէն ներս ու խոռվութիւնները փարատէին։

Այս սովորութիւնները այսօր նոյն հաւատարմութեամբ չեն պահուիր, ու յարկ է ըսել թէ օրին ալ անոնք ստեղծած են լուրջ տարակարծութիւն ժողովուրդին եւ եկեղեցականներուն միջեւ. մարդիկ անոնց մէջ կը տեսնէին տօնախմբութեան ու խանադավառութեան պարզ մէկ առիթ իսկ եկեղեցական հայրերը զանոնք կը դատապարտէին իբր հեթանոսական բնոյթ ունեցող սովորութիւններ։

Սուրբ Սարգիս

Հայաստանեայց եկեղեցոյ պատմութիւնը հարուստ է յանուն հաւատքի մղուած պատերազմներով եւ նահատակութիւններով։ Վարդանանց պատերազմը այդ նահատակութիւններու ազնուագոյն օրինակներէն մէկն է։

Փետրուար ամսուան ընթացքին, կայ այլ անուանակոչութեան տօն մը որ քրիստոնէութեան ի շահ նահատակուած անձի մը յիշատակին կը կատարուի՝ Կեսարացի Սարգիս Զօրավարին անուանակոչութիւնը, մեզի ծանօթ Սուրբ Սարգիսի տօն անուան տակ։

Սակայն ինչպէ՞ս զօրավարը դարձաւ սուրբ։

Սուրբ Սարգիս Կապադովկոյ Կեսարիա քաղաքէն էր։ Ան ապրած է չորրորդ դարուն, Մեծն Կոստանդիանոս կայսրի եւ Տրդատ թագաւորի շրջանին։ Կայսրին կողմէ

Կապադովկիոյ իշխան եւ սպարապետ նշանակուած է: Եղած է ջերմ քրիստոնեայ եւ իր զօրաւոր հաւատքով եւ բարեպաշտութեամբ ամէնուն հիացում պատճառած:

Սակայն երբ Յուլիանոս կայսրը գահ բարձրացաւ եւ սկսաւ հալածել քրիստոնեաները՝ Սարգիս իր որդիին՝ Մարտիրոսի հետ ստիպուեցաւ լքել Կապադովկիան ու անցաւ Հայաստան Տիրան թագաւորին մօտ: Ժամանակ մը հոն անցնելէ ետք փոխադրուեցաւ Պարսկաստան եւ մտաւ պարսկական բանակի ծառայութեան:

Սարգիսի զինուորներէն շատեր քաջալերուած իրենց զօրավարին խօսքերէն ընդունեցին քրիստոնեայ դառնալ: Ծապուի արքան իր զինուորներուն դարձը իր շահերուն դէմ նկատելով հրաւիրեց Սարգիս զօրավարն ու անոր որդիին՝ Մարտիրոսը որ ուրանան քրիստոնէութիւնը եւ զոհ մատուցեն կուրքերուն: Բնականաբար, անոնք մերժեցին այս առաջարկը: Սուրբ Սարգիս ըսաւ թէ ինք կը պաշտէ երկինքն ու երկիրը ստեղծող ճշմարիտ Աստուածը: Ան նաեւ յայտնեց թէ կրակն ու կուրքերը աստուած չեն եւ ինք կրնայ մարել կրակը եւ խօսքէն գործի անցնելով կրակի բագինը կործանեց ու մարեց: Հետեւանքը սպասելի էր: Մոլեռանդ ամբոխը յարձակեցաւ զօրավարին ու անոր որդւոյն վրայ ու թէեւ Սարգիս ազատեցաւ խառնիճաղանճէն սակայն Մարտիրոս՝ ոչ:

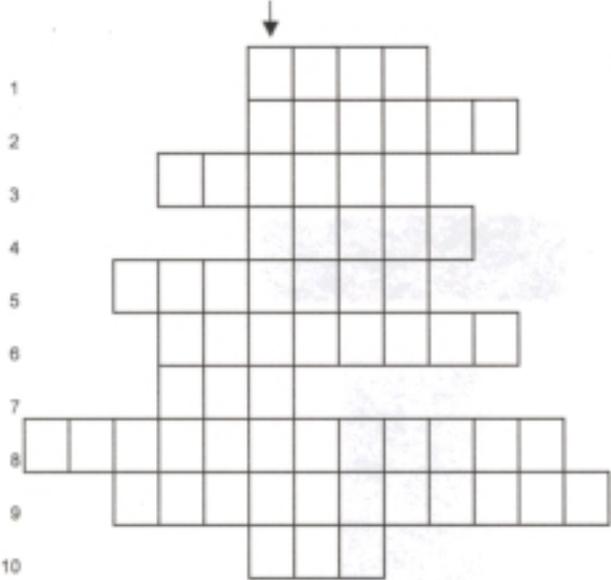
Ժամանակ մը ետք բանտ մնալէ վերջ, անգամ մը եւս առաջարկուեցաւ զօրավարին զիջիլ իր քրիստոնէական հաւատքէն: Զօրավարին հաւատքը մնաց արդդուելի ու անոր պատիժը եղաւ գլխատուելով նահատակութիւն:

Վարդանանց նահատակներուն պէս Սուրբ Սարգիսի օրինակն ալ անխուսափելի ձեւով կը ստիպէ որ մենք մեզի հարց տանք թէ անցեալին իրենց հաւատքէն չզիջող անձերուն պէս կարո՞ղ ենք մենք ալ այսօր մեր հաւատքը նոյն ուժգնութեամբ պաշտպանել ու մեր սկզբունքներուն տէր կենալ ու անոնցմէն չշեղիլ:

ԽԱՂ

Ամբողջացուր հետեւեալ ցանցը եւ մէջտեղ պիտի գայ Փետրուար ամսուան հայկական տօներէն մէկուն անունը:

- 1- Սամարացիին յատկութիւնը
- 2- Տեառնընդառաջը շարժական տօն չէ այլ ...
- 3- Վարդանի թշնամին
- 4- Վարդանանց պատերազմը պատմող
- 5- Պարսիկներու թագաւոր
- 6- Սուրբ գիրք ըսելու այլ ձեւ
- 7- Կտակարաններուն առաջինը
- 8- Հայրը, Որդին եւ Սուրբ հոգին սուրբ ... կը կազմեն
- 9- Մահ իմացեալ ... է
- 10- Կտակարաններուն երկրորդը

Մանկապարտեզի անկիւն

Անուն: _____

Ամբողջացո՛ւր Ղուկաս 9: 13-17

Յիսուս, հինգ, երկու, հինգ հազար, օրհնեց, կողով

----- Ըսաւ անոնց. «Դո՛ւք անոնց կերակուր տուէք»: Անոնք ալ ըսին. «Մենք -----նկանակէն ու ----- ձուկէն աւելի բան չունինք, եթէ չերթանք այդ բոլոր ժողովուրդին համար կերակուր չգտնենք» *քանի որ -----ի չափ մարդիկ կային*: Ըսաւ իր աշակերտներուն. «Ուստեցուցէ՛ք ատոնք յիսուն-յիսուն շարքերով»: Այնպէս ըրին ու բոլորն ալ ուստեցուցին: Եւ առաւ այն հինգ նկանակն ու երկու ձուկը, դէպի երկինք նայելով՝ ----- զանոնք, կտրեց ու տուաւ աշակերտներուն, որպէսզի դնեն բազմութեան առ ջեւ: Կերան, կշտացան, եւ վերցնելով աւելցած բեկորները՝ տասներկու ----- լեցուցին:

Նախակրթարանի անկիւն Ա. բաժին

Անուն: _____

1. Յիսուսի պատմած առակին մէջի Սամարացին ի՞նչ տեսակ մէկն էր:

- Ա) Ազնիւ
- Բ) Բարի
- Գ) Խելացի
- Դ) Չար

2. Անառակ որդին ի՞նչ ուզեց հորմէն:

- Ա) Ինքնաշարժ մը
- Բ) Տուն մը
- Գ) Հօրը հարստութեան ինկած բաժինը
- Դ) Իր հօրը հագուստները

3. Անառակ որդին ի՞նչ ըրաւ հորմէն ստացած դրամով:

- Ա) Աղքատներուն տուաւ
- Բ) Եկեղեցիին տուաւ
- Գ) Ծախսեց
- Դ) Դրամատունը դրաւ

4. Ո՞վ նախանձեցաւ անառակ որդիին երբ ինք տուն վերադարձաւ:

- Ա) Մայրը
- Բ) Եղբայրը
- Գ) Ծառան
- Դ) Ջարմիկը

5. Ամբողջացո՛ւր

Այսօր պէտք է ուրախ ըլլանք «որովհետեւ այս եղբայրդ մեռած էր , էր գտնուեցաւ :» Ղուկաս 15:32

6. Ի՞նչ էր Աբրահամի կնոջ անունը:

- Ա) Մարիամ
- Բ) Սարա
- Գ) Եղիսաբէթ
- Դ) Հուութ

7. Յիսուս ի՞նչ ըսաւ անդամալոյծին: Մարկոս 2:11

- Ա) Հետեւէ ինծի
- Բ) Հաւատա՛ ինծի
- Գ) Մեղքերդ ներուած են քեզի
- Դ) Ե՛լ, ա՛ն մահիճդ եւ տունդ գնա

8. Ամբողջացո՛ւր: Մատթէոս 5

- Ա) Երանի՛ր հոգիով աղքատներուն, որովհետեւ անոնցն է երկինքի -----:
- Բ) Երանի՛ր սգաւորներուն, որովհետեւ անոնք Աստուծմէ ----- պիտի գտնեն:

9. Աստուած որո՞ւ տուաւ Տասը Պատուիրանները:

- Ա) Աբրահամի
- Բ) Իսահակի
- Գ) Մովսէսի
- Դ) Յովհաննէս Մկրտիչի

10. Ո՞վ ըսաւ -----

«Աստուած անոնց աչքերը կուրցուց, եւ անոնց միտքերը կարծրացուց, որպէսզի չըլլայ որ աչքերով տեսնեն եւ միտքով հասկնան ու դարձի գան եւ ես բժշկեմ զանոնք» Յովհաննէսի Աւետարան 12:39-41

Նախակրթարանի անկիւն Բ. բաժին

Անուն: _____

1.- Հայաստանեաց եկեղեցին ո՞ր տօները կը տօնէ Փետրուար ամսուն:

ա.-Տեառնընդառաջ

բ.- Վարդանանք

գ.- Valentine’s day

դ.- Գոհաբանութեան օր

2.- Ամբողջացուր պատմութիւնը

300 000 66 000 Աւարայր Տղմուտ 451

Վարդան Մամիկոնեան

Վարդանանց պատերազմը տեղի ունեցաւ

----- թուականին----- ի դաշտին

վրայ,----- գետին եզերքը: Պարսիկ

բանակին թիւը էր----- Իսկ հայոց

բանակին թիւը -----: Հայոց բանակի

սպարապետն էր -----:

3.- Աննա Աստուծմէ կը խնդրէր

ա.- առողջ կեանք մը ունենալ:

բ.- աղջիկ զաւակ մը ունենալ:

գ.- տուն մը ունենալ:

դ.- տղայ զաւակ մը ունենալ:

4.- Տեառնընդառաջ տօնով Յիսուսի կեանքին ո՞ր դէպքը կը յիշենք:

ա.- Յիսուսի երուսաղէմ ուխտագնացութեան երթալը 12 տարեկանին:

բ.- Ծնելէն 40 օր ետք տաճարի ընծայումը:

գ.- Եգիպտոսէն ետք առաջին անգամ տաճար երթալը:

դ.- Մկրտութեան յիշատակը:

5.- Աննա ի՞նչ դրաւ զաւակն անունը:

ա.- Յովհաննէս

բ.- Պետրոս

գ.- Սամուէլ

դ.- Մովսէս

6.- Սամուէլ էրբ մեծցաւ եւ տաճարին նուիրուեցաւ, որո՞ւ քով մնաց:

ա.- Եղիա մարգարէի

բ.- Հելի քահանային

գ.- Մովսէսի

դ.- Զաքարիայի

7.- Յիսուսի համար 10 պատուիրաններէն ո՞րն էր ամենէն կարեւորը:

ա.- պատուէ հայրդ եւ մայրդ:

բ.- ընկերոջդ ունեցածին մի ցանկար:

գ.- Սիրէ քու ընկերդ քու անձիդ պէս:

դ.- Սիրէ քու տէր Աստուածդ:

8.- Ամբողջացո՛ւր Հաւատամքը:

ա.- Եւ ի մի ----- Յիսուս-----

յՈրդին -----, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ՛

----- այսինքն յւրօրենէ-----:

9.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ ծնողքը զինք կորսցուց: Ղուկաս 2:42

ա.- 10 տարեկան:

բ.- 5 տարեկան:

գ.- 12 տարեկան:

դ.- 7 տարեկան:

10.- Այս տարի ինչու՞ «Մաշտոցի Արձագանգ»ի ամսական պարբերաթերթեր կը տպուին:

ա.- Աշակերտներուն գիտելիքները քննելու համար

բ.- «Մաշտոցի Արձագանգ»ի հրատարակութեան 10 տարի ըլլալուն համար:

գ.- Մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին գոյութեան 10 տարի ըլլալուն համար:

Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1. Ո՞վ գրած է Աստուածաշունչի վերջին գիրքը:

- Ա) Յովհաննէս Մկրտիչ
- Բ) Յովհաննէս Առաքեալ
- Գ) Պօղոս Առաքեալ
- Դ) Եսայի Մարգարէ

2. Առանց 11 երկրորդական գիրքերը նկատի առնելու, քանի գիրքեր կան Հին եւ Նոր կտակարաններուն մէջ:

- Ա) 66
- Բ) 39
- Գ) 27
- Դ) 77

3. Աստուածաշունչի Առաջին գիրքին գրուելէն մինչեւ վերջին գիրքը գրուիլը մօտաւորապէս քանի՞ տարի անցած է:

- Ա) 500
- Բ) 1,000
- Գ) 1,500
- Դ) 2,000

4. Մօտաւորապէս քանի՞ տարբեր անձիք, Սուրբ Հոգիին ներշնչումով, գրած են Աստուածաշունչի 66 գիրքերը:

- Ա) 66
- Բ) 77
- Գ) 40
- Դ) 25

5. Հին Կտակարանի առաջին 5 գիրքերը գրուած են որո՞ւն կողմէ:

- Ա) Դաւիթ
- Բ) Աբրահամ
- Գ) Նոյ
- Դ) Մովսէս

6. Հին Կտակարանի 5 բանաստեղծական եւ դաստիարակչական գիրքերն են Յօբ, Սաղմոսներ, Առակներ, Ժողովողի, Երգ Երգոց: Ասոնցմէ Ո՞ր երեքը գրուած են Սողոմոն Իմաստունի կողմէ:

- Ա) Յօբ, Սաղմոսներ, Առակներ
- Բ) Սաղմոսներ, Առակներ, Ժողովողի
- Գ) Առակներ, Ժողովողի, Երգ Երգոց
- Դ) Յօբ, Առակներ, Երգ Երգոց

7. Այս գիրքերէն ո՞ր երկուքը երկրորդական գիրքեր են:

- Ա) Յուդիթ
- Բ) Եզրասի Ա. Գիրք
- Գ) Եզրասի Բ. Գիրք
- Դ) Եսթեր

8. Աստուածաշունչի Հայերէն Գրաբար թարգմանութիւնը կը կոչուի թարգմանութիւններուն

- Ա) Թագաւորը
- Բ) Թագուհին
- Գ) Իշխանը
- Դ) Իշխանուհին

9. Աստուածաշունչի հայերէն Գրաբար թարգմանութիւնը սկսաւ ո՞ր մէկ Գիրքով:

- Ա) Ծննդոց
- Բ) Սաղմոսներ
- Գ) Մատթէոս
- Դ) Առակներ

10. Աստուածաշունչի գիրքերէն ամենէնէնթերկարն է

- Ա) Ծննդոց
- Բ) Սաղմոսներ
- Գ) Մատթէոս
- Դ) Առակներ

Ընդհանուրի անկիւն

Անուն: _____

1- Պատարագի ընթացքին Աստուծոյ համար կ'ըսուի «եւ քեզ վայելէ փառք, Իշխանութիւն եւ ...».-

- ա- արքայութիւն
- բ- պատիւ
- գ- փրկութիւն
- դ- ողորմութիւն

2- Քրիստոս ի մէջ շարականին ճիշդ շարունակութիւնն է.
«Քրիստոս Ի մէջ մեր յայտնեցաւ, Որ էնն Աստուած աստ ...».-

- ա- բազմեցաւ
- բ- ստեղծուեցաւ
- գ- կամեցաւ
- դ- լսուեցաւ

3- Յորդորը.-

- ա- առատութիւն է
- բ- մատնութիւն է
- գ- պատուէր է
- դ- կը յորդի

4- Սուրբ Սարգիս զօրավարին հետ նահատակուած Մարտիրոս անունով անձը անոր.-

- ա- զաւակն էր
- բ- աշակերտն էր
- գ- բարեկամն էր
- դ- հաւատարիմ զինուորն էր

5- Անձրեւէն փախանք.-

- ա- անձրեւը մեզ հալածեց
- բ- ձիւնի բռնուեցանք
- գ- որպէսզի չոռնանք
- դ- կարկուտի բռնուեցանք

6- Լերան քարոզը որ երանութիւններու շարք մըն է եւ որ կարելի է կարդալ Մատթէոս 5-ի մէջ, արտասանած է.-

- ա- Մովսէս
- բ- Յովհաննէս Մկրտիչ
- գ- Յիսուս
- դ- Մատթէոս աստարանիչ

7- Ըստ Հայաստանի հանրապետութեան սահմանադրութեան, հանրապետութեան վարչատարածքային միաւորները կը կոչուին.-

- ա- նահանգներ
- բ- մարզեր
- գ- քաղաքներ
- դ- շրջաններ

8- Անանիա Ծիրակացիի անունը կը վերագրենք.-

- ա- գրականութեան
- բ- կրօնի
- գ- երաժշտութեան
- դ- ճարտարարուեստի

9- Ի՞նչ են հետեւեալները.- Քոչարի, Վեր Վերի, Գորանի, Ծորոր:

- ա- հայկական գիւղեր են
- բ- հայկական գորգի տեսակներ են
- գ- հայկական պարի ոճեր են
- դ- հայկական տարազի բաժիններ են

10- «Կաթէն բերանն է այրեր...».-

- ա- Ապուրը փշելով կ'ուտէ
- բ- Ապուրը պաղ կը նախընտրէ
- գ- Մածունը փշելով կ'ուտէ
- դ- Մածունը պաղ պաղ կ'ուտէ

Յուճուար ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտէզի անկիւն

մոգեր, թագաւորը, աստղը, երկրպագելու, Մարիամի, նուէրներ, ոսկի, կնդրուկ, զմուռս

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. բ.12
2. գ. Յիսուսի աշակերտ
3. գ. Պողոս
4. գ. Բարի սամարացի
5. գ. Վիրաւորին վերքերը բժշկեց
6. դ. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս
7. բ. Կիրենացի Սիմոնի
8. բ. Ուրբաթ
9. չլայտնուի, չգիտցուի
10. բ.- Սիմոն , Յովհաննի որդի կը սիրե՞ս զիս:

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

- 1.- բ.- Զաքարիայի
- 2.- բ.- Յուճուար
- 3.- գ.- Յովհաննէս Մկրտիչի
- 4.- ա.- Յորդանան
- 5.- գ.- ՅՕ տարեկան
- 6.- բ.- անապատ առաջնորդուեցաւ եւ 40 որ ծոմ պահեց:
- 7.- ա.- Յիսուսի պատմած առակներէն մէկն է:
- 8.- Բուովարը, Աղաւնիին, Սկիհին
- 9.- գ.- Սողոս
- 10.- բ.- Մատթէոս

Երկրորդականի անկիւն

- 1.- ա.- զոհ, նուէր, ընծայ
- 2.- դ.- ա, բ, եւ գ
- 3.- դ.- ա, բ, եւ գ
- 4.- ա.- Քահանայական պաշտօն ունեցող եկեղեցականներ:
- 5.- դ.- ա, բ, եւ գ
- 6.- ա.- Հերովդէս Անտիպաս
- 7.- ա.- Սինետրիոն կամ Սանհետրին
- 8.- դ.- Մաքսաւորներ
- 9.- ա.- Դպիրներ
- 10 գ.- Սաղուկեցիներ

Ընդհանուրի անկիւն

- 1- բ- վարդապետին
- 2- գ- գետերու
- 3- բ- կրօնական է
- 4- ա- թերթ
- 5- բ- անդամ է
- 6- դ- կը բուժէ
- 7- գ- փրկեց
- 8- ա- ամէն
- 9- գ- առակներէն մէկն է
- 10- բ- կանայի հարսանիքին ջուրը գինիի փոխելը

Յուճուար ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Մհեր Մատթէոսեան, Սերենա Քուլլուքեան, Արին Անթէպեան

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան

Նախ Ա. բաժին

Հրայր Մատթէոսեան, Բաֆֆի Խշխշեան, Արմիկ Պաթմանեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան

Նախ Բ. բաժին

Անի Մելեքեան, Արի Միրզայեան, Թամար Պուլքեան, Սեւակ Ալմանեան, Գօգօ Մատթէոսեան, Մկօ Պաթմանեան

Երկրորդական

Թամար Գիզիրեան

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

- 100 է Ներկայիս Կիրակնօրեայ Դպրոցին արձանագրուած աշակերտներուն թիւը
- 62 է Աշակերտներու Միջին ներկայութիւնը 2002 - 2003 տարեշրջանին
- 22 ընդ Կիրակին էր որ Կիրակնօրեայ ունեցանք Փետրուար 16 ի Կիրակին
- Կիրակնօրեան կը ծրագրէ Վարդանանք տօնել Կիրակի՝ Փետրուար 23 ին
- Կիրակնօրեան կը ծրագրէ Բարեկենդան տօնել Կիրակի՝ Մարտ 2 ին

«Ճաշու Աւետարան»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին շաբաթներուն Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի «ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի ներկայ եւ նախկին թիւերուն ...

**Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.-
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Թորոս Պապիկեան:**

*Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.-
Ոստոյցիչներ՝ Մարիա Քէօսէյեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանաճեան, Սափօ Ասատուրեան, Ծողիկ Նաճարեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կապէժ՝ Բաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ Պոյաճեան, հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ՝ Մովսէս Քէօսէյեան:*

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 7

Մարտ 2003

Մեր խօսքը

Իրաքանչիւր հաւատացեալ գիտէ թէ Մեծ Պահօքի շրջանը մարմնական գրկանքներու միջոցաւ Աստուծոյ մօտենալու եւ Անոր գթութեան արժանանալու շրջան մըն է. ինքնամփոփումի եւ ներհայեցողութեան շրջան մը որուն նպատակն է հաւատացեալը ինքն իր հաւատքին մէջ առաւել եւս տոկուն եւ հաստատուն դարձնել:

Կիրակնօրեայ դպրոցէն ներս Մեծ Պահօքի այս շրջանին մէնք ալ կը փորձենք մեր աշակերտներուն փոխանցել, այլ տարբերակով մը, պահեցողութեան ճիշդ իմաստը ու անոնց կը թելադրենք, իրենց փոքր տարիքով հանդերձ, «պահք բռնել»: Սակայն փոքրերը սնունդէ զրկելը իրենց աճման վրայ կրնայ ազդել ու այդ իսկ պատճառաւ անոնց առաջարկած մեր «պահքը» իրենց պատշաճ ու յարմար պահք մըն է:

Նախ եւ առաջ, մեր աշակերտներուն կը թելադրենք ամէն շաբաթ իրենք իրենց զրկել սիրելի մէկ զբաղումէ: Օրինակ հեռատեսիլէ, համակարգիչէ եւայլն: Այսպէսով անոնք ալ կանուխէն կը վարժուին Աստուծոյ խօսքին հետեւելու համար ինքզինք զրկել, ժամանակաւոր ձեւով, իրենց մեծ հանդիմանքներէն:

Երկրորդ, պահօքի շրջանին մեր աշակերտներուն կը թելադրենք սորվիլ: Նոր եւ հոգեւոր հարստութիւն ամբարել սուրբ գիրքէն հատուածներ սորվելով, ճշդուած աղօթքներ արտասանելով ու միտք պահելով:

Եւ վերջապէս մանկապատանեկան այս պահօքի թելադրանքները կ'ամբողջացնենք բարի գործեր կատարելու առաջարկով, փոքրերը մղելով որ ուրիշին օգնեն, ընդունող ըլլան, ուրիշի մը կարիքները հոգան եւայլն:

Այսպէսով Մեծ Պահօքը մեծերու պահք չէ միայն այլ պատշաճեցման ջնջին ճիգի մը շնորհիւ՝ մանուկներու եւ պատանիներու ալ պահք:

Բովանդակութիւն

- Խորհրդածութիւններ Մեծ Պահօքի մասին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ապա Ամենայն Հայոց Գարեգին կաթողիկոսէն
- Ծոմապահութեան մասին հատուածներ Աստուածաշունչէն
- Պահեցողութիւն կամ ծոմապահութիւն
- Ճարպիկ տնտեսին առակը Տնտեսի Կիրակիին առթիւ
- Գիտէի՞ր թէ...
- Մարտ ամսուան անուանակոչութեան տօներէն Երեք մեծեր՝
- Տաթեւի Վանք
- Նարեկ Բան ՂԲ. (հատուած)
- Քառասուն Մանուկներու տօնը
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Փետրուար ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Ոչ մէկ ծառայ կրնայ երկու տէրերու ծառայել, որովհետեւ՝ կա՛մ մէկը պիտի առէ եւ միւսը սիրէ, կա՛մ մէկը պիտի մեծարէ եւ միւսը արհամարհէ: Չէք կրնար թէ՛ Աստուծոյ ծառայել եւ թէ՛ դրամին:

Ղուկաս 16

Խորհրդածութիւններ Մեծ Պահքի մասին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ապա Ամենայն Հայոց Գարեգին կաթողիկոսէն

Մեծ պահքի քառասնօրեայ շրջանը եկեղեցւոյ հաւատացեալներուն համար հոգեկան վերանորոգութեան սքանչելի առիթ մըն է: Երբ անիկա գիտակցօրէն ապրուի՝ հոգեկան ազնուացման եւ առհասարակ մարդ անհատի երջանկութեան ամենէն ազդու եւ բարերար միջոցը կը դառնայ:

Մեծ Պահքը գիտակցօրէն ապրիլ՝ կը ճշանակէ.-

1- Աղօթքը դարձնել մեր կեանքի կեդրոնական առանցքը.

Աղօթել առանձնապէս եւ հաւաքաբար

Մարդիկ պէտք է յարատեւ կերպով ջանան իրենք զիրենք հոգեպէս մաքրել ու մօտենալ Աստուծոյ:

Մօտեցումի ճամբան աղօթքն է, սրտաբո՛ւխ աղօթքը, որու ընթացքին մարդ Աստուծոյ խօսք կ'ուղղէ, շնորհակալութիւն կը յայտնէ Անոր եւ փառք կու տայ որ իրեն կեանք եւ ամէն տեսակ բարիքներ շնորհած է, որոնց արժէքը պէտք է գիտնայ եւ ըստ այնմ ապրի: Աղօթքի պահուն՝ մարդ պէտք է մինչեւ իր սրտին խորքը ինքզինք բանայ Աստուծոյ:

2- Պահք բռնել՝ ինքնազրկումի սկզբունքով

Պահքը, որ գերազանցօրէն կրօնական, բարոյական, հոգեւոր հասկացողութիւն է, կարելի չէ միայն կերակուրներու, ուտելիքի հետ կապուած երեւոյթներով ըմբռնել: Սննդական մտահոգութիւններով չի բացատրուիր անոր ծագումն ու ներկայութիւնը եկեղեցւոյ կեանքին մէջ:

Կրօնական ճշգրիտ եւ խորունկ իմաստով՝ պահքը այնպիսի արարք մըն է որ մարդը կ'առաջնորդէ ինքզինք կամաւորապէս զրկելու որոշ զգայարանական, նիւթական հաճոյքներէ եւ ճոխութիւններէ: Առիթ կու տայ անոր մտածելու իր հոգեկան, բարոյական կեանքի մշակման մասին:

3- Բարիք գործել՝ ծառայութիւններ մատուցանելով

Մարդիկ յաճախ ուրիշին ցաւը բաժնելով, ուրիշին նեղութիւնը պակսեցնելով՝ ոչ միայն ուրիշին բարիք կ'ընեն, այլեւ իրենք իրենց բարիք ըրած կ'ըլլան: Յատկապէս Մեծ Պահքի շրջանին, եթէ հաւատացեալներ փորձեն հիւանդ խնամել, աղքատի մը օգնել, անկար ծերունիի մը զօրավիգ կանգնիլ, կարօտ ուսանողի մը ուսումը ապահովել, բարեսիրական կամ ազգային հանրօգուտ մէկ հաստատութեան մը մէջ կամաւորապէս ծառայել, նոյնքան ինքնաբիրեղական բարիք ըրած կ'ըլլան իրենց անձին որքան աղօթքի կամ ինքնազրկումի ճամբով:

Մեծ Պահքը սահմանուած է հաւատացեալներուն առիթ տալու որպէսզի իրենք զիրենք հոգեպէս պատրաստեն ողջունելու Քրիստոսի յարութեան մեծ աւետիսը, որ գերազանց ոյժ է քրիստոնէական կեանքին:

Քաղուած՝ «Պարզ խօսքեր, պարզ հոգիներու համար» գրքոյկէն.

Ծոմապահութեան մասին հատուածներ Աստուածաշունչէն

«Յետոյ Յիսուս Սուրբ Հոգիին կողմէ տարուեցաւ անապատ՝ Սատանայէն փորձուելու համար: Քառասուն օր եւ քառասուն գիշեր ծոմապահութեամբ անցնելէ ետք՝ անօթեցաւ:

Այն ատեն փորձիչը՝ սատանան, մօտեցաւ իրեն եւ ըսաւ.

- Եթէ Աստուծոյ Որդի ես, ըսէ՛ որ այս քարերը հաց դառնան:

Յիսուս պատասխանեց.

- Օրէնքի գիրքին մէջ գրուած է. «Մարդ միայն հացով չ'ապրիր, այլ բոլոր այն խօսքերով, որ Աստուած խօսած է»:

Մատթէոս 4. 1-4

«Երբ ծոմ կը պահէք, տրտումներես մի՛ ըլլաք կեղծաւորներուն նման, որոնք իրենց երեսը կը կախեն, որպէսզի մարդոց ցոյց տան թէ ծոմ կը պահեն: Վստահ եղէք միայն ատիկա է անոնց վարձատրութիւնը: Ընդհակառակը, երբ դուն ծոմ կը պահես, օձէ՛ գլուխդ եւ լուս՛ երեսդ, որպէսզի մարդիկ չտեսնեն թէ ծոմ կը պահես, այլ՝ միայն Հայրը, որ անտեսանելի է. եւ Հայրդ, որ կը տեսնէ կատարածդ, քեզ պիտի վարձատրէ յայտնապէս:»

Մատթէոս 6. 16-18

«Առիթով մը Յովհաննէսի աշակերտները մօտեցան Յիսուսի եւ ըսին.

- Ինչո՞ւ մենք եւ Փարիսեցիները յաճախ ծոմ կը պահենք, իսկ քու աշակերտներդ չեն պահեր:

Յիսուս անոնց պատասխանեց.

- Կարելի՞ է հարսանիքի հրաւիրեալներուն ըսել որ սուգ պահեն, երբ տակաւին փեսան իրենց հետ է: Ժամանակ պիտի գայ, երբ փեսան պիտի վերցուի իրենցմէ, եւ այն ատեն իրենք ալ ծոմ պիտի պահեն:»

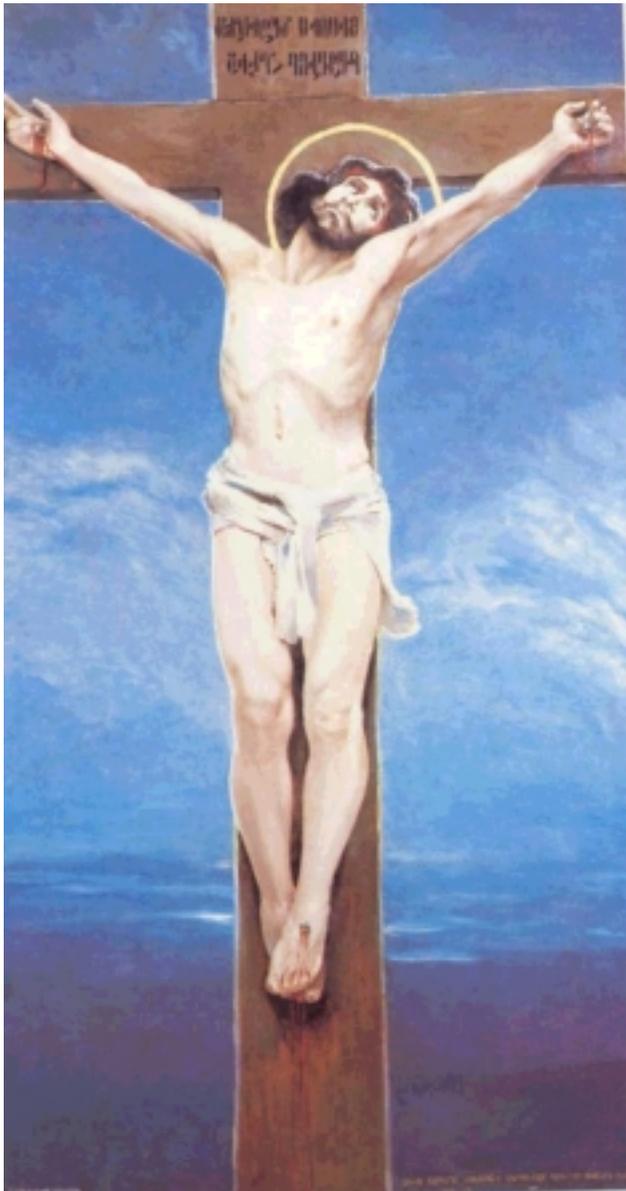
Մատթէոս 9. 14-15

Պահեցողութիւն կամ ծոմապահութիւն

Պահեցողութիւնը կամ ծոմապահութիւնը կը նշանակէ ժամանակ բնական սննդականոցէն հրաժարիլ ու գոհանալ նուազ ճոխ ու տեսակաւոր կերակուրներէ: Ծոմապահը այն անձն է որ ծոմ կը պահէ, եւ կը միտի մարմնական այդ դժուարութիւնը դիմադրելով իր հոգւոյն եւ մեղքերուն համար Աստուծմէ թողութիւն խնդրել:

Հայաստանեայց եկեղեցին սահմանած է պահքի զանազան օրեր որոնք ընդհանրապէս կը կանխեն եկեղեցւոյս տօները: Այսպէս կան Ծննդեան, Վարդավառի, Սուրբ Աստուածածնի, Խաչվերացի եւ Վարագայ խաչի տօներէն առաջ կատարուող շաբաթապահքերը եւ այլ միօրեայ պահքեր:

Այս պահքերէն գլխաւորագոյնը սակայն կը նկատուի Ս. Զատիկը նախորդող Քառասնօրեայ Մեծ Պահքը: Այս պահեցողութիւնը հաւատացեալին համար ինքնամփոփումի, ինքնաքննութեան եւ ինքնասրբագրութեան ժամանակամիջոց մըն է, որուն ընթացքին մեղքերու քաւութեան համար

աղօթքներն ու խնդրանքները կը բազմապատկուին: Հաւատացեալը իր զղջումին, խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան կողքին Աստուծոյ հանդէպ իր հաւատքն ու սէրը կ'արտայայտէ մարմնական զրկանքներով եւս:

Ներկայիս առ հասարակ պահք բռնել կը նշանակէ օրուան ընթացքին մսեղէն եւ իւղոտ կերակուրներէն հրաժարիլ եւ սնանիլ բանջարեղէններով կամ ընդեղէններով: Սկզբնական շրջաններուն պահքը լման ծոմապահութիւն էր եւ մարմնապէս տկար եղողները չէին կրնար զայն կատարել: Ուստի եկեղեցին յարմար տեսաւ որ այդպիսիները բանջարեղէն եւ ընդեղէն ուտելով անցնեն իրենց պահեցողութիւնը եւ հրաժարին մսեղէն կամ իւղոտ կերակուրներէ:

Որոշ թիւով հաւատացեալներ Մեծ Պահքի ընթացքին պահք կը բռնեն Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը միայն, որովհետեւ Չորեքշաբթի օրը յիշել կու տայ Քրիստոսի յայտնութիւնը իր մատնութեան եւ խաչելութեան, իսկ Ուրբաթ օրը յիշատակութիւնն է Անոր չարչարանքներուն եւ խաչելութեան:

Ճարպիկ տնտեսին առակը -Տնտեսի Կիրակիին առթի-

Իր աշակերտներուն Յիսուս այս առակը պատմեց.

- Մեծահարուստ մարդ մը կար, որ իր ստացուածքներուն վրայ տնտես մը ունէր: Երբ տնտեսին մասին մարդիկ ամբաստանութիւն ըրին, ըսելով թէ իր տիրոջ հարստութիւնը կը վատնէ, մեծահարուստը կանչեց զինք եւ ըսաւ. «Ի՞նչ են քու մասիդ այս ըսուածները: Քեզի յանձնուած բոլոր ստացուածքներուս հաշիւը տուր: Այլեւս իմ տնտեսս չես կրնար ըլլալ»:

Տնտեսը ինքնիրեն խորհեցաւ. «Ի՞նչ կրնամ ընել. ահա տէրս զիս տնտեսութեան պաշտօնէն կը զրկէ: Բանուորութիւն չեմ կրնար ընել. մուրալու կ'ամչնամ: Սակայն գիտեմ թէ ինչ պէտք է ընեմ, որ երբ տէրս զիս տնտեսութեան պաշտօնէն հեռացնէ, մարդիկ ընդունին զիս իրենց տուներէն ներս»: Ապա մէկ առ մէկ կանչեց իր տիրոջ պարտապանները եւ առաջինին հարցուց. «Որքա՞ն պարտք ունիս տիրոջս»: Անիկա պատասխանեց. «Երկու հարիւր թիթեղ ձէթ»: Տնտեսը ըսաւ. «Ահաւասիկ պարտամուրհակդ. նստէ եւ անմիջապէս գրէ՝ հարիւր»: Յետոյ հարցուց միւսին. «Դո՞ւն որքան պարտք ունիս»: Անիկա պատասխանեց. «Չորս հարիւր յիսուն պարկ ցորեն»: Տնտեսը ըսաւ. «Ահաւասիկ պարտամուրհակդ. նստէ եւ գրէ՝ երեք հարիւր յիսուն»: Տէրը ասիկա լսելով՝ գովեց անիրաւ տնտեսը իր հնարամտութեան համար: Որովհետեւ այս աշխարհի մարդիկը իրարու հանդէպ իրենց վարմունքին մէջ անելի ճարպիկ են քան լոյսի որդիները: Եւ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Աշխարհիկ հարստութիւնը գործածեցէք այնպէս՝ որ Աստուծոյ բարեկամութիւնը շահիք, որպէսզի երբ այս աշխարհէն ելլէք, ձեզ յաիտենական յարկերու մէջ ընդունին:

Ով որ փոքր ծառայութեան մէջ հաւատարիմ է՝ մեծին մէջ ալ հաւատարիմ է, իսկ ով որ փոքր ծառայութեան մէջ անհաւատարիմ է՝ մեծին մէջ ալ անհաւատարիմ է: Հետեւաբար, եթէ աշխարհիկ հարստութիւնը գործածելուն մէջ հաւատարիմ չեղաք, ճշմարիտ հարստութիւնը ո՞վ

պիտի վստահի ձեզի: Այսինքն, եթէ հաւատարիմ չեղաք աշխարհիկ հարստութեան, որ ձերը չէ, ինչպէ՞ս կ'ուզէք որ Աստուած ձեզի տայ ձեզի սպասող ճշմարիտ հարստութիւնը: Ոչ մէկ ծառայ կրնայ երկու տէրերու ծառայել, որովհետեւ՝ կա՛մ մէկը պիտի ատէ եւ միւսը սիրէ, կա՛մ մէկը պիտի մեծարէ եւ միւսը արհամարհէ: Չէք կրնար թէ՛ Աստուծոյ ծառայել եւ թէ՛ դրամին:

Տնտեսի կիրակի կը կոչուի Մեծ Պահքի երրորդ կիրակին: Այդ օրուայ պատարագի ընթացքին կը կարդացուի Ղուկասի 16-րդ գլուխը որուն մէջ պատմուած է տնտեսին առակը:

**Մեծ պահքի մէջ
զ ու զ ա դ ի պ ո ղ
իւրաքանչիւր Կիրակի
օր ունի յատուկ անուն
մը:** Այսպէս առաջին Կիրակին
կը կոչուի **Արտաքսման** Կիրակի,
երկրորդը՝ **Անառակին**, երրորդը՝
Տնտեսին, չորրորդը՝ **Դատաւորին**,
հինգերորդը՝ **Քալստեան**, իսկ
վեցերորդը՝ **Ծաղկազարդ**: Այս
անունները կը տրուին իւրաքանչիւր
Կիրակի օրուան ըստ այդ օր
կարդացուող Աւետարանի
հատուածին: Այլ խօսքով, Անառակին
Կիրակիի օրը պատարագի ընթացքին
կը կարդացուի Անառակ որդիին
վերաբերող հատուածը իսկ Տնտեսի
կիրակիին ընթացքին, խոհեմ
տնտեսին վերաբերող հատուածը:

Գիտէի՞ր թէ...

Կաթողիկէ յունարէն ծագում ունեցող բառ մըն է որ կը նշանակէ «Ընդհանրական»:

Ժամանակի ընթացքին անոր նաեւ տրուեցաւ «մեծ» եւ «գլխաւոր» իմաստները ու այդպէսով մայր եկեղեցիները սկսան կոչուիլ Կաթողիկէ: Այս կոչումը տրուեցաւ յատկապէս Էջմիածնի Մայր Տաճարին: Մայր եկեղեցիներուն գմբէթ ունենալէն, գմբէթն ալ կաթողիկէ սկսաւ կոչուիլ եւ յատկապէս հայ ճարտարապետութեան սեպհական գմբէթը՝ որ ցցուած ու վեղարանման ձեւ ունի: Զանգակատուներն ալ երբ այդ ձեւով կը վերջանան կը կոչուին կաթողիկէ: Վիճակաւորներուն, այսինքն թեմի առաջնորդներու եւ մանաւանդ անոնցմէ բարձրաստիճաններուն աթոռներուն վրայ գտնուած գմբէթաձեւ հովանին ալ նոյնպէս կաթողիկէ կոչուեցաւ եւ սովորական է կաթողիկէով եկեղեցի կամ կաթողիկէով աթոռ անուանել այն եկեղեցին ու աթոռը որ սրածայր գմբէթ ունին իրենց վրայ:

.....

Հին ատեն մեր եկեղեցիներէն ներս նստարանները գոյութիւն չունէին: Հաւատացեալներ իրենց աղօթքը երկրպագելով կամ ծնրադրելով կը կատարէին: Եկեղեցիին յատակը օթոցներ, այսինքն փոքր կարպետներ կը փռուէին եւ ժողովուրդը անոնց վրայ ծնրադրելով կ'աղօթէր: Սակայն ժամանակի ընթացքին, արդիացող կենցաղին յարմարելու նպատակով եւ երկար ատեն ոտքի մնալու անհնարութեան դէմ իբր միջոց, ինչպէս նաեւ այժմէական զգեստներով գետին նստելու դժուարութեան առջեւ, եկեղեցիներէն ներս ընդունուեցան նստարանները: Միայն դասէն ներս, դպիրներու համար նստարանը տակաւին ընդունուած չէ, սակայն չենք գիտեր ճիշդ ինչու:

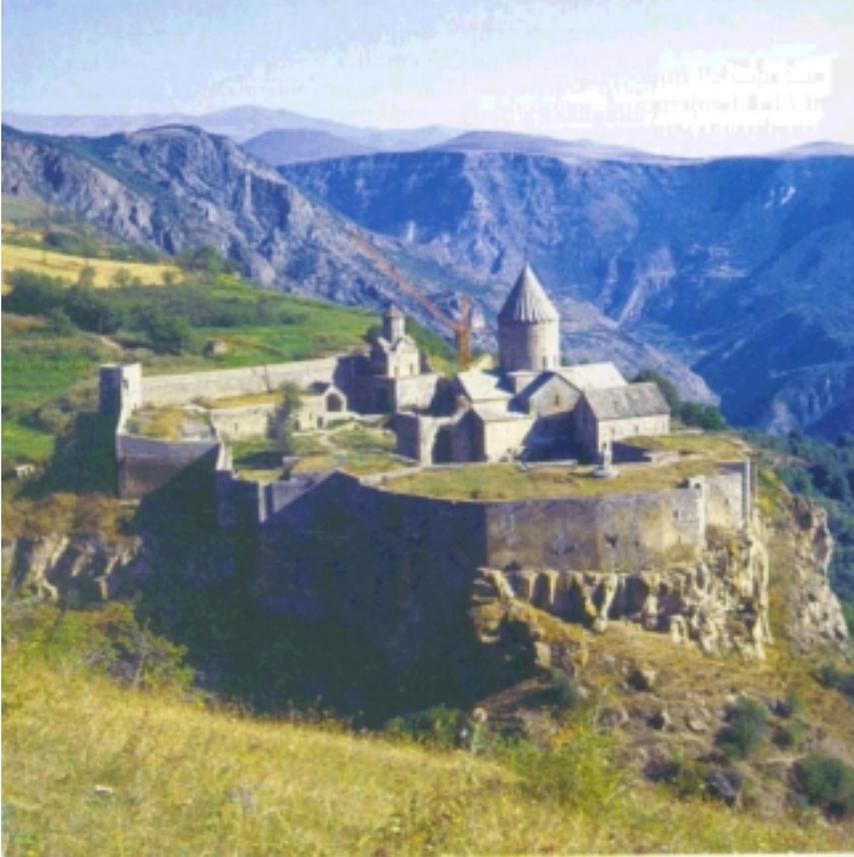
Մարտ ամսուան անուանակոչութեան տօներէն Երեք մեծեր՝ Յովհաննէս Օձնեցի, Յովհաննէս Որոտնեցի, Գրիգոր Տաթեւացի

Հայ եկեղեցույ դէմքերէն այս երեք սուրբերու տօնը կը յիշատակուի Մարտ ամսուան 22-րդ օրը: Մաշտոցի արձագանգի այս թիւէն ներս կը ներկայացնենք անոնցմէ երրորդին հակիրճ կենսագրական գիծերը:

Սուրբ Գրիգոր Տաթեւացի

Սուրբ Գրիգոր Տաթեւացի ծնած է 1346-ի Վայոց Ձոր: Ան Յովհաննէս Որոտնեցիի հոշակաւոր աշակերտներէն մէկն է ու անոր պէս վարպետ լատիներէն լեզուի եւ յունական իմաստասիրութեան մէջ: Ան ծանօթ է իր «Գիրք հարցմանց» գործով որ աստուածաբանական գրութիւն մըն է: Թէեւ Գրիգոր Տաթեւացի իր կեանքի մեծ բաժինը անցուցած է Տաթեւի վանքէն ներս, բայց այցելած է նաեւ բազմաթիւ այլ վանքեր որոնցմէ իւրաքանչիւրէն ներս արժանացած է իր աշակերտներուն յարգանքին, համարումին եւ հիացումին: Իր հանճարին շնորհիւ յաջողած է իր այցելած իւրաքանչիւր վանքէ ներս բազմացնել աշակերտներու ու հետետորդներու թիւը: Հաւատքի մեծ պաշտպան, մտաւորական ու հոգեւոր առաջնորդ Գրիգոր Տաթեւացի հայ ժողովուրդին կողմէ կոչուած է յաճախ «երկրորդ Գրիգոր Լուսաւորիչ»:

Տաթևի վանք

Սուրբ Պողոս-Պետրոս եկեղեցին: Եկեղեցիին պատերը ծածկուած եղած են հարուստ որմնանկարներով որոնցմէ այժմ քիչ բան պահպանուած է: Սուրբ Պողոս-Պետրոս եկեղեցիէն դէպի հարաւ կառուցուած է Սուրբ Գրիգոր եկեղեցին **1295-ին** որուն ենթադրեալ ճարտարապետն է Մոմիկը:

Կը պատմուի թէ Տաթևի վանք այցելողները իրենց ուշադրութիւնը կը դարձնեն վանքի բակէն ներս, 10-րդ դարու սկիզբէն մեզի հասած հետաքրքրական յուշարձանի մը վրայ որ կը կոչուի «ճճնուղ յուշասիւն» կամ «Գաւազան»:

Հայաստանի հանտապետութեան հարաւային ծայրը կը գտնուի Սիւնիքի մարզը որմէ ներս կառուցուած է մարզի պատմաճարտարապետական ամենէն նշանաւոր շինութիւնը՝ Տաթևի վանքը:

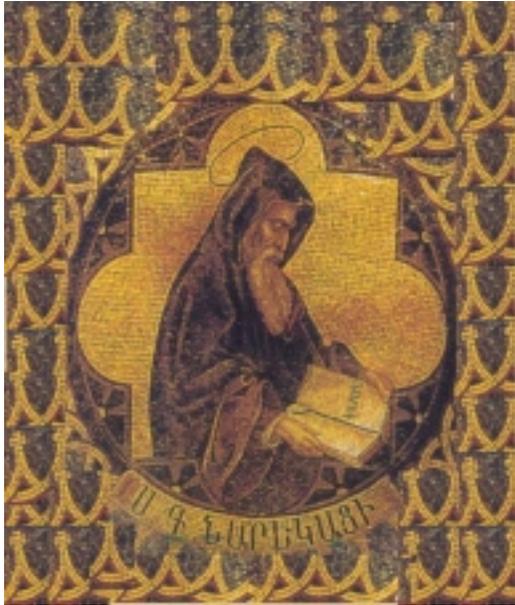
Այս յուշասիւնը վանքի միակ կառուցն է որ իր 8 մեթր հասակով հանդերձ անխաթար մնացած է շրջանի բազմաթիւ երկրաշարժներէն ետք:

Կ'ըսուի թէ ՏԱԹԵՒԻ բառը «Տա Թեւ» է «Թող Աստուած Թեւ Տա ձեզի» իմաստով, որ այդ օրերու հաւատացեալ ժողովուրդին աղօթքն էր շինողներուն, որոնք՝ այդ դժուարին օրերուն եւ դժուարին տեղ վանք կ'ուզէին կառուցել:

14-րդ եւ 15-րդ դարերուն, Տաթևի վանքը հայկական մշակոյթի եւ լուսաւորութեան ճանչցուած կեդրոններէն մէկը եղած է ուր գործած են Տաթևի համալսարանը, մատենադարանը եւ մանրանկարչութեան դպրոցը: Տաթևի համալսարանէն ներս աշխատած են յայտնի գիտնականներ եւ աստուածաբաններ ինչպէս Յովհաննէս Որոտնեցի եւ Գրիգոր Տաթևացի:

Տաթևի վանքը հիմնուած է 9-րդ դարուն եւ անոր ամենէն հին շինութիւնը եղած է 895 թուականին ու կանգնուած

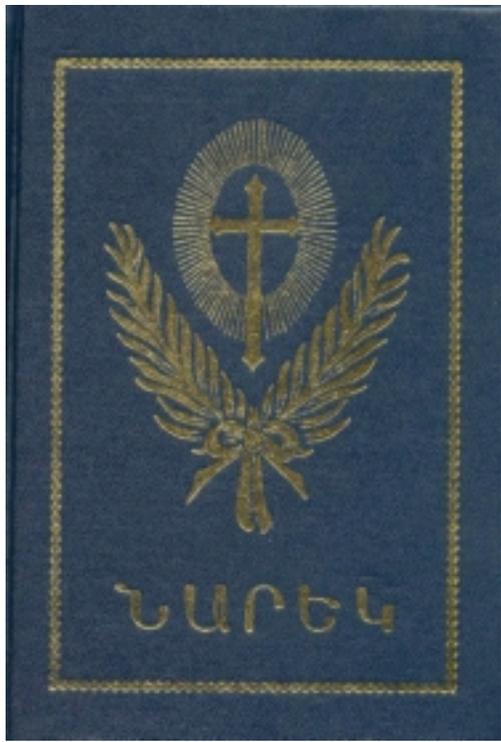
Աստուծոյ հետ խօսող բանաստեղծը՝ Գրիգոր Նարեկացի (951-1003)

դատապարտեալիս պատիժները, ներուի՛ն յանցանքները, փարատի՛ ամօթը, մոռցուի՛ խայտառականքը, բարեփոխուի՛ դատակնիքը, վերցուի՛ լացը. հանդարտի՛ ատամներու կրճտումը, սպառի՛ն ողբերը, կտրուի՛ արցունքը, մերժուի՛ սուգը, հալածուի՛ խաւարը, հասնի՛ սաստիկ կրակը, մերժուի՛ն բազմակերպ տանջարանները:

Նարեկ Բան ՂԲ. (հատուած)

Ա.- Արդար արեգակ, օրհնեալ ճառագայթ, կերպարանք լոյսի, անձկալի փափաք, անքննելի բարձրեալ, անպատմելի զօրեղ, բարիներու բերկրութիւն, յոյսի ներկայութիւն, երկնաւոր գովեալ, փառքի թագաւոր, արարիչ Քրիստոս, խոստովանուած կեանք: Եղկելիիս բազմասխալ խօսքերուն վրիպալից թերութիւնը Քու ամենազօր խօսքովդ լեցնելով՝ բարձրեալ Հօրդ ներկայացո՛ւր, իբրեւ աղերս հաճելի: Դուն որ ինձի համար եկար, անէծքի ենթարկուեցար խաշի մահով, եւ իմ նմանութիւնս վրադ առիր, ո՛վ կեանքի լիակատար օրհնութիւն, բոլոր վերիններուն եւ վարիններուն բարեխնամ տեսուչը: Որովհետեւ եթէ յանձն առիր ինձի համար մեռնիլ, ո՛վ ամենուն տէրն ու Աստուածը, որչա՛փ աւելի պիտի հիմակ հաճիս կարեկցիլ իմ տաժանելի չարչարանքներուս, ինձի պէս յանցաւորին տեղը ըստ մարդկութեանդ աղօթելով Հօրդ, որուն համապատիւ ես աստուածութեամբդ:

Այս Մեծ Պահքի
շրջանին ի՞նչ
Աստուածահաճոյ
բ ա ր ի ք
գ ո ռ ծ ե ց ի ռ :

Բ.- Ու պատուական արիւնիդ շնորհիւ, որ միշտ կը մատուցուի առաքողիդ կամքը հաճեցնելու համար, թո՛ղ ջնջուին մեղաւոր

Քառասուն Մանուկներու տօնը

Քառասուն մանուկներու տօնը կը յիշատակէ Կապադովկիոյ հռոմէական զօրագունդին պատկանող Քառասուն երիտասարդներու նահատակութեան օրը (Մանուկ գրաբար լեզուով երիտասարդ կը նշանակէ եւ ոչ մեր հասկացողութեամբ երեխայ): Թէեւ չէ հաստատուած թէ հաւատքով քրիստոնեայ այս քառասուն երիտասարդները ինչ ազգութեան կը պատկանէին, բայց հայ ժողովուրդը անոնց հաւաքական նահատակութիւնը սրբագործ կը նկատէ ու արժանի կը դարձնէ հանդիսաւոր կրօնական տօնախմբութիւններու եւ ժողովրդական յիշատակութեան:

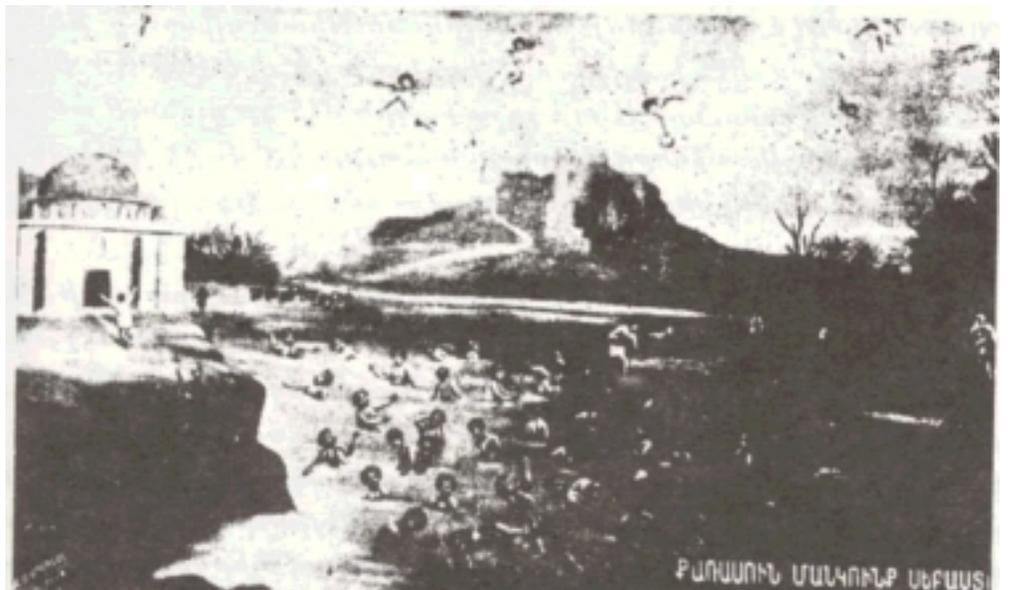
Հռոմէական բանակէն ներս խիստ հարցաքննութեան մը ընթացքին կը յայտնաբերուի այս երիտասարդ բանակայիններուն քրիստոնեայ ըլլալը: Մի քանի անգամ կ'առաջարկուի անոնց վերադառնալ հին աստուածներուն թէ ոչ՝ ենթարկուիլ հաշուեյարդարի: Երիտասարդները, համարձակախօս եւ անդրդուելի, կը յայտնեն թէ իրենք միշտ եղած են ու կը մնան հաւատարիմ Սեբաստիոյ թագաւորին, սակայն ուխտ ունին նաեւ անխախտ պահելու իրենց երկնաւոր թագաւորին նկատմամբ իրենց հաւատքը, որ իրենց համար կենսական է, աղբիւր է յոյսի, խանդավառութեան եւ քաջութեան:

Իբրեւ պատիժ այս ընդդիմախօսութեան, ք ա ո ա ս ու ն երիտասարդները կը նետուին սառած լիճի մը մէջ: Նոյն ատեն կը յայտարարուի թէ եթէ անոնք յանկարծ դարձ որոշեն դէպի հին աստուածները, լիճի ափին իրենց տրամադրութեան տակ կը գտնուի տաք բաղնիք եւ ջուր: Քառասուն քաջ երիտասարդները

հաւատքի զօրութեամբ կ'որոշեն ընդունիլ իրենց վերապահուած ճակատագիրը: Անոնցմէ մէկը միայն, չդիմանալով դանդաղ այս մահին, կը վազէ սառած ջուրէն դուրս, սակայն տաք ջուրին հագի դպած, կ'ըլլայ յանկարծամահ: Մնացած երեսուն ինը կը մնան անդրդուելի: Գիշերով, յանկարծ երկնային լոյս մը կը ճառագայթէ լիճին վրայ ու լուսապսակներ կ'երեւին երիտասարդներուն գլուխներուն վրայ: Պահակներէն մէկը ականատես ըլլալով այս հրաշքին, տեղնուտեղին դարձի կու գայ ու կը յայտարարէ թէ ինք կը դառնայ քրիստոնեայ, անմիջապէս կը նետուի սառած լիճին մէջ ու կ'ընդունի փոխարինել ուրացող քառասուններորդ զինուորը:

Սեբաստիոյ մէջ քառասուն գմբէթով տաճար մը կառուցուեցաւ Քառասուն երիտասարդներու յիշատակին որ կանգուն մնաց մինչեւ Լենկթիմուրի օրերը այսինքն 1405 թուականը: Սփիւռքի մէջ եւս կը գտնուին եկեղեցիներ որոնք կը կրեն Քառասուն Մանուկ կամ Քառասնից Մանկանց անունը, ինչպէս Պուրճ-համուտի, Հալէպի եւ Գալիֆորնիոյ Օրէնճ Գաունթիի եկեղեցիները:

Քառասուն Մանկանց տօնը այս տարի կը յիշատակուի Մարտ 29-ին:

Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս պատասխանեց. «Նայէ՛, եւ դուն պիտի տեսնես: Քու աչքերդ բուժուած են քու հաւատքիդ շնորհքով»:

Ամբողջացո՛ւր Ղուկաս 18: 38-43

Կոյրը, Որդի, Որդի, բարձր, կ’ուզես, Տէր, հաւատքդ, Յիսուսի, կ’օրհնաբանէր:

----- սկսաւ աղաղակել. «Յիսո՛ւս Դաւիթի՛ -----, ողորմէ՛ ինձի»: Առջեւէն գացողները սաստեցին զայն ` որ լռէ, իսկ անհկա աւելի ----- ձայնով կ’աղաղակէր «Դաւիթի՛ -----, ողորմէ՛ ինձի»:... Յիսուս հարցուց. «Ի՞նչ ----- որ ընեմ քեզի»:

Կոյրը ըսաւ. «----- աչքերս թող բացուին որ տեսնեմ»:
 Յիսուս ըսաւ անոր. «Ուրեմն տե՛ս. ----- քեզ բժշկեց»:
 Նոյն պահուն իսկ անհկա սկսաւ տեսնել եւ հետեւեցաւ -----՝
 փառաւորելով զԱստուած: Ժողովուրդն ալ ասիկա տեսնելով
 զԱստուած -----

Նախակրթարանի անկիւն Ա. բաժին

Անուն: _____

1. Փարիսեցին եւ մաքսաւորը ի՞նչ

կ'ընէին:

Ա. Գնդակ կը խաղային

Բ. Կ'ուտէին

Գ. Կ'աշխատէին

Դ. Կ'աղօթէին

2. Ի՞նչ կը նշանակէ մաքսաւոր:

Ա. Տուրք գանձող

Բ. Տուները մաքրող

Գ. Մաքսի աշխատող

Դ. Օրէնքի ուսուցիչ

3. Ի՞նչ կը նշանակէ Փարիսեցի:

Ա. Տուրք գանձող

Բ. Փաստաբան

Գ. Փռապան

Դ. Օրէնքի ուսուցիչ

4. Ծառեր Յիսուսի հարցուցին թէ
ինչպէ՞ս պէտք է աղօթենք. Յիսուս ի՞նչ
պատասխանեց

Ա. Ծշմարտութեամբ

Բ. Սուտ խօսելով

Գ. Երկար աղօթելով

Դ. Փարիսեցիին պէս

5. Ամբողջացո՛ր

Ով որ իր անձը պիտի
խոնարհի, եւ ով իր անձը
պիտի բարձրանայ:

(Ղուկաս 18:14)

6. 10 Պատուիրաններէն որ մէկը կ'ըսէ

«Պատո՛ւէ քու հայրդ ու մայրդ:»

Ա. Առաջինը

Բ. Չորրորդը

Գ. Հինգերորդը

Դ. Այս տեսակ պատուիրան չկայ:

7. Պահքի վեցերորդ Կիրակին ի՞նչ կը
կոչուի:

Ա. Անառակին

Բ. Արտաքսման

Գ. Ծաղկազարդ

Դ. Դատաւորին

8. Ո՞ր գրուած է «Բայց անիկա մեր
մեղքերուն համար վիրաւորուեցաւ եւ մեր
անօրէնութիւններուն համար
ծեծուեցաւ»:

Ա. Ղուկաս 22

Բ. Եսայի 53

Գ. Մարկոս 9

Դ. Մատթէոս 28

9. Պահքի երրորդ Կիրակին ի՞նչ կը
կոչուի:

Ա. Անառակին

Բ. Արտաքսման

Գ. Տնտեսին

Դ. Դատաւորին

10. 10 Պատուիրաններէն որ մէկը կ'ըսէ
«Բայց եօթներորդ օրը Աստուծոյ
նուիրուած հանգստութեան օր է:»

Ա. Առաջինը

Բ. Չորրորդը

Գ. Հինգերորդը

Դ. Այս տեսակ պատուիրան չկայ:

Նախակրթարանի անկիւն Բ. բաժին

Անուն: _____

1.- Մեծ պահքին առաջին Կիրակին ի՞նչ կը կոչենք:

- ա.- Անառակին
- բ.- Տնտեսին
- գ.- Արտաքսման
- դ.- Դատաւորին

2.- Մեծ պահքին երկրորդ Կիրակին ի՞նչ կը կոչենք:

- ա.- Գալստեան
- բ.- Դատաւորին
- գ.- Անառակին
- դ.- Տնտեսին

3.- Որո՞նք եղած են առաջին արտաքսուածները:

- ա.- Մովսէս Եգիպտոսէն
- բ.- Ադամ եւ Եւա դրախտէն
- գ.- Նոյ իր ընտանիքով
- դ.- Հայերը

4.- Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր եկեղեցին մեծ Պահքի շրջանին ե՞րբ կ'ընէ հսկումի արարողութիւնը:

- ա.- Երկուշաբթի երեկոյեան
- բ.- Հինգշաբթի երեկոյեան
- գ.- Ուրբաթ երեկոյեան
- դ.- Չորեքշաբթի երեկոյեան

5.- Հսկումի արարողութեան ընթացքին դպրացիները ո՞ր աղօթքը կը կարդայ:

- ա.- Առաւօտ լուսոն
- բ.- Հաւատամքը
- գ.- Հաւատով խոստովանիմը
- դ.- Նարեկէն աղօթքներ

6.- Սամուէլի շրջանին Իսրայէլցիները որո՞նց դէմ պատերազմեցան եւ վնասեցին:

- ա.- Արաբներու
- բ.- Փղշտացիներու
- գ.- Թուրքերու
- դ.- Եգիպտացիներու

7.- Փղշտացիները ինչու՞ ուզեցին Աստուծոյ ուխտի տապանակը վերադարձնել իսրայէլի ժողովուրդին:

- ա.- Որովհետեւ կը վախնային որ Իսրայէլացիները իրենց վրայ յարձակին տապանակը ետ առնելու համար:
- բ.- Որովհետեւ մեծ դժբախտութիւններ ունեցան:
- գ.- Որովհետեւ շատ չէին սիրած տապանակը:
- դ.- Որովհետեւ Փղշտացիներուն պատասխանատուները վերադարձնել փափաքեցան:

8.- Ո՞վ Սամուէլին ուղղութիւններ կու տար:

- ա.- Հեղի քահանան
- բ.- Իր մայրը Աննա
- գ.- Իսրայէլի ժողովուրդը
- դ.- Աստուած

9.- Ամբողջացուր Հանգանակ հաւատոն:
Որ յաղագս մեր----- եւ վասն մերոյ
----- իջեալ ի -----
մարմնացաւ,----- ծնաւ
կատարելապէս ի ----- Սրբոյ
----- Հոգւովն----- :

10.- Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը ինչի՞ տարի հռչակեց 2003 տարին:

- ա.- Արամ Խաչատուրեանի 100 ամեակը:
- բ.- Աստուածաշունչի տարին:
- գ.- Նարեկացիի 1000 ամեակը:
- դ.- Հայաստանի անկախութիւնը:

Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1. Ո՞ր մարգարէական գիրքը ամենէն ծաւալունն է:

- Ա) Եսայի
- Բ) Երեմեայ
- Գ) Եզեկիէլ
- Դ) Դանիէլ

2. Հետեւեալ մարգարէական գիրքերէն ո՞ր մէկը մեծ ձուկ մը կը յիշեցնէ:

- Ա) Ովսէա
- Բ) Յովէլ
- Գ) Ամոս
- Դ) Յովնան

3. Ո՞ր մարգարէն մարգարէացաւ թէ Յիսուս Բեթլեհեմ պիտի ծնի :

- Ա) Միքա 5.2
- Բ) Ամբակում 5.2
- Գ) Սոփոնիա 5.2
- Դ) Նահում 5.2

4. Ո՞վ գրեց Նոր Կտակարանի 5 ըդ գիրքը՝ Առաքեալներուն Գործերը:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

5. Հետեւեալ Աւետարանիչներէն ո՞վ մաքսաւոր էր:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

6. Հետեւեալ Աւետարանիչներէն ո՞վ բժիշկ էր:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

7. Հետեւեալ Աւետարանիչներէն ո՞վ իր Աւետարանը ուղղեց Հռոմայեցիներուն:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

8. Հետեւեալ Աւետարանիչներէն ո՞վ իր Աւետարանը ուղղեց Հրեաներուն:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

9. Հետեւեալ Աւետարանիչներէն ո՞վ Հրեայ չէր:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

10. Հետեւեալ Աւետարաններէն միայն մէկուն մէջ կը կարդանք Բարի Սամարացիին առակը: Ո՞ր մէկուն մէջ:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

Ընդհանուրի անկիւն

Անուն: _____

1- Հրաշեայ Աճառեան անունը կը

վերագրուի.-

- ա- Լեզուաբանութեան
- բ- Երաժշտութեան
- գ- Քաղաքականութեան
- դ- Նկարչութեան

2- Հաւատացեալը որ որոշ շրջանի մը համար ինքզինք կերակուրէ ամբողջովին կը գրկէ.-

- ա- Պահք կը բռնէ
- բ- կ'ուզէ նիհարնալ
- գ- մեղաւոր է
- դ- ծոմ կը պահէ

3- Հայկական կարմիրը որդան կը կոչուի որովհետեւ.-

- ա- հայ որդիներ այդ գոյն գօտի կը կապէին
- բ- որդէ կը ստացուի
- գ- որդեր կը հաւաքուին այդ կարմիրին վրայ
- դ- որովհետեւ նարնջագոյն է

4- Վկայաբանը.-

- ա- վկայական կը բաշխէ
- բ- վկաները դատարան կը կանչէ
- գ- վկաներուն ճշմարիտ թէ սուտ խօսիլը կը հաստատէ
- դ- կրօնի նահատակներուն մասին վկայութիւններ կը գրէ

5- Ո՞րն է անկապ բառը.-

- ա- պատմունճան
- բ- պարեգօտ
- գ- սփռոց
- դ- սքեմ

6- «Ազատն Աստուած այն օրից երբ հաճեցաւ շունչ փշել, իմ հողանիւթ շինուածքին ...»

- ա- երջանկութիւն պարգեւել
- բ- կենդանութիւն պարգեւել
- դ- ազատութիւն պարգեւել
- գ- համբերութիւն պարգեւել

7- Ըստ Ղուկասի 21-19, «Ձեր համբերութեամբ պիտի փրկէք ...»

- ա- ձեր հաւատքը
- բ- ձեր ջիղերը
- գ- ձեր հոգիները
- դ- ձեր նպատակը

8- Բերնէ բերան կ'ըլլայ...»

- ա- պարան
- բ- սեղան
- գ- կարկտան
- դ- գերան

9- Յիսուսի այս հրաշքներէն որ մէկը լիճի վրայ կը պատահի.-

- ա- Այրի կնոջ որդիին յարութիւնը
- բ- Հրաշալի ձկնորսութիւն եւ առաջին աշակերտներ
- գ- Կանայի հարսանիքը
- դ- հինգ հազարին կերակրումը

10- Երբ անձի մը համար ըսուի «մարտի նկարագիր ունի», կը նշանակէ.-

- ա- փոփոխական տրամադրութիւն ունի
- բ- մարտ ամսուան մէջ ծնած է
- գ- կռուական է
- դ- մարտական ոգի ունի

Փետրուար ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս, Հինգ, Երկու, հինգ հազար, օրհնեց, կոշով

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. բ.բարի
2. գ. Հօրը հարստութեան ինկած բաժինը
3. գ. ծախսեց
4. բ. Եղբայրը
5. ողջնցաւ, կորսուած
6. բ. Սարա
7. դ. Ե՛լ, առ մահիճդ եւ տունդ գնա՛
8. արքայութիւնը, մխիթարութիւն
9. գ. Մովսէսի
10. Տէրը, Եսայիի բերնով

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

- 1.- ա, բ.- Տեառնընդարաջ, Վարդանանք
- 2.- 451, Տղմուտ, 300,000, 60,000 , Վարդան Մամիկոնեան
- 3.- դ.- Տղայ զաւակ մը ունենալ
- 4.- բ.- Ծնելէն 40 օր ետք տանարին ընծայումը
- 5.- գ.- Սամուէլ
- 6.- բ.- Հեղի քահանային
- 7.- դ.- Սիրէ՛ք բու տէր Աստուածը
- 8.- Տէր, Քրիստոս, Միածին, Հօր
- 9.- գ.- 12 տարեկան
- 10.- բ.- Մաշտոցի Արձագանգ հրատարակութեան 10 ռդ տարին ըլլալուն համար:

Երկրորդականի անկիւն

- 1.- բ.- Յովհաննէս Առաքեալ
- 2.- բ. 66
- 3.- գ. 1,500
- 4.- գ.- 40
- 5.- դ.- Մովսէս
- 6.- գ.- Առակներ, Ժողովողի, Երգ Երգոց
- 7.- ա.- Յուդիթ, բ, Եզրասի Ա. գիրքը
- 8.- բ.- Թագուհին
- 9.- դ.- Առակներ
- 10 բ.- Սաղմոսներ

Ընդհանուրի անկիւն

- 1- ա- պատիւ
- 2- ա- բազմեցաւ
- 3- գ- պատուէր
- 4- ա- զաւակն էր
- 5- դ- կարկուտի բռնուեցանք
- 6- գ- Յիսուս
- 7- բ- մարզեր
- 8- ճարտարարուեստ
- 9- գ- հայկական պարի ոճեր
- 10- գ- Մածունը փշելով կ'ուտէ

Փետրուար ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտեզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Կարինէ, Խշխշեան Ռիթա, Պիլիքեան Գէորգ, Կարապետեան Կարպիս, Քուլլուքեան Սերենա, Կարապետեան Զոհրապ:

Նախ Ա. բաժին

Հրայր Մատթէոսեան, Րաֆֆի Խշխշեան, Դալար Գապթանճեան, Ներսէս Նասոյեան:

Անսխալ պատասխանող

Առէն Պապիկեան

Նախ Բ. բաժին

Անի Մելեքեան, Արի Միրզայեան, Թամար Պուլիքեան, Սեւակ Ալմաճեան, Լորա Սարիմանուկեան, Քրիստինա Կարապետեան

Անսխալ պատասխանող

Հրակ Նարեկեան

Երկրորդական

Թամար Գիզիրեան, Փօլ Գիզիրեան, Րաֆֆի Քէօսէյեան, Մարիա Կարապետեան, Յովիկ Կարապետեան, Արպի Խաչատուրեան, Թալին Նաիմ, Կարօ Կարապետեան, Լոռի Քէնսէյեան, Րաֆֆի Թաշճեան

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

Մեծ պահքի շրջանին Կիրակնօրեայի աշակերտները ունին իրենց յատուկ Պահքը :

Ա շաբաթ	chips
Բ շաբաթ	հեռատեսիլ եւ համակարգիչ
Գ շաբաթ	ծամոն
Դ շաբաթ	կազային խմիչքներ
Ե շաբաթ	տուրմ
Զ շաբաթ	շաքար
Է շաբաթ	Հաւկիթ

եւ յաւելեալ պարտականութիւններ

- Մանկապարտէզի Ա. եւ Բ. կարգերը 7 շաբթուան ընթացքին գոց պիտի սորվին Տէրունական Աղօթքը եւ պիտի գունաւորեն իրենց յանձնուած տետրակները:
- Մանկապարտէզի Գ. եւ Նախակրթարանի Ա. եւ Բ. կարգի աշակերտները գոց պիտի սորվին Տասնաբանեան:
- Նախակրթարանի Գ. եւ Դ. կարգի աշակերտները գոց պիտի սորվին Հաւատամքը:
- Նախակրթարանի Ե. Զ. եւ Երկրորդականի Ա., Բ. եւ Գ. կարգերու աշակերտները գոց պիտի սորվին Հաւատով Խոստովանիմէն համարներ եւ նաեւ Նոր Կտակարանի Գիրքերուն շարքը:

Իրենց պարտականութիւնները լաւագոյն կերպով կատարող աշակերտները ամավերջի հանդէսին պիտի ստանան նուէրներ:

«Ճաշու Աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու Աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին շաբաթներուն Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org Զախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի «ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի ներկայ եւ նախկին թիւերուն ...

**Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին. -
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Թորոս Պապիկեան:**

*Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցու Կիրակնօրեայ դպրոցի կամատր խմբակը.-
Ոսուցիչներ՝ Մարիա Քէօսէյեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանաճեան, Սաօ Ասատուրեան, Շողիկ Նաճարեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝
Շաղիկ Պոյաճեան, հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ՝ Մովսէս Քէօսէյեան:*

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 8

Ապրիլ 2003

Ապրիլ ամիսը՝ Յարութեան ամիս

Ապրիլ ամիսը հայ ժողովուրդի 20 ռդ դարու պատմութեան մէջ ողբի ամիս եղած է, որուն 24-րդ օրը կը զուգադիպի ասկէ 88 տարիներ առաջ կատարուած աննկարագրելի եղեռնին որուն ընթացքին ջարդի ենթարկուեցան մեր նախնիներէն 1.5 միլիոնէն ատէլի: Սակայն նոյն ամսուան մէջ զուգադիպող Ջատկուայ սուրբ տօնը մեզի մտածել կու տայ թէ ապրիլեան եղեռնի յիշատակումը ողբի օր պէտք չէ ըլլայ այլ՝ յարութեան տօն:

Ես եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինծի կը հաւատայ թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի: Իսկ ան որ ողջ է եւ ինծի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չմեռնի:

Յովհաննէսի Աւետարան 11:25-26

յաջորդող սերունդներու հայապահպան կեցումը պիտի ապահովէ իրենց հոգեկան յարութիւնը:

Բուն վտանգը սակայն կը կայանայ, նոյնպէս Քրիստոսի խօսքին համաձայն, երբ հայը, մեր պարագային հիւսիսային ամերիկայի ակերուն տարածուած հայը, սկսի կորսնցնել իր հայ ինքնութիւնը ու սկսի նոյնանալ տեղական ընկերային, մշակութային եւ լեզուական

արժէքներուն հետ, հետզհետէ մոռնալով իր իսկ մշակոյթը, լեզուն, ասանդութիւններն ու ընկերային արժէքները: Երբ հայը այլեւս չի տօներ իր ասանդական տօները, երբ հայը ալ չի գործածեր Մաշտոցի գիրերն ու բառերը, այն ատեն կը մահանայ նաեւ անոր հոգին ու չ'իրականանար հայ հոգիին յարութիւնը:

Մենք, «Մաշտոցի Արձագանգ»ի միջոցաւ ինչպէս նաեւ մեր կիրակնօրեայ դպրոցէն ներս միշտ պիտի շարունակենք հաւատալ հայ հոգիին յարութեան միշտ պահպանելով հայկական ասանդութիւնները ու գործածելով հայերէն լեզուն:

Հաւատացեալ անհատ մը Քրիստոնեայ կը կոչուի այն իսկ պատճառաւ որ կը հաւատայ Քրիստոսի յարութեան: Նոյնպէս ալ հայ ժողովուրդը հայ կը կոչուի որովհետեւ կը հաւատայ իր հոգիին յարութեան: Գիտէ որ մահէն ետք կայ կեանք, քանդումէն ետք կայ վերականգնում, ջարդէն ետք կայ վերածնունդ:

Քրիստոսի զոհաբերեալ կեանքի եւ հայ ժողովուրդի ճակատագրին միջեւ այս նմանութիւնը յատկանշական է, մանաւանդ որ հայը իր հաւատքը անխախտելի ձեով կապած է Քրիստոսի ու զայն ընտրած իբր ճշմարիտ ուղի: Երկուքն ալ «չարչարեալ», «խաչեալ», «թաղեալ» ապա «յարուցեալ»: Հետեւաբար անկասկած կրնանք ըսել «հայու հոգին յարեալ ի մեռելոց» նոյնպէս ինչպէս **Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց**

Օրհնեալ է Յարութիւնը Քրիստոսի

Այնպէս ինչպէս Քրիստոս Գողգոթա լեռը բարձրացաւ, խաչին վրայ արինաքամ եղաւ, մեռաւ, թաղուեցաւ ապա մեռելներէն յարութիւն առաւ, նոյնպէս ալ հայը անապատի աւազներուն վրայէն քալեց, ջարդի ենթարկուեցաւ, թաղուեցաւ ապա ոչնչացումէն յարութիւն առաւ: Յարութիւն առաւ որովհետեւ ան շարունակեց ապրիլ, գոյատեւել, ծաղկիլ, շնորհիւ իր յոյսին, շնորհիւ իր հաւատքին: Բայց ճիշդ ո՞ր յարութեան մասին է խօսքը:

«Մի՛ վախճաք անոնցմէ որոնք մարմինը կը սպաննեն եւ սակայն հոգին չեն կրնար սպաննել: Բայց դուք վախցէք մանաւանդ անկէ որ կրնայ թէ՛ հոգին եւ թէ՛ մարմինը կորուստի մատնել դժոխքին մէջ»: Մատթէոս 10:28

Մեր ժողովուրդին ապրիլեան եղեռնէն վերապրած ըլլալը ու տակաին այսօր հայերէն լեզուի ու մշակոյթի գոյատեւումը ինքնին փաստեր են թէ՛ Քրիստոսի խօսքին համաձայն, հայու հոգին կարելի չեղաւ սպաննել այլ անոր մարմինը միայն: Հայը եթէ այսօր կայ ու կը մնայ կը նշանակէ թէ հայու հոգին յարութիւն առած է: Չէ վախցուցած մեր նախնիներուն մարմնական մահը որովհետեւ վստահ եղած են թէ

Թափուր գերեզման, լեցուն կեանք

Հատուած Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ապա Ամենայն Հայոց Գարեգին կաթողիկոսի «Ես յաղթեցի աշխարհի...» Յարութիւն եւ Հայութիւն գիրքէն

Քրիստոսի յարութեան հիմնական դասը այս է- ՃԾՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՇՏ ՊԻՏԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷ: Վայ անոր որ կը մոռնայ այս աստուածահաստատ իրողութիւնը: Այս դասը մեր ժողովուրդը սորվեցաւ առաջին իսկ օրէն, Առաքեալներու բերաններէն, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի լուսաճաճանջ շրթներէն, Մեսրոպ Մաշտոցի հոգեճառագայթ գիրերէն, չարը խոցող Վարդանիցի գիզակէն, հայագործ ճարտարապետական կոթողներէն, գունագեղ մագաղաթեայ ձեռագիրներէն, նրբարուեստ խաչքարերէն, աղօթամրմունջ ու յաւերժախօս վանքերէն, քրիստոսազգեստ եւ քրիստոնէատիպ հայ սուրբերէն ու մահն իրենց արեամբ նուաճող Նահատակներէն ու Մարտիրոսներէն:

Եւ այդ դասը ան չմոռցաւ երբեք հազարամեայ իր պատմութեան ընթացքին, մինչեւ ահաւորագոյն այն օրը երբ իր գոյութիւնը ծանր, մահացու հարցականի տակ դրուեցաւ Համաշխարհային Առաջին Պատերազմի ընթացքին հայութեան դէմ մեր դարաւոր թշնամիին կողմէ փորձուած ցեղասպանութեան հարուածին տակ: Գերեզման բացուեցաւ իր ոտքերուն առջեւ: Ծատ անհատներ ծառի բունէն ինկող ճիւղերու պէս ինկան այդ համայնակույ գերեզմանին մէջ: Բայց գերեզմանը մնաց միշտ թափուր... որովհետեւ հոգին, համայնական անձնաւորութիւնը, ազգն ու եկեղեցին մերժեցին իջնել գերեզման: Քրիստոս ինք դուրս եկած էր գերեզմանէն եւ հռչակած էր անժխտելի իրողութիւնը թէ՛ ճշմարտութիւնը, բարութիւնը, արդարութիւնը, հաւատքը, յոյսը, սէրը չեն կրնար թաղուիլ:

Բովանդակութիւն

- Ապրիլ ամիսը՝ Յարութեան ամիս
- Թափուր գերեզման, լեցուն կեանք
- Ծաղկազարդ կամ Յիսուսի յաղթական մուտքը Երուսաղէմ
- Աւագ շաբաթ
- Գիտէի՞ր
- Աստուածաշունչը կը պատմէ փորրերուն
- Վերապրողի կենսագրական
- Ինչպէ՞ս կը ճշդուի Զատկուայ տօնին թուականը
- Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի շարչարանքները եւ խոր Վիրապ մտնելը
- Ոգեկոչենք Մեծ Եղեռնի զոհերուն անմահ յիշատակը նաեւ՝
- Մանակապարտեզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Մարտ ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Ծաղկազարդ կամ Յիսուսի յաղթական մուտքը Երուսաղէմ

«Ժողովուրդի մեծ բազմութիւն մը, որ Զատիկի տօնի առիթով Երուսաղէմ եկած էր, իմացաւ որ Յիսուս Երուսաղէմ պիտի գայ: Ժողովուրդը մեծ ոգելորութեամբ պատրաստուեցաւ դիմաւորելու զայն: Յիսուս եւ իր աշակերտները երբ մօտեցան Բեթփագէի եւ Բեթանիայի «գիւղերուն», մօտիկը այն լեռան որ Զիթենեաց կը կոչուի, աշակերտներէն երկու հոգի ղրկեց՝ անոնց պատուիրելով.

-Քացէք սա դիմացի գիւղը: Հագիւ մտած՝ հոն կապուած աւանակ մը պիտի գտնէք, որուն վրայ ոչ ոք նստած է տակաւին: Քակեցէք զայն եւ բերէք: Եթէ ոեւէ մէկը հարցնէ թէ ինչո՞ւ կը քակէք, իրեն ըսէք «Տէրը պէտք ունի անոր»: Երկու աշակերտները գացին եւ ամէն ինչ գտան այնպէս ինչպէս Յիսուս ըսած էր իրենց՝ աւանակը հոն էր: Եւ մինչ կը քակէին զայն, անոր տէրերը ըսին իրենց.

-Ինչո՞ւ կը քակէք աւանակը:

Անոնք պատասխանեցին.

-Տէրը պէտք ունի անոր:

Եւ զայն բերին Յիսուսի: Ապա իրենց վերարկուները դրին աւանակին վրայ եւ Յիսուսը հեծցուցին անոր վրայ: Եւ մինչ կը յառաջանար, ժողովուրդը վերարկուները ճամբուն վրայ կը փռէր:

Երբ մօտեցաւ Երուսաղէմի, հոն ուր Զիթենեաց լեռան զառիվայրը կը սկսէր, աշակերտները բոլորն ալ սկսան ուրախութեամբ եւ բարձրաձայն զԱստուած օրհնաբանել՝ իրենց տեսած բոլոր հրաշագործութիւններուն համար, ըսելով.

«Օրհնեալ է թագաւորը որ կու գայ Տիրոջ անունով. խաղաղութիւն երկինքի մէջ եւ փառք Բարձրեալին»:

Ծաղկազարդի օրով եկեղեցական հանդիսութիւնները իրենց տօնական ճոխութեան մէջ կը մտնեն ու առ ի պատրաստութիւն Յիսուսի յաղթական մուտքի յիշատակութեան, եկեղեցիէն ներս, Փակեալ խորանը կը բացուի: Խորանը, որ գոցուած էր Բարեկենդանի յաջորդ օրը:

*«Մուտք Երուսաղէմ»
Մանրանկար՝ Հեթում Բ.
Թագաւորի Ճաշոցէն 1286
Կիլիկիա*

Ծաղկազարդի Կիրակի օրուան արարողութիւնը կը յատկանշուի արմաւենիի, ձիթենիի կամ ուռիի ճիւղերու օրհնութեամբ, որոնցմէ կը բաժնուի բոլոր ներկայ հաւատացեալներուն որպէսզի ճիւղերը տանին իրենց տունները ու զանոնք պահեն իբր բարիք եւ պաշտպանութիւն ապահովող նշաններ:

Սակայն մանաւանդ յատկանշական ու շեշտուած կարեւորութիւն ունի Ծաղկազարդի թափօրը որուն կը մասնակցին բոլոր մանուկներն ու երեխաները, զարդարուն ու գունաւոր մոմերով:

Աւագ Ծաբաթ

Զատիկի կամ Յարութեան տօնը որ այս տարի կը զուգահիսի Ապրիլ 20-ին, նախորդուած է Յիսուսի կեանքի վերջին շրջանի դրուագները յիշեցնող եկեղեցական հանդիսութիւններու ամբողջ շաբաթով մը: Այդ շաբաթը կը կոչուի **ԱԻԱԳ ԾԱԲԱԹ**, որ կը նշանակէ ամենէն մեծը, ամենէն բարին ու սուրբը: Այդ շաբաթուան իրաքանչիւր օր եւս կը կոչուի աւագ՝ ինչպէս աւագ երկուշաբթի, աւագ հինգշաբթի, աւագ ուրբաթ, եւայլն ու Զատիկը կարելի պիտի ըլլար աւագ Կիրակի կոչել եթէ այդպէս սովորութիւն եղած ըլլար:

Թէեւ Աւագ Ծաբաթուան իրաքանչիւր աւագ օր Քրիստոսի վերջին օրերուն տնօրինութիւններէն մէկուն կամ մի քանիին կը զուգահիսի, սակայն այդ աւագ օրերէն ամենէն աւելի խորհրդաւորներն են աւագ Հինգշաբթիէն մինչեւ Յարութեան Կիրակին երկարող օրերը:

Աւագ Հինգշաբթի

Վերջին ընթրիքը, ոտնլուան եւ հաղորդութեան խորհուրդի հաստատման օր:

Հրեական Պասիք տօնի շրջանն էր: Յիսուս եւ իր աշակերտները եւս կը պատրաստուէին տօնելու: Զգալով անմիջական պատահելիք դժբախտութիւնները, Յիսուս փափաքեցաւ վերջին ընթրիք մը ունենալ իր աշակերտներուն հետ:

«Քաղաք գացէք, այսինչ մարդուն մօտ, եւ ըսէք անոր. «Վարդապետը կ'ըսէ՝ ժամանակ մօտեցած է. քու տունդ պիտի ուտեմ զատկական ընթրիքը, աշակերտներուս հետ»:...

«Եւ մինչ անոնք կ'ուտէին, Յիսուս հաց առաւ, օրհնեց, կտրեց եւ բաժնեց աշակերտներուն, ըսելով.

- Առէք, կերէք, ասիկա իմ մարմինս է:

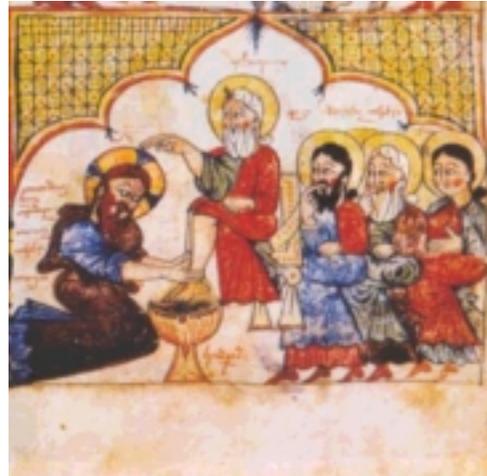
Ապա առաւ բաժակը, գոհութիւն յայտնեց Աստուծոյ եւ տուաւ իր աշակերտներուն, ըսելով.

-Բոլորդ խմեցէք ասկէ. ասիկա իմ արիւնս է որով Աստուծոյ հետ նոր ուխտ կը կնքուի եւ որ շատերու համար կը թափուի՝ իրենց մեղքերու թողութեան համար: Բայց նաեւ կ'ըսեմ ձեզի.- Այլեւս այս գինիէն պիտի չխմեմ մինչեւ այն օրը, երբ ձեզի հետ պիտի խմեմ նոր գինին՝ իմ Հօրս արքայութեան մէջ:

Մատթէոս 26.18-29

Այսպէս բանաձեւուած խորհուրդով է որ սկիզբ կ'առնէ Հաղորդութեան խորհուրդը եկեղեցիներէն ներս: Յիսուս կը թելադրէ իր զոհաբերութեան յիշատակը կատարել գործածելով հացը իբր մարմին գոհաբերուած Յիսուսի եւ գինին իբրեւ հոսած արիւնը մարդկութեան համար:

Յիսուս գիտնալով հանդերձ որ Հայրը ամէն

«Ոտնլուա» 1392 Յովհաննէս Խիզանցի

իշխանութիւն տուած է իրեն եւ թէ ինք Աստուծմէ եկած է եւ Աստուծոյ կ'երթայ, ելաւ սեղանէն, մէկ կողմ դրաւ իր վրայի հագուստը եւ ղենջակ մը առնելով՝ մէջքէն կապեց: Ապա ջուր առնելով՝ լեցուց կոնքին մէջ եւ սկսաւ աշակերտներուն ոտքերը լուալ եւ մէջքին կապած ղենջակով սրբել . . . :

Յիսուս իր աշակերտներուն ոտքերը լուալէ ետք հագաւ իր հագուստները եւ կրկին սեղան բազմեցաւ: Ապա հարցուց.

-Գիտէ՞ք ինչ ըրի ձեզի: Դուք զիս «Վարդապետ» եւ «Տէր» կը կոչէք եւ ճիշդ կ'ըսէք, որովհետեւ իրապէս ալ եմ: Արդ՝ եթէ ես որ Տէր եւ Վարդապետ եմ լուացի ձեր ոտքերը, դուք ալ պարտաւոր էք իրարու ոտքերը լուալ: Ես ձեզի օրհնակը տուի, որպէսզի դուք ալ իրարու ընէք այն ինչ որ ես ձեզի ըրի: Լաւ գիտցէք, թէ ծառան իր տիրոջմէ մեծ չէ եւ ոչ ալ ղրկուածը՝ զինք ղրկողէն:

Յովհաննէս 13.3-16

Շարունակութիւն՝ էջ 5

Աւագ Հինգշաբթիի գիշերային արարողութիւնները կ'աւարտին խաւարումով. յատուկ կերպով խորհրդաւոր այս ժամուն կը հանգցուին եկեղեցիին լոյսերը ու վառած կը մնան Յիսուսն ու իր աշակերտները խորհրդանշող 12 մոմեր եւ մեծ մոմ մը: Աւետարանի ընթերցումներուն հետ՝ հետզհետէ կը մարեն 12 մոմերը ու ամենէն վերջը կը մնայ մեծ մոմը միայն...: Յիսուս՝ Առանձինն:

Աւագ Ուրբաթ

Այս ամենէն սուրբ օրը Յիսուսի կեանքին վերջին օրուան յիշատակութիւնն է ու կը վերաբերի Անոր Դատապարտութեան, խաչելութեան եւ թաղման դրուագներուն:

Եկեղեցիէն ներս կը կատարուի խաչելութեան եւ թաղման կարգ որու աւարտին հաւատացեալներ կ'անցնին խորհրդանշական Յիսուսի դագաղին տակէն իբր արտայայտութիւն իրենց սիրոյն ու հաւատքին Փրկիչին հանդէպ ու իրենց հետ տուն կը տանին անոր վրայէն ծաղիկ մը իբր օրհնութիւն:

Գուշակած ըլլալով իր վախճանը Յիսուս արդէն իսկ պատուիրած է իր աշակերտները ու իր վերջին խօսքերը արտասանած.-

« Թող չխռովին ձեր սիրտերը: Հաւատացէ՛ք Աստուծոյ, հաւատացէք նաեւ ինձի:»

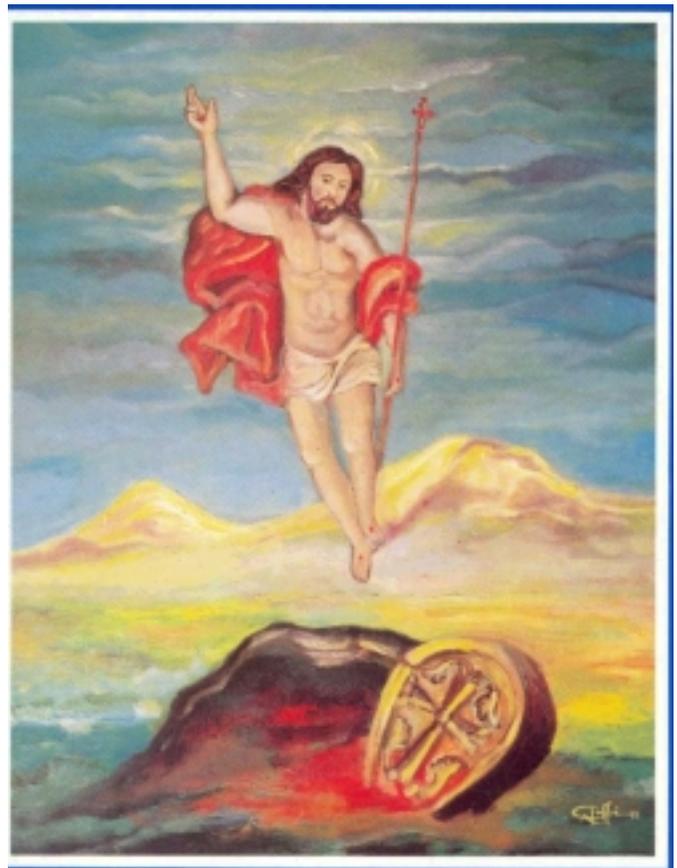
«Ե՛ս եմ ճամբան, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը: Միայն ինձմով կարելի է Հօրս երթալ:»

«Նոր պատուիրան մը կու տամ ձեզի.- Սիրեցէ՛ք իրար: Ինչպէս եւ ձեզ սիրեցի՝ դուք ալ իրար սիրեցէք:»

«խաղաղութիւն կը թողում ձեզի. իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ձեզի, որ այս աշխարհի տուած խաղաղութենէն տարբեր է: Մի՛ խռովիք ու մի՛ վախճաք: Ահա կ'երթամ, բայց կրկին պիտի գամ ձեզի:»

«Ասոնք ըսի ձեզի որպէսզի իմ ուրախութիւնս ձեր մէջ ըլլայ: Իմ պատուէրս է որ սիրէք իրար, ինչպէս ես ձեզ սիրեցի: Մեծագոյն սէրը այն սէրն է, որով մարդ ինքզինք կը զոհէ իր բարեկամներուն համար:»

Շարունակութիւն՝ էջ 6

Ի՞նչ կը մտածես «Մաշտոցի Արձագանգ»ի այս տարուան ամսական հրատարակութեան մասին:
Մեզ տեղեակ պահէ անձնապէս կամ ե-նամակով
director@sourphagop.org
հասցէին

Աւագ Շաբաթ

Աւագ շաբթուան տխուր ու յուզիչ մթնոլորտը կ'աւարտի աւագ շաբաթ օր: Ծրագալոյց է, Սուրբ Յարութեան տօնի նախօրեակ: Եկեղեցիէն ներս բացառաբար շաբաթ օրով իրիկնային պատարագ կը մատուցուի: Ամէնուն ձեռքը մոմեր կը տրուի ու կը հնչեն Ծրագալոյցի յատուկ շարականները որոնցմէ է «Լոյս Զուարթ» երգը: Վերջ կը գտնէ երկարատեւ Մեծ Պահքը եւ ընտանիքներ կը համախմբուին խթման իրիկունը ու ըստ սովորութեան ձուկի ընթրիք կ'ընեն:

Հոս նշենք նաեւ թէ խթման գիշերը խումբ խումբ երիտասարդներ կ'աւետեն Քրիստոսի Յարութիւնը երգելով

Այսօր յարեա՛ւ ի մեռելոց
Փեսայն անմահ եւ երկնաւոր
քեզ աւետի՛ք խընդութեան
հարսն ի յերկրէ եկեղեցի.
օրհնեա՛ ի ձայն ցընծութեան
զԱստըուած քո, Սիո՛վն:

Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ
լուսաւորեաց զմանկունըս քո,
լուսաւորեա՛ Երուսաղէմ
քանզի յարեա՛ւ լոյս քո Քրիստոս.
օրհնեա՛ ի ձայն ցընծութեան
զԱստըուած քո, Սիո՛վն:

Այսօր խաւարն անգիտութեան
հալածեցաւ երրեակ լուսովն,
եւ քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան
յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս.
օրհնեա՛ ի ձայն ցընծութեան
զԱստըուած քո, Սիո՛վն:

Գիտէի՞ր . . .

Զատիկ կը կոչուի մեր մէջ հրէական Պատեքի տօնը: Եւ որովհետեւ Զատիկ բառը հրէական այդ բառին բուն թարգմանութիւնը չէ, կը կարծուի թէ Զատիկը հեթանոսական շրջանէն մնացած տօն մըն է որ կը նկատուէր Պատեքին համահաւասար: Քրիստոնէութեան մէջ Պատեքը վերածուած է Քրիստոսի Յարութեան տօնին ու այս փառաւոր տօնը այժմ կը կոչուի Զատիկ Յարութեան: Փոխաբերական իմաստով «Զատիկ» կը նշանակէ գառով մատաղ-կերակուր որ աւանդական ճաշն էր հրէական Պատեքի տօնին:

Փակեալ խորան անունը կը տրուի մեծ Պահքի առաջին օրուան ուր խորանին վարագոյրը կը փակուի ու այդպէս ալ կը մնայ բոլոր պահքի տեւողութեան: Միակ առիթը ուր փակեալ խորանը կը բացուի եւ բաց պատարագ կը մատուցուի Լուսաւորչի Մուտն ի Վիրապ տօնին առիթն է:

Ծառզարդար անուն մըն ալ կայ որ ժողովուրդը կու տայ Ծառկազարդի տօնին: Կը թուի թէ շփոթը հետեւեալ իրողութենէն յառաջացած է. Երկարատեան մեր մէջ նոր տարին տօնելու աւանդութիւնը կապուած էր գարնանամուտին, եւ որովհետեւ ծառզարդարէն նոր տարուան աւանդութիւն է, ծառզարդար անունը մնացած է գարնան զուգարդիպող Ծառկազարդ տօնը նշելու համար, աննկատ անցնելով թէ նոր տարին Մարտ ամիսէն Յունուար փոխադրուած է:

Աստուածաշունչը կը պատմէ փոքրերուն . . .

Յիսուս կ'ապրի

Յիսուս իր աշակերտներուն հետ պարտէզ մը գնաց: Ան աղօթեց ըսելով. «Ով հայր, քու ուզածդ թող ըլլայ»:

Յետոյ Յուդա եկաւ քանի մը զինուորներով: Անոնք Յիսուսը առին ու տարին:

Զինուորները Յիսուսը տարին քահանայապետին քով: Քահանայապետը հարցուց. «Դուն Աստուծոյ Որդի՞ն ես»: Յիսուս ըսաւ. «Այո՛»: Քահանայապետը եւ միւս դատաւորները ըսին . « Ի՛նք կ'ըսէ, թէ Աստուծոյ որդին է: Ստախօս է: Պէտք է մեռնի»:

Անոնք Յիսուսը Պիղատոսին տարին: Զինուորները Յիսուսին կարմիր հագուստ մը հագցուցին եւ փուշէ թագ մըն ալ դրին գլուխին: Յետոյ սկսան ծաղրել զինք: Պիղատոս ըսաւ. «խաչեցէք զինք, որպէսզի մեռնի»:

Զինուորները տարին Յիսուսը քաղաքին մօտիկ բլուրի մը վրայ: Բլուրին անունը Գողգոթա էր: Հոն Յիսուս խաչուեցաւ: Յիսուսի մօրը անունը Մարիամ էր: Մարիամ խաչին քով կեցած էր Յիսուսի աշակերտին՝ Յովհաննէսի հետ: Յիսուս Յովհաննէսին ըսաւ. «Յովհաննէ՛ս, մօրս համար զաւակ եղիր»: Ապա իր մօրը ըսաւ. «Մայր, հոգ տար Յովհաննէսին»: Յետոյ Յիսուս ըսաւ. «Ամէն ինչ վերջացաւ»: Գլուխը ծոց ու մեռաւ:

Յիսուսի բարեկամները զինք խաչէն վար իջեցուցին եւ դրին քարայրի մը մէջ: Իր բարեկամները մեծ քար մը գլորեցին քարայրին դրան դիմաց: Կիրակի առաւօտ քանի մը կիներ գերեզման եկան, բայց տեսան որ մեծ քարը տեղէն շարժած էր: Յիսուս ալ ներսը չէր: Կիները հրեշտակ մը տեսան: Հրեշտակը իրենց ըսաւ. «Յիսուս ողջ է, գացէք եւ իր աշակերտներուն լուր տուէք:»

Երեկոյեան երկու մարդեր դէպի Եմմաուս կ'երթային: Անոնք Յիսուսի մասին կը խօսէին: Շատ տխուր էին, որովհետեւ Յիսուս մեռած էր: Միշտ այդ ատեն Յիսուս մօտեցաւ իրենց: Բայց անոնք չէին գիտեր թէ Յիսուսն էր: Ան իրենց հետ սկսաւ խօսիլ եւ ըսաւ. «Յիսուս պէտք էր որ մեռնէր»:

Քիչ յետոյ Եմմաուս հասան: Երկու մարդերը ըսին. «Եկուր միասին ընթրիք ընենք»: Յիսուս տուն մտաւ եւ սեղանին առջեւ նստաւ: Յիսուս Աստուծոյ շնորհակալութիւն յայտնեց կերակուրին համար: Երկու մարդերը գիտցան որ ան Յիսուսն էր, բայց Յիսուս անմիջապէս աներեւոյթ եղաւ: Երկու մարդերը Երուսաղէմ վազեցին ու Յիսուսի աշակերտներուն ըսին. «Յիսուս ողջ է, մենք տեսանք զինք:» Երբ այսպէս կը խօսէին, Յիսուս աշակերտներուն երեցաւ: Անոնք բոլորն ալ վախցան: Յիսուս ըսաւ. «Ես եմ»: Անոնք ուրախացան, որովհետեւ գիտցան թէ Յիսուս ողջ է:

Վերապրողի կենսագրական

1915 թուականի Ապրիլեան Եղեռնին զոհ գացին մեծ թիով հայ ազգի մտաւորականներ, արուեստագէտներ, գրագէտներ: Ուրիշներ, ականատես եղան այդ սարսափին բայց վերապրեցան:

Վերապրող Դէմքերուն շարքին է հայ ժողովուրդի սիրելի Վարդապետ՝ Կոմիտասը: Ո՞վ ծանօթ չէ անոր անունին ու գործերուն, անոր տխուր ճակատագրին ու վախճանին:

1915-ի Ապրիլ 24-ի կէս գիշերին, թուրք զինուորներ կը ներկայանան Կոմիտաս Վարդապետին բնակարանը ու մի քանի հարցումներ հարցնելու պատրուակով զայն կ'առաջնորդեն ոստիկանատուն: Հոն, արդէն իսկ ձերբակալուած էին 200 այլ հայորդիներ ու բոլորը միասին նաւով կը փոխադրուին Հայտար Փաշա կայարան, անկէ շոգեկառքով կը տարուին Անգարա ապա ձիավար կառքերով, երկու օրուան տեւողութեամբ տաժանակիր ճամբով մը կը հասնին Չանկըրի գաղթակայանը: Մինչեւ Չանկըրի հասնիլը Կոմիտաս կը մնայ լաւատես յուսալով որ այս բոլորը տարակարծութիւն ու սխալմունք է եւ թէ կացութիւնը շուտով կը բարելաւուի:

Սակայն այս ուղեւորութեան ընթացքին պատահած, յստակ դէպք մըն էր որ պիտի փոխէր Կոմիտասի ճակատագիրը ու գծեր անոր ապագան: Դէպի Չանկըրի ճամբուն վրայ կարաւանը կը հասնի Բավլի խան: Թուրք

զինուորներն ու կառապանները կանգ կ'առնեն իրենց 200 ձիերուն ջուր տալու համար: Կայարանին մօտ կար մէկ ջրհոր միայն եւ թուրք զինուորները կը վիճէին թէ որո՞ւ ձին առաջ պիտի խմէր այդ ջուրէն:

Օգտուելով այդ շփոթ վիճակէն, երկու ճարպիկ հայ բանտարկեալներ կը յաջողին ձեռք ձգել դոյլ մը ջուր: Անմիջապէս կը հրամցնեն Կոմիտասին որ ամենէն առաջ ինք խմէ: Հագիւ Կոմիտաս ջուրի դոյլը կը մօտեցնէ շրթունքներուն, ձիաւոր թուրք զինուոր մը քառատրոփ կը մօտենայ անոր ու կոպտութեամբ կը խլէ դոյլը անոր ձեռքէն, վրան թափելով ջուրը: Կոմիտաս կը շշմի, կարծես կը սառի ու աչքերը զարհուրանքով լեցուած, նայուածքը կը քարանայ թուրք զինուորին վրայ: Այս դէպքին հետեւանքով Կոմիտասին մէջ կը ծնի ծայրայեղ վախ, թուրք զինուորներէն: Անոր նուրբ եւ

դիւրազգաց հոգին կարծես վերջնականապէս վիրաւորուած ըլլար այնքան մը որ կը սկսի ծառերուն ետեւ պահուլտած թուրքեր տեսնել, իրեն ուղղուած ատրճանակներ երեւակայել, խոնարհիլ թուրք զինուորներուն առջեւ ու շփոթած ինքն իրեն խօսիլ:

Ձերբակալութենէն 13 օրեր վերջ, Թալաթի կողմէ ստորագրուած նամակի մը շնորհիւ, Կոմիտաս եւ այլ 7 հայորդիներ արտօնութիւն կը ստանան վերադառնալու Պոլիս: Սակայն վնասը արդէն իսկ կատարուած էր: Կոմիտաս ականատես եղած էր իր ժողովուրդի ողբերգական ճակատագրին ու ետին ձգած սիրելի ընկերներ եւ ազգակիցներ: Իր մէջ վախն ու թուրք զինուորին հետ ունեցած անձնական ցնցիչ փորձառութիւնը արմատ կը դնեն ու ան հետզհետէ կը հիւանդանայ, կը դադրի ստեղծագործելէ: Անոր տխրութիւնը այնքան կը խորանայ որ 19 տարիներ շարունակ, մինչեւ մահը, Կոմիտաս կը պահէ մտեւային լուրթիւն ու այդպէս ալ կը մահանայ, Փարիզի Վիլժուիֆ հոգեբուժարանին մէջ:

Կոմիտասի աճիւնները կը փոխադրուին Երեւան: Կ'ըսուի թէ թաղման արարողութեան ընթացքին թեթեւ անձրեւ մը կը սկսի մաղուիլ: Ներկաները ինքնաբոլխ կերպով կը սկսին երգել Կոմիտասի իսկ յօրինած «անձրեւն եկաւ շաղալէն» երգը ու այդպէս դագաղը կը յանձնեն հողին:

Ինչպե՞ս կը ճշդուի Զատկուայ տօնին թուականը

Զատիկը շարժական տօն մըն է որովհետեւ ամէն տարի անոր թուականը կը փոխուի: Ահա բացատրական մը թէ ինչպէս կը ճշդուի անոր թուականը:

Զատիկը կամ Սուրբ Յարութեան տօնը կը տօնուէր Հրեական Բաղարջակերաց կամ Պասէքի տօնին հետ: Այս տօնը յիշատակումն էր Հրեաներու Եգիպտոսէն ելքի եւ գերութենէն ազատագրուած ըլլալու կրօնա-ազգային դէպքին: Սակայն Ս. Յարութիւնը տօնելու օրը կը մնար վէճի նիւթ: ՅԶ5 թուականին, Նիկիոյ տիեզերական ժողովին ընթացքին որոշում առնուեցաւ Ս. Յարութիւնը տօնել Փաղարջակերաց տօնը յաջորդող Կիրակի օրը: Եւ որովհետեւ Փաղարջակերաց տօնը ինքնին շարժական տօն է ու կապուած կը մնայ գարնանամուտի առաջին լիալուսնին, Զատիկը ինքն ալ կը մնայ շարժական տօն:

Այսպէս ուրեմն, ամէն տարի, Մարտ 21-էն վերջ, երբ լուսինը իր լրումին կը հասնի, անմիջապէս այդ լրումը յաջորդող Կիրակին կը նկատուի Ս. Յարութեան Կիրակի: Եւ որովհետեւ լուսնային շրջանները կանխապէս հաշուելի են, նոյնպէս ալ կարելի է նկատել թէ յաջորդող տարիներուն Զատկուայ տօնի թուականը կանխապէս հաշուելի է: Ահա, թուաբանութիւնը սիրող Անձերուն համար հաշուական բանաձեւ մը որուն միջոցաւ կարելի է կռահել գալիք տարիներուն Զատկուան թուականը:

Computing the Date of Easter

The rule is that Easter is the first Sunday after the first ecclesiastical full moon that occurs on or after March 21. The lunar cycles used by the ecclesiastical system are simple to program. The following algorithm will compute the date of Easter in the Gregorian Calendar system. Please note the following: **This is an integer calculation. All variables are integers and all remainders from division are dropped.** The algorithm uses the year, *y*, to give the month, *m*, and day, *d*, of Easter.

The symbol * means multiply.

```

c = y / 100
n = y - 19 * (y / 19)
k = (c - 17) / 25
i = c - c / 4 - (c - k) / 3 + 19 * n + 15
i = i - 30 * (i / 30)
i = i - (i / 28) * (1 - (i / 28)) * (29 / (i + 1)) * ((21 - n) / 11)
j = y + y / 4 + i + 2 - c + c / 4
j = j - 7 * (j / 7)
l = i - j
m = 3 + (l + 40) / 44
d = l + 28 - 31 * (m / 4)
    
```

For example, using the year 2010,

y=2010,

c=2010/100=20,

n=2010 - 19 x (2010/19) = 15,

etc. resulting in Easter on April 4, 2010. The algorithm is due to J.-M. Oudin (1940)

The following are dates of Easter from 2003 to 2005:

2003 April 20,

2004 April 11,

2005 March 27

Ս. Գրիգոր Լուսավորչի չարչարանքները եւ Խոր Վիրապ մտնելը

Մեծն Խոսրովէն ետք, հայոց թագաւոր եղաւ անոր որդին Տրդատ: Գրիգոր, երբ լսեց Տրդատի թագաւորելը, Հայաստան եկաւ եւ անոր ծառայութեան մտաւ: Իր նպատակն էր իր հօրը չարագործութիւնը բարեգործութեամբ փոխարինել: Գրիգոր, որ մեծ հաւատարմութեամբ ծառայեց Տրդատին, անոր հրամանները կէտ առ կէտ կը գործադրէր: Իր պարտականութիւնները ճիշդ ժամանակին կը կատարէր, այնպէս որ թէ՛ թագաւորը եւ թէ՛ պալատականները զինք շատ կը սիրէին ու կը յարգէին:

Անգամ մը Տրդատ մեծ յաղթանակ տարաւ իր թշնամիներուն վրայ: Ան տակաւին կռապաշտ էր եւ կը կարծէր որ պաշտած կուրքերն էին որ իրեն պարգեւեցին այս յաղթանակը: Ուստի հրաման հանեց որ մեծ հանդէսներ ըլլան ի պատիւ Անահիտ Դիցունիին, որ հեթանոս հայերուն պաշտած ամենէն նշանաւոր կուրքն էր:

Տրդատ Գրիգորին ալ հրամայեց որ ծաղկեպսակներ եւ դալար ճիւղեր ընծայ տանի Ահահիտի ոսկի արձանին: Գրիգոր առանց վախճալու պատասխանեց թագաւորին. «Տէր Արքայ, քու բոլոր հրամաններդ ամենայն սիրով եւ ճշդութեամբ կատարած եմ, բայց այս հրամանդ չեմ կրար կատարել, որովհետեւ ես քրիստոնէայ եմ եւ ճշմարիտ Աստուածը միայն կը պաշտեմ եւ այդ սուտ աստուածներուն պատիւ չեմ ընծայեր»:

- Ի՞նչ, միթէ Անահիտ սո՛ւտ աստուած է- ըսաւ թագաւորը բարկացած:

- Այո, Տէր Արքայ, անկա ոսկի եւ պղինձէ արձան մըն է միայն, ոչ ձեր աղօթքը կրնայ լսել եւ ոչ ալ ռեւէ ձեռով օգնել ձեզի- ճշմարիտ Աստուածը երկինքի մէջ է: Ան է որ ստեղծած է երկինքն ու երկիրը: Ես զԱյն միայն կը պաշտեմ:

Այս անվախ պատասխանէն սաստիկ բարկացաւ Տրդատ թագաւոր եւ հրամայեց դահիճներուն որ չարաչար տանջեն Գրիգորը, որպէսզի իր կրօնքը ուրանայ: Գրիգոր ամէն չարչարանքներուն համբերութեամբ դիմացաւ եւ չուրացաւ բնաւ իր սուրբ հաւատքը:

Ի վերջոյ պալատական իշխաններէն մէկը մօտեցաւ թագաւորին եւ ըսաւ. «Այս մարդը քու հայրդ սպանող Անակի որդին է»: Այս որ լսեց Տրդատ, հրամայեց որ Գրիգորին ձեռքերը եւ ոտքերը կապեն եւ մահապարտներու յատկացուած Խոր Վիրապը նետեն:

Այդ գետնին մէջ փորուած խորունկ փոսին մէջ, հրաշքով, Ս. Գրիգոր ողջ մնաց 14 տարիներ շարունակ: Անձանօթ կին մը ամէն օր հաց կը ձգէր վիրապին մէջ որպէսզի Գրիգոր կերակրուէր:

24
Ապրիլ
1915

24
Ապրիլ
2003

Ոգեկոչենք Մեծ Եղեռնի զոհերուն անմահ յիշատակը նաեւ՝

- Ապրելով Հայակնիք կեանք մը,
- Վառ պահելով Հայաստանեայց եկեղեցույ տօներն ու ազգային ավանդույթները,
- Լսելով, մտիկ ընելով ու երգելով Հայանուագ շարականներն ու երգերը,
- Ամուր կառչած մնալով մեր Հայավայել բարի բարքերուն ու սովորույթներուն,
- Կարդալով ու կեանքի վերածելով մեր Հայագրեալ Աստուածաշունչը
- Եւ մանաւանդ՝ ըլլալով **ՀԱՅԱՍԷՐ**

Ամբողջ տարուան ընթացքին

Մանկապարտեզի անկիւն

Անուն: _____

Ամբողջացո՛ւր Մատթէոս 28: 1-10

Կիրակին, երկրաշարժ, հրեշտակը, քարը, փնտուէք, յարութիւն, աշակերտներուն, Գալիլիա, տեսնէք

Ծաբաթ երեկոյէն ետք, երբ ----- կը բացուէր, Մարիամ Մագդաղենացին եւ միւս Մարիամը գերեզմանը տեսնելու եկան: Յանկարծ զօրաւոր ----- մը եղաւ եւ Աստուծոյ ----- երկինքէն իջնելով՝ գլորեց գերեզմանի մուտքին դրուած ----- ու նստաւ անոր վրայ: Հրեշտակը կհներուն ըսաւ. «Դուք մ'ի վախնաք. գիտեմ որ խաշուած Յիսուսը կը -----: Հոս չէ, որովհետեւ ----- առաւ, ինչպէս ըսած էր: Եկէք եւ տեսէ՛ք այն տեղը ուր դրուած էր: Անմիջապէս գացէք եւ ըսէ՛ք իր -----՝ թէ յարութիւն առաւ: Անիկա ձեզմէ առաջ ----- կը հասնի եւ հոն պիտի ----- զինք. ահա ըսի ձեզի:»

Նախակրթարանի անկիւն Ա բաժին

Անուն: _____

1.- Յովսէփի եղբայրները ի՞նչ միջոցի դիմեցին իրմէ ազատելու համար:

- ա.- Սպաննեցին զինք:
- բ.- Հորը նետեցին:
- գ.- Զինք ծախեցին խմայելիցի վաճառականներուն:
- դ.- վայրի գազան մը սպաննեց իրեն:

2.- Յուդան որքա՞ն դրամով մատնեց Յիսուս:

- ա.- 30 արծաթ դրամ:
- բ.- 20 արծաթ դրամ:
- գ.- 25 արծաթ դրամ:
- դ.- 10 արծաթ դրամ:

3.- Ամբողջացուր աղօթքը:
 Խնդրենք ով----- մեզ----- ըրէ
 ինչ որ-----նոր: Ով Տէր
 Աստուած----- փորձանաց մեզ
 ազատէ ու----- ու պահէ:

4.- Յիսուսի հետ քանի՞ հոգիներ խաչուեցան:

- ա.- 3
- բ.- 2
- գ.- 1
- դ.- 4

5.- Ո՞վ օգնեց Երուսաղէմէն Երիթով գացող կողոպտած եւ վիրաւորած մարդուն:

- ա.- Սամարացին
- բ.- Քահանան
- գ.- Պաշտօնեայ մը
- դ.- Առաքեալներէն մէկը

6- Այրի կինը որքա՞ն նետեց գանձանակին մէջ:
 ա- երկու լումայ
 բ- երկու տոլար
 գ- մեծ գումար մը
 դ- ոչինչ

7- Այս հաստատումներէն ո՞ր մէկը ճիշդ է ըստ Յիսուսի:
 ա- Մեծահարուստները ամենէն շատ դրամ տուին:
 բ- Այրի կինը ամենէն շատ դրամ տուաւ:
 գ- Այրի կնոջ տուածին եւ մեծահարուստներուն տուածին մէջ տարբերութիւն չկար:
 դ- Երկուքն ալ շատ դրամ տուին:

8- Ղազարոս քանի՞ օրուայ թաղուած էր երբ Յիսուս հասաւ իր տունը:
 ա- 1
 բ- 2
 գ- 3
 դ- 4

9- Երբ Յիսուս Երուսաղէմի տաճարը մտաւ տեսաւ բան մը որ սխալ էր:
 ա- ոմանք առուծախ կ'ընէին
 բ- ոմանք աղօթք կ'ընէին
 գ- ոմանք քարոզին մտիկ կ'ընէին
 դ- ոմանք զԱստուած կը փառաբանէին

10- Յիսուս ի՞նչ ըրաւ
 ա- Տէր հօր հետ խօսեցաւ
 բ- Աշակերտներուն հրամայեց որ վաճառականներուն հետ խօսին
 գ- Դուրս վրձնեց առուծախ ընողները
 դ- Յիսուս քաջալերեց առուծախ ընողները որ շարունակեն առեստուրը

Նախակրթարանի անկիւն Բ բաժին

Անուն: _____

1- Ո՞ր տօնը կը նշէ Յիսուսի Երուսաղէմ մուտքը.-

ա- Այլակերպութիւն

բ- Յարութիւն

գ- Ծաղկազարդ

դ- Խաչվերաց

2- Ժողովուրդը Յիսուսի Երուսաղէմ մուտքը դիմաւորեց.-

ա- վարդերով եւ գարնանային անուշահոտ ծաղիկներով:

բ- կաղնի ծառի ճիւղերով

գ- մեխակներով եւ շուշաններով

դ- արմաւենիի եւ ձիթենիի ճիւղերով

3-Խաչելութենէն քանի՞ օր ետք Յիսուս յարութիւն առաւ.-

ա- 3

բ- 10

գ- 5

դ- 2

4- Յուդան ինչպէ՞ս մատնեց Յիսուսը.-

ա- զինուորներուն հեռուէն մատնանշելով

բ- մանրամասնութեամբ նկարագրելով

գ- համբուրելով

դ- ձեռնուելով

5- Ո՞վ էր կուսակալը որ չ՛ուզեց Յիսուսի պատժել որովհետեւ կը զգար որ անմեղ էր:

ա- Հերովդէս

բ- Պիղատոս

գ- Արքեղայոս

դ- Կիրենոս

6- Խաչի վրայ Յիսուս Աստուծմէ ի՞նչ խնդրեց .-

ա- որ Յովհաննէս իր մօրը Մարիամի հոգ տանի

բ- ջուր՝ որպէսզի խմէ

գ- որ Աստուած ներէ իրեն չարչարողներուն որովհետեւ չեն գիտէր թէ ինչ կ'ընեն

դ- ճաշ՝ որպէսզի ուտէ

7- Յիսուսի աշակերտներէն ո՞վ ուրացաւ զինք Յ անգամ.-

ա- Յովհաննէս

բ- Յուդա

գ- Մատթէոս

դ- Պետրոս

8- Յիսուսի խաչելութեան միջոցին ո՞ր աշակերտը ներկայ էր.-

ա- Պետրոս

բ- Յուդա

գ- Յովհաննէս

դ- Թովմաս

9- Յիսուսի աշակերտներէն ո՞վ չհաւատաց Յիսուսի յարութեան.-

ա- Պետրոս

բ- Յուդա

գ- Յովհաննէս

դ- Թովմաս

10- Սուրբ Հաղորդութեան խորհուրդը ե՞րբ ծնունդ առաւ.-

ա- Կանայի հարսանիքի ընթացքին երբ Յիսուս ջուրը գինիի վերածեց

բ- Երբ Յիսուս լերան վրայ ժողովուրդը կերակրելու համար հացը եւ ձուկերը շատցուց

գ- Յիսուսի խաչելութենէն ետք երբ աշակերտները վերնատան մէջ հաւաքուած միասին կը ճաշէին

դ- Վերջին ընթրիքին երբ Յիսուս հաց եւ գինի բաժնեց իր աշակերտներուն եւ ըսաւ որ նոյնը կատարեն

Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկուն մէջ հետեւեալ արամերէն մէջբերումները կան «Էլի Էլի լամա սաբազթանի, տալիտա Կումի»:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

2. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը Յիսուսը կը ներկայացնէ որպէս Աստուծոյ Օրէնքին հաւատարիմ ծառան:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

3. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը ամենէն շատ կ'ակնարկէ Յիսուսի որպէս «Մարդու Որդի»:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

4. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկուն մէջ կը կարդանք պատանի Յիսուսը տաճարին մէջ դրուագին մասին:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

5. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկուն մէջ Յիսուս ամենէն շատ կ'ըսէ «Ես Եմ» Կեանքի հացը, Աշխարհի լոյսը, բարի Հովիւր եւ այլն:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս

Դ) Յովհաննէս

6. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞րն է ամենակարճը:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

7. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը ամենէն առաջ գրուած է:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

8. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը ամենէն շատ մէջբերում ունի հին կտակարանէն:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

9. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը համատեսական չէ:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

10. Հետեւեալ Աւետարաններէն ո՞ր մէկը ամենէն վերջը գրուեցաւ:

- Ա) Մատթէոս
- Բ) Մարկոս
- Գ) Ղուկաս
- Դ) Յովհաննէս

Ընդհանուրի անկիւն

Անուն: _____

1- Գեթսեմանի... .

- ա- անտարանին մէջ պարտէզի մը անունն է
- բ- անտարանին մէջ լերան մը անունն է
- գ- Յուդային ծննդավայրն է
- դ- Յիսուսի խաչելութեան տեղն է

2- Իւրաքանչիւր տաղաւար յաջորդող օր կը կոչուի.-

- ա- արձակուրդ
- բ- քառասունք
- գ- մեռելոց
- դ- ամանոր

3- Բանասէրը.-

- ա- նիթականին արժէք կու տայ
- բ- լեզուաբան է
- գ- գործը կը սիրէ
- դ- շատ բան կը սիրէ գիտնալ

4- Սարգիս Պիծակ անունը կը վերագրենք.-

- ա- երաժշտութեան
- բ- բանաստեղծութեան
- գ- քաղաքականութեան
- դ- նկարչութեան

5- Ամենայն հայոց բանաստեղծը պիտի ըլլար.-

- ա- Յակոբ Պարոնեան
- բ- Յովհաննէս Թումանեան
- գ- Արամ Խաչատուրեան
- դ- Խրիմեան հայրիկ

6- Լեզուն խաժաւ կը նշանակէ.-

- ա- զարմացաւ
- բ- առանց ծամելու կերաւ
- գ- ուշադրութիւն ըրաւ
- դ- առանց մտածելու խօսեցաւ

7- Ո՞վ զոն չգնաց Ապրիլեան Եղեռնին.-

- ա- Գրիգոր Զօհրապ
- բ- Սիամանթօ
- գ- Դանիէլ Վարուժան
- դ- Կոմիտաս Վարդապետ

8- Երկրի մը քաղաքական թէ արուեստագիտական ամենաբարգաւաճ ժամանակաշրջանը կը կոչուի.-

- ա- Վերածնունդի շրջան
- բ- Ոսկեդար
- գ- Միջնադար
- դ- լուսաւորութեան դար

9- Ըստ առակին «Ծիտակ խօսքը...»

- ա- կատակով կ'ըսուի
- բ- կը վիրաւորէ
- գ- պէտք չէ ըսուի
- դ- վնաս չի հասցներ

10- Յիսուսի առակներէն ո՞ր մէկուն մէջ Ան կ'ըսէ «Ասկէ վերջ դուն յաւիտեան պտուղ չունենաս».-

- ա- Անիծուած խնձորենին
- բ- Անիծուած արմաւենին
- գ- Անիծուած Զիթենին
- դ- Անիծուած թզենին

Մարտ ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտէզի անկիւն

Կոյրը, որդի, բարձր, որդի, կ'ուզես, Տէր, հաւատքդ, Յիսուսի, կ'օրհնաբանէր

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. դ. կ'աղօթէին
2. ա. Տուրք գանձող
3. դ. Օրէնքի ուսուցիչ
4. ա. Շշմարտութեամբ
5. բարձրացնէ, խոնարհեցնէ
6. գ. Հինգերորդը
7. գ. Ծաղկազարդ
8. բ. Եսայի 53
9. գ. Տնտեսին
10. բ. չորրորդը

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

- 1.- գ, արտաքսման
- 2.- գ, անատակին
- 3.- բ. Ադամ եւ Եւա Դրախտէն
- 4.- դ. Չորեքշաբթի երեկոյեան
- 5.- գ. հաւատով Խոստովանիմը
- 6.- բ. Փղշտացիներուն
- 7.- բ. որովհետեւ մեծ դժբախտութիւններ ունեցան
- 8.- դ. Աստուած
- 9.- մարդկան, փրկութեան, յերկնից, մարդացաւ, Մարիամայ, Կուսէն, Սրբով
- 10.- բ.- Աստուածաշունչի Տարի

Երկրորդականի անկիւն

- 1.- ա.- Եսայի
- 2.- դ. Յովնան
- 3.- ա. Միքա 5:2
- 4.- գ.- Ղուկաս
- 5.- ա.- Մատթէոս
- 6.- գ.- Ղուկաս
- 7.- բ.- Մարկոս
- 8.- ա.- Մատթէոս
- 9.- գ.- Ղուկաս
- 10 գ.- Ղուկաս

Ընդհանուրի անկիւն

- 1- ա- լեզուաբանութեան

2- դ- Ծոմ կը պահէ

3- բ- Որդէ կը ստացուի

4- դ- Կրօնի նահատակներուն մասին վկայութիւններ կը գրէ

5- ա- Պատմունճան

6- դ- Ազատութիւն

7- գ- Ձեր հոգիները

8- դ. գերան

9- բ- Հրաշալի ձկնորսութիւն եւ առաջին աշակերտներ

10- ա- փոփոխական տրամադրութիւն ունի

Մարտ ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Կարինէ, Խշիշեան Ռիթա, Խշիշեան Արշակ, Պիլիքեան Գէորգ, Քուլլուքեան Սերեմա, Կարապետեան Զոհրապ, Մհեր Մատթէոսեան, Կլօրիա կարապետեան, Փաթիլ Կարապետեան :

Նախ Ա. բաժին

Վարդան Պէնօհանեան, Հրայր Մատթէոսեան, Յարութ Քուլլուքեան, Ծէսիքա Օհանեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Դալար Գէպթանճեան,

Նախ Բ. բաժին

Սեւակ Ալմանեան,

Անսխալ պատասխանողներ

Անի Մելեքեան, Արի Քէօսէյեան, Թամար Պուլիքեան, Լորա Սարիմանուկեան, Քրիստինա Կարապետեան, Գօգօ Մատթէոսեան

Երկրորդական

Թամար Գիզիրեան, Փօլ Գիզիրեան, Ռաֆֆի Քէօսէյեան, Յովիկ Կարապետեան

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի Ժ. տարուան վերջին թիւը (թիւ 10) կը ծրագրենք հրատարակել մեր 2002-2003 տարեշրջանի հանդէսին օրը՝ **Յունիս 8, 2003**:

Սոյն թիւին մէջ կ'ուզենք տպել **մեր ընթերցողներուն կարծիքները** «Մաշտոցի Արձագանգ»ի Ժ. տարուան բովանդակութեան, ներկայացման ձեւին, ամսական դրութեան եւ այլ ոեւէ ուրիշ յատկանիշի մասին:

Կը խնդրենք որ ձեր գրաւոր կարծիքը Տնօրէնութեան հասցնէք **Մայիս 20, 2003** Էն առաջ: Կարելի է նաեւ ե-նամակով ուղարկել director@sourphagop.org հասցէին:

Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին.-
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան,
Թորոս Պապիկեան:

«Ճաշու աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ այս ամսուան Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

*Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.-
Ուսուցիչներ՝ Մարիա Քէօսէյեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանանճեան, Սաֆօ Ասատուրեան, Ծողիկ Նաճարեան,
Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Բաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝
Ծաղիկ Պոյաճեան, հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ՝ Մովսէս Քէօսէյեան:*

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 9

Մայիս 2003

Մեր խօսքը

Ազատությունը մարդկային ազնի արժանիք մըն է: Պատահականություն չէ որ դարերու ընթացքին բազմաթիւ ժողովուրդներ պատերազմած ու պայքարած են իրենց ազատությունը ապահովելու համար: Հայ ժողովուրդը յատկապէս ազատատենջ եղած է ու մեր պատմութեան դրուագները անպակաս են երբ մտածենք բոլոր այն պայքարներուն մասին որոնք մղուած են մեր ազատությունը պահպանելու համար:

Ազատութեան գաղափարը մասնայատուկ ձեւով տեղ կը գրաւէ արդի դաստիարակութեան սկզբունքներէն ներս: Անհատի մը ներդաշնակ զարգացման նախապայման կը նկատուի անոր դաստիարակութեան մէջ տեղ տալ արտայայտութեան, մտածումի եւ գործելու ազատութեան: Հիւսիսային Ամերիկեան մօտեցումը եւ կենցաղը յատկապէս ազատութեան կը հաւատան եւ զայն կը նկատեն հիմնական իրաւունք: Սակայն ազատութիւնն ալ, իր բոլոր յատկութիւններով հանդերձ, երբ չափազանցութեան կը վերածուի, կը դառնայ վնասակար:

Ժողովրդային խօսք մը կայ որ կ'ըսէ թէ անձի մը ազատությունը կը կենայ հոն ուր կը սկսի ուրիշինը: Այլ խօսքով իւրաքանչիւր անհատ իրաւունք ունի վայելել իր ազատությունը պայմանաւ որ այդ ընելով չխորտակէ ուրիշինը: Ազատութեան անսահման օգտագործումը եւ անոր սխալ մեկնաբանությունը մեզ կրնան մղել անքաղաքակիրթ եւ անկիրթ կեցուածքներու: Հետեւաբար որպէսզի ազատությունը մնայ ազնի իր յատկութեամբ եւ բնոյթով, յարկ է որ զուգահեռաբար անոր ընկերակցի գիտակցությունը, ուրիշին հանդէպ յարգանքն ու փափկանկատությունը:

Բովանդակություն

- Ա. Կորնթացիներուն, գլուխ 15
- Կարմիր Կիրակի
- Երեւումն Սուրբ խաչի
- Աշխարհամատրան
- Համբարձում
- Մայիս ամիսը Հայոց Պատմութեան մէջ
- Կարմիր, Կապոյտ, Կանաչ
- Մայրերգ
- խաչ
- Հաւատամք
- Պահուած բառ
- Համբարձումի ժողովրդական աւանդութիւններէն
- Մանկապարտէզի անկիւն
- Նախակրթարանի անկիւն
- Երկրորդականի անկիւն
- Ընդհանուրի անկիւն
- Ապրիլ ամսուան պատասխանները եւ մասնակցողները
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Հատուած Պօղոս առաքեալի կորնթացիներուն գրուած առաջին ճամակէն

Ա. Կորնթացիներուն- Գլուխ 15

Ամէն տարի, Սուրբ Յարութեան կամ
Զատիկի տօնի ճրագալոյցի պատարագէն
առաջ կը կարդացուին Սուրբ գիրքէն ընտրուած
օրուան պատշաճ հատուածներ:

Այդ ընտրուած հատուածները իրենց
բովանդակութեամբ ունկընդիւր
հաւատացեալներուն կ'արտայայտեն օրուան
խորհուրդը ու անոնց կը փոխանցեն օրուան
պատգամն ու տօնի ոգին:

Ահա այդ սուրբ գրային ընթերցուածներէն օրինակ
մը, վերաբերող Յիսուսի յարութեան:

« Եղբայրներ, կ'ուզեմ ձեզի յիշեցնել այն
Աւետարանը որ իմ քարոզութեամբս ընդունեցիք
եւ որուն հաւատարիմ կը մնաք: Այդ
Աւետարանով ալ կը փրկուիք, եթէ զայն պահէք
այնպէս՝ ինչպէս ես ձեզի քարոզեցի. այլապէս
զուր տեղ հաւատացած կ'ըլլաք:

Ես ձեզի փոխանցեցի այն հաւատքը որ
նախ ե՛ս ընդունեցի. այն՝ որ Քրիստոս մեր
մեղքերուն համար մեռաւ, ինչպէս Սուրբ գիրքերը
կ'ըսէին, թաղուեցաւ եւ երրորդ օրը յարութիւն
առաւ, դարձեալ Սուրբ գիրքերուն համաձայն,
ու երեւցաւ Պետրոսին եւ ապա տասներմէկ
առաքեալներուն: Յետոյ երեւցաւ միատեղ
խմբուած հինգ հարիւր աւելի հետետորդներու.
Թէպէտեւ անոնցմէ ոմանք մեռած են, բայց
շատերը ողջ են տակաւին: Այնուհետեւ երեւցաւ
Յակոբոսին եւ ապա բոլոր առաքեալներուն:

... Արդ, քանի մենք կը քարոզենք թէ
Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առած է,
Ի՞նչպէս ձեր մէջէն ոմանք կ'ելլեն ըսելու՝ թէ
«Մեռելներու յարութիւն չկայ»: Եթէ մեռելներու
յարութիւն չկայ, ուրեմն Քրիստոս ալ յարութիւն
չէ առած. եւ եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ՝
զուր է մեր քարոզութիւնը, զուր է նաեւ ձեր
հաւատքը: Այդ պարագային մենք Աստուծոյ

համար սուտ վկայած կ'ըլլանք, քանի վկայեցինք՝
թէ Աստուած Քրիստոսը յարուցանեց. մինչդեռ
եթէ ընդունինք թէ մեռելները յարութիւն չեն
առներ, ըսած կ'ըլլանք նաեւ՝ թէ Աստուած
Քրիստոսը չյարուցանեց: Որովհետեւ երբ կ'ըսենք՝
«Մեռելները յարութիւն չեն առներ» Քրիստոսի
յարութիւնն ալ մերժած կ'ըլլանք: Իսկ եթէ
Քրիստոս յարութիւն առած չէ, ինքնախաբէութիւն
է ձեր հաւատքը. ինչ որ կը նշանակէ՝ թէ
տակաւին ձեր մեղքերուն մէջ էք: Ուրեմն ի՞նչ-
անոնք որոնք Քրիստոսի հաւատացին եւ
մեռան՝ կորսուա՞ծ են ընդմիշտ: Եթէ այդպէս է,
եւ միայն այդ կեանքին համար յոյս դրած ենք
Քրիստոսի վրայ, մարդոց մէջ ամենէն
խղճալիներն ենք:»

Կարմիր Կիրակի

Այսպէս կը կոչուի յինանց
չորրորդ Կիրակին, որ Զատիկէն ԶԶ
օր ետքը կու գայ եւ Զատիկն պէս
ՅԾ օր շարժականութիւն ունի: Այս
անունը բնաւ եկեղեցական
ծագում կամ նշանակութիւն չունի,
այլ Կանաչ Կիրակի անունին նման
գարնանային եղանակէն առնուած
ժողովրդական կոչում մըն է,
որովհետեւ դաշտերը կանաչնալէն
ետքը նախ եւ առաջ կարմիր
կակաչներով կը զարդարուին:

Երեւումն Սուրբ Խաչի

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ տօներէն անոնք որոնք սերտօրէն առընչուած են Սուրբ Խաչին եւ եկեղեցիին հետ, կը կոչուին Տէրունի տօներ: Տէրունի տօներուն մէջէն Ս. Խաչին վերաբերող բազմաթիւ տօներ կան, ինչպէս Խաչվերացը, Գիւտ Խաչը եւ Խաչի երեւումը: Այս Խաչի տօներէն իւրաքանչիւրը առիթ է հաւատացեալներուն համար անդրադառնալու Խաչի սրբազան իմաստին ու հաղորդուելու անոր հետ իբր զոհաբերութեան եւ Յիսուսի կեանքին խորհրդանիշ:

Մայիս ամսուան 18-րդ օրը, հայաստանեայց եկեղեցին կը յիշատակէ Ս. Խաչի երեւման դրուագը, տեղի ունեցած ՅՅ1 թուին, այն տարիներուն երբ Կիրեղ Եպիսկոպոս Երուսաղէմի պատրիարք էր: Այդ տարի, Հոգեգալստեան առտուն ժամը Յ-ին, ահաւոր մեծութեամբ լուսաւոր Խաչ մը երեցաւ երկինքին վրայ, մէկ ծայրը Գողգոթայի եւ միւս ծայրը Ձիթենեաց լեռան վրայ եւ շատ ժամեր տեսելով՝ տեսնուեցաւ Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներէն որոնք զոչումով եւ բարեպաշտութեամբ սկսան եկեղեցիներ վազել, հոն փառք ու գոհունակութիւն յայտնելու համար Աստուծոյ: Այս հրաշալի երեւոյթը անմոռանալի եւ աննախընթաց դէպք մը ըլլալուն համար, այդ թուականէն ի վեր կը մնայ յիշատակութեան արժանի տօն: Հայ եկեղեցին զայն կը տօնէ Չատիկէն շուրջ ամիս մը ետք ու Խաչի երեւման տօնը Չատիկին կապուած ըլլալուն համար կը նկատուի շարժական տօն:

Ինչպէս Երուսաղէմի ժողովուրդը ՅՅ1 թուականին Խաչի հրաշալի տեսիլին առջեւ ուղղուեցաւ եկեղեցի փառաբանութեան եւ պաշտամունքի, նոյնպէս ալ մինչեւ այսօր, սովորութիւն կը մնայ այս տօնին առթիւ եկեղեցի երթալ եւ փառք տալ Աստուծոյ:

Աշխարհամատրան կամ Կանաչ Կիրակի

Կանաչ կիրակի անունը կը տրուի Չատկուայ Երրորդ Կիրակիին, որ Չատիկէն 15 օր ետք կը հանդիպի եւ Չատիկին հետ Յ5 օրուան շարժականութիւն ունի:

Աշխարհամատրուն բառը կը գործածուի իբր աշխարհաժողով, բազմութեան յատկացեալ եկեղեցի, եւ այս անունը տրուած է Սիոնի Վերնատան ուր Քրիստոս վերջին զատկական ընթրիքը կատարեց եւ Ս. Հաղորդութեան խորհուրդը հաստատեց, եւ ուր սովորութիւն ըրին առաքեալները հաւաքուիլ Քրիստոսի համբարձումէն ետքը: Այս տեղը հաւանաբար Յովհաննէս Մարկոսի տունն էր՝ ուր աղօթքի կը ժողովուէին նոր հաւատացեալները: Հայոց եկեղեցւոյն յատուկ է եկեղեցւոյ անուամբ տօներ կատարել. ասոնց գլխաւորն է Աշխարհամատրանը՝ այսինքն Վերնատունին քրիստոնէութեան առաջին եկեղեցին ըլլալուն յիշատակը, որ բոլոր քրիստոնէայ եկեղեցիներուն նախատիպն եղաւ եւ եկեղեցւոյ նուիրականութեան նշանակը: Աշխարհամատրան օրը Կանաչ Կիրակի ալ կը կոչուի:

Համբարձում

Քրիստոս իր յարութենէն ետք քառասուն օր եւս երկրի վրայ մնաց ու այդ օրերուն ընթացքին երեւցաւ Իր աշակերտներուն եւ այլ հաւատացեալներու: Ջատիկէն, կամ Սուրբ Յարութեան տօնէն քառասուն օր վերջ, Հինգշաբթի օրը, Քրիստոս իր յարուցեալ եւ փառաւորեալ մարմնով երկինք համբարձաւ: Այդ օրուան յիշատակութիւնն է որ ամէն տարի, Ջատիկէն քառասուն օր ետք Հայաստանեայց եկեղեցին կը յիշատակէ Համբարձում անունին տակ:

Այսպէսով, Համբարձումը Յիսուսի մարմնով երկինք բարձրանալուն եւ իր Հօր Աստուծոյ աջ կողմը նստելուն յիշատակի օրն է: Այս խորհրդական տօնը եւս, որ կապուած է Ջատիկի, շարժական տօն մըն է ու կրնայ զուգահեփալ Ապրիլ 30-էն Յունիս 3-ի միջեւ: Այս տարի, Համբարձումը կը զուգահեփալ Մայիս 29 ին:

Համբարձումը տեղի ունեցաւ Ջիթենեաց լեռան վրայ, առաքեալներուն աչքերուն առջեւ: Հետագային, այդ լեռը կոչուեցաւ նաեւ Համբարձման լեռ: Ահա թէ ինչ ձեով կը նկարագրուի այդ դէպքը Աւետարանէն ներս.-

«Տէր Յիսուս աշակերտներուն հետ խօսելէ ետք երկինք համբարձաւ եւ Հօրը աջ կողմը նստաւ: Իսկ անոնք աշխարհի բոլոր կողմերը երթալով՝ Տիրոջ գործակցութեամբ Աւետարանը կը քարոզէին եւ իրենց քարոզութիւնը կը հաստատուէր իրենց տրուած բոլոր նշաններով:»

Մարկոս 16.19-20

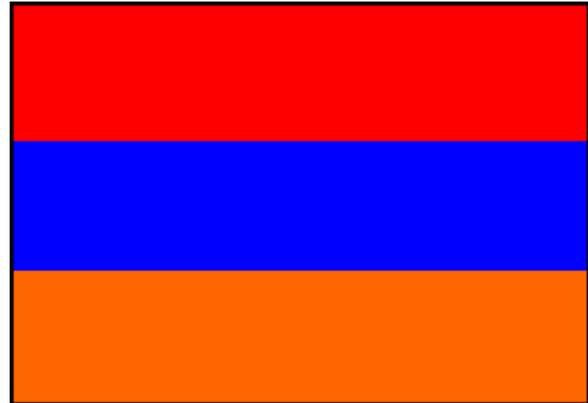
«Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ Բեթանիա եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով՝

օրհնեց զանոնք: Եւ մինչ կ'օրհնէր, բաժնուեցաւ անոնցմէ, դէպի երկինք բարձրանալով: Անոնք երկրպագեցին Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ վերադարձան Երուսաղէմ: Ամէն օր տաճարին մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով զԱստուած:» *Հուկաս 24.50-53*

Համբարձման տօնը ազգային սովորութեան մէջ ճանչցուած է որպէս պտոյտի եւ վիճակ ձգելու օր: Հին ժամանակ, այդ օրը, աղջիկները զոյնզոյն հագուստներ հագած դաշտերը կ'երթային եւ հոն խաղեր կը կազմակերպէին, ճաշեր կը պատրաստէին եւ վիճակ կը ձգէին:

Մայիս ամիսը հայոց պատմութեան մէջ

Բոլորս ալ գիտենք թէ Մայիս ամիսը հայ ժողովուրդին համար յիշատակման ամիս է Հայաստանի առաջին հանրապետութեան հիմնադրման, որ տեղի ունեցաւ 28 Մայիս 1918-ին: Ահա կարճ եւ պարզացուած ձեւով պատմական տուեալները որոնց շնորհիւ Հայաստանը անկախ հանրապետութիւն եղաւ:

1917 թուականին վերջ կը գտնէր Ռուսական հզօր կայսրութիւնը: Կովկասեան երկիրներէն Վրաստանն ու Ատրպէյճանը օգտուելով այս տապալումէն իրենք զիրենք կը հռչակեն իբր անկախ պետութիւն: Թուրքերը, Ռուսական կայսրութեան ոչնչացման մէջ կը տեսնեն յարմար առիթ շարունակելու համար 1915 թուականին սկսած հայ ժողովուրդի ոչնչացման իրենց արշաւանքը: Անոնք, անցնելով Կարսէն կը հասնին Երեւանի սահմանները ու կը

**Կարմիր,
կապոյտ, կանաչ . . .**

Հայաստանի Հանրապետութեան պետական դրօշակն է Եռագոյնը, հաստատուած 1918-ին, առաջին հանրապետութեան հիմնադրման տարին: Դրօշակի ձեւին եւ գոյներուն շուրջ եղան երկար խորհրդակցութիւններ, յատկապէս նարնջագոյնին մասին, որովհետեւ Հայաստանի մէջ դժուար կը գտնուէր այդ գոյնի կերպաս: Կ'առաջարկուէր փոխարէնը գործածել կանաչ գոյնը, փաստ բերելով որ կանաչը հայ ժողովուրդի պատմական գոյներէն մէկն էր: Բայց նարնջագոյնի ներդաշնակութիւնը կարմիրին եւ կապոյտին հետ անբաղդատելի մնաց:

Հայ ժողովուրդը որ արինով ձեռք ձգած էր իր ազատութիւնը, հայրենի կապոյտ երկնքին տակ, իր համբաւաւոր աշխատասիրութեամբ պիտի վերաշինէր հայրենիքը եւ այդ իսկ պատճառաւ ինքն իրեն խորհրդանիշ ընտրեց կարմիր, կապոյտ, նարնջագոյնը:

պատրաստուին գրաւել նախ մայրաքաղաքը, ապա արեւելեան Հայաստանը ամբողջութեամբ:

Հայ ժողովուրդը կը կազմակերպուի անմիջապէս: Պահը ճակատագրական է որովհետեւ հայերուն համար գոյատեւելու կամ բնաջնջուելու կացութիւն մը ստեղծուած էր: Ղեկավարութիւնը պահ մը կը մտածէ Երեւանը պարպել եւ հեռանալ սակայն ժողովուրդը կ'որոշէ Երեւանի մէջ գոյատեւել: Բանակ մը կը կազմուի, բաղկացած 40 000 երիտասարդներէ, կիներէ, տարեցներէ եւ հոգեւորականներէ: Հայկական եւ թրքական բանակները կը հանդիպին Սարդարապատի մէջ ու հերոսամարտէն յաղթական դուրս կու գան հայերը աննկարագրելի քաջութեան շնորհիւ, եւ այդ առթիւ կ'արժանան թրքական բանակի հրամանատար Վահիպ Փաշայի հիացումին ու «աշխարհի ամենէն քաջ մարտիկներ» տիտղոսին:

Ու այսպէս է որ նոյն օրը, 28 Մայիս 1918-ին կը հիմնուի Հայաստանի առաջին Հանրապետութիւնը:

Մայրերգ

Գրականության տողեր նուիրուած հայ մայրերուն Մայրերու օրուան առթիւ, 11 Մայիս 2003

Տէր իմ Աստուած, ով անհուն Հայր Երկնաւոր, մեր վերջին օրը, մեր հուսկ ժամուն, յաիտենական բաժանման պահուն գոնէ, մեր մայրիկը մեր մօտ դրկէ, որ մեր ցաւերը ցնդին, որ մեր խաշը խաղաղի, ու մանաւանդ, նամանաւանդ մեր վատահակ, վատափառ վախը չքանայ խորախաւար զնտանէն ու ցեխանալէն՝ եւ Մահը մեղմանայ, մեղրանայ մեր մօրկանը թելերուն մէջ թեթեւցած ու փոխանցումը վերածուի մոգական մեղեդիի, նուագարաններով զուարթոնց: Ու մահանանք մեր պարտաւորիչ պարտութեան մէջ, նման քաջի:

Առաքեա՛ մեզ՝ մայրիկը մեր, ով Դատաւոր արդարներու եւ մեղաւորաց, պարտասածներու եւ պարտեալներու, սպաննուածներու եւ սպառածներու, տեսակ տեսակ տառապեալներու:

Մեր մայրիկին յանձնէ մեզ. ան է, որ մեզ բերաւ աշխարհ, ան թո՛ղ տանի մեզ աշխարհէն յաիտենապէս, մեզ ծրարած, ծածկած լուծեան մէջ ու խորհուրդի:

Նշան Պէշիկթաշլեան

Պատո՛ւէ հայրդ ու
մայրդ, որպէսզի
կեանքդ երկար ըլլայ
այն երկրին վրայ, որ
ես՝ Տէրը քու Աստուածդ,
քեզի կու տամ:

5 ռդ պատուիրանը

Մեր բոլոր բանաստեղծները ամենէն քնքոյշ եւ սրտաթով բառերը վերապահած են մայրերուն: Մայրութիւնը այնքան նուիրական արժէք մը եղաւ հայ ժողովուրդին համար որ **մայր** բառը դարձաւ բնորոշիչ բառը հայոց ամենէն նուիրական սրբութիւններուն.-

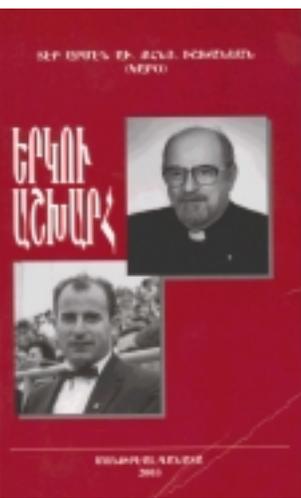
- Մայր եկեղեցի, Մայր աթոռ, Մայր տաճար.
- Մայր Հայաստան, Մայր Հայրենիք, Մայրաքաղաք.
- Մայրենի լեզու.
- Մայր Արաքս.

Դուք ձեր կեանքով, նուիրումով, զոհողութեան գերազանց արտայայտութեամբ ամենէն մեծ դաստիարակներն էք հայ ժողովուրդի զաւակներուն: Ձեր դասագիրքը ձեր սէրն է, ձեր գրիչը՝ ձեր ժպիտը...

Արեգակի լոյսին պէս թող այդ ժպիտը միշտ ծագի հայ մանուկներու աչքերուն մէջ, երբ անոնց աչքերը բացուին աշխարհի լոյսին:

Գարեգին Բ. Կաթողիկոս
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Ստացանք Տէր Արմէն Աւ. Քհնյ. Իշխանեանի «Երկու Աշխարհ» հատորը:320 էջ: **Մոնթրէալ-Գանատա 2003**

Հեղինակին Խօսքը
Սիրելի՛ ընթերցող,
Ահաւասիկ քեզի՛ կ'ընծայեմ երկար տարիներու վրայ տարածուող ապրումներուս արգասիքը հանդիսացող այս հաւաքածոն: Հո՛ն պիտի գտնես ժպիտ ու արցունք, ...

**Մօր սիրտը
Հայկական ասանդավէպ**

Կայ հինաւորց մի զրոյց,
թէ մի տղայ,
Միամօրիկ
Սիրում էր մի աղջկայ:

Աղջիկն ասաւ- «ինձ բնաւ
Դու չես սիրում,
Թէ չէ՛ գնա՛,
Գնա՛ Մօրդ սի՛րտը բեր»:

Տղան մոլոր, գլխիկոր
Քայլ առաւ,
Լացեց, լացեց,
Աղջկայ մօտ ետ դառաւ:

Երբ նա տեսաւ, զայրացաւ.
-«Է՛լ չերեաս
Ծեմքիս», ասաւ,
«Մինչեւ սիրտը չը բերես»:

Տղան գնաց եւ որսաց
Սարի այծեամ,
Սիրտը հանեց,
Տուեց աղջկան:

Երբ նա տեսաւ, զայրացաւ.
- «Կորի՛ր աչքէս,
թէ հարազատ
Մօրըդ սիրտը չբերես»:

Տղան գնաց, մօրն սպաննեց,
Երբ վազ կը տար,
Սիրտը՝ ձեռքին,
Ոտքը սահեց, ընկաւ վար:

Եւ սիրտը մօր ասաւ տխուր
Լացականամա՞ծ.-
-«Վայ խեղճ տղաս,
Ոչ մի տեղի չը ցաւա՞ց...»

Աւետիք Իսահակեան

Խաչ

Խաչ, մասունքով 1746 Վասպուրական

Խաչը իր սկզբնական ձեւին մէջ երկու տարբեր փայտի կտորներ էր, մէկը անելի երկար քան միւսը, որ ուղիղ անկիւններով իրարու կը միացուէին:

Հին ժամանակ, խաչը մահապատիժի ծառայող ծանօթ գործիք էր, սակայն Քրիստոսի խաչելութենէն ետք՝ Քրիստոնէաներուն համար նշանակ եւ խորհրդանիշ դարձաւ անոնց Յիսուսի հանդէպ հաւատքին ու առարկայ՝ իրենց բարեպաշտական զգացումներուն:

Խաչը եկեղեցական սպասներուն ամենէն գերազանցն ու ամենէն անելի գործածուածն է: Եկեղեցիէն ներս խաչը կը գտնենք գմբէթին վրայ, եկեղեցույ ճակատը, եկեղեցույ խորանին եւ սիւներուն վրայ, զգեստներուն վրայ, աղօթագիրքերուն կողքերուն:

Յաջորդ առիթով, երբ եկեղեցիէն ներս գտնուիս, շուրջդ նայի՛ր ու տե՛ս թէ ուրիշ ո՛ր պիտի տեսնես խաչ մը:

Հաւատամք կամ Նիկիական Հանգանակ

Հայաստանեայց եկեղեցիէն ներս, Սուրբ Պատարագի ընթացքին, Աւետարանի ընթերցումէն ետք կը կարդացուի Քրիստոնէական հաւատքի ընդլայնուած հանգանակ մը որ բոլորիս առաւել ծանօթ է «Հաւատամք» անունին տակ:

Հանգանակ կը նշանակէ բանաձեւուած հաւատալիք, դաւանանք եւ «Հաւատամքը» հանգանակ մըն է որովհետեւ կը պարունակէ Քրիստոնէական հաւատքի ու կրօնի բոլոր սկզբունքները: Այդ պատճառաւ է որ կը կարծուի թէ իրաքանչիւր Քրիստոնէայ հաւատացեալ պէտք է ճանչնայ, սորվի ու արտասանէ զայն:

Իսկ ինչո՞ւ Նիկիական կը կոչուի այս հանգանակը: ՅՁ5 թուականին, Կոստանդնուպոլսոյ մօտ՝ Նիկիա քաղաքին մէջ գումարուեցաւ եկեղեցական առաջին տիեզերական ժողովը, որուն մասնակցեցան տարբեր երկիրներէ եկած շուրջ Յ18 հայրապետներ: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ներկայացուցիչը այդ վեհաժողովին Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի որդին՝ Արիստակէս հայրապետն էր: Նիկիոյ ժողովի ընթացքին բանաձեւուեցաւ եւ խմբագրուեցաւ Քրիստոնէական հաւատքի այս հանգանակը ու այդպէսով կոչուեցաւ Նիկիական հանգանակ:

Ահա Նիկիական հանգանակին աշխարհաբար թարգմանութիւնը.-

Կը հաւատանք մէկ Աստուծոյ, Ամենակալ Հօր, որ արարիչն է երկինքին ու երկրին, երեւելի եւ աներեւոյթ ստեղծուածներուն:

Կը հաւատանք մէկ Տէր Յիսուս Քրիստոսի, Աստուծոյ Որդիին, որ Հօր Աստուծմէ ծնած է որպէս միակ ծնունդ. այսինքն՝ Հօրը էութենէն է:

Աստուած է՝ Աստուծմէ ծնած: Լոյս է լոյսէն յառաջ եկած: Ծշմարիտ Աստուծմէն ծնած ճշմարիտ Աստուած է, եւ ո՛չ՝ արարած: Անիկա Հօրը բնութենէն է: Իրմով ստեղծուած է ամէն ինչ որ կայ երկինքի մէջ եւ երկրի վրայ, երեւելի թէ աներեւոյթ:

Ինքն էր որ մեզի,

մարդերուս եւ մեր փրկութեան համար երկինքէն իջաւ եւ մարմին առաւ, մարդացաւ, Սուրբ Հոգիին ներգործութեամբ սուրբ Կոյս Մարիամէն ծնելով որպէս կատարեալ մարդ՝ մարմնով, հոգիով եւ միտքով, եւ ամէն ինչով որ մարդկային է. ո՛չ թէ երեւութապէս, այլ ճշմարտապէս:

Չարչարուեցաւ, խաչուեցաւ, թաղուեցաւ, երրորդ օրը յարութիւն առաւ, նոյն մարմինով երկինք ելաւ եւ Հօրը աջ կողմը նստաւ:

Վերստին պիտի գայ, նոյն մարմինով եւ Հօրը փառքով, ողջերն ու մեռածները դատելու, ան՝ որուն թագաւորութիւնը անվախճան է:

Կը հաւատանք անեղ եւ

կատարեալ Սուրբ Հոգիին, որ խօսեցաւ Օրէնքին, մարգարէներուն եւ Աւետարաններուն ընդմէջէն. որ Յորդանան գետին վրայ իջաւ, առաքելներուն ուսուցանեց եւ սուրբերուն մէջ բնակեցաւ:

Կը հաւատանք նաեւ մէկ, Ընդհանրական եւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցիին. մէկ մկրտութեան, ապաշխարութեան, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան. մեռելներու յարութեան, հոգիներու եւ մարմիններու յաիտեցական դատաստանին, երկինքի արքայութեան եւ յաիտեցական կեանքին:

Պահուած բառը

գալ	ծիարձակարան	Ձ	Ի	Ա	Ր	Ձ	Ա	Կ	Ա	Ր	Ա	Ն
եղնիկ	ճամբայ ճանճ	Ռ	Ն	Գ	Ե	Ղ	Ջ	Ի	Ի	Ր	Ն	Խ
զուլալ զարգանալ	մայր	Ա	Կ	Գ	Ղ	Ջ	Ո	Ի	Լ	Ա	Լ	Ո
ընկոյզ	յաջող	Ս	Լ	Ա	Ն	Ա	Գ	Ր	Ա	Ջ	Ջ	Ր
թնդալ	նազ	Լ	Ա	Լ	Ի	Կ	Ծ	Ա	Մ	Բ	Ա	Յ
լաթ լալիկ	շուրջ շարական	Ա	Ը	Ն	Կ	Ո	Յ	Ջ	Ծ	Ա	Ն	Ծ
խնձոր խոր	ոնգեղջիր	Թ	Ն	Դ	Ա	Լ	Ա	Խ	Ն	Ջ	Ո	Ր
ծակել	սառ	Ա	Կ	Ա	Ր	Մ	Ի	Ր	Մ	Ա	Յ	Ր
կարմիր		Լ	Ե	Կ	Ա	Ծ	Մ	Յ	Ա	Ջ	Ո	Ղ
		Ջ	Ր	Ի	Ո	Շ	Ա	Ր	Ա	Կ	Ա	Ն

Համբարձումի ժողովրդական աւանդութիւններ

Հայերուն մօտ, հին ժամանակներէն մնացած Համբարձումի օրուան հետ կապուած աւանդութիւն մը կայ ըստ որուն, երիտասարդ աղջիկներ վիճակաձգութիւն կ'ընէին: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը ըստ բախտի կը քաշէր թղթիկ մը որուն վրայ կը կարդացուէր երկտող մը որ մասնակցողին վերագրուած բախտին կը կապուէր:

Ահա համբարձումի վիճակի մէջ գտնուող տողերու օրինակներ.-

Փութա ընտրել քեզ ընկեր,
Սիրտ մը բարի անճնուէր.
Հարուստ, աղքատ անխտիր՝
Գանձ մը սիրուն բարեկիր:

Մարդուս կեանքը, ա'հ, շատ կարճ է,
փութայ, որ մարդ բարիք գործէ,
Ազնի գործեր միշտ հանրօգուտ
Անմահութիւն քեզ պատրաստ է:

Միշտ աշխատէ բարին գործէ
Արի եղիր, մի վհատիր.
Ջի փոյթ, կարգ, ջանք,
Կու տան բախտ, կեանք:

Մի տրտնջար, որդեակ, բախտեդ, վիճակեդ,
Միշտ աշխատէ, եղիր խնայող դու յաւէտ.
Օր մըն ալ անշուշտ բախտն յաջող քեզ,
Բարի վարձիդ կ'առնես վարձքդ ժպտի, արժանի:

Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ր Դուկաս 24: 50-53

Բեթանիա, օրհնեց, բաժնուեցաւ, երկինք, երկրպագեցին, Երուսաղէմ, զԱստուած

Յիսուսի համբարձումը

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ ----- եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով ----- զանոնք: Եւ մինչ կ'օրհնէր, ----- անոնցմէ, դէպի ----- բարձրանալով:

Անոնք ----- Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ վերադարցան ----- : Ամէն օր տաճարին մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով ----- :

Նախակրթարանի անկիւն Ա բաժին

Անուն: _____

1. Ղազարոս քանի՞ օրուան մեռել էր երբ Յիսուս հասաւ իր տունը «Յովհաննու 11:1-44»:

- Ա. 1
- Բ. 2
- Գ. 3
- Դ. 4

2. Ո՞վ էր Ղազարոս:

- Ա. Փարիսեցի
- Բ. Յիսուսին եղբայրը
- Գ. Յիսուսին բարեկամը
- Դ. Յիսուսին աշակերտը

3. Յիսուս ի՞նչ ըրաւ երբ հասաւ Ղազարոսին տունը:

- Ա. Ոչինչ
- Բ. Ղազարոսին Ողջնցուց
- Գ. Ժողովուրդին դիտեց
- Դ. Առակ մը պատմեց

4. Աստուած մովսէսի քանի՞ պատուիրաններ տուաւ:

- Ա. 5
- Բ. 9
- Գ. 6
- Դ. 10

5 Գրէ՛ պատուիրան մը:

6.- Մովսէս ինչո՞ւ ըսաւ Իսրայէլի ժողովուրդին որպէսզի արիւնով նշան դնեն իրենց տուներուն վրայ:

ա.- Իրենց անդրանիկ զաւակները ազատելու համար:

բ.- Զատիկ տօնելու համար:

գ.- Փառաւոնին հնազանդելու համար:

դ.- Մորթուած գառին արիւնը գործածած ըլլալու հետ:

7.- Կայէն ինչո՞ւ սպաննեց Աբէլը:

ա.- Նախանձի պատճառով:

բ.- Աստուծոյ կամքը կատարելու համար:

գ.- Աբէլ չար անձ մըն էր:

դ.- Աբէլ չէր հաւատար Աստուծոյ:

8.- Յիսուսի այլակերպութեան պահուն ո՞ր մարգարէները երեւցան:

ա.- Դանիէլ եւ Նէեմիա

բ.- Եսայի եւ Եղիա

գ.- Եղիա եւ Մովսէս

դ.- Աբրահամ եւ Իսահակ

9.- Ո՞վ առաջին անգամ մերժեց որ Յիսուս իր ոտքերը լուայ:

ա.- Յակոբոս

բ.- Յովհաննէս

գ.- Սիմոն-Պետրոս

դ.- Յուդա

10.- Մովսէս ո՞ր ծովը երկու մասի բաժնեց որպէսզի ժողովուրդը մէջէն անցնի:

ա.- Կարմիր:

բ.- Սեւ:

գ.- Ծերմակ:

դ.- Կասպից:

Նախակրթարանի անկիւն Բ բաժին

Անուն: _____

1. Յարութենէն ետք Յիսուս քանի՞ օր աշակերտներուն հետ մնաց:

- ա.- 3 օր
- բ.- 40 օր
- գ.- 50 օր
- դ.- 30 օր

2.- Յիսուսի ո՞ր աշակերտը Յիսուսի յարութեան չհաւատաց:

- ա.- Պետրոս
- բ.- Յովհաննէս
- գ.- Թովմաս
- դ.- Յակոբոս

3.- Յիսուսի խաչելութեան ընթացքին, իր աշակերտներէն ո՞վ ներկայ էր:

- ա.- Յովհաննէս
- բ.- Յուդա
- գ.- Մատթէոս
- դ.- Թովմաս

4.- Ո՞ր օրն էր առաջին Սուրբ Հաղորդութեան օրը:

- ա.- Յիսուսի ծուկ ու հացը շաղկուցած օրը:
- բ.- Հրաշալի ձկնորսութեան օրը:
- գ.- Վերջին ընթրիքին օրը:
- դ.- Յարութիւնէն ետք Յիսուսի աշակերտներուն երեւցած օրը:

5.- Ե՞րբ Սուրբ Հոգին կրակէ լեզուներու նման եկաւ եւ հանգչեցաւ Յիսուսի աշակերտներու վրայ:

- ա.- Յիսուսի յարութեան օրը:
- բ.- Յիսուսի խաչելութեան ընթացքին:
- գ.- Պէնտէկոստէի տօնին:
- դ.- Յիսուսի Համբարձման օրը:

6.- Աբրահամ որո՞ւ հետ ձգեց իր ծննդավայրը:

- ա.- Կնկան եւ եղբորը հետ:
- բ.- Կնկան եւ որդիին հետ:
- գ.- Կնկան եւ եղբորը որդիին հետ:
- դ.- Եղբորը որդիին հետ:

7.- Աբրահամ ինչո՞ւ հեռացաւ իր ծննդավայրէն:

- ա.- Աւելի հարուստ շրջան մը գտնելու համար:
- բ.- Աստուծոյ կամքը կատարելու համար:
- գ.- Աւելի ընդարձակ շրջան մը գտնելու համար:
- դ.- Որովհետեւ իր ծննդավայրը շատ պաղ էր:

8.- Ի՞նչ էր Աբրահամի կնոջ անունը:

- ա.- Հոութ
- բ.- Ռիթա
- գ.- Էմմա
- դ.- Սառա

9.- Ի՞նչ էր Աբրահամի գաւկին անունը:

- ա.- Յակոբ
- բ.- Եսաւ
- գ.- Իսահակ
- դ.- Իսրաէլ

10.- 2003-ին Յարութեան տօնը Ապրիլ 20 ին էր: Ո՞ր օրն է Համբարձման տօնը:

- ա.- 24 Ապրիլին:
- բ.- 29 Մայիսին:
- գ.- 20 Մայիսին:
- դ.- 20 Յունիսին:

Երկրորդականի անկիւն

Անուն: _____

1. Պօղոսի ո՞ր նամակը կը պարունակէ Սիրոյ գլուխը:

- Ա) Հռոմայեցիներուն 13
- Բ) Կորնթացիներուն Ա.13
- Գ) Կորնթացիներուն Բ.13
- Դ) Տիտոս 13

- Գ) Պետրոս եւ Յուդա
- Դ) Յակոբոս եւ Յովհաննէս

2. Հետեւեալէն ո՞ր մէկը անձի մը անունն է:

- Ա) Կորնթոս
- Բ) Թեսաղոնիկէ
- Գ) Փիլիպպէ
- Դ) Տիտոս

7. Պօղոսի 14 նամակներէն քանի՞ հատը ուղղուած է անձերու:

- Ա) 5
- Բ) 6
- Գ) 7
- Դ) 4

3. Հետեւեալ առաքեալներէն ո՞վ գրած է Նոր կտակարանի 27 գիրքերուն մեծամասնութիւնը:

- Ա) Պետրոս
- Բ) Պօղոս
- Գ) Յակոբոս
- Դ) Յովհաննէս

8. Նոր Կտակարանի վերջին գիրքը գրող առաքեալը քանի՞ ուրիշ գիրքեր գրած է նոր կտակարանի մնացեալ 26 գիրքերէն:

- Ա) 5
- Բ) 6
- Գ) 7
- Դ) 4

4. Հետեւեալներէն ո՞վ ընդհանրական նամակ չէ գրած:

- Ա) Պետրոս
- Բ) Պօղոս
- Գ) Յակոբոս
- Դ) Յովհաննէս

9. Ո՞ր գրուած է «հաւատքը առանձինն՝ առանց գործերու՝ մեռած է»:

- Ա) Յակոբոս 2:17.
- Բ) Յուդա 2:17
- Գ) Ա. Պետրոս 2:17
- Դ) Բ. Պետրոս 2:17

5. Ի՞նչ է ընդհանրական նամակներուն թիւը:

- Ա) 5
- Բ) 6
- Գ) 7
- Դ) 8

10. Ո՞վ ըսաւ «Գալով ինձի, քա՛ն լիցի որ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:

- Ա) Պետրոս
- Բ) Պօղոս
- Գ) Յովհաննէս
- Դ) Յակոբոս

6. Հետեւեալներէն որո՞նք միայն մէկ հատ ընդհանրական նամակ գրած են:

- Ա) Յակոբոս եւ Յուդա
- Բ) Պետրոս եւ Յովհաննէս

Ընդհանուրի անկիւն

1- Հայատառը.-

- ա- հայը կ'ատէ
- բ- հայերէն գիրերով է
- գ- հայերը կը տանի
- դ- հայկական գիւղ մըն է

2- Ո՞ր մէկը իգական անուն է.-

- ա- Որդիկ
- բ- Շնորհք
- գ- Գեղծին
- դ- Ոսկան

3- Ըստ առակին, «Յեխիւն քար մի՛
նետեր...».-

- ա- վրադ կը ցատկէ
- բ- աղտ կը բերէ
- գ- բախտդ կը գոցէ
- դ- վնաս կը հասցնէ

4- Հաւատամքը «Նիկիական» հանգանակ կը
կոչուի որովհետեւ.-

- ա- Նիկիա անունով անձ մը գրեց զայն
- բ- Նիկիոյ մէջ գումարուած ժողովի մը
ընթացքին խմբագրուեցաւ
- գ- Նիկիոյ մասին կը խօսի
- դ- Հաւատամքը Նիկիական հանգանակ չի
կոչուիր

5- Հայաստանի Հանրապետութեան
լուսաւորութեան նախարարութիւնը կը զբաղի.-

- ա- լոյսով
- բ- երկրի ելեկտրական հարստութեամբ
- գ- կրթութեամբ
- դ- արդարութեամբ

6- 24 Ապրիլ 2003-ին ո՞ր քաղաքին մէջ
բացումը կատարուեցաւ յուշարձանի մը որուն
վրայ կը կարդանք « En hommage à Komitas et

aux 1 500 000 victimes du Génocide armé-
nien ».

- ա- Մոնթրէալ
- բ- Փարիզ
- գ- Վիէննա
- դ- Վէնէտիկ

7- Ո՞ր օփերայէն առնուած է «Համբարձում
եայլա» երգը.-

- ա- Դաւիթ Բէկ
- բ- Սասունցի Դաւիթի ծնունդը
- գ- Նանօր
- դ- Անուշ

8- Ըստ առակին «Եթէ կոնակ ունիս...»

- ա- կուզ կրնաս ըլլալ
- բ- բեռ բեռցնող շատ կ'ըլլայ
- գ- կրնան քեզ հարուածել
- դ- ուղիղ կանգնող անձ կ'ըլլաս

9- Եկեղեցիէն ներս մասնատուփին մէջ կը
պահուին.-

- ա- Նշխարի կտորներ
- բ- ատետարան
- գ- խունկ
- դ- խաչ

10- Ո՞րն է անկապ բառը.-

- ա- հեծկլտալ
- բ- լալ
- գ- հեկեկալ
- դ- քրքջալ

Ապրիլ ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտեզի անկիւն

Կիրակին, երկրաշարժ, հրեշտակը, քարը, փնտոէք, յարութիւն, աշակերտներուն, Գալիլիա, տեսնէք

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. գ. Զինք ծախեցին խմայելցի վաճառականներուն
2. ա. ՅՕ արծաթ դրամ
3. հայր, օգտակար, սորվեցանք, չար, պահպանէ
4. բ. Զ
5. ա. Սամարացին
6. ա. Զ լումայ
7. բ. այրի կինը ամենէն շատ դրամ տուաւ
8. դ. 4
9. ա. ոմանք առուծախ կ'ընէին
10. գ. դուրս վնասեց առուծախ ընողները

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

- 1.- գ. Ծաղկազարդ
- 2.- դ. արմատեցիի եւ ձիթեցիի ճիւղերով
- 3.- ա. Յ
- 4.- գ. համբուրելով
- 5.- բ. Պիղատոս
- 6.- գ. որ Աստուած ներէ իրեն չարչարողներուն որովհետեւ չեն գիտեր թէ ի՞նչ կ'ընեն
- 7.- դ. Պետրոս
- 8.- գ. Յովհաննէս
- 9.- դ. Թովմաս
- 10.- դ.- վերջին ընթրիքին

Երկրորդականի անկիւն

- 1.- բ.-Մարկոս
- 2.- ա. Մատթէոս
- 3.- բ. Մարկոս
- 4.- գ.- Դուկաս
- 5.- դ.- Յովհաննէս
- 6.- բ.- Մարկոս
- 7.- բ.- Մարկոս
- 8.- ա.-Մատթէոս
- 9.- դ.- Յովհաննէս
- 10 դ.-Յովհաննէս

Ընդհանուրի անկիւն

- 1- ա- Աւետարանին մէջ պարտեզի մը անունն է
- 2- գ- Մեռելոց
- 3- դ- Ծատ բան կը սիրէ գիտնալ
- 4- դ- նկարչութեան
- 5- բ- Յովհաննէս Թումանեան
- 6- դ- առանց մտածելու խօսեցաւ
- 7- դ- Կոմիտաս վարդապետ
- 8- բ. Ոսկեդար
- 9- բ- կը վիրաւորէ
- 10- դ- Անիծուած թզեցին

Ապրիլ ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտեզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Խշիշեան Ռիթա, Պիլիքեան Գէորգ, Քուլլուքեան Սերեմա, Կարապետեան Զոհրապ, Մհեր Մատթէոսեան, Արին Անթէպեան, Նաթալի Սեթեան, Թաթիանա Քեհեայեան, Արազ Գաբթանճեան:

Նախ Ա. բաժին

Դալար Գէպթանճեան, Յարութ Քուլլուքեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Բաֆֆի Խշիշեան:

Նախ Բ. բաժին

Արի Քէօտէյեան, Թամար Պուլիքեան,

Երկրորդական

Թամար Գիզիրեան

Կարճ Լուրեր Կիրակնօրեայէն

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի Ժ. տարուան վերջին թիւը (թիւ 10) կը ծրագրենք հրատարակել մեր 2002-2003 տարեշրջանի հանդէսին օրը՝ **Յունիս 8, 2003:**

Սոյն թիւին մէջ կ'ուզենք տպել **մեր ընթերցողներուն կարծիքները** «Մաշտոցի Արձագանգ»ի Ժ. տարուան բովանդակութեան, ներկայացման ձեւին, ամսական դրութեան եւ այլ ոեւէ ուրիշ յատկանիշի մասին:

Կը խնդրենք որ ձեր գրաւոր կարծիքը Տնօրէնութեան հասցնէք **Մայիս 20, 2003** Էն առաջ: Կարելի է նաեւ ե-նամակով ուղարկել director@sourphagop.org հասցէին:

Մաշտոցի Արձագանգի այս թիւին իրենց մասնակցութիւնը բերին. -
Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան,
Թորոս Պապիկեան:

«Ճաշու աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ այս ամսուան Ճաշու Աւետարանի հատուածներուն...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.- Ուսուցիչներ՝ Մարիա Քէօսէյեան, Անի Գըլընճեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլ Գաբթանճեան, Յասմիկ Նաճարեան, Յասմիկ Քանաճեան, Սազօ Ասատուրեան, Ծողիկ Նաճարեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կալքէջ՝ Բաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Ծաղիկ Պոյաճեան, հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ՝ Մովսէս Քէօսէյեան:

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայց. Առաք. Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Պարբերաթերթ

Ժ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 10

Յունիս 2003

Մեր խօսքը

Յունիս ամսուան ժամանումով ահա իր աւարտին կը հասնի դպրոցական տարեշրջան մը եւս: Կիրակնօրեայ մեր դպրոցին համար ալ նույնպէս ամառնային արձակուրդը կը սկսի ու մեր աշակերտները կը վայելեն կազդուրիչ դադարի օրեր, ու կ'ամբարեն եռանդ եւ ոյժ յաջորդ տարուան համար:

Սակայն ինչպէս միշտ, պէտք է յիշել թէ երկու ամսուան ընթացքին դպրոցէն կտրուիլը չի նշանակեր ամբողջովին կտրուիլ գիտութենէ, ընթերցանութենէ, գիրէ ու գրականութենէ: Կիրակնօրեայ դպրոցին պարագային, կիրակի օրերը դպրոց յաճախելէն դադրիլը չի նշանակեր դադրիլ աղօթելէ, դադրիլ եկեղեցի այցելելէ ու մանաւանդ դադրիլ բարեսէր կեցուածք ունենալէ, որովհետեւ ամառնային արձակուրդը ֆիզիքական բացակայութիւն մըն է միայն ուսումի կամ դասաւանդումի մեր միջավայրէն:

Ամառնային երկու ամիսներու ընթացքին «Մաշտոցի Արձագանգ»ը եւս կը դադրի լոյս տեսնելէ: Մենք ալ մեր ամառնային պարտականութիւնները կ'ընենք ու մենք մեզ ինքնաքննութեան կ'ենթարկենք, մեր ընթերցողներուն կարծիքներն ու առաջարկները նկատի կ'առնենք ու կը յուսանք վերադառնալ յաջորդ աշնան նորոգուած բովանդակութեամբ, նիւթերով եւ ոճով:

Բովանդակութիւն

- Եթէ աշխարհի շարութիւնը կը վախցնէ քեզ...
- Հոգեգալուստ
- Սուրբ Հոփսիմեան կոյսեր
- Պենտէկոստէ
- Յունիս ամսուան տօներէն Սուրբ Էջմիածնի տօնը
- Մայիս ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Յակոբին կէս ոսկինոցը
- Պահուած բառ

Խոնարհութիւն խնդրելու աղօթք

Սորվեցո՛ւր մեզի, ով Տէր, որ տեսնենք եւ օգտագործենք ծառայութեան ամէն պատեհութիւն. տանք՝ առանց փոխարժէքի հաշուելու, պայքարին՝ առանց վիրաւորելու, աշխատին՝ առանց հանգիստ փնտտելու, ծառայելու՝ առանց վարձատրութիւն ակնկալելու. այն գիտակցութեամբ՝ թէ քու կա՛մքդ է որ կը կատարենք: Ամէն:

Ս. Բարսեղ Կեսարացի

Եթէ աշխարհի չարութիւնը քեզ կը վախցնէ...

Աղօթք եւ օրհներգ Աստուծոյ Սաղմոս 27 [26]* Դաւիթի Ժողովածուէն: Երբ տակաւին թագաւոր չէր:

Տէ՛րն է լոյսս եւ փրկութիւնս, որմէ՞ պիտի վախնամ ես.
Տէ՛րն է կեանքիս ապաւէնը, որմէ՞ պիտի դողամ ես:
Չար մարդիկ որոնք հետս թշնամացած՝ զիս կը հալածեն,
փորձեցին միսս ուտել, սակայն իրենք տկարացան եւ ինկան:

Նոյնիսկ եթէ ամբողջ բանակ մը վրաս յարձակի,
Սիրտս վախ պիտի չզգայ.
Նոյնիսկ եթէ ինծի դէմ ճակատամարտ յարդարուի՝
Դարձեալ Աստուծոյ պիտի վստահիմ:

Ո՛վ Տէր, լսէ՛ աղաչանքս, երբ քեզ օգնութեան կը կանչես,

ողորմէ՛ ինծի եւ պատասխա՛ն տուր:
«Զի՛ս փնտռեցէք» ըսիր դուն,
եւ իմ սիրտս պատասխան տուաւ քեզի.-

«Քե՛զ կը փնտռես Տէր»:
Ինձմէ երես մի՛ դարձներ,
Բարկութեանդ մէջ մի՛ հեռանար ինձմէ՝ ծառայէդ:
Դուն՝ որ ինծի օգնական եղար, մի՛ մերժեր զիս,
Եւ մի՛ լքեր, ով Աստուած իմ փրկիչս:

Նոյնիսկ եթէ հայրս ու մայրս զիս լքեն,
Գիտեմ որ դուն, Տէր, զիս պիտի ընդունիս:

Տէր, քու ճամբադ սորվեցո՛ւր ինծի,
Եւ որպէսզի թշնամիներս չուրախանան՝
շիտակ ճամբուն մէջ առաջնորդէ զիս:
Զիս մի՛ մատներ հակառակորդներու քմահաճոյքին,
որոնք սուտ վկայութիւն կու տան եւ ինծի դէմ թոյն կը թափեն:

Եւ կը հաւատամ որ Տիրոջ բարութիւնը պիտի տեսնեմ
ողջերու աշխարհին մէջ:

Յոյսդ Տիրոջ վրա՛յ դիր,
զօրացի՛ր եւ քաջ եղիր.

Յոյսդ Տիրոջ վրա՛յ դիր:

*** Ինչպէս շատերուն ծանօթ է, Սաղմոսներուն թուագրումը տարբեր է Եբրայերէնին եւ Գրաբար (Յունարէն Եօթանասնիցէն) թարգմանութեան մէջ: Այս Սաղմոսը Եբրայերէնի թիւ 27 ող է որ կը համապատասխանէ Գրաբարի 26 ին: Վերի գրութիւնը կը ներկայացնէ 1-3 եւ 7-14 համարները:**

Հոգեգալուստ

Յիսուս իր աշակերտներուն հետ ունեցած վերջին ընթրիքի ընթացքին անոնց խոստացաւ զրկել Սուրբ Հոգին որմով անոնք պիտի զօրանային ու քաջալերուէին, պիտի օժտուէին հոգեկան ոյժով, հաւատքով, լաւատեսութեան համոզումներով եւ այլ իրապատուկ կարողութիւններով, լաւապէս կատարելու համար իրենց քրիստոնէական քարոզչութիւնը ու Աստուծոյ խօսքը հասցնելու համար աշխարհի չորս ծագերուն:

«Բայց երբ գայ միսիթարիչը, այսինքն Սուրբ Հոգին, որ ես ձեզի պիտի զրկեմ Հօրմէն, որովհետեւ Հօրմէն կ'ելլէ, անիկա ճշմարտութիւնը պիտի պատմէ եւ վկայէ իմ մասին: Դուք ալ կը վկայէք իմ մասիս, որովհետեւ սկիզբէն ինծի հետ եղաք:»

Յովհաննէս 15:26-27

Դէպքը ինքնին պատահած է Համբարձումէն ճիշդ 10 օր ետք ու կը զուգահիշի Հրեաներուն Պենտէկոստէ տօնին հետ:

« Երբ Պենտէկոստէին օրը հասաւ, բոլոր հաւատացեալները միասնաբար մէկտեղուած էին: Յանկարծ սաստիկ հովի մը սուլոցին պէս ձայն մը հնչեց երկինքէն եւ լեցուց ամբողջ տունը, ուր անոնք նստած էին: Յետոյ անոնք տեսան հրեղէն լեզուներ, որոնք տարածուեցան եւ հանգչեցան իրաքանչիւրին վրայ: Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան եւ սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար:»

Առաքեալներուն Գործերը 2:1-4

Սուրբ Հռիփսիմեան կոյսեր

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ վասն հաւատքի նահատակութեան օրինակները անպակաս են: Այս օրինակներէն մէկն է Հռիփսիմէ անունով կոյս մը որ յաջողեցաւ հաւատքի ոյժով դիմադրել եւ յաղթել իր օրուան թագաւորին՝ Տրդատի:

Ս. Հռիփսիմէ քրիստոնէայ հաւատացեալ մըն էր որ Հոռմի մէջ քրիստոնէաներու դէմ կատարուած հալածանքներէն փախած էր ու կ'ապրէր Գայիանէ կոյսի գլխաւորած հաւատացեալ կոյսերու խումբի մը մէջ: Այս խմբակը հաստատուած էր Հնձաններ կոչուած տեղի մը մէջ, Վաղարշապատի շրջակայքը:

Հայաստանի այդ ժամանակաշրջանի թագաւորը՝ Տրդատ, տակաւին հեթանոս էր եւ ուզեց ամուսնանալ Հռիփսիմէի հետ: Ան անշուշտ մերժեց որովհետեւ չէր ուզեր կին ըլլալ կոռպաշտ թագաւորին: Հռիփսիմէի ժխտական կեցուածքին որպէս հետեւանք, թագաւորը սպաննել տուաւ ոչ միայն Հռիփսիմէն այլ նաեւ անոր պետը՝ Գայիանէն եւ իր ընկերները: Եւ այսպէս է որ նահատակուած այս 37 կոյսերը կոչուեցան Հռիփսիմեան կոյսեր ու անոնք կը յիշատակուին մինչեւ այսօր մեր եկեղեցիներէն ներս:

Պենտէկոստէ

Պենտէկոստէ կը նշանակէ Զատիկի յիսուներորդ օր, յունարէն լեզուով: Պենտէկոստէն հրեաներուն մօտ նուիրական տօն մըն է ուր կը յիշատակեն այն օրը երբ Մովսէս ժողովուրդին կը փոխանցէ, Սինային լեռան վրայ Աստուծմէ ստացած պատուիրան-օրէնքները: Ուրեմն Յիսուսի յարութենէն յիսուն օր ետք երբ տեղի կ'ունենար Հոգեգալուստը, նոյն ատեն հրեաներ կը տօնէին Պենտէկոստէն, ու այդ իսկ պատճառաւ, շփոթի հետեւանքով ժողովուրդը Հոգեգալստեան տօնին կու տայ նաեւ Պենտէկոստէ անունը:

Յունիս ամսուան տօներէն Սուրբ Էջմիածնի Տօնը

Ս. Էջմիածին Մայր տաճարը հայոց առաջին եկեղեցին է: Ան կառուցուած է 301-303 թուականներուն, Տրդատ թագաւորին եւ հայոց առաջին հայրապետին՝ Գրիգոր Լուսաւորիչի օրով:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչը խոր Վիրապէն ելլելէն ու Քրիստոսի հաւատքը Հայերուն մէջ քարոզել սկսելէն ետքը ունեցաւ տեսիլք մը ըստ որուն, Աստուծոյ միածին որդին երկինքէն կ'իջնէ եւ իր ոսկեայ ուռնակով (մուրճով) կը նշէ տաճարին վայրը ու կը գծէ անոր յատակագիծը: Այսպէս հրաշալի ձեւով է որ նշանակուեցաւ հայ եկեղեցւոյ սկիզբը ու առաջին մեր այս եկեղեցին կոչուեցաւ Էջմիածին խորհրդանշելու համար Աստուծոյ միածին Որդիին իջած տեղը:

Ս. Էջմիածին Մայր տաճարը կառուցուեցաւ Վաղարշապատ քաղաքին մէջ: Վաղարշապատը հին Հայաստանի հոգեւոր կեանքի կեդրոնը կը նկատուի ու հոն, հինգերորդ դարէն սկսեալ բացուած է հայկական առաջին դպրոցը: Մայր Եկեղեցիին անունով, այս քաղաքը նաեւ կոչուած է Էջմիածին: Էջմիածինը կարելի է համարել ուխտավայր ու կարելի է գայն նմանցնել հայկական Երուսաղէմի մը:

Միածինի իշումն ու Հայ եկեղեցւոյ հաստատումը հայաստանեայց եկեղեցւոյ կարեւոր տօներէն է որ կը նշուի Հոգեգալուստէն ետքը եկող Երկրորդ Վիրակին, եւ Զատիկի 10-րդ Վիրակին:

1700 տարիներ շարունակ, Էջմիածինը ենթարկուած է զանազան աներումներու. նորոգութիւններ եղած են որոնց հետեւանքով անոր նախնական ձեւը խախտած է: Այս փոփոխութիւններուն կարգին կարելի է թուել 1682 ին Եղիազար կաթողիկոսին պատուէրով տաճարին կեդրոնը, գլխաւոր գմբէթին տակը շինուած «Իջման Սեղանը» եւ եկեղեցւոյ հարաւային, հիւսիսային եւ արեւելեան կողմերը անւնցուած երեք փոքր գմբէթները:

Մայիս ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտեզի անկիւն

Բեթանիա, օրհնեց, բաժնուեցաւ, երկինք,
երկրպագեցին, Երուսաղէմ, զԱստուած

Նախակրթարանի անկիւն Ա. Բաժին

1. դ.4
2. գ. Յիսուսի Բարեկամը
3. բ. Ղազարոսին ողջնցուց
4. դ.10
5. Պատուէ քու հայրդ եւ մայրդ կամ ուրիշ
ոեւէ պատուիրան
6. ա. իրենց անդրանիկ զաւակները
ազատելու համար
7. ա.նախանձի պատճառով
8. գ. Եղիա եւ Մովսէս
9. գ. Սիմոն-Պետրոս
10. ա. Կարմիր

Նախակրթարանի անկիւն Բ. Բաժին

- 1.- բ. 40 օր
- 2.- գ. Թովմաս
- 3.- ա. Յովհաննէս
- 4.- գ. Վերջին ընթրիքին օրը
- 5.- գ. Պենտէկոստէի տօնին
- 6.- գ. կնկան եւ եղբորը որդիին հետ
- 7.- բ. Աստուծոյ կամքը կատարելու համար
- 8.- դ. Սառա
- 9.- գ. Իսահակ
- 10.- բ. 29 Մայիսին

Երկրորդականի անկիւն

- 1.- բ.-Մարկոս
- 2.- ա. Մատթէոս
- 3.- բ. Մարկոս
- 4.- գ.- Ղուկաս
- 5.- դ.- Յովհաննէս
- 6.- բ.- Մարկոս
- 7.- բ.- Մարկոս
- 8.- ա.-Մատթէոս
- 9.- դ.- Յովհաննէս
- 10 դ.-Յովհաննէս

Ընդհանուրի անկիւն

- 1- բ- Կորնթացիներուն Ա. 13

- 2- դ- Տիտոս
- 3- բ- Պօղոս
- 4- բ- Պօղոս
- 5- գ- 7
- 6- ա- Յակոբոս եւ Յուդա
- 7- դ- 4
- 8- դ. 4
- 9- ա- Յակոբոս 2:17
- 10- բ- Պօղոս

Մայիս ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտեզ

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Խշխշեան Ռիթա,
Պիլիքեան Գէորգ, Կարապետեան Զոհրապ,
Կարապետեան Կարպիս, Արագ
Գաբթանճեան:

Նախակրթարան Ա. բաժին

Դալար Գաբթանճեան, Բաֆֆի Խշխշեան:

Անսխալ պատասխանող

Առէն Պապիկեան

Նախակրթարան Բ. բաժին

Արի Քէօսէյեան, Թամար Պուլիքեան,
Քրիստին Կարապետեան, Կարօ Գէորգեան,
Գօգօ Մատթէոսեան, Անի Մելիքեան, Հրակ
Նարեկեան, Պետրոս Նազարեան, Լորա
Սարիմանուկեան, Ռուբէն Սեթեան, Սեւակ
Զաբրազեան, Սեւակ Ալմաճեան, Շիրանեան
Սարգիս

Անսխալ պատասխանող

Քէնտէրճի Վերժինի

Երկրորդական

Թամար Գիզիրեան, Նանօր Շիրանեան

Յակոբին կէս ոսկինոցը

Ասիկա շատ պարզ եւ գեղեցիկ պատմութիւն մըն է, նաեւ անուշ: Վստահ եմ որ պիտի սիրէք զայն: Եւ պատմութիւն մըն է որ իրաւ պատահած է:

Յակոբ ութ տարեկան էր: Ծնողքը շատ աղքատ էր ու երբեք կարող չէր դրամ տալու իրեն որպէսզի ծախսէ: Երբեմն հինգ դահեկաննոց մը կու տար ձեռքը եւ այդչափ միայն:

Օր մը սակայն իրենց հարուստ դրացին հանեց կէս ոսկինոց մը տուաւ անոր: Իսկական կէս ոսկինոց մը: Յակոբ այնքան կը սիրէր իր կէս ոսկինոցը որ միշտ գրպանէն դուրս կը հանէր ու կը նայէր անոր: Որքան փայլուն էր, եւ որքան շատ բաներ կարելի էր գնել անով:

Ժամանակ մը վերջ երբ Յակոբ ձեռքը գրպանը խոթեց անգամ մը եւս նայելու իր կէս ոսկինոցին, նկատեց որ ան հոն չէր: Գրպանը պարպեց, բայց ի զուր: Բոլոր իր միւս գրպաններուն մէջ փնտռեց բայց դրամը անոնց մէջ ալ չէր: Խենթի մը պէս փնտռտուքի սկսաւ տան մէջ, պարտէզին մէջ եւ ամէն տեղ ուր եղած էր, բայց դրամը չգտնուեցաւ: Մտածելը թէ իր թանկագին կէս ոսկինոցը այդքան շուտ աներեւութացած էր, շատ սարսափելի բան էր Յակոբին համար: :

Իրիկուն եղաւ եւ Յակոբ շատ յուսահատ եւ ճարահատ անկողին մտաւ: Բայց անկողին մտնելէն վերջ յիշեց որ աղօթքը չէր ըրած.- «Ը՛հ, ինչո՞ւ պիտի աղօթեմ»- մտածեց ան: «Կէս ոսկինոցս կորսնցուցի եւ այլեւս աղօթելը ի՞նչ օգուտ: Եթէ Աստուած ինձ չցուցնէ թէ ո՞ր է կէս ոսկինոցը, աղօթք պիտի չընեմ իրեն: Հիմա պիտի քնանամ:»

Բայց չկրցաւ քնանալ: Հազիւ աչքերը գոցուելու վրայ էին, երբ պզտիկ ձայն մը ներսէն կը թուէր ըսել իրեն.- «Յակոբիկ, աղօթք չըրիր»:

Այսպէս միւս կողմին վրայ դարձաւ ան եւ անգամ մըն ալ փորձեց քնանալ: Սակայն նոյն ձայնը նորէն նոյն բանը ըսաւ: Յակոբ այս կողմ դարձաւ, այն կողմ դարձաւ որպէսզի քնանայ, բայց ձայնը մէջէն կը շարունակէր կրկնել .- «Յակոբիկ, աղօթք չըրիր»:

Վերջապէս ելաւ անկողինին մէջ նստաւ ու որոշեց անպայման աղօթել որպէսզի կարենայ քունի անցնիլ: Իջաւ անկողինէն եւ գետինը ծունկի եկաւ որպէսզի աղօթէ: «Ոհ», բացագանչեց, երբ ծունկին տակը զգաց փոքրիկ պաղ եւ կարծր բան մը... Նայեցաւ... Իր կէս ոսկինոցն էր:

Պահուած բառը

ա	ն	դ	է	ա	կ	ա	ն	ի	յ	ն	ա	լ	մ	ր
պ	ա	ղ	ջ	ր	ե	լ	ո	կ	ա	ն	ո	ր	ա	պ
ա	ա	ծ	ա	կ	ն	տ	ւ	լ	ա	ւ	ա	շ	յ	ա
ր	ա	ճ	ն	ա	ա	ա	շ	ո	ւ	ն	ճ	ա	ր	ր
տ	ո	ւ	ն	ծ	լ	ձ	ո	ւ	կ	ո	տ	ր	ե	ս
է	ջ	ք	ծ	ա	մ	ե	լ	լ	ա	ց	ի	ք	ն	ա
զ	ո	հ	հ	խ	տ	ո	ւ	փ	մ	ա	ր	զ	ի	կ
ո	հ	ր	ա	ն	դ	ջ	ք	յ	ա	ն	ա	կ	յ	ա
հ	ք	ա	ր	դ	հ	ա	ճ	ա	ր	ե	լ	ա	ա	ո
ե	ա	ն	ա	ի	ա	ղ	ա	չ	ե	լ	ա	ն	ջ	ա
լ	ց	ո	ւ	ր	տ	ա	փ	ո	ւ	շ	պ	ո	ո	ջ
չ	ո	ւ	ա	ն	ա	ր	փ	ր	ա	պ	ա	ն	ր	ի
ա	ն	շ	ա	ր	ժ	ց	զ	դ	ա	ր	ձ	ց	դ	ն

Աղաչել	Իյնալ	ճար	
Անշարժ	Իկլու	ճարել	
Անոնց	Լացիք	մայրենի	տուփ
Անդէական	Լաւաշ	մարզիկ	տուն
Անճար	Լանջ	յաջորդ	ցանել
անուշ			ցուրտ
Աշուն	ծակ	նուշ	
Առաջին	ծամել		փրապան
Արել		շարք	փուռ
Արկածախնդիր	կոտրես		փուշ
	կենալ	չուան	
Բարդ	կանայք		
Բաց		պաղ	
		Պարոն	
Դարձ	հրանդ	Պարտէզ	
	հարաւ	Պարսակ	
	հատ		
Զոհ			
զոհել	ձուկ	ջրել	
		ջաղարց	
Էջք			

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ Ժ. Տարի Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝
Աշխատակիցներ՝

Շաղիկ Պոյաճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Գարոլ Գաբթանճեան
Երան Լոշխաճեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

Մեր ընթերցողները կը գրեն

«... հիացայ անոր բովանդակութեան ուշագրաւ, թարմ եւ չափազանց օգտակար նիւթերուն համար, որոնք տրուած են պարզ եւ բոլորին մատչելի կերպով ու լեզուով...»

« ... հիանալի է բովանդակութիւնը իր բազմատեսակ նիւթերով, օգտակար մեծին ու փոքրին, աշխարհականին եւ ...եկեղեցականին:»

« ...իր ճոխ բովանդակութեամբ կու գայ գոհացում տալու զանազան տարիքի ընթերցողներուն...»

« ...քրիստոնէական եւ մեր տոհմային ինքնութիւնը պահպանող աղբիւրներէն մէկը կը նկատուի: Ան կամար մը հաստատած է որ կը կապէ դպրոց ու տուն, եւ կը թերթատուի ընտանիքի բոլոր անդամներուն կողմէ: Իր հարուստ բովանդակութեամբ, ան կը զարգացնէ երեխային միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:...»

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

«Ճաշու աւետարան»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի այս ամսուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...